

Міністерство освіти і науки України
Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова

ФЛАГМАН ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ

До 100-річчя
Одеської національної
академії зв'язку
ім. О. С. Попова
1920–2020

Одеса
«Астропринт»
2020

УДК 378:621.39(477.74)(09)
Ф691

Редакційна колегія:

Голова

П. П. Воробієнко

доктор технічних наук, професор,
ректор Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова,

Заступник голови

О. О. Шульган

кандидат філологічних наук, професор,
заслужений працівник освіти України,
проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків

Члени редакційної колегії:

В. Ю. Кумиш

кандидат технічних наук,
керівник науково-дослідної частини

О. Л. Грищенко

завідувач бібліотеки

Н. В. Нестеренко

заступник завідувача бібліотеки

О. В. Фурдуй

завідувач відділу бібліотеки

Укладачі:

О. Л. Грищенко

завідувач бібліотеки

О. В. Фурдуй

завідувач відділу бібліотеки

Друкується за рішенням ученої ради Одеської національної академії зв'язку
ім. О. С. Попова

(протокол № 5 від 30 січня 2020 року)

Ф691 **Флагман** телекомунікаційної освіти та науки:
До 100-річчя Одеської національної академії зв'язку
ім. О. С. Попова : 1920–2020 / ред. кол.: П. П. Воробієнко
(гол.); О. О. Шульган (заст. гол.), В. Ю. Кумиш [та ін.] ;
уклад. О. Л. Грищенко, О. В. Фурдуй; М-во осв. і науки
України; Одес. нац. академ. зв'язку ім. О. С. Попова. —
Одеса : Астропринт, 2020. — 224 с. : іл.

ISBN 978-966-927-656-8

У книзі висвітлюється історія Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова як провідного навчального закладу, що готує фахівців галузі зв'язку для України та багатьох зарубіжних країн; багатогранна діяльність його структурних підрозділів; окреслюються перспективи подальшого розвитку.

Книга розкриває перед читачами основні події та етапи становлення академії, історію розвитку наукових шкіл, визнаних в Україні та поза її межами, наукові здобутки провідних науковців, а також досягнення випускників. Книгу присвячено 100-річчю академії.

УДК 378:621.39(477.74)(09)

ГІМН ОНАЗ ім. О. С. Попова

Ти — alma mater величава,
Національна зірка знань.
Ти нам натхнення всім давала
Для виконання сподівань.

О Академіє зв'язку!
Наш символ руху і життя.
Ми на мобільному шляху
Знаходим світле майбуття.

Ти — наша юність і родина,
Ти — наша гордість у житті,
Ти — інформації перлина,
Тобі довічний наш поклін.

О Академіє зв'язку!
Наш символ руху і життя.
Ми на мобільному шляху
Знаходим світле майбуття.

*Слова О. С. Редькіна
Музика О. В. Сокола*

ПРЕЗИДІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

А успіхи у підготовці висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства і розвитку наукових досліджень

ПРЕЗИДІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

УКАЗОМ від *22 липня* 1980 р. НАГОРОДЖУЄ
Одеський електротехнічний інститут
зв'язку імені О.С. Попова

ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ

Голова Президії
Верховної Ради Української РСР

Секретар Президії
Верховної Ради Української РСР

О.Вашинський

А.Молодечко

„22“ липня 1980 р. № 12009.

ПРЕЗИДИУМ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА УКРАИНСКОЙ ССР

А успехи в подготовке высококвалифицированных специалистов для народного хозяйства и развитии научных исследований

ПРЕЗИДИУМ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА УКРАИНСКОЙ ССР

УКАЗОМ от 22 июля 1980 г. НАГРАЖДАЕТ
*Одесский электротехнический институт
связи имени А.С. Попова*

ПОЧЕТНОЙ ГРАМОТОЙ

Председатель Президиума
Верховного Совета Украинской ССР

А.В. Воштинский

Секретарь Президиума
Верховного Совета Украинской ССР

И.М. Шендерович

22 июля 1980 г. № 12009

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ

НАГОРОДЖУЄ
ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ

*Колектив Української державної академії
Зв'язку імені О.С. Попова*

*За вагомий внесок у розвиток галузі зв'язку,
підготовку висококваліфікованих спеціалістів та
з нагоди 70-річчя від дня заснування
академії*

Прем'єр - міністр
України

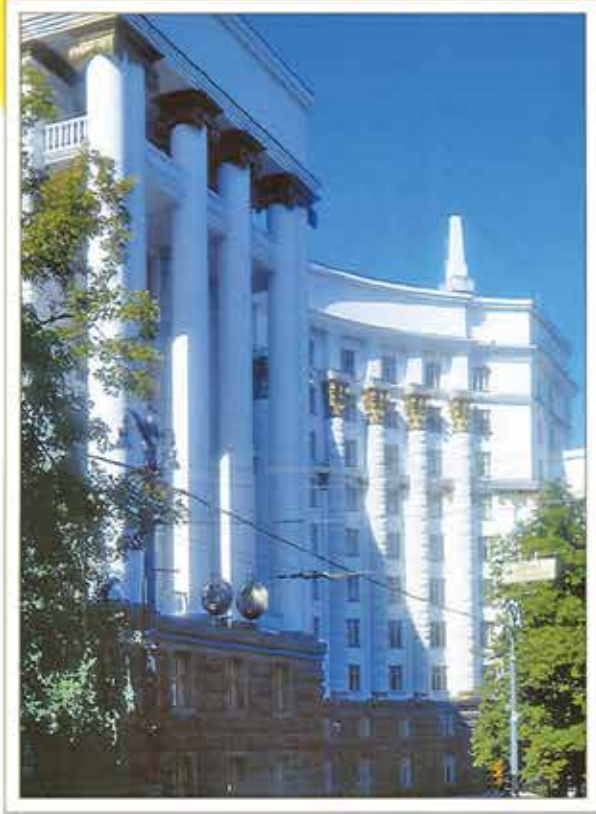

В. Ющенко

м. Київ
№ 1731

1 вересня 2000 року

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ

НАГОРОДЖУЄ
ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ

*Науково-педагогічний колектив
Одеської національної академії зв'язку
імені О. С. Попова*

*За вагомий внесок у забезпечення розвитку
галузі зв'язку, підготовку висококваліфікованих
фахівців та з нагоди 75-річчя від дня
заснування Академії*

*Прем'єр - міністр
України*

Юрій Єхануров

м. Київ

№ 10563

24 вересня 2005 року

Попереднє видання книги присвячено 90-річчю академії. За це стрімке десятиліття відбулося багато змін: потреба часу — інноваційна освітня реальність!

У цих умовах роль навчальних закладів та наукових установ підвищується максимально, однак державі бракує зусиль, не вистачає коштів для фінансування. Усвідомлюючи своє призначення, академія обрала чутливу суголосність своєї діяльності до вимог сучасності.

Саме телекомунікації та розвиток комп'ютерної техніки стали першопричиною переходу від індустріального суспільства до інформаційного, зумовили третю й четверту промислову революцію, сформували цифрову та циркулярну економіку. Зараз цифрові технології невідпинно рухаються до створення штучного інтелекту, який є осердям робототехнічних комплексів.

Однак науково-технічний прогрес та його прискорення призводять до надшвидкого старіння знань, у зв'язку з чим запроваджено новий термін — період піврозпаду знань. Визнано, що період піврозпаду прикладних знань складає п'ять років. Найбільш імовірно,

що на сьогодні цей період зменшився, а ця тенденція продовжуватиметься. І тільки ґрунтовні знання є стійкими.

Незмінною залишається стратегічна місія Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова, яка полягає в забезпеченні своїх випускників знаннями, уміннями й компетенціями на засадах високої громадської відповідальності та етичності, що є запорукою успішного й щасливого життя. Отже, відповідальний громадянин — успішна держава.

Упродовж останнього десятиліття академія постійно змінювалась: ліцензувались і акредитувались нові найбільш затребувані спеціальності: кібербезпека, інженерія програмного забезпечення, комп'ютерні науки, журналістика. Суттєво змінився зміст дисциплін. Запроваджено нові спеціалізації: енергоменеджмент, енергоаудит як самих будівель, так і інженерних мереж будівель, інтернет речей, робототехніка. Традиційні спеціальності — економіка і менеджмент — перетворились в інтернет-економіку та інтернет-менеджмент. Засновано нові центри й лабораторії: центр з енергоефективності, лабораторія роботехніки, вимірювальна лабораторія.

Постановою Кабінету Міністрів України академії надано право проводити сертифікацію енергоаудиторів та осіб, які займаються обстеженням інженерних мереж будівель. Для організаційного забезпечення розвитку змінюється структура академії: з'являються нові кафедри та інститути. Так створено Навчально-наукові інститути кібербезпеки, комп'ютерних і радіотехнологій, бізнесу та соціальних комунікацій. Оптимізовано дистанційне навчання. Широко використовуються система Moodle, платформи онлайн-спілкування.

Удосконалено навчання англійською мовою. На сьогодні таке навчання проводиться за трьома спеціальностями: «Телекомунікації та радіотехніка», «Інженерія програмного забезпечення» та «Комп'ютерні науки». Кваліфікована методика викладання, а в результаті — достатність володіння студентами англійською мовою дають змогу продовжувати навчання за кордоном з метою

здобування дипломів двох держав: України й Німеччини.

Продовжуються фундаментальні дослідження, досягнуті унікальні результати. Розроблено аналітичний метод аналізу електромагнітних полів. До цього існували тільки числові методи. Одержані нові знання в теорії телетрафіку, розвинуті квантові методи захисту інформації, верифікація телекомунікаційних протоколів обміну інформацією на базі нескінченних сіток Петрі, визначені умови, за яких завжди можна знайти метод передавання кольорових зображень з наперед заданою точністю.

Визнанням наукових здобутків стало присудження співробітникам академії Державної премії України в галузі науки й техніки.

На новий рівень піднято співробітництво з Міжнародним союзом електрозв'язку (МСЕ). Активною є участь співробітників академії у всесвітніх конференціях з розвитку, які організовує МСЕ кожні чотири роки, що дало змогу зробити свій внесок у формування, а потім виконання тематики наукових досліджень сектору розвитку МСЕ. Внесені пропозиції оформлялись як ініціативи України, що сприяє зміцненню авторитету нашої держави у світі.

Одержані результати виконання наукових досліджень за тематиками затверджених МСЕ ініціатив дали змогу розробити й направити на міжнародні конкурси проекти, присвячені всесвітнім самітам з інформаційного суспільства на найвищому рівні. Академія у двох таких конкурсах виборола дві премії в категорії С5.

Продовжилось навчання іноземних студентів, зокрема на підготовчому відділенні.

Успішна підготовка фахівців тісно пов'язана з рівнем знань випускників закладів середньої освіти.

Середня освіта теж реформується не без труднощів. Часто не вистачає викладачів точних наук: математики, фізики, інформатики. Тому на сьогодні необхідно запроваджувати неперервну освіту, поглиблювати зв'язок між закладами середньої та вищої освіти.

Такий зв'язок постійно поглиблюється й розширюється. При цьому взаємодія починається з дитячого садочка, де діти знайомляться з безпечним Інтернетом у формі гри. Потім молодші школярі займаються у гуртку робототехніки. Ці заняття підкріплюються різнобічною взаємодією учнів, викладачів шкіл і професорсько-викладацького складу академії, надалі організуються наукові дослідження в межах Малої академії наук України.

В академії створені також умови для заняття спортом, художньою самодіяльністю. Проводиться естетичне й патріотичне виховання, видаються збірники поезії студентів академії.

Кінцевою оцінкою діяльності закладу вищої освіти є випускники, їхня подальша діяльність.

Не маю сумніву, що систему зв'язку в Україні створили випускники нашої академії. Саме про це йтиметься у книзі, а ще — про вікову історію злетів та наукових звершень, про долі людей і згуртованість інтелектуальних осередків, про минуле й майбутнє.

Щиро вітаю всіх співробітників і студентів, випускників та телекомунікаційну громадськість, усіх друзів академії зі знаменною подією — 100-річчям від дня заснування. За роки існування в академії створено наукові школи, що дало можливість зростити плеяду видатних науковців, державних діячів, керівників великих підприємств та талановитої молоді.

Це було століття розвитку, зростання, пошуків, трагічних періодів і щасливих днів, усвідомлення великих надбань, спрямованих на становлення нашої держави. Бажаю всім міцного здоров'я, щастя в творчості та особистому житті, нових досягнень.

Нехай успіх та щастя супроводжують нас.

Ректор
Одеської національної академії зв'язку
ім. О. С. Попова
Воробієнко Петро Петрович

Хронологія подій 1900–2020

Хронологія подій 1900–2020 рр.

- 1900** В Одесі (на вул. Старопортофранківська, 16) започатковано Одеські вищі курси телеграфних механіків
- 1900** Бере свій початок історія створення кафедри інформаційної безпеки та передачі даних, коли в Одесі було організовано Одеські вищі курси телеграфних механіків
- 1901** О. С. Попов прочитав для одеських фахівців кілька лекцій про бездротове телеграфування. Літографічне видання тексту цих лекцій стало першим підручником із радіотехніки
- 1905 (IX)** Засновано Одеське електротехнічне училище приват-доцента Гадзяцького В. П. (вул. Херсонська, 11). Спочатку воно було 8-класним, а з 1909 р. — 4-класним з одним підготовчим класом
- 1906** В училищі навчалися 173 учні, 1908 р. — 223, 1916 р. — 178; Одеське електротехнічне училище приват-доцента Гадзяцького В. П. проіснувало до 1919 р.
- 1917** Фахівців зв'язку готувало також Одеське технічне училище інженера К. Яновського, яке мало механічне, телефонно-телеграфне та радіотелеграфне відділення
- 1920 (VII)** На основі поштово-телеграфних курсів, організовано Одеський вищий електротехнікум. Саме з цього моменту розпочалась історія Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова. Усього до технікуму було зараховано 89 осіб
- 1925** При Вищому електротехнікумі засновано відділення слабких струмів, до складу якого увійшли три невеликі групи: телеграфістів, телефоністів і радистів
- 1925** Відбувся перший офіційний випуск інженерів зв'язку
- 1926** Електротехнікуму зв'язку, що вважався вищим навчальним закладом, було присвоєно ім'я колишнього народного комісара освіти України Григорія Гринька
- 1928** Електротехнікум було реорганізовано, унаслідок чого більше зусиль доклали для розвинення відділу слабких струмів, а відділ сильних струмів поступово ліквідували
- 1923–1930** На вул. Старопортофранківська, 16 (з 1925 р. на вул. Манежна, 32), поряд з електротехнікумом ім. Г. Г. Гринька діяла платна Одеська електротехнічна профшкола
- 1927** При Одеській електротехнічній профшколі було організовано курси радіоаматорів і слухачів
- 1929** Відбулося об'єднання Одеського вищого електротехнікуму з Одеським політехнічним інститутом, в ОПІ було відкрито електротехнічний факультет
- 1929** Відбувся перший випуск електротехнічного факультету
- 1930** Вищий електротехнікум ім. Г. Г. Гринька (електротехнічний факультет) виведено зі складу ОПІ й на його базі створено Одеський інститут інженерів зв'язку (ОІЗ), директором якого призначили С. Д. Ясиновського
- 1930** Засновано кафедру вищої математики
- 1930** Одночасно із заснуванням Одеського інституту інженерів зв'язку почала функціонувати бібліотека
- 1931** Відбувся перший випуск ОІЗ; новому навчальному закладу було надано будинок Вищого електротехнікуму та шкільний двоповерховий будинок на вулиці Старопортофранківська, 61
- 1932** Під час голодомору інститут організував підсобне господарство у с. Нерубайському
- 1932** Створено кафедру радіо (з 1998 р. і до сьогодні — це кафедра телебачення та радіомовлення)
- 1931–1937** Навчальні заклади зв'язку Одеси (ОІЗ, радіотелеграфні курси, школа ФЗН) склали так званий комбінат зв'язку
- 1935–1937** Під керівництвом випускника (1931 р.) Плахотника С. М. здійснено перші дальні передачі малострочного телебачення з Одеси до Москви
- 1937** Інститут очолив випускник Військової академії зв'язку Надеждін В. А.
- 1941** Інститут евакуювали в місто Гур'єв, на північне узбережжя Каспійського моря, але через відсутність необхідних приміщень інститут перевезено до м. Ташкента

- 1941** Проведено додатковий набір студентів на перший і другий курси
- 1941** Випускнику ОІЗ Смірницькому Н. Н. було присвоєно звання генерал-лейтенанта
- 1943** Більшість викладачів інституту, за досягнення в підготовці кадрів та участь у роботах оборонного характеру нагородили орденами й медалями
- 1943–1945** Випускник ОІЗ 1941 р. Ф. Т. Канівченко забезпечував зв'язок Верховного головнокомандувача на Тегеранській та Ялтинській Міжнародних конференціях, а випускник 1934 р. Молдованов А. Г. командував вузлом радіозв'язку, через який проходила інформація в Москву і Париж з місця підписання Акта про капітуляцію Німеччини
- 1944** Прийнято рішення про відновлення діяльності в Одесі Одеського електротехнічного інституту зв'язку
- 1944 (X)** Проведено перший (після звільнення Одеси) набір студентів до інституту (60 осіб)
- 1945** Інститут очолив Ясиновський С. Д.
- 1945** При Одеському інституті інженерів зв'язку було організовано підготовчі курси
- 1945** Засновано кафедру марксизму-ленінізму, яка згодом отримала назву філософії та українознавства (після 1995 р.). Нині — це кафедра філософії, психології та педагогіки
- 1946–1950** Відкрили постійні курси при технікумі зв'язку, які готували керівників для контор зв'язку, сортувальників і поштових агентів
- 1948** Керівництво інститутом було доручено доценту Пишкіну І. П., який фактично був засновником ОЕІЗ
- 1948** Засновано кафедру фізичного виховання
- 1949** Розпочинають будувати головний навчальний корпус на вул. Челюскінців (Кузнечній), 1
- 1949** Інститут здійснює підготовку фахівців для іноземних країн
- 1949** Розроблено та створено телевізійний навчально-експериментальний центр
- 1951** І. П. Пишкін ініціював роботу одного з перших в СРСР експериментального одеського телецентру, який було сконструйовано (зусиллями студентів і викладачів) з трофейних радіодеталей
- 1953 (IX)** У правому крилі головного корпусу розпочато заняття; ліве крило добудували студенти та викладачі
- 1953** Починається історія формування та розвитку науково-дослідної частини
- 1953** В інституті засновано заочний факультет
- 1954** Створено кафедру політичної економії
- 1954** В новому приміщенні розпочали навчання студенти
- 1956** Створено вечірній факультет
- 1956** ОЕІЗ розробив першу в країні систему розпізнавання образів, а також впровадив у серійне виробництво листосортувальну машину МАП-0
- 1957** Засновано науково-дослідну лабораторію № 34
- 1959** Випуск студентів, який за всю історію інституту дав найвагоміші результати: 7 докторів, 46 кандидатів технічних наук
- 1959** Під керівництвом Хачатурова А. І. створено позаміський науковий полігон на п'яти гектарах землі та започатковано науково-дослідну роботу «Метеор», де розпочинали свою наукову діяльність провідні науковці ОЕІЗ
- 1959** Одеський інститут зв'язку створив куранти, які стали своєрідним символом Одеси
- 1960** На полігоні Одеського електротехнічного інституту зв'язку, кафедра волоконно-оптичних ліній зв'язку засновує лабораторію з випробування кабельної продукції на надійність
- 1962–2019** Іноземні аспіранти захистили 83 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук та доктора філософії
- 1962** В Одеському інституті зв'язку відкрито аспірантуру
- 1962** Відкрито Кишинівський навчально-консультаційний пункт

- 1963** Працівники кафедри волоконно-оптичних ліній зв'язку розробили комплекс механізації будівництва ліній зв'язку, що продемонстрували на Всесоюзній виставці досягнень народного господарства СРСР
- 1964** Створено 1-й студентський будівельний загін (СБЗ)
- 1965** Створено кафедру радіоприймальних пристроїв, а згодом — кафедру теорії електричного зв'язку, яку очолив професор Зюко А. Г.
- 1966–1981** Інститутом керував доктор технічних наук, професор Кутасін Б. П.
- 1967** Інституту було присвоєно ім'я винахідника радіо О. С. Попова
- 1967** Відкрито Київський заочний факультет, на базі якого з часом було створено Київський інститут зв'язку
- 1969** Засновано науково-дослідну лабораторію № 8
- 1974** На кафедрі волоконно-оптичних ліній зв'язку створено комплекс трасопошукових приладів (автори: доц. Жаріков Є. Г. та доц. Калінін Ю. В., ст. науковий співробітник Павлов С. Г.), який було відмічено бронзовою медаллю ВДНГ СРСР
- 1976** Рішенням ВАК СРСР ОЕІЗ ім. О. С. Попова здобув право проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук
- 1977** Створено кафедру обчислювальної математики
- 1979–1986** Керівництво міжнародною діяльністю здійснював Брітнер Л. П.
- 1980** За успіхи в підготовці інженерів зв'язку і розвитку наукових досліджень, ОЕІЗ ім. О. С. Попова було нагороджено Почесною грамотою Президії Верховної Ради Української РСР
- 1980** Кафедра волоконно-оптичних ліній зв'язку разом з НДІ «Дальній зв'язок» (м. Ленінград) розробила систему фільтрації хвильовидної лінії зв'язку (від кафедри у дослідженні брали участь доценти Макаров Т. В., Одінцов М. М. та викладач Зіменко В. А.)
- 1981** В Одеському електротехнічному інституті зв'язку ім. О. С. Попова було створено кафедру політології
- 1981–2001** Інститут, а згодом академію очолював доктор технічних наук, професор Панфілов Іван Павлович
- 1985** Засновано науково-дослідну лабораторію № 125
- 1988** Професор Вікулін І. М. зі співавторами отримав Державну премію СРСР за розробку пристроїв, що змінюють свої параметри в залежності від величини зовнішнього магнітного поля
- 1989** В ОЕІЗ ім. О. С. Попова створено спеціалізовану кафедру економіки підприємства та корпоративного управління (ЕП та КУ)
- 1989** Кафедра менеджменту та маркетингу була виокремлена в самостійну кафедру наказом ректора зі складу кафедри економіки та управління підприємствами зв'язку
- 1991** В ОЕІЗ ім. О. С. Попова відкрито докторантуру
- 1993** Одеський електротехнічний інститут зв'язку став Українською державною академією зв'язку ім. О. С. Попова
- 1993** Створено центр гуманітарної освіти та розвитку (ЦГО та Р)
- 1993** Засновано відділ міжнародних зв'язків (ВМЗ)
- 1994** З ініціативи викладачів академії було засновано кафедру мережі зв'язку
- 1995** Академія отримала право прийому до захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук
- 1998** Засновано кафедру телекомунікаційних систем (ТКС)
- 1998** Створено кафедру технічної електродинаміки та систем радіозв'язку (ТЕД та СРЗ)
- 1998** Під егідою Міжнародного союзу електрозв'язку та Регіональної співдружності зв'язку країн СНД (РСЗ) започатковано міжнародний «Проект регіональної системи дистанційного навчання для країн СНД», у якому академії призначено стати одним із провідних розробників. Проект успішно завершено 2000 року
- 1998** В академії створено підготовче відділення (ПВ) для іноземних громадян

- 2000 (II)** Організують перші сеанси дистанційного навчання для зв'язківців Києва, Харкова, Єревана, Тбілісі, Кишинєва, Баку
- 2000 (IX)** За вагомий внесок у розвиток галузі зв'язку, підготовку висококваліфікованих спеціалістів та з нагоди 70-річчя від дня заснування академії, УДАЗ ім. О. С. Попова нагороджено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України
- 2001** Доктор технічних наук, професор Бондаренко О. В. став лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки
- 2005** Колектив науковців академії розробляє концепцію розвитку ВАТ «Укртелеком», яка стає путівником у розвитку національного телекомунікаційного оператора
- 2001 (VIII)** Указом Президента України, Українській державній академії зв'язку присвоєно статус національного закладу вищої освіти. Академія змінює назву на Одеську національну академію зв'язку ім. О. С. Попова
- 2002** Академію очолив доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки 2009 р. Воробієнко Петро Петрович
- 2002** Введено посаду проректора з науково-педагогічної та виховної роботи, яким стала професор Сіленко Алла Олексіївна
- 2002** Академія здобула право прийому до захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук
- 2002 (II)** Створено відділ соціально-психологічної та виховної роботи
- 2002** У складі ОНАЗ ім. О. С. Попова створено Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
- 2003** Розпочав свою діяльність Львівський навчально-науковий центр Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова
- 2003** Створено Навчально-науковий інститут поштового зв'язку, який 2008 р. перейменовано на Навчально-науковий інститут комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики
- 2004** Підписано договір про співробітництво з Вищою спеціалізованою школою ім. Георга Симона Ома для виконання проекту з обміну студентами й фінансування від Німецької академічної служби обмінів (ДААД)
- 2004** Створено Вінницький навчально-науковий центр Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова
- 2005 (IX)** За вагомий внесок у забезпечення розвитку галузі зв'язку, підготовку висококваліфікованих фахівців та з нагоди 75-річчя від дня заснування академії ОНАЗ ім. О. С. Попова нагороджено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України
- 2005** Кандидат технічних наук Каптур В. А. та викладач Степаненко О. В., на запрошення Польсько-японського інституту інформаційних технологій, взяли участь у тренінгу з питань дистанційного навчання та нових інформаційних технологій, який відбувся у м. Варшаві (Польща)
- 2005** Наказом ректора створено музей зв'язку при академії
- 2005** Проректор з МЗ Шульган О. О., на запрошення Німецької академічної служби обмінів (ДААД), взяла участь у семінарі для адміністраторів закладів вищої освіти, що відбувся в м. Бонні (Німеччина)
- 2005** Створено Навчально-науковий інститут радіо, телебачення, електроніки (ННІ РТЕ), а у квітні 2015 р. реорганізовано в Навчально-науковий інститут радіо, телебачення та інформаційної безпеки (ННІ РТ та ІБ) у зв'язку з розширенням підготовки фахівців і збільшенням кількості студентів та аспірантів у галузі знань «Інформаційна безпека»
- 2005–2009** В аспірантурі пройшли підготовку 88 аспірантів (серед них 5 іноземців), 12 здобувачів; у докторантурі — 10 докторантів (серед них 1 іноземець)
- 2006** Почав діяти проект з Інститутом германістики Віденського університету (Австрія), а саме: викладання в академії німецької мови як іноземної австрійськими стажистами
- 2006 (I)** Створено Навчально-науковий інститут проблем інформаційного суспільства
- 2006** За програмою Tempus-Tacis в академії створено Південноукраїнський лінгвістичний центр

- 2006** У межах проекту Tempus-Tacis підвищення кваліфікації пройшли 4 викладачі кафедри іноземних мов: доц. Чугунова Н. В., викладачі Мініч Н. П. та Завалевська О. В. — у Жешівському університеті (Польща); ст. викладач Кузнецова Г. П. — у Берлінському вільному університеті (Німеччина)
- 2006** На IX Міжнародній виставці навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні – 2006» (м. Київ) у номінації «Інноваційно-педагогічні технології в навчальному процесі» академію нагороджено дипломом за вагомий внесок у розвиток національної системи освіти
- 2006** На IV Всеукраїнській виставці-конкурсі «Високі технології в освіті», яка відбулася в межах VII Міжнародного форуму «Світ високих технологій Hi-Tech–2006» (м. Одеса) академію нагороджено золотою медаллю переможця в номінації «Методики високотехнологічного навчання» за розробку інтелектуальної самонавчальної системи контролю знань Control
- 2006–2007** В академії впроваджено проект з викладання базових дисциплін за напрямом «Телекомунікації» лише англійською мовою
- 2007** На X Міжнародній виставці вищих навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні» – 2007» академії присвоєно почесне звання «Лідер сучасної освіти» та нагороджено срібною медаллю
- 2007** Аспірантка Селезньова А. О. взяла участь у навчальному курсі за програмою технічного співробітництва між Україною та Індією ІТЕС/SCAAP «Менеджмент телекомунікацій та маркетинг телекомунікаційних послуг» (Telecom Management & Marketing of Telecom Services), який відбувся в м. Мумбаї (Індія)
- 2007** Завідувач кафедри технічної електродинаміки та систем радіозв'язку, проф. Проценко М. Б. проходив стажування в Технічному університеті м. Льменау (Німеччина) на запрошення ДААД (Німецької академічної служби обмінів)
- 2007** При ОНАЗ ім. О. С. Попова створено факультет підвищення кваліфікації безпосередньо в академії або за дистанційною формою, а також Центр майстерності для перепідготовки спеціалістів із цифрового телебачення та звукового мовлення
- з 2007** Реалізовано спільний проект із Корпусом миру (США) з викладання англійської мови у ЗВО України викладачами англійської мови США
- 2007** В академії створено Консультаційний центр з європейської кредитно-модульної системи
- 2007** За підтримки Міжнародного союзу електрозв'язку (МСЕ) при ОНАЗ ім. О. С. Попова створено Центр майстерності для перепідготовки спеціалістів з цифрового телебачення та звукового мовлення
- 2007–2008** Команда ОНАЗ ім. О. С. Попова посіла I місце з 9 можливих і нагороджена поїздкою на Міжнародну виставку новітніх телекомунікаційних технологій CeBIT-2009
- 2007–2018** Дисертації захистили 22 іноземні аспіранти
- 2008** На V Всеукраїнській виставці-конкурсі «Високі технології в освіті», в межах VIII Міжнародного форуму «Світ високих технологій Hi-Tech – 2007», у номінації «Тренажерні системи навчання» академію нагороджено дипломом та золотою медаллю
- 2008** На XI Міжнародній виставці ЗВО «Сучасна освіта в Україні – 2008» (м. Київ) академію нагороджено бронзовою медаллю в номінації «Впровадження здобутків педагогічної науки в освітню практику», присвоєно почесне звання «Лідер сучасної освіти»
- 2008** З ініціативи академії, при підтримці Державної адміністрації зв'язку України створено Міжнародну постійну конференцію ректорів телекомунікаційних ЗВО
- 2008** Академія приєдналася до Великої хартії університетів
- 2008** Доцент Ларін Д. Г. у межах проекту Tempus-Tacis, відвідав університет у м. Роскілде (Данія) та Технічний університет у м. Дрездені (Німеччина)
- 2008** Магістр академії Саньков К. отримав грант на 3-місячне стажування у Вищій інженерній школі електроніки, інформатики та комунікацій у м. Анжері (Франція)

- 2008** Ректор, професор Воробієнко П. П. взяв участь у Глобальному симпозиумі «Розвиток людського капіталу», який було організовано МСЕ спільно з Академією електрозв'язку Сполученого Королівства (м. Ковентрі, Великобританія)
- 2009** На XII Міжнародній виставці ЗВО «Сучасна освіта в Україні – 2009» (м. Київ) академію нагороджено дипломом за високі творчі досягнення в інноваційному оновленні національної системи освіти
- 2009 (IX)** В аспірантурі ОНАЗ ім. О. С. Попова навчаються 88 осіб, серед них 83 аспіранти (11 іноземців) і 5 здобувачів; у докторантурі проходять підготовку 9 осіб
- з 2009** Студенти академії беруть активну участь у стипендіальній програмі «Завтра.UA», яку започаткував Фонд Віктора Пінчука, і тричі виграли іменні стипендії
- 2009** Ректор, професор Воробієнко П. П. взяв участь у Регіональному форумі МСЕ з питань розвитку людського потенціалу (м. Будва, Чорногорія), а також у IV Всесвітньому форумі МСЕ з політики електрозв'язку (м. Лісабон, Португалія)
- 2009** Професор Ложковський А. Г. та четверо студентів академії (переможців Національного конкурсу «Професіонали майбутнього») взяли участь у виставці СеВІТ
- 2009** Науковцям академії: Воробієнку Петру Петровичу, Вікуліну Івану Михайловичу, Курмашеву Шамілю Джамашевичу, Панфілову Івану Павловичу присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки за роботу «Розробка високоефективних технологій оптоелектроніки й комунікаційних систем на їх основі»
- 2009** Студенти академії Гуцал Ю. В. та Фомін П. М. взяли участь у Молодіжному форумі, який відбувся в межах Всесвітньої виставки та форуму МСЕ «ITU Telekom World 2009» у м. Женеві (Швейцарія)
- 2009 (VII)** На засіданні Державної акредитаційної комісії МОН України (протокол №79) було прийнято рішення про продовження на 10 років терміну дії ліцензії з підготовки іноземних громадян до вступу у ЗВО з ліцензованим обсягом 150 осіб
- 2009–2010** Відбулися перший та другий випуски групи бакалаврів «технічної еліти», які навчалися англійською мовою
- 2009–2017** У ННІ Е та М працювала спеціалізована вчена рада із захисту докторських і кандидатських дисертацій Д 41.816.03 за спеціальністю 08.00.04 — економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності — зв'язок), у якій було захищено 25 дисертацій переважно співробітниками ОНАЗ ім. О. С. Попова
- 2010** Академія здобула право прийому до захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук згідно з постановою Президії ВАК України № 25-06/5 від 01.07.2010
- 2010** На Міжнародній виставці-презентації «Сучасні навчальні заклади – 2010» (17–19 березня, 2010 р.) академію нагороджено золотою медаллю в номінації «Компетентнісний підхід в освітній діяльності вищої школи» за тематикою «Інноваційне оновлення змісту освіти при використанні компетентнісного підходу при підготовці фахівців»
- 2010** Ректор проф. Воробієнко П. П. взяв участь у регіональних підготовчих зборах для країн СНД у межах підготовки до Всесвітньої конференції з розвитку електрозв'язку (м. Мінськ, Білорусь) та у Всесвітній конференції розвитку електрозв'язку (ВКРЕ) Міжнародного союзу електрозв'язку в м. Хайдарабаді (Індія)
- 2011** На II Міжнародній виставці «Сучасні навчальні заклади – 2011» ОНАЗ ім. О. С. Попова отримала Гран-прі «Лідер вищої освіти України» за високі показники діяльності
- 2011** На Міжнародній виставці навчальних закладів України «Освіта та кар'єра — абітурієнт 2011» (7–9 квітня 2011 р.) золотою медаллю і дипломом нагороджено ОНАЗ ім. О. С. Попова за досягнення в номінації «Досягнення в працевлаштуванні випускників вищого навчального закладу»
- 2011** За високі показники діяльності академія отримала почесне звання «Лідер національної освіти»
- 2011** На III Національній виставці-презентації навчальних закладів України «Інноватика в сучасній освіті – 2011» (18–20 жовтня 2011 року) ОНАЗ ім. О. С. Попова

- перемогла в номінації «Інновації у використанні інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі» та отримала золоту медаль і диплом
- 2011** Створено кафедру комп'ютерно-інтегрованих технологічних процесів і виробництв шляхом об'єднання кафедр інформатизації та управління і програмного забезпечення мереж зв'язку з метою підвищення якості підготовки студентів спеціальності «Автоматизоване управління технологічними процесами і виробництвами»
- 2011** За активну участь у розробці та впровадженні освітніх технологій Вадим Анатолійович Каптур — проректор із наукової роботи та Ігор Андрійович Поднебесний — провідний інженер науково-навчально-виробничої лабораторії інформаційно-комунікаційних технологій ОНАЗ нагороджені почесними дипломами виставки «Інноватика в сучасній освіті – 2011»
- 2012** Створено кафедру лінгвістичної підготовки, яка поєднує викладання іноземних та державної мов на різних освітніх рівнях (підготовчому відділенні для іноземних громадян, бакалавраті, магістратурі, аспірантурі)
- 2013** На базі факультету інфокомунікацій створено Навчально-науковий інститут інфокомунікацій та програмної інженерії, який очолює Стрелковська Ірина Вікторівна
- 2013** У Навчально-науковому інституті інфокомунікацій та програмної інженерії реалізовано довгострокову програму «Подвійні дипломи» для студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра і магістра Anhalt University of Applied Sciences.
- 2013–2018** Співробітники кафедри економіки підприємства та корпоративного управління захистили 6 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук та 2 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук
- 2015** ОНАЗ ім. О. С. Попова здобула золоту медаль на виставці «Сучасні заклади освіти» в номінації «Інноваційні технології виявлення, навчання та підтримки обдарованих дітей та молоді» та диплом за творчу працю з підвищення якості національної освіти
- 2015** На посаду керівника музею ОНАЗ ім. О. С. Попова було призначено бібліографа I категорії Саханенко О. В.
- 2015** На базі академії діє Міждержавний центр із захисту дітей в мережі Інтернет (згідно з рішенням Всесвітньої конференції з розвитку електрозв'язку 2014 року (м. Дубай, ОАЕ)
- 2015** Указом Президента України №686/2015 працівникам академії: Васілію Євгену Вікторовичу, Гранатурову Володимирі Михайловичу, Каптуру Вадиму Анатолійовичу, Ложковському Анатолію Григоровичу та Тіхонову Віктору Івановичу присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки за роботу «Технологічні, організаційні й регуляторні засади побудови телекомунікаційних мереж сучасних і наступних поколінь»
- 2015–2018** Академія продовжила свою діяльність у межах програми центрів професійної майстерності МСЕ за напрямками «Стратегія та регулювання» й «Цифрове мовлення»
- 2017**
2017 Засновано кафедру комп'ютерних наук
- Шляхом об'єднання кафедр електротехніки, електроживлення та митного контролю і мереж та систем поштового зв'язку було створено кафедру автоматизації технологічних процесів та електроживлення (АТП та ЕЖ)
- 2017 (XI)** Відповідно до наказів МОН України Одеській національній академії зв'язку ім. О. С. Попова надано доступ до бібліографічної й реферативної бази даних Scopus, а з грудня 2018 року — до бібліографічної й реферативної бази даних Web of Science
- 2018** Ректор академії взяв участь у роботі Повноважної конференції Міжнародного союзу електрозв'язку — головного керівного органу союзу, що відбулася з 29 жовтня до 19 листопада у м. Дубаї
- 2018** Створено кафедру економічної теорії та управління проектами (ЕТ та УП)

- 2018** Засновано кафедру фізики та волоконно-оптичних ліній зв'язку шляхом об'єднання кафедр фізики оптичного зв'язку (ФОЗ) і волоконно-оптичних ліній зв'язку (ВОЛЗ)
- 2018** Створено центр з енергоефективності та енергоменеджменту (на базі ННІ комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики)
- 2019** При академії було відкрито студентське відділення IEEE
- 2019** Збірник «Наукові праці ОНАЗ» пройшов переатестацію і був внесений до реєстру наукових фахових видань України за технічними (спеціальності 125 — «Кібербезпека», 171 — «Електроніка», 172 — «Телекомунікації та радіотехніка») та економічними (спеціальність 051 — «Економіка») науками до категорії «Б»
- 2019** Відбулася X Міжнародна наукова конференція Intelligent Data Acquisition and Advanced Computing Systems: Technology and Applications (IDAACS'2019), у якій взяв участь директор ННІ РТ та ІБ, д. т. н., проф. Васіліу Є. В.
- 2019** Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова та Національний телеком-оператор «Vega» уклали Меморандум про співпрацю
- 2019 (IX)** Ректором ОНАЗ ім. О. С. Попова обрано Воробієнка П. П.
- 2019** Після ретельного відбору академія була обрана Центром професійної майстерності, що підпорядковується Європейському офісу МСЕ у циклі 2019–2022 рр.
- 2019** У м. Костанай, Казахстан, відбулося урочисте підписання угоди про програму подвійних магістерських дипломів між Одеською національною академією зв'язку ім. О. С. Попова (ОНАЗ) та Костанайським інженерно-економічним університетом ім. М. Дулатова (КІНЕУ)
- 2019** Міжнародний союз електрозв'язку (МСЕ) спільно з Одеською національною академією зв'язку (ОНАЗ) ім. О. С. Попова Міністерства освіти і науки України провели Регіональний економічний діалог МСЕ з питань інформаційно-комунікаційних технологій для країн Європи й СНД (РЕД-2019) у м. Одесі, Україна 30–31 жовтня 2019 року
- 2019** У центрі енергоефективності та енергоменеджменту ОНАЗ ім. О. С. Попова створено нову дослідницьку установку, призначену для вимірювань параметрів споживання електричної енергії
- 2019** У межах реалізації Концепції вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2019 рік в англomовному клубі, що діє при ОНАЗ ім. О. С. Попова, за підтримки волонтерів Корпусу миру США в Україні відбувся конкурс Ukraine and the EU: Pros and Cons
- 2020** Студенти ОНАЗ ім. О. С. Попова у межах магістерської випускної роботи створили систему збору енергії довколишнього середовища на основі термогенераторів Пельтьє, що здатна перетворювати в електрику температурні перепади й живити цією енергією малопотужні електронні пристрої
- 2020** ННІ комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики приєднано до ННІ радіо, телебачення та інформаційної безпеки
- 2020** ННІ радіо, телебачення та інформаційної безпеки перейменовано на ННІ кібербезпеки, комп'ютерних і радіотехнологій
- 2020** Представники Інституту кібербезпеки, комп'ютерних і радіотехнологій взяли участь у конференції Управління протидії кіберзлочинам в Одеській області Департаменту кіберполіції НП України
- 2020** В ОНАЗ ім. О. С. Попова відбулася IX Міжнародна науково-практична конференція «Економіка та управління в умовах побудови інформаційного суспільства»
- 2020** Створено ННІ бізнесу та соціальних комунікацій шляхом злиття ННІ Проблем інформаційного суспільства й ННІ економіки та менеджменту

Нагороди та відзнаки працівників Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ УКРАЇНИ

ОРДЕНИ

	Орден за заслуги II ступеня	
	Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2018
	Орден за заслуги III ступеня	
	Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2007
	Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.)	1999
	Стеклов Василь Купріянович (ПДІ та Т)	1997
	Стрельчук Євген Миколайович (М та М)	2006

МЕДАЛІ

	Ювілейна медаль «10 років незалежності України»	
	Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.)	2001
	Салабай Олександр Васильович (ТБ та РМ)	2001
	Медаль «Захиснику Вітчизни»	
	Голубев Альберт Костянтинович (ЕП та КУ)	1999

ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ

	«Заслужений винахідник України»	
	Вікулін Іван Михайлович (ФОЗ)	1992
	«Заслужений діяч науки і техніки України»	
	Бондаренко Олег Володимирович (проректор з НР)	2014
	Гофайзен Олег Вікторович (ТБ та РМ)	1995
	Гранатуров Володимир Михайлович (ЕТ та УП)	2005
	Іваницький Анатолій Мечиславович (ТЕК та ЕЖ)	2008
	Редькін Олександр Семенович (ЕП та КУ)	1996
	Стеклов Василь Купріянович (ПДІ та Т)	1991
	Стрелковська Ірина Вікторівна (директор ННІ ІКПІ)	2015
Ящук Леонід Омелянович (АТП та ЕЖ)	2006	
	«Заслужений працівник народної освіти України»	
	Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	1995
	«Заслужений працівник освіти України»	
	Одінцов Борис Вікторович (проректор з НР)	1995
	Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2002
	Нечипорук Олег Леонідович (проректор з НР)	2004
	Нікітюк Леся Андріївна (МЗ)	2003
	Петрусенко Сергій Юрійович (ФКЗІ ОНАЗ ім. О.С. Попова)	2012
Шульган Олена Олександрівна (проректор з НІР та МЗ)	2012	

ДЕРЖАВНІ ПРЕМІЇ

Державна премія України в галузі науки і техніки

Бондаренко Олег Володимирович (проректор з НР)	2001
Васіліу Євген Вікторович (ННІ КБК і РТ)	2014
Вікулін Іван Михайлович (ФОЗ)	2009
Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2009
Гранатуров Володимир Михайлович (ЕТ та УП)	2014
Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2014
Комарова Лариса Олексіївна (КННЦ, ТК)	2015
Курмашев Шаміль Джамашевич (ФОЗ)	2009
Ложковський Анатолій Григорович (КС)	2014
Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.)	2009
Стеглов Василь Купріянович (ректор КІЗ УДАЗ ім. О. С. Попова)	1992
Тіхонов Віктор Іванович (МЗ)	2014

Премія Кабінету Міністрів України за внесок молоді у розбудову держави

Танашук Катерина Олександрівна (НДЧ)	2001
--------------------------------------	------

ГРАМОТИ

Почесна грамота Кабінету Міністрів України

Балашов Віталій Олександрович (директор ДП ОНДІЗ; ТКС)	2016
Бондаренко Олег Володимирович (проректор з НР)	2010
Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2002
Дмитренко Ольга Дмитрівна (гол. бухгалтер)	2009
Драганов Василь Михайлович (ТЕД та СРЗ)	2000, 2005
Захарченко Лоліта Анатоліївна (ННІ Б та СК)	2010
Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	2002
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2000
Лісовий Іван Павлович (ТКС)	2017
Нечипорук Олег Леонідович (проректор з НР)	2002
Пучков Володимир Миколайович (ВПЛР С НТІ)	2008
Сіленко Алла Олексіївна (проректор з НП та ВР)	2010
Стеглов Василь Купріянович (ПДІ та Т)	2000
Стрельчук Євген Миколайович (М та М)	2000, 2011
Хіхловська Ірина Вільгельмівна (ТКС)	2010
Шульган Олена Олександрівна (проректор ННР та МЗ)	2009

Почесна грамота Верховної Ради України

Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2008
Пунченко Олег Петрович (Ф та ІУ)	2017

Грамота Верховної Ради України

Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	2005
Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2018
Флейта Юрій Вікторович (КІТ П і В)	2010
Шульган Олена Олександрівна (проректор з ННР та МЗ)	2008

Подяка Кабінету Міністрів

Балашов Віталій Олександрович (директор ДП ОНДІЗ; ТКС)	2002
Стрелковська Ірина Вікторівна (директор ННІ ІКПІ)	2005
Ящук Леонід Омелянович (АТП та ЕЖ)	2002

ІНШІ НАГОРОДИ, ВІДЗНАКИ ТА ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ

МЕДАЛІ

Медаль Національної академії педагогічних наук України «Ушинський К. Д.»	
Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	2011

**Медаль Національної академії педагогічних наук України
«Григорій Сковорода»**

Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2012
Гранатуров Володимир Михайлович (ЕТ та УП)	2011

**Медаль Національної академії педагогічних наук України
«Володимир Мономах»**

Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2017
--	------

**Золота медаль за видатний винахід
«Новий засіб радіозв'язку в полярних широтах» Швейцарія**

Шумлянський Ігор Іларіонович (ТЕД та СРЗ)	2001
---	------

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ СРСР

ОРДЕНИ

Орден Трудового Красного Знамени

Давидов Василь Степанович (ТОЕ)	1953
Євдокимов Дмитро Якович (Фізики)	1954
Зелях Елізар Вульфівич (ТЛЕК)	1951
Пасічник Микола Дмитрович (ПДІ і Т КФ)	1966
Пишкін Іван Петрович (ректор 1948–1966 рр.)	1953

Орден Красного Знамени

Лободзинський Володимир Адамович (РПП; декан РЗ)	1980
Ляхов Іван Степанович (Філософії)	1943
Савченко Федір Іванович (ФВ)	1955
Сухопаров Костянтин Іванович (Історії)	1956

Орден «Знак почета»

Глікліх Михайло Йосипович (ТБ)	1953
Захаров Всеволод Михайлович (БЕЗ)	1966
Коган Мойсей Маркович (ТОЕ)	1953
Копп Марк Пилипович (АЕЗ)	1951
Кутасін Борис Петрович (ректор 1966–1981 рр.)	1976
Кучеров Олександр Федорович (ПЕ)	1949
Осадченко Олександр Феофанович (РМ та ЕА)	1953
Пишкін Іван Петрович (ректор 1948–1966 рр.)	
Пусенкова Ірина Володимирівна (ПЕ)	1986
Садовський Аким Самойлович (ТОЕЛ)	1947
Солоп Микола Опанасович (ТБ)	1981
Стеклов Василь Купріянович (ПДІ та Т)	1981
Шумлянський Іларіон Ілліч (РПрП)	1953

Орден Отечественной войны I степени

Брежнев Микола Григорович (ВК)	1985
Єригін Степан Карпович (Філософії)	1945
Концов Михайло Петрович (Історії)	1945, 1954
Кронберг Володимир Олександрович (ТМ)	1945
Ляхов Іван Степанович (Філософії)	1943
Пишкін Іван Петрович (ректор 1948-1966 рр.)	1944
Чижевський Микола Тихонович (Історії)	1985

Орден Отечественной войны II степени

Анісімов Олександр Олексійович (Історії)	1946
Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1945
Гаврютін Олексій Сергійович (СП)	1945
Глікліх Михайло Йосипович (ТБ)	1943
Євдокимов Дмитро Якович (Фізики)	1945
Єригін Степан Карпович (Філософії)	1944

Захаров Всеволод Михайлович (БЕЗ)	1943
Кондаков Олексій Григорович (ЛЗ)	1985
Концов Михайло Петрович (Історії)	1943
Кронберг Володимир Олександрович (ТМ)	1944
Кучеров Олександр Федорович (ПЕ)	1985
Ляхов Іван Степанович (Філософії)	1944
Мінаєв Федір Федорович (зав. лаб.)	1945
Рувінський Лев Абрамович (Філософії)	1985
Фірсанков Михайло Володимирович (Історії)	1945
Хромих Михайло Кузьмич (СРЗ)	1945
Чижевський Микола Тихонович (Історії)	1944

Орден Красной Звезды

Анісімов Олександр Олексійович (Історії)	1954
Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1942
Богатко Костянтин Антонович (ІТ)	1956
Бурле Меєр Гецелєвич (РМ та А)	1944
Гаврютін Олексій Сергійович (СП)	1944, 1954
Глікліх Михайло Йосипович (ТБ)	1943, 1945
Євдокимов Дмитро Якович (Фізики)	1944
Єленєв Михайло Йосипович (ВК)	1956
Єригін Степан Карпович (Філософії)	1943
Захаров Всеволод Михайлович (БЕЗ)	1943, 1944
Зільберберг Олександр Якович (ЕЖПЗ)	1944
Коган Мойсей Маркович (ТОЕ)	1943
Концов Михайло Петрович (Історії)	1944, 1954
Коробов Юрій Федотович (РПП)	1945
Луценко Іван Степанович (ІМ)	1945
Ляхов Іван Степанович (Філософії)	1942, 1955
Мінаєв Федір Федорович (зав. лаб.)	1943, 1954
Мочман Семен Маркович (ДЗ)	1943
Панкратов Яків Петрович (ФВ)	1944
Пасічник Микола Дмитрович (ПДІ і Т КФ)	1943
Поляков Ігор Леонідович (РПП)	1944
Ружинський Дмитро Павлович (проректор з НР)	1943
Рябінін Олександр Олександрович (РПрП)	1946
Савченко Федір Іванович (ФВ)	1950
Семенов Євген Георгійович (ІМ)	1945
Середній Іван Євтихєвич (НЕК)	1943
Сімонтов Ісаак Мовшович (РПП)	1945
Сухопаров Костянтин Іванович (Історії)	1945, 1953
Файн Григорій Тимофійович (Філософії)	1944, 1954
Філіппов Микола Олексійович (РМ та ЕА)	1946
Фірсанков Михайло Володимирович (Історії)	1943
Хромих Михайло Кузьмич (СРЗ)	1943
Ярославський Лев Ісакович (МПЗ)	1943

Орден «Дружби народів»

Павліченко Юрій Агафонович (ТКС)	1981
----------------------------------	------

МЕДАЛІ

Медаль «За отвагу»

Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1945
Будакер Павло Миколайович (ІМ)	1944
Гуркалов Костянтин Іванович (ПОМ та ЕЖ ПЗ)	1945
Коломійчук Леонтій Михайлович (ТЕЗ)	1940
Кронберг Володимир Олександрович (ТМ)	1943

Орловський Олег Петрович (ТЛЕК)	1944, 1945
Чижевський Микола Тихонович (Історії)	1947
Шерепа Василь Федосійович (ВТЗ)	
Шилов Олег Семенович (АЕЗ)	1945

Медаль «За боевые заслуги»

Анісімов Олександр Олексійович (Історії)	1950
Богатко Костянтин Антонович (ІТ)	1951
Бурле Меєр Гецелевич (РМ та А)	1943
Гаврютін Олексій Сергійович (СП)	1952
Голубев Альберт Костянтинович (ЕП та КУ)	1968
Євдокимов Дмитро Якович (Фізики)	1944
Єленев Михайло Йосипович (ВК)	1945, 1954
Єльчанінов Микола Олексійович (Політології)	1946
Зільберберг Олександр Якович (ЕЖПЗ)	1944
Калін Ростислав Петрович (РМ та ЕА)	1942
Комаров Володимир Іванович (ПЕ та ЕЗ)	1953
Кондаков Олексій Григорович (ЛЗ)	1945
Концов Михайло Петрович (Історії)	1950
Копп Марк Пилипович (АЕЗ)	1948
Кузьмін Микола Гаврилович (ЛЗ)	1942
Кучеров Олександр Федорович (ПЕ)	1945
Лещук Іван Андрійович (ПДП і Т)	1945
Луценко Іван Степанович (ІМ)	1946
Мінаєв Федір Федорович (зав. лаб.)	1967
Нефеденков Володимир Іванович (проректор з З та ВН)	1947
Пишкін Іван Петрович (ректор 1948-1966 рр.)	1967
Площенко Тихон Михайлович (РМ та ЕА)	1945
Савченко Федір Іванович (ФВ)	1947
Семенов Євген Георгійович (ІМ)	1944
Сухопаров Костянтин Іванович (Історії)	1946
Файн Григорій Тимофійович (Філософії)	1949
Фірсанков Михайло Володимирович (Історії)	1953

Медаль

«За доблестный труд в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.»

Давидов Василь Степанович (ТОЕ)	1946
Зелях Елізар Вульфівич (ТЛЕЦ)	1946
Копп Марк Пилипович (АЕЗ)	1946
Лещук Іван Андрійович (ПДП і Т)	1946
Мочман Семен Маркович (ДЗ)	1946
Осадченко Олександр Феофанович (РМ та ЕА)	1945
Павло Володимир Фридрихович (ВТЗ)	1946
Садовський Аким Самойлович (ТОЕЛ)	1946
Серебрін Леон Олександрович (П та ЕПЗ)	1945
Хаскінд Макс Давидович (А та РРХ)	1946
Шумлянський Іларіон Ілліч (РПрП)	1946
Ясиновський Самуїл Давидович (директор ОПЗ 1930–1937 рр.)	1946

Медаль «За доблестный труд»

Анісімов Олександр Олексійович (Історії)	1970
Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1970
Бурмістенко Віктор Михайлович (ЛЕК)	1970
Забара Олексій Андрійович (РЗ і РМ)	1970
Зелях Елізар Вульфівич (ТЛЕЦ)	1970
Зюко Андрій Глібович (РПрП)	1970
Кутасін Борис Петрович (ректор 1966–1981 рр.)	1970

Мінаєв Федір Федорович (зав. лаб.)	1970
Нефеденков Володимир Іванович (проректор з 3 та ВН)	1970
Панфілов Іван Павлович (ректор 1987–2001 рр.)	1970
Шулюмов Євген Миколайович (ТБ)	1970

Медаль «За трудовую доблесть»

Давидов Василь Степанович (ТОЕ)	1961
Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	1981
Зюко Андрій Глібович (РПрП)	1961
Іванова Олена Леонідівна (Фізики)	1960
Копп Марк Пилипович (АЕЗ)	1961
Макаров Терентій Варфоломійович (ВОЛЗ)	1986
Нефеденков Володимир Іванович (проректор з 3 та ВН)	1968

Медаль «За трудовое отличие»

Давидов Василь Степанович (ТОЕ)	1943
Нефеденков Володимир Іванович (проректор з 3 та ВН)	1978
Одінцов Микола Миколайович (ВОЛЗ)	1981
Осадченко Олександр Феофанович (РМ та ЕА)	1943
Піменов В'ячеслав Тихонович (ВМ та ЗЕОМ)	1986
Ружинський Дмитро Павлович (проректор з НР)	1953
Площенко Лариса Михайлівна (ІМ)	1971

Медаль «Ветеран труда»

Арбузнікова Наталія Федорівна (ТЕК)	1986
Аугустиняк Віктор Йосипович (ЕТ та УП)	1984
Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1982
Банкет Віктор Леонідович (ТЕЗ)	1984
Бондаренко Олег Володимирович (проректор з НР)	1988
Борщ Валентин Іванович (АЕЗ)	1986
Брітнер Леонтій Петрович (ТКС)	1984
Вікулін Іван Михайлович (ФОЗ)	1987
Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	1985
Герасимов Володимир Данилович (ЕЗ)	1981
Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	1985
Зелях Елізар Вульфівич (ТЛЕЦ)	1977
Зюко Андрій Глібович (РПрП)	1977
Іващенко Петро Васильович (ТКС)	1986
Князева Ніна Олексіївна (УП та СА)	1989
Козаченко Михайло Терентійович (МСС)	1984
Комаров Володимир Іванович (ПЕ та ЕЗ)	1980
Курмашев Шаміль Джамашевич (ФОЗ)	
Кучеров Олександр Федорович (ПЕ)	1977
Одінцов Борис Вікторович (проректор з НР)	1987
Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.)	1983
Потапова-Сінько Надія Юхимівна (ЕП та КУ)	1989
Пунченко Олег Петрович (Ф та ІУ)	1986
Пусенкова Ірина Володимирівна (ПЕ)	1984
Солоп Микола Опанасович (ТБ)	1985
Сорензон Олександр Павлович (ТБ)	1977
Спільна Надія Прокопівна (ЕП та КУ)	1989
Стеклов Василь Купріянович (ПДІ та Т)	1987
Стрельчук Євген Миколайович (М та М)	1983
Хіхловська Ірина Вільгельмівна (ТКС)	1986
Шумлянський Ігор Іларіонович (ТЕД та СРЗ)	1985
Юр'єв Володимир Семенович (ЛС)	1988
Ящук Леонід Омелянович (АТП та ЕЖ)	1984

Медаль «За оборону Сталинграда»

Гаврютін Олексій Сергійович (СП)	1942
Панкратов Яків Петрович (ФВ)	1944
Площенко Тихон Михайлович (РМ та ЕА)	1942
Сімонтов Ісаак Мовшович (РПП)	1943

Медаль «За оборону Москви»

Будакер Павло Миколайович (ІМ)	1946
Серебрін Леон Олександрович (П та ЕПЗ)	1944

Медаль «За оборону Кавказа»

Анісімов Олександр Олексійович (Історії)	1944
Бурле Меєр Гецелевич (РМ та А)	1944
Глікліх Михайло Йосипович (ТБ)	1944
Захаров Всеволод Михайлович (БЕЗ)	1944
Калабін Володимир Сергійович (ТБ)	1944
Коган Мойсей Маркович (ТОЕ)	1944
Луценко Іван Степанович (ІМ)	1945
Мінаєв Федір Федорович (зав. лаб.)	1944
Орловський Олег Петрович (ТЛЕК)	1945
Пасічник Микола Дмитрович (ПДІ і Т КФ)	1944
Пишкін Іван Петрович (ректор 1948–1966 рр.)	1944
Ружинський Дмитро Павлович (проректор з НР)	1944
Рябінін Олександр Олександрович (РПрП)	1944
Середній Іван Євтихіївч (НЕК)	1946
Файн Григорій Тимофійович (Філософії)	1944
Філіппов Микола Олексійович (РМ та ЕА)	1944
Шумлянський Іларіон Ілліч (РПрП)	1945
Ярославський Лев Ісакович (МПЗ)	1944

Медаль «За оборону Одессы»

Гурвіц Мойсей Гершевич (РМ та ЕА)	1942
Копп Марк Пилипович (АЕЗ)	1944
Рябінін Олександр Олександрович (РПрП)	1943
Ярославський Лев Ісакович (МПЗ)	1943

Медаль «За оборону Севастополя»

Гурвіц Мойсей Гершевич (РМ та ЕА)	1942
-----------------------------------	------

Медаль «За оборону Ленинграда»

Зелях Елізар Вульфович (ТЛЕЦ)	1947
Концов Михайло Петрович (Історії)	1942
Шилов Олег Семенович (АЕЗ)	1943

**Медаль
«За победу над Германией в Великой Отечественной войне
1941–1945 гг.»**

Анісімов Олександр Олексійович (Історії)	1945
Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1945
Богатко Костянтин Антонович (ІТ)	1945
Бурле Меєр Гецелевич (РМ та А)	1945

Вольф Веніамін Михайлович (ЕКП)	1945
Глікліх Михайло Йосипович (ТБ)	1945
Гурвіц Мойсей Гершевич (РМ та ЕА)	1945
Гуркалов Костянтин Іванович (ПОМ та ЕЖ ПЗ)	1945
Євдокимов Дмитро Якович (Фізики)	1945
Еленев Михайло Йосипович (ВК)	1945
Ельчанінов Микола Олексійович (Політології)	1946
Захаров Всеволод Михайлович (БЕЗ)	1945
Зільберберг Олександр Якович (ЕЖПЗ)	1945
Зюко Андрій Глібович (РПрП)	1945
Калабін Володимир Сергійович (ТБ)	1946
Калін Ростислав Петрович (РМ та ЕА)	1945
Коган Мойсей Маркович (ТОЕ)	1945
Комаров Володимир Іванович (ПЕ та ЕЗ)	1945
Кондаков Олексій Григорович (ЛЗ)	1945
Концов Михайло Петрович (Історії)	1945
Копп Марк Пилипович (АЕЗ)	1946
Кронберг Володимир Олександрович (ТМ)	1945
Кузьмін Микола Гаврилович (ЛЗ)	1945
Лещук Іван Андрійович (ПДП і Т)	1946
Луценко Іван Степанович (ІМ)	1946
Мінаєв Федір Федорович (зав. лаб.)	1945
Морозовський Володимир Йосипович (ТБ)	1945
Мочман Семен Маркович (ДЗ)	1945
Нефеденков Володимир Іванович (проректор з З та ВН)	1945
Орловський Олег Петрович (ТЛЕК)	1945
Пасічник Микола Дмитрович (ПДП і Т КФ)	1945
Поляков Ігор Леонідович (РПП)	1946
Пишкін Іван Петрович (ректор 1948–1966 рр.)	1945
Площенко Лариса Михайлівна (ІМ)	
Попов Олександр Іванович (Фізики)	1945
Рувинський Лев Абрамович (Філософії)	1957
Ружинський Дмитро Павлович (проректор з НР)	1945
Рябінін Олександр Олександрович (РПрП)	1946
Савченко Федір Іванович (ФВ)	1945
Самойленко Євген Андріанович (АЕЗ)	1945
Семенов Євген Георгійович (ІМ)	1945
Серебрін Леон Олександрович (П та ЕПЗ)	1945
Середній Іван Євтихіївч (НЕК)	1946
Сімонтов Ісаак Мовшович (РПП)	1946
Сорензон Олександр Павлович (ТБ)	1945
Сухопаров Костянтин Іванович (Історії)	1945
Файн Григорій Тимофійович (Філософії)	1945
Філіппов Микола Олексійович (РМ та ЕА)	1945
Фрактман Борис Данилович (ФВ)	1946
Хромих Михайло Кузьмич (СРЗ)	1945
Чижевський Микола Тихонович (Історії)	1945
Шерепа Василь Феодосійович (ВТЗ)	1945
Шилов Олег Семенович (АЕЗ)	1946
Шумлянський Іларіон Ілліч (РПрП)	1945
Ярославський Лев Ісакович (МПЗ)	1945

Медаль «За взяття Берліна»

Захаров Всеволод Михайлович (БЕЗ)	1945
Кронберг Володимир Олександрович (ТМ)	1945
Мінаєв Федір Федорович (зав. лаб.)	1945

Площенко Лариса Михайлівна (ІМ)	1945
Площенко Тихон Михайлович (РМ та ЕА)	1945
Фрактман Борис Данилович (ФВ)	1945
Хромих Михайло Кузьмич (СРЗ)	1945

Медаль «За взятіє Будапешта»

Гаврютін Олексій Сергійович (СП)	1945
Глікліх Михайло Йосипович (ТБ)	1945
Євдокимов Дмитро Якович (Фізики)	1945
Єленев Михайло Йосипович (ВК)	1945
Зільберберг Олександр Якович (ЕЖПЗ)	1945

Медаль «За взятіє Вєны»

Глікліх Михайло Йосипович (ТБ)	1945
Єленев Михайло Йосипович (ВК)	1945

Медаль «За взятіє Кєнигсберга»

Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1945
Будакер Павло Миколайович (ІМ)	1945
Гаврютін Олексій Сергійович (СП)	1945
Зільберберг Олександр Якович (ЕЖПЗ)	1945
Лещук Іван Андрійович (ПДП і Т)	1945
Кондаков Олексій Григорович (ЛЗ)	1945
Семенов Євген Георгійович (ІМ)	1945
Шерепа Василь Феодосійович (ВТЗ)	1945

Медаль «За освобождение Варшавы»

Мінаєв Федір Федорович (зав. лаб.)	1945
Площенко Тихон Михайлович (РМ та ЕА)	1945
Хромих Михайло Кузьмич (СРЗ)	1945

Медаль «За освобождение Праги»

Захаров Всеволод Михайлович (МЕЗ)	1945
Фрактман Борис Данилович (ФВ)	1945

Медаль «За победу над Японией»

Захаров Всеволод Михайлович (МЕЗ)	1945
Коган Мойсей Маркович (ТОЕ)	1946
Кучеров Олександр Федорович (ПЕ)	1945
Лещук Іван Андрійович (ПДП і Т)	1945
Сухопаров Костянтин Іванович (Історії)	1945
Фірсанков Михайло Володимирович (Історії)	1945
Шпаков Микола Михайлович (ТБ)	1945

Медаль

«Двадцать лет Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.»

Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1965
Голубєв Альберт Костянтинівич (ЕП та КУ)	1966
Єльчанінов Микола Олексійович (Політології)	1966
Комаров Володимир Іванович (ПЕ та ЕЗ)	1966
Мінаєв Федір Федорович (зав. лаб.)	1966
Нефеденков Володимир Іванович (проректор з З та ВН)	1966
Пасічник Микола Дмитрович (ПДП і Т КФ)	1966

Площенко Лариса Михайлівна (ІМ)	1966
Поляков Ігор Леонідович (РПУ)	1966

Нагрудний знак

«25 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.»

Анісімов Олександр Олексійович (Історії)	1970
Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1970
Ельчанінов Микола Олексійович (Політології)	1970
Площенко Лариса Михайлівна (ІМ)	1970
Сімонтов Ісаак Мовшович (РПП)	1970

Медаль

«Тридцать лет Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.»

Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1975
Герасимов Володимир Данилович (ЕЗ)	1975
Ельчанінов Микола Олексійович (Політології)	1975
Зелях Елізар Вульфович (ТЛЕЦ)	1975
Нефеденков Володимир Іванович (проректор з З та ВН)	1975

Медаль

«60 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.»

Голубев Альберт Костянтинович (ЕП та КУ)	2005
--	------

Медаль «50 лет Вооруженных Сил СССР»

Анісімов Олександр Олексійович (Історії)	1965
Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1967
Голубев Альберт Костянтинович (ЕП та КУ)	1968
Ельчанінов Микола Олексійович (Політології)	1968
Мінаєв Федір Федорович (зав. лаб.)	1968
Нефеденков Володимир Іванович (проректор з З та ВН)	1969
Площенко Лариса Михайлівна (ІМ)	
Поляков Ігор Леонідович (РПУ)	1969
Сімонтов Ісаак Мовшович (РПП)	1969

Медаль «60 лет Вооруженных Сил СССР»

Базик Василь Кононович (ЕО та ППЗ)	1978
Бойко Микола Пилипович (ТЕД та СРЗ)	1978
Голубев Альберт Костянтинович (ЕП та КУ)	1978
Ельчанінов Микола Олексійович (Політології)	1978
Нефеденков Володимир Іванович (проректор з З та ВН)	1978

Медаль «70 лет Вооруженных Сил СССР»

Голубев Альберт Костянтинович (ЕП та КУ)	1988
--	------

Медаль «Ветеран Вооруженных Сил СССР»

Комаров Володимир Іванович (ПЕ та ЕЗ)	1977
---------------------------------------	------

Медаль «За безупречную службу» I степени

Комаров Володимир Іванович (ПЕ та ЕЗ)	
---------------------------------------	--

Медаль «За безупречную службу» II степени

Комаров Володимир Іванович (ПЕ та ЕЗ)	
Файн Григорій Тимофійович (Філософії)	1960

Медаль «За восстановление предприятий черной металлургии Юга»

Діденко Віктор Євдокимович (АЕЗ)	1949
----------------------------------	------

Медаль «В память 250-летия Ленинграда»

Зелях Елізар Вульфович (ТЛЕЦ)	1958
-------------------------------	------

Медаль «В пам'ять 1500-летия Киева»
Стеглов Василь Купріянович (ПДІ та Т) 1982

ПРЕМІЇ СРСР

Державна премія СРСР в галузі науки і техніки
Вікулін Іван Михайлович (ФОЗ) 1988

Республіканська премія імені М. Островського
в галузі науки, техніки і виробництва
Князь Аркадій Іванович (ТЕД та А) 1971

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ УРСР

ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ УРСР

«Заслужений працівник вищої школи Української РСР»
Зюко Андрій Глібович (РПрП) 1980
Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.) 1980
Князь Аркадій Іванович (ТЕД та А) 1987

«Заслужений зв'язківець УРСР»
Пасічник Микола Дмитрович (ПДП і Т КФ)

НАГОРОДИ ВДНГ СРСР

МЕДАЛІ ВДНГ СРСР

Золота

Когут Андрій Ісакович (ОС) 1970
Пасічник Микола Дмитрович (ПДП і Т КФ) 1964

Срібна

Виходець Анатолій Васильович (ТБ та РМ) 1970
Кутасін Борис Петрович (ректор 1966-1981 рр.) 1972

Бронзова

Іваницький Анатолій Мечиславович (ТЕК та ЕЖ) 1964

НАГОРОДИ ІНШИХ КРАЇН

Орден Президії Народного зібрання НРБ «Кирило і Мефодій»
Чижевський Микола Тихонович (Історії) 1971

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ СРСР

Нагрудний знак «За отличные успехи в работе»
Виходець Анатолій Васильович (ТБ та РМ) 1978
Голубев Альберт Костянтинович (ЕП та КУ) 1980
Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ) 1987
Калінчак Ольга Володимирівна (ЕТ та УП) 1987
Кальмушевський Іван Ігнатович (ВМ) 1987
Князь Аркадій Іванович (ТЕД та А) 1980
Корнеев Юрій Васильович (АЕЗ) 1980
Кутасін Борис Петрович (ректор 1966–1981 рр.) 1970
Одінцов Микола Миколайович (ВОЛЗ) 1980
Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.) 1980
Пусенкова Ірина Володимирівна (ПЕ) 1980

Редькін Олександр Семенович (ЕП та КУ)	1987
Солоп Микола Опанасович (ТБ)	1980

Почесна грамота Міністерства освіти СРСР

Виходець Анатолій Васильович (ТБ та РМ)	1981
Редькін Олександр Семенович (ЕП та КУ)	1981

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення»

Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	2015
--	------

Нагрудний знак «Відмінник освіти України»

Горбачов Віктор Едуардович (Ф та ВОЛЗ)	2000
Дирда Віктор Юхимович (ТКС)	2003
Драганов Василь Михайлович (ТЕД та СРЗ)	2002
Кадацький Анатолій Федорович (АТП та ЕЖ)	2005
Козаченко Михайло Терентійович (МСС)	1992
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2003
Лісовий Іван Павлович (ТКС)	2005
Одінцов Микола Миколайович (ВОЛЗ)	2001
Павліченко Юрій Агафонович (ТКС)	2005
Петрусенко Сергій Юрійович (директор ФКЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова)	2000
Пунченко Олег Петрович (Ф та ІУ)	2002
Редькін Олександр Семенович (ЕП та КУ)	2005
Рудий Євген Михайлович (ІТ та ПД)	2001
Струкало Михайло Іполітович (КС)	2000
Тиханова Тамара Єфимівна (ЕТ)	2005

Нагрудний знак «Відмінник освіти»

Ложковський Анатолій Григорович (КС)	2014
--------------------------------------	------

Почесна грамота Міністерства освіти України

Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	2002
Петрусенко Сергій Юрійович (директор ФКЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова)	2000, 2004
Струкало Михайло Іполітович (КС)	
Черенков Володимир Степанович (ТЕД та СРЗ)	2001

Почесна грамота Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

Бобровнича Наталія Серафимівна (УПСА)	2012
Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2011
Брескін Валентин Олександрович (ТКС)	2012
Тіхонов Віктор Іванович (МЗ)	2011

Почесна грамота Міністерства освіти і науки України

Васіліу Євген Вікторович (директор ННІ КБК і РТ)	2008
Горлінська Олена Юріївна (ФКЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова)	2008
Козаченко Людмила Олександрівна (ФКЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова)	2008
Ложковський Анатолій Григорович (КС)	2006

Грамота Міністерства освіти і науки України

Балашов Віталій Олександрович (директор ДП ОНДІЗ; ТКС)	2007
Гофайзен Олег Вікторович (ТБ та РМ)	2017
Гранатуров Володимир Михайлович (ЕТ та УП)	2015
Іващенко Петро Васильович (ТКС)	2018
Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2017
Політова Ірина Вікторівна (НДЧ)	2017
Сіленко Алла Олексіївна (проректор з НП та ВР)	2018

Подяка Міністерства освіти і науки України

Богатирьова Людмила Дмитрівна (М та М)	2015
Бондаренко Олег Володимирович (проректор з НР)	2015
Василенко Оксана Анатоліївна (ВМ)	2015
Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2006
Гофайзен Олег Вікторович (ТБ та РМ)	2015
Грищенко Олена Леонтіївна (зав. бібліотеки)	2018
Дмитренко Ольга Дмитрівна (гол. бухгалтер)	2014
Іващенко Петро Васильович (ТКС)	2015
Кадацький Анатолій Федорович (ЕТЕЖ та МК)	2017
Каленчук Надія Іванівна (МТП)	2018
Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2015
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2018
Кузнецова Галина Петрівна (ЛП)	2017
Нікітюк Леся Андріївна (МЗ)	2015
Опотяк Юрій Володимирович (ІТ)	2014
Паскаленко Вікторія Миколаївна (ВМ)	2015
Пилявський Володимир Васильович (НДЦ ТС та МЗ)	2018
Політова Ірина Вікторівна (НДЧ)	2015
Пунченко Олег Петрович (Ф та ІУ)	2018
Пучков Володимир Миколайович (ВПЛР С НТІ)	2015
Русаловський Віктор Борисович (ВТЗН)	2015
Сіленко Алла Олексіївна (проректор з НП та ВР)	2014
Степанов Дмитро Миколайович (Ф ВОЛЗ)	2015
Троцишин Іван Васильович (Ф ВОЛЗ)	2015
Флейта Юрій Вікторович (КІТ П і В)	2015
Шкуліпа Альфред Васильович (АТП та ЕЖ)	2015
Шмельова Тетяна Рудольфівна (КС)	2018
Ящук Леонід Омелянович (АТП та ЕЖ)	2015

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ МІНІСТЕРСТВА ЗВ'ЯЗКУ СРСР

Знак Міністерства зв'язку СРСР «50 лет проводного вещания»

Кутасін Борис Петрович (ректор 1966–1981 рр.)	1971
---	------

Знак Міністерства зв'язку СРСР «Почетный радист СССР»

Балашов Віталій Олександрович (директор ДП ОНДІЗ; ТКС)	1990
Виходець Анатолій Васильович (ТБ та РМ)	1980
Гаврилюк Марк Савелійович (ОС)	1981
Глікліх Михайло Йосипович (ТБ)	1950
Забара Олексій Андрійович (РЗ і РМ)	1971
Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	1982
Зелях Елізар Вульфівич (ТЛЕК)	1952
Левітан Гірш Ісакович (РПрП)	1960
Лободзинський Володимир Адамович (РПП; декан РЗ)	1968
Нефеденков Володимир Іванович (проректор з З та ВН)	1978
Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.)	1980
Різкін Абель Аронович (РПрП)	1958
Середній Іван Євтихіївич (НЕК)	1950
Сімонтов Ісаак Мовшович (РПП)	1961
Солоп Микола Опанасович (ТБ)	1979
Стрельчук Євген Миколайович (М та М)	1977
Хачатуров Андрій Ілліч (ТЕД та А, НДС)	1964
Шерепа Василь Феодосійович (ВТЗ)	1967
Шумлянський Іларіон Ілліч (РПрП)	1950

Звання «Мастер связи»

Зюко Андрій Глібович (РПрП)	1988
Павліченко Юрій Агафонович (ТКС)	1990

Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.) 1984
 Пасічник Микола Дмитрович (ПДП і Т КФ)

Нагрудний знак «Мастер зв'язи»

Зелях Елізар Вульфівич (ТЛЕК) 1950
 Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ) 1985
 Стрельчук Євген Миколайович (М та М) 1980

Почесна грамота Міністерства зв'язку СРСР

Виходець Анатолій Васильович (ТБ та РМ) 1970
 Зелях Елізар Вульфівич (ТЛЕК) 1984
 Кутасін Борис Петрович (ректор 1966–1981 рр.) 1976
 Кучеров Олександр Федорович (ПЕ) 1975
 Лев Олександр Юлійович (БЕЗ) 1971
 Пишкін Іван Петрович (ректор 1948–1966 рр.) 1957, 1965
 Ясиновський Самуїл Давидович (директор ОПЗ 1930–1937 рр.) 1967

**Почесна грамота Міністерства зв'язку СРСР
 і ЦК профспілок працівників зв'язку**

Забара Олексій Андрійович (РЗ і РМ) 1980, 1981
 Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ) 1984
 Зелях Елізар Вульфівич (ТЛЕК) 1980
 Копп Марк Пилипович (АЕЗ) 1965
 Кутасін Борис Петрович (ректор 1966–1981 рр.) 1967
 Нефеденков Володимир Іванович (проректор з З та ВН) 1980
 Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.) 1979
 Піддубний Гаррі Васильович (ІТ) 1980
 Стрельчук Євген Миколайович (М та М) 1980
 Шумлянський Іларіон Ілліч (РПрП) 1965

Подяка міністра зв'язку СРСР

Давидов Василь Степанович (ТОЕ) 1962
 Глікліх Михайло Йосипович (ТБ) 1959
 Захаров Всеволод Михайлович (МЕЗ) 1966
 Коган Мойсей Маркович (ТОЕ) 1960
 Кучеров Олександр Федорович (ПЕ) 1965
 Лешук Іван Андрійович (ПДП і Т) 1968
 Осадченко Олександр Феофанович (РМ та ЕА) 1965
 Павло Володимир Фридрихович (ВТЗ) 1961
 Різкін Абель Аронович (РПрУ) 1966
 Садовський Аким Самойлович (ТОЕЛ) 1968
 Самойленко Євген Андріанович (АЕЗ) 1967
 Середній Іван Євтихіївич (НЕК) 1963
 Сорензон Олександр Павлович (ТБ) 1955, 1964
 Хаскінд Макс Давидович (А та РРХ) 1963
 Хромих Михайло Кузьмич (СРЗ) 1958, 1965

**ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ МІНІСТЕРСТВА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНСЬКОЇ РСР
 (1968–1991 рр.)**

Нагрудний знак «Почесний зв'язківець України»

Нікітюк Леся Андріївна (МЗ) 1988

Почесна грамота Міністерства зв'язку УРСР

Каторгін Віктор Андрійович (ТЕД та СРЗ) 1980
 Корнеєв Юрій Васильович (АЕЗ) 1980
 Солоп Микола Опанасович (ТБ) 1980

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ МІНІСТЕРСТВА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ (1992–1997 рр.)

Нагрудний знак «Почесна відзнака Міністерства зв'язку України»

Брітнер Леонтій Петрович (ТКС)	1997
Виходець Анатолій Васильович (ТБ та РМ)	1996
Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	1996
Гофайзен Олег Вікторович (ТБ та РМ)	1997
Гуцалюк Анатолій Кіндратович (СРЗ)	1995
Дмитренко Ольга Дмитрівна (гол. бухгалтер)	1997
Драганов Василь Михайлович (ТЕД та СРЗ)	1997
Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	1997
Козаченко Михайло Терентійович (МСС)	1996
Кононович Володимир Григорович (ІБ та ПД)	1997
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	1997
Ложковський Анатолій Григорович (КС)	1997
Нечипорук Олег Леонідович (проректор з НР)	1997
Одінцов Борис Вікторович (проректор з НР)	1995
Павліченко Юрій Агафонович (ТКС)	1996
Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.)	1995
Пусенкова Ірина Володимирівна (ПЕ)	1996
Стрельчук Євген Миколайович (М та М)	1996
Флейта Юрій Вікторович (КІТ П і В)	1997
Ящук Леонід Омелянович (АТП та ЕЖ)	1995

Почесна грамота Міністерства зв'язку України

Вікулін Іван Михайлович (ФОЗ)	1995
Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	1997

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ ДЕРЖАВНОГО КОМІТЕТУ ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ (1997–1999 рр.)

Нагрудний знак «Почесний зв'язківець України»

Гранатуров Володимир Михайлович (ЕТ та УП)	1999
Дмитренко Ольга Дмитрівна (гол. бухгалтер)	1999
Князева Ніна Олексіївна (УП та СА)	1998

Почесна грамота Державного комітету зв'язку України

Балашов Віталій Олександрович (директор ДП ОНДІЗ; ТКС)	1997
Банкет Віктор Леонідович (ТЕЗ)	1997
Дирда Віктор Юхимович (ТКС)	1997
Іваницький Анатолій Мечиславович (ТЕК та ЕЖ)	1998
Козаченко Михайло Терентійович (МСС)	1998
Нечипорук Олег Леонідович (проректор з НР)	1998
Нікітюк Леся Андріївна (МЗ)	1998
Пусенкова Ірина Володимирівна (ПЕ)	1998

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ ДЕРЖАВНОГО КОМІТЕТУ ЗВ'ЯЗКУ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ УКРАЇНИ (1999–2004 рр.)

Нагрудний знак «Почесний зв'язківець України»

Балашов Віталій Олександрович (директор ДП ОНДІЗ; ТКС)	2004
Борщ Валентин Іванович (АЕЗ)	2001
Брітнер Леонтій Петрович (ТКС)	2000
Вікулін Іван Михайлович (ФОЗ)	2001
Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2000
Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	2000
Іваницький Анатолій Мечиславович (ТЕК та ЕЖ)	2001
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2004
Нечипорук Олег Леонідович (проректор з НР)	2003

Одінцов Микола Миколайович (ВОЛЗ)	2002
Павліченко Юрій Агафонович (ТКС)	2000
Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.)	2002
Пусенкова Ірина Володимирівна (ПЕ)	2003
Сіленко Алла Олексіївна (проректор з НП та ВР)	2003
Струкало Михайло Іполітович (КС)	2002

Почесна грамота Державного комітету зв'язку та інформатизації України

Банкет Валентин Олександрович (ТКС)	2000
Борщ Валентин Іванович (АЕЗ)	2002
Василенко Ірина Леонідівна (ПС та СК)	2004
Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2002
Горлінська Олена Юріївна (ФКЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова)	2004
Дмитренко Ольга Дмитрівна (гол. бухгалтер)	2000, 2004
Кадацький Анатолій Федорович (АТП та ЕЖ)	2001
Князева Ніна Олексіївна (УП та СА)	2000
Козаченко Михайло Терентійович (МСС)	2000
Кокорева Зінаїда Радіонівна (ФКЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова)	2000
Леонов Юрій Григорович (ІТ)	2003
Макаров Терентій Варфоломійович (ВОЛЗ)	2001
Нечипорук Олег Леонідович (проректор з НР)	2000
Орлов Василь Миколайович (ЕП та КУ)	2000
Плотніков Валерій Михайлович (ТЕЗ)	2001
Сіленко Алла Олексіївна (проректор з НП та ВР)	2003
Стрелковська Ірина Вікторівна (ННІ ІКПІ)	2003
Флейта Юрій Вікторович (КІТ П і В)	2001
Шерепа Василь Феодосійович (ВТЗ)	2000

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ

МІНІСТЕРСТВА ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ (2004–2010 рр.)

Нагрудний знак «Почесний працівник транспорту України»

Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2007
--	------

Нагрудний знак «Почесний зв'язківець України»

Антонов Олександр Сергійович (КІТ П і В)	2008
Бобровнича Наталія Серафимівна (УПСА)	2007
Богатирьова Людмила Дмитрівна (М та М)	2008
Бондаренко Олег Володимирович (проректор з НР)	2008
Буслаєв Анатолій Григорович (ВМ)	2008
Горбачов Віктор Едуардович (Ф та ВОЛЗ)	2008
Гофайзен Олег Вікторович (ТБ та РМ)	2007
Кадацький Анатолій Федорович (АТП та ЕЖ)	2008
Калінчак Ольга Володимирівна (ЕТ та УП)	2008
Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2009
Леонов Юрій Григорович (ІТ)	2009
Ложковський Анатолій Григорович (КС)	2008
Орлов Василь Миколайович (ЕП та КУ)	2006
Потапова-Сінько Надія Юхимівна (ЕП та КУ)	2008
Пучков Володимир Миколайович (ВПІР С НТІ)	2010
Стрелковська Ірина Вікторівна (ННІ ІКПІ)	2010
Сукачов Едуард Олексійович (ТБ та РМ)	2008
Трегубова Ірина Анатоліївна (КН)	2008
Хіхловська Ірина Вільгельмівна (ТКС)	2008
Шаповаленко Валентина Андріївна (ІТ)	2009
Шкуліпа Альфред Васильович (АТП та ЕЖ)	2007
Шульган Олена Олександрівна (проректор НІР та МЗ)	2006

Почесна грамота Міністерства транспорту та зв'язку України

Бондаренко Олег Володимирович (проректор з НР)	2005
Горелкіна Світлана Борисівна (М та М)	2007
Захарченко Лоліта Анатоліївна (ННІ Б та СК)	2009
Лашко Анатолій Григорович (ВОЛЗ)	2005
Князева Олена Альбертівна (ЕП та КУ)	2010
Козаченко Людмила Олександрівна (ФКЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова)	2007
Козаченко Михайло Терентійович (МСС)	2008
Кононович Володимир Григорович (ІБ та ПД)	2010
Павліченко Юрій Агафонович (ТКС)	2008
Стрій Любов Олексіївна (М та М)	2010
Шульган Олена Олександрівна (проректор ННР та МЗ)	2004

Подяка міністра транспорту та зв'язку України

Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2007, 2010
Проценко Михайло Борисович (ТЕД та СРЗ)	2009
Спільна Надія Прокопівна (ЕП та КУ)	2007
Стрелковська Ірина Вікторівна (ННІ ІКПІ)	2009
Струкало Михайло Іполітович (КС)	2009

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ З ПИТАНЬ ЗВ'ЯЗКУ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ УКРАЇНИ (2004–2008 рр.)

Почесна грамота Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації

Арбузникова Наталія Федорівна (ТЕК)	2007
Богатирьова Людмила Дмитрівна (М та М)	2005
Брескін Валентин Олександрович (ТКС)	2005, 2007
Брітнер Леонтій Петрович (ТКС)	2007
Горицький Віктор Михайлович (ТК)	2005
Гофайзен Олег Вікторович (ТБ та РМ)	2008
Драганов Василь Михайлович (ТЕД та СРЗ)	2008
Кадацький Анатолій Федорович (АТП та ЕЖ)	2007
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2005, 2008
Михайлов Сергій Анатолійович (директор ННІ РТЕ)	2008
Одінцов Микола Миколайович (ВОЛЗ)	2005
Ошаровська Олена Володимирівна (ТБ та РМ)	2008
Пунченко Олег Петрович (Ф та ІУ)	2005
Пучков Володимир Миколайович (ВПЛР С НТІ)	2005
Савицька Маргарита Павлівна (КІТ П і В)	2007
Спільна Надія Прокопівна (ЕП та КУ)	2007
Стрелковська Ірина Вікторівна (ННІ ІКПІ)	2007
Струкало Михайло Іполітович (КС)	2005
Тіхонов Віктор Іванович (МЗ)	2007
Хіхловська Ірина Вільгельмівна (ТКС)	2005
Флейта Юрій Вікторович (КІТ П і В)	2005
Харсун Олексій Михайлович (ВМ)	2008
Цалієв Тамерлан Амранович (ТБ та РМ)	2005, 2008
Шкуліпа Альфред Васильович (АТП та ЕЖ)	2005
Ящук Леонід Омелянович (АТП та ЕЖ)	2008

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЗВ'ЯЗКУ (2008–2011 рр.)

Почесна грамота Державної адміністрації зв'язку

Арбузникова Наталія Федорівна (ТЕК)	2011
Байдан Ігор Омелянович (ТКС)	2010
Богатирьов Анатолій Михайлович (М та М)	2010
Бондаренко Олег Володимирович (проректор з НР)	2010, 2011

Бубенцова Любов Валентинівна (МЗ)	2009
Буріменко Юрій Іванович (УП та СА)	2009
Василенко Ірина Леонідівна (ПС та СК)	2009
Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2010
Григор'єва Тетяна Ігорівна (ВМ)	2009
Захарін Віталій Меєрович (ТБ та РМ)	2011
Захарченко Лоліта Анатоліївна (директор ННІ Б та СК)	2009
Іваницький Анатолій Мечиславович (ТЕК та ЕЖ)	2010, 2011
Іващенко Петро Васильович (ТКС)	2008
Кадацький Анатолій Федорович (АТП та ЕЖ)	2010
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2011
Леоненко Леонід Леонідович (ІТ)	2010
Малявін Ігор Павлович (БВП та ЕЖСЗ)	2009
Нікітюк Леся Андріївна (МЗ)	2010
Озарко Катерина Сергіївна (ЛННВЦ)	2011
Орлов Василь Миколайович (ЕП та КУ)	2011
Петрашевська Ангеліна Дмитрівна (ЕП та КУ)	2009
Проценко Михайло Борисович (ТЕД та СРЗ)	2010
Рустамов Газанфар Фараджевич	2010
Сіленко Алла Олексіївна (проректор з НП та ВР)	2011
Стрелковська Ірина Вікторівна (ННІ ІКПІ)	2011
Стрельчук Євген Миколайович (М та М)	2011
Тардаскіна Тетяна Миколаївна (М та М)	2009
Флейта Юрій Вікторович (КІТ П і В)	2009
Хіхловська Ірина Вільгельмівна (ТКС)	2011
Шульган Олена Олександрівна (проректор НІР та МЗ)	2011
Подяка Державної адміністрації зв'язку	
Банкет Віктор Леонідович (ТЕЗ)	2011
Гофайзен Олег Вікторович (ТБ та РМ)	2011
Ложковський Анатолій Григорович (КС)	2011
Проценко Михайло Борисович (ТЕД та СРЗ)	2011

НАГОРОДИ ІНШИХ МІНІСТЕРСТВ ТА ВІДОМСТВ

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ ТА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ (з 2006 р.)

Нагрудний знак Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України «Хрест за заслуги» II ступеня

Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.) 2011

Нагрудний знак «За сприяння Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України»

Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.) 2010

Пунченко Олег Петрович (Ф та ІУ) 2011

Нагрудний знак «Відзнака Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України»

Балашов Віталій Олександрович (директор ДП ОНДІЗ; ТКС) 2011

Горицький Віктор Михайлович (ТК) 2006

Ювілейний нагрудний знак «15 років спеціальному зв'язку України»

Горицький Віктор Михайлович (ТК) 2007

Почесна грамота Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

Бондаренко Олег Володимирович (проректор з НР)	2011
Банкет Віктор Леонідович (ТЕЗ)	2011
Гофайзен Олег Вікторович (ТБ та РМ)	2011
Дмитрієва Ірина Юріївна (ВМ)	2011
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2011
Політова Ірина Вікторівна (НДЧ)	2011
Одінцов Микола Миколайович (ВОЛЗ)	2012
Паскаленко Вікторія Миколаївна (ВМ)	2012
Сіленко Алла Олексіївна (проректор з НП та ВР)	2011
Соловська Ірина Миколаївна (КС)	2011
Стрелковська Ірина Вікторівна (директор ННІ ІКПІ)	2012
Шульган Олена Олександрівна (проректор з НІР та МЗ)	2011

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ КОНЦЕРНУ РАДІОМОВЛЕННЯ, РАДІОЗВ'ЯЗКУ ТА ТЕЛЕБАЧЕННЯ

Грамота Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення

Дирда Віктор Юхимович (ТКС)	2002
Іваницький Анатолій Мечиславович (ТЕК та ЕЖ)	2002

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ ДЕРЖАВНОГО КОМІТЕТУ ТЕЛЕБАЧЕННЯ ТА РАДІОМОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Відзнака «За заслуги в розвитку інформаційної сфери» II ступеня

Гофайзен Олег Вікторович (ТБ та РМ)	2010
-------------------------------------	------

Відзнака «За заслуги в розвитку інформаційної сфери» III ступеня

Горицький Віктор Михайлович (ТК)	2010
Іващенко Петро Васильович (ТКС)	2010
Проценко Михайло Борисович (ТЕД та СРЗ)	2010

Почесна грамота Державного комітету телебачення та радіомовлення України

Гофайзен Олег Вікторович (ТБ та РМ)	2007
Дирда Віктор Юхимович (ТКС)	2010
Сукачов Едуард Олексійович (ТБ та РМ)	2010

Грамота президента Національної радіокомпанії України

Драганов Василь Михайлович (ТЕД та СРЗ)	2003
Цалієв Тамерлан Амранович (ТБ та РМ)	2003

Почесна грамота РСЗ (Регіональна співдружність у галузі зв'язку)

Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2002
--	------

Почесна грамота ВАТ «Укртелеком»

Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2000
Князева Ніна Олексіївна (УП та СА)	2000
Лісовий Іван Павлович (ТКС)	2000
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2008

Нагрудний знак Державного підприємства спеціального зв'язку «Знак пошани ДПСЗ»

Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2018
-------------------------------------	------

Грамота Одеської дирекції УДППЗ «Укрпошта»

Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	
-------------------------------------	--

ВІДОМЧІ ВІДЗНАКИ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Медаль «За сприяння Збройним Силам України»

Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2010
Цалієв Тамерлан Амранович (ТБ та РМ)	2010

**Подяка начальника Генерального штабу —
Головнокомандувача Збройних Сил України**

Гранатуров Володимир Михайлович (ЕТ та УП)	2010
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2010

НАГРУДНІ ТА ПОЧЕСНІ ЗНАКИ

Нагрудний знак «Изобретатель СССР»

Курмашев Шаміль Джамашевич (ФОЗ)	----
----------------------------------	------

Нагрудний знак «Отличник Гражданской обороны СССР»

Кутасін Борис Петрович (ректор 1966–1981 рр.)	1974
---	------

**Почесна орденська відзнака «Суспільне визнання» III ступеня
Міжнародної благодійної організації «Фонд суспільного визнання»**

Горицький Віктор Михайлович (ТК)	2003
----------------------------------	------

Почесна відзнака голови Одеської обласної державної адміністрації

Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2005
Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	2007
Петрусенко Сергій Юрійович (директор ФКЗІ ОНАЗ ім. О.С. Попова)	2007
Редькін Олександр Семенович (ЕП та КУ)	2006
Тіхонов Віктор Іванович (МЗ)	2014

Почесна відзнака Одеської обласної ради

Дмитренко Ольга Дмитрівна (гол. бухгалтер)	2015
--	------

Почесна відзнака Одеського міського голови «Подяка»

Гофайзен Олег Вікторович (ТБ та РМ)	2017
Михайлов Сергій Анатолійович (директор ННІ РТЕ)	2010
Шульган Олена Олександрівна (проректор з НІР та МЗ)	2005

Почесна відзнака Одеського міського голови «Трудова слава»

Шульган Олена Олександрівна (проректор з НІР та МЗ)	2015
---	------

Почесна відзнака Одеського міського голови «Знак пошани»

Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2010
Сіленко Алла Олексіївна (проректор з НІ та ВР)	2005

Почесна відзнака Одеського міського голови

«За заслуги перед містом»

Нечипорук Олег Леонідович (проректор з НР)	2005
--	------

Почесне звання «Кращий педагогічний працівник міста Одеси»

Петрусенко Сергій Юрійович (директор ФКЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова)	2005
--	------

Подяка Національної академії педагогічних наук України

Горицький Віктор Михайлович (КННЦ)	2015
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2015
Савицька Маргарита Павлівна (КІТ П і В)	2015

Почесна грамота Південного наукового центру НАН і МОН України

та Ради ректорів внз Одеського регіону

Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2006
Калінчак Ольга Володимирівна (ЕТ та УП)	2010
Проценко Михайло Борисович (ТЕД та СРЗ)	2009

Грамота Південного наукового центру НАН і МОН України

та Ради ректорів внз Одеського регіону

Бондаренко Олег Володимирович (проректор з НР)	2009
Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2008
Пунченко Олег Петрович (Ф та ІУ)	2008
Танащук Катерина Олександрівна (НДЧ)	2008
Тіхонов Віктор Іванович (МЗ)	2010

**Почесна грамота управління освіти і наукової діяльності
Одеської обласної державної адміністрації**

Рудий Євген Михайлович (ІБ та ПД)	2010
Стрій Любов Олексіївна (М та М)	2010
Цалієв Тамерлан Амранович (ТБ та РМ)	2010

**Почесна грамота управління освіти і науки
Одеської обласної державної адміністрації**

Михайлов Сергій Анатолійович (директор ННІ РТЕ)	2001
---	------

**Грамота управління освіти і науки
Одеської обласної державної адміністрації**

Лісовий Іван Павлович (ТКС)	2013
Політова Ірина Вікторівна (НДЧ)	2013

**Почесна грамота Департаменту освіти і науки
Одеської обласної державної адміністрації**

Балашов Віталій Олександрович (директор ДП ОНДІЗ; ТКС)	2015
Бобровнича Наталія Серафимівна (ЕТ та УП)	2015
Вікулін Іван Михайлович (ФОЗ)	2015
Дмитрієва Ірина Юріївна (ВМ)	2015, 2017
Захарченко Лоліта Анатоліївна (ННІ Б та СК)	2015
Кадацький Анатолій Федорович (АТП та ЕЖ)	2015
Калінчак Ольга Володимирівна (ЕТ та УП)	2015
Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2018
Флейта Юрій Вікторович (КТ П і В)	2018

**Грамота Департаменту освіти і науки
Одеської обласної державної адміністрації**

Баляр Володимир Богданович (ТБ та РМ)	2015
Князева Олена Альбертівна (ЕП та КУ)	2020

Почесна грамота Одеської обласної ради

Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	2010
Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2010
Козаченко Михайло Терентійович (МСС)	2015
Корбан Віктор Харитонович (МНС та МК)	2015
Леонов Юрій Григорович (ІТ)	2015
Ложковський Анатолій Григорович (КС)	2015
Орлов Василь Миколайович (ЕП та КУ)	2015
Сіленко Алла Олексіївна (проректор з НП та ВР)	2015
Станкевич Ірина Володимирівна (М та М)	2015

Почесна грамота Одеської обласної державної адміністрації

Богатирьова Людмила Дмитрівна (М та М)	2007
Бондаренко Олег Володимирович (проректор з НР)	2010
Васіліу Євген Вікторович (директор ННІ КБК і РТ)	2009
Воробієнко Петро Петрович (ректор з 2002 р.)	2002
Дмитренко Ольга Дмитрівна (гол. бухгалтер)	2005
Кадацький Анатолій Федорович (АТП та ЕЖ)	2007
Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2018
Леонов Юрій Григорович (ІТ)	2010
Михайлов Сергій Анатолійович (директор ННІ РТЕ)	2004
Нечипорук Олег Леонідович (проректор з НР)	2002, 2003
Нікітюк Леся Андріївна (МЗ)	2010
Пунченко Олег Петрович (Ф та ІУ)	2005
Пучков Володимир Миколайович (ВПЛР С НТІ)	2005
Стрелковська Ірина Вікторівна (директор ННІ ІКПІ)	2015
Танащук Катерина Олександрівна (НДЧ)	2005

Грамота Одеської обласної державної адміністрації

Василенко Оксана Анатоліївна (ВМ)	2015
Васіліу Євген Вікторович (директор ННІ КБК і РТ)	2015
Захарченко Лоліта Анатоліївна (директор ННІ Б та СК)	2015

Почесна грамота виконавчого комітету Одеської міської ради

Безродна Віра Іллівна (ПС та СК)	2015
Ветрова Стелла Семенівна (ПС та СК)	2015
Горбачов Віктор Едуардович (Ф ВОЛЗ)	2015
Отливанська Галина Артурівна (ЕП та КУ)	2015
Станкевич Едуард Павлович (ФВ)	2015

Подяка Одеського департаменту освіти та науки Одеської міської ради

Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2016
--	------

Рада ректорів внз Одеського регіону

Нагрудний знак «За досягнення в науці»

Нікітюк Леся Андріївна (МЗ)	2019
-----------------------------	------

Грамота Ради ректорів внз Одеського регіону

Тіхонов Віктор Іванович (МЗ)	2010
------------------------------	------

Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова

Знак ОНАЗ ім. О. С. Попова «За заслуги»

Гранатуров Володимир Михайлович (ЕТ та УП)	2005
Драганов Василь Михайлович (ТЕД та СРЗ)	2005
Захарченко Лоліта Анатоліївна (директор ННІ Б та СК)	2005
Іваницький Анатолій Мечиславович (ТЕК та ЕЖ)	2005
Калінчак Ольга Володимирівна (ЕТ та УП)	2005
Нікітюк Леся Андріївна (МЗ)	2016
Потапова-Сінько Надія Юхимівна (ЕП та КУ)	2005
Стовбун Генадій Васильович (КС)	2005
Стрелковська Ірина Вікторівна (директор ННІ ІКПІ)	2005
Сукачев Едуард Олексійович (ТБ та РМ)	2005
Трегубова Ірина Анатоліївна (КН)	2009

Медаль ОНАЗ ім. О. С. Попова «ALMA»

Арбузнікова Наталія Федорівна (ТЕК)	2010
Безродна Віра Іллівна (ПС та СК)	2010
Бобровнича Наталія Серафимівна (ЕТ та УП)	2010
Богатирьова Людмила Дмитрівна (М та М)	2010
Бубенцова Людмила Валентинівна (МЗ)	2010
Васіліу Євген Вікторович (директор ННІ КБК і РТ)	2010
Воробйова Олена Михайлівна (ОС)	2010
Голубев Альберт Костянтинович (ЕП та КУ)	2010
Горелкіна Світлана Борисівна (М та М)	2010
Дузь Володимир Ілліч (КС)	2010
Захарін Віталій Меєрович (ТБ та РМ)	2010
Іванов Михайло Федорович (ТЕЗ ім. А. Г. Зюко)	2010
Іванченко Володимир Давидович (ОС)	2010
Йона Лариса Григорівна (директор ННІ ЗН)	2010
Кільдішев Віталій Йосипович (ІБ та ПД)	2010
Кіреєв Ігор Анатолійович (ІБ та ПД)	2010
Коваль Валерій Вікторович (МЗ)	2010
Корчинський Володимир Вікторович (ІБ та ПД)	2010
Крилов Юрій Васильович (ПС та СК)	2010
Кузнецов Віталій Дмитрович (ІТ)	2010
Кузнецова Галина Петрівна (ІМ)	2010
Леоненко Леонід Леонідович (ІТ)	2010
Майнов Сергій Валентинович (ПС та СК)	2010

Никитенко Леонід Тимофійович (МСС)	2010
Новіков Олександр Аркадійович (ТЕК)	2010
Онацький Олексій Віталійович (ІБ та ПД)	2010
Панюта Іван Миколайович (ВОЛЗ)	2010
Петрашевська Ангеліна Дмитрівна (ЕП та КУ)	2010
Печерський Віктор Іванович (КС)	2010
Писарев Євген Германович (ЕТ)	2010
Потапова-Сінько Надія Юхимівна (ЕП та КУ)	2010
Савицька Наталія Мефодіївна (ВОЛЗ)	2010
Серебрін Віктор Леонідович (МСС)	2010
Спільна Надія Прокопівна (ЕП та КУ)	2010
Тарасенко Людмила Василівна (ІМ)	2010
Трегубова Ірина Анатоліївна (КН)	2010
Чугунова Неллі Володимирівна (ІМ)	2010
Чумак Микола Олександрович (КС)	2010
Швайко Ігор Григорович (ІТ)	2010

Медаль «90 років ОНАЗ ім. О. С. Попова»

Арбузніков Валентин Олександрович (ІТ)	2010
Балашов Віталій Олександрович (директор ДП ОНДІЗ; ТКС)	2010
Банкет Віктор Леонідович (ТЕЗ)	2010
Бобровнича Наталія Серафимівна (УП та СА)	2010
Василенко Ірина Леонідівна (ПС та СК)	2010
Григор'єва Тетяна Ігорівна (ВМ)	2010
Дмитрієва Ірина Юріївна (ВМ)	2010
Захарченко Микола Васильович (КБ та ТЗІ)	2010
Каптур Вадим Анатолійович (проректор з НР)	2010
Козаченко Михайло Терентійович (МСС)	2010
Коломієць Леонід Володимирович (МСС)	2010
Кріль Сергій Сергійович (САР та ЕЗ)	2010
Курмашев Шаміль Джамашевич (ФОЗ)	2010
Ложковський Анатолій Григорович (КС)	2010
Михайлов Сергій Анатолійович (директор ННІ РТЕ)	2010
Орлов Василь Миколайович (ЕП та КУ)	2010
Панфілов Іван Павлович (ректор 1981–2001 рр.)	2010
Паскаленко Вікторія Миколаївна (ВМ)	2010
Петрусенко Сергій Юрійович (директор ФКЗІ ОНАЗ ім. О.С. Попова)	2010
Пунченко Олег Петрович (Ф та ІУ)	2010
Рустамов Газанфар Фараджевич	2010
Стрельчук Євген Миколайович (М та М)	2010
Струкало Михайло Іполітович (КС)	2010
Сукач Георгій Олексійович (ВОЛЗ)	2010
Тіханова Тамара Юхимівна (ЕТ)	2010
Флейта Юрій Вікторович (КТ П і В)	2010
Харсун Олексій Михайлович (ВМ)	2010
Шкуліпа Альфред Васильович (АТП та ЕЖ)	2010
Шульган Олена Олександрівна (проректор з НІР та МЗ)	2010
Ящук Леонід Омелянович (АТП та ЕЖ)	2010

Нагрудний знак «Заслужений професор ОНАЗ ім. О. С. Попова»

Іваницький Анатолій Мечиславович (ТЕК та ЕЖ)	2005
Макаров Терентій Варфоломійович (ВОЛЗ)	2010
Одінцов Микола Миколайович (ВОЛЗ)	2010
Редькін Олександр Семенович (ЕП ТА КУ)	2010

Алфавітний покажчик скорочень назв кафедр та інститутів академії у різні роки

- АЕЗ — автоматизації електричного зв'язку
А та РРХ — антен та розповсюдження радіохвиль
АТП та ЕЖ — автоматизація технологічних процесів та електроживлення
БВП та ЕЖСЗ — безпеки виробничих процесів та електроживлення систем зв'язку
БЕЗ — багатоканального електрозв'язку
ВК — воєнна кафедра
ВМ — вищої математики
ВМ та ЗЕОМ — вищої математики та застосування електронно-обчислювальних машин
ВОЛЗ — волоконно-оптичних ліній зв'язку
ВПЛР С НТІ — відділ патентно-ліцензійної роботи, стандартизації, науково-технічної інформації
ВТЗ — вимірювань у техніці зв'язку
ВТЗН — відділ технічних засобів навчання
ДЗ — далекого зв'язку
ЕЖПЗ — електроживлення пристроїв зв'язку
ЕО та ППЗ — економіки, організації та планування підприємств зв'язку
ЕП та КУ — економіки підприємств та корпоративного управління
ЕТ та УП — управління проектами та системного аналізу
З та ВН — заочне та вечірнє навчання
ІБ та ПД — інформаційної безпеки та передачі даних
ІМ — іноземних мов
ІТ — інформаційних технологій
КБ та ТЗІ — кібербезпеки та технічного захисту інформації
КІТ П і В — комп'ютерно-інтегрованих технологічних процесів і виробництва
КН — комп'ютерних наук
КННЦ — Київський навчально-науковий центр
КС — комутаційних систем
ЛЕК — лінійних електричних кіл
ЛЗ — ліній зв'язку
ЛННЦ — Львівський навчально-науковий центр
ЛП — лінгвістичної підготовки
МАВ ОНАЗ ім. О. С. Попова — Міжнародна асоціація випускників
МЗ — мереж зв'язку
М та М — менеджменту та маркетингу
МНС та МК — моніторингу надзвичайних ситуацій та митного контролю
МПЗ — міжміського провідного зв'язку
МСС — метрології, стандартизації та сертифікації
НДС — науково-дослідний сектор
НДЧ — науково-дослідна частина
НЕК — нелінійних електричних кіл
ННІ Б та СК — навчально-науковий інститут бізнесу та соціальних комунікацій
ННІ ЗН — навчально-науковий інститут заочного навчання
ННІ ІКПІ — навчально-науковий інститут інфокомунікацій та програмної інженерії
ННІ КБК і РТ — навчально-науковий інститут кібербезпеки, комп'ютерних і радіотехнологій
ННІ РТЕ — навчально-науковий інститут радіо, телебачення, електроніки
ОС — основ схемотехніки
ПДІ та Т КФ — передачі дискретної інформації та телеграфії (Київський філіал)
ПЕ — політекономії
ПЕ та ЕЗ — політекономії та економіки зв'язку
ПОМ та ЕЖСЗ — поштооброблювальних машин та електроживлення систем зв'язку
ПС та СК — політології, соціології та соціальних комунікацій
П та ЕПЗ — політекономії та економіки підприємств зв'язку
РМ та А — радіомовлення та акустики
РМ та ЕА — радіомовлення та електроакустики
РПП — радіоприймальних пристроїв
РПрП — радіопередавальних пристроїв
САР та ЕЗ — секція автоматизації, робототехніки та енергозаощадження
СРЗ — систем радіозв'язку
ТБ — телебачення
ТБ та РМ — телебачення та радіомовлення
ТЕД та СРЗ — технічної електродинаміки та систем радіозв'язку
ТЕК — теорії електричних кіл
ТЕК та ЕЖ — теорії електричних кіл та електроживлення
ТК — телекомунікацій
ТКС — телекомунікаційних систем
ТЛЕК — теорії лінійних електричних кіл
ТМ — теоретичної механіки
ТОЕ — теоретичних основ електротехніки
ТОЕЛ — теоретичних основ електроланцюгів
УП та СА — управління проектами та системного аналізу
ФВ — фізичного виховання
Ф ВОЛЗ — фізики та волоконно-оптичних ліній зв'язку
ФКЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова — фаховий коледж зв'язку та інформатизації
ФОЗ — фізики оптичного зв'язку
Ф та ІУ — філософії та історії України

Геніальний винахідник і видатна людина — Олександр Степанович Попов

З 1967 року Одеська національна академія зв'язку носить ім'я Олександра Степановича Попова, якого вважають винахідником радіо. Свій винахід О. С. Попов уперше подав на розсуд наукової громадськості на історичному засіданні товариства електротехніків у м. Санкт-Петербурзі, 7 травня 1895 року, виступивши з доповіддю «Про відношення металевих порошоків до електричних коливань». Створений прилад Олександр Степанович називав «грозівідмітник», або «бездротовий телеграф». Слово «радіо», що означає «випромінювати, випускати промені», позначаючи зв'язок без проводів, почали вживати набагато пізніше.

Небагатьом із науковців, дослідників і винахідників вдалося зробити свої відкриття та винаходи практично необхідними, доцільними й корисними для людства. Серед них — талановитий науковець та експериментатор, професор Олександр Степанович Попов, який удосконалив радіо з когерером, запропонував використовувати для збільшення дальності приймання антени та заземлення.

Олександр Степанович Попов — унікальна в науці людина — був сином попа. Його батько Стефан Петрович також був сином священника Петра Миколайовича Попова. Прадід винахідника, М. П. Попов — нащадок священника Петра Попова, який жив у XVIII столітті. Мати винахідника радіо Ганна Стефанівна (в дівоцтві — Пономарьова) також походила з роду священників. Її батько служив у церкві та був дяком.

Майбутній науковець О. С. Попов народився 16 березня 1859 року в селищі Тур'їнські рудники Богословського гірничо-заводського округу Верхотурського повіту Пермської губернії (нині м. Краснотур'їнськ) на Північному Уралі.

Хлопчик ріс дуже розумним та кмітливим. З малих літ захоплювався будівництвом рухомих «машинок», які дивували навіть дорослих. Він із цікавістю спостерігав за роботою механізмів на мідному руднику, особливо водяних коліс і рудопідійомних пристроїв, намагався побудувати їх моделі. Дванадцятирічним Олександр зробив перший свій оригінальний «винахід», використовуючи електрику, приєднав до гальванічної батареї ланцюжок і гирю від старого годинника-ходиків та електричний дзвінок, створивши «електричний будильник». Хтозна, може, саме тоді виник інтерес Олександра до практичного використання електрики. Через багато років

О. С. Попов запровадить електричний дзвінок у схему свого першого радіоприймача у вигляді відомого «дзвінкового реле».

Олександр Степанович Попов (1859–1906 рр.)

Через брак коштів батьки відправили Олександра, якому виповнилося 10 років, за 400 км у Долматівське духовне училище, навчання в якому було безкоштовним. Згодом, 1873 року, юнак вступив до Пермської духовної семінарії, де проявив особливі успіхи у фізиці та математиці, за що отримав від товаришів прізвисько «математик». Через два роки переїхав до Єкатеринбурга, де жила його старша сестра Марія Степанівна і перевівся до Єкатеринбурзького духовного училища.

З відзнакою закінчивши семінарію, 1877 року приїхав до Петербурга. Блискуче склавши вступні іспити, був прийнятий на фізико-математичний факультет Петербурзького університету.

В університеті О. С. Попов увесь вільний час пропадав у фізичній лабораторії, де проводив досліди з електрики. Ще студентом виконував обов'язки асистента на кафедрі фізики. Навчаючись на 4 курсі, вступив на службу в товариство «Електротехнік», де йому доводилося займатися монтажними роботами та експлуатацією невеликих електричних станцій. Ці навички виявилися дуже корисними для керівництва електростанцією на території ярмарку в Нижньому Новгороді, де Попов щорічно підробляв у літні місяці 1889–1897 рр.

1880 року О. С. Попов брав активну участь у роботі електротехнічної виставки в Санкт-Петербурзі, організованої VI електротехнічним відділом Російського технічного товариства, і був «роз'яснювачем» (екскурсоводом). 1881 року

Попов почав працювати в спілці «Електротехнік», брав участь у налаштуванні дугового електричного освітлення на Невському проспекті, в садах та громадських установах, на вокзалах і фабриках, здійснював монтаж електростанцій, працював монтером на одній із перших електростанцій Санкт-Петербурга, встановленій на баржі неподалік від мосту через Мойку на Невському проспекті. Ця практична діяльність значно розширила електротехнічні знання О. С. Попова. Саме тоді він регулярно бував на засіданнях VI відділу Російського технічного товариства, де познайомився з відомими електротехніками того часу: П. Н. Яблочковим, А. Н. Лодигінім, В. Н. Чиколевім і Д. А. Лачиновим, з якими надалі підтримував дружні стосунки.

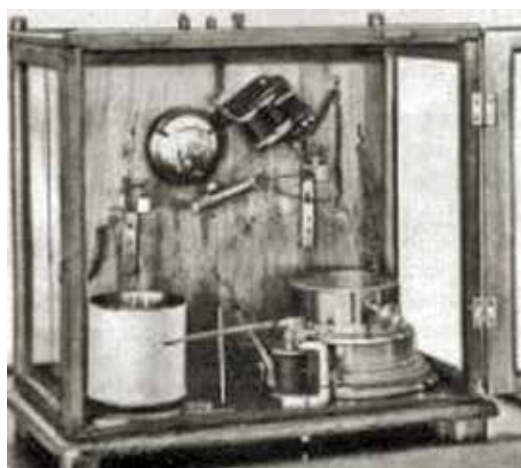
Приймач О. С. Попова

1882 року О. С. Попов закінчив університет. Його дисертація «Про принципи магніто- та динамоелектричних машин постійного струму» отримала високу оцінку. 29 листопада 1882 р., рада Петербурзького університету визнала успішним захист дослідження, присудивши О. С. Попову науковий ступінь кандидата, та рекомендувала його авторові залишитися в університеті для наукової роботи та підготовки до професорського звання. Але виклопотати професорську стипендію Попову О. С. не вдалося.

Олександр Степанович прийняв запрошення в Мінний офіцерський клас та Мінну школу в Кронштадті: був викладачем практичних занять із гальванізму, вищої математики, а також завідувачем фізичного кабінету. Згодом розпочав читання курсів фізики й електротехніки. З 1883 року О. С. Попов читає в Мінному офіцерському класі (МОК) курс практичної фізики. Через два роки — курс електрики в Технічному училищі Морського відомства (зараз — Вище військово-морське училище ім. Ф. Е. Дзержинського). З 1885 року О. С. Попову було доручено вести курс електрики (раніше — гальванізму).

Олександр Степанович Попов викладав у МОК з 1883 до 1901 р., пропрацювавши в цьому закладі 18 років. Саме в цьому училищі, ще до весни 1895 р., він створив перший у світі радіоприймач. На базі Мінної школи 1925 р. відкрили Школу зв'язку ім. О. С. Попова.

Про визнання авторитету молодого науковця свідчить те, що 1893 р. його відрядили «для огляду та вивчення предметів у галузі електротехніки» до США на Міжнародний електротехнічний конгрес та Світову електротехнічну виставку в Чикаго, присвячену 400-річчю відкриття Америки Колумбом. Саме там О. С. Попов ознайомився з останніми досягненнями фізики й електротехніки. Все, що побачив О. С. Попов, справило на нього величезне враження: відомі електротехнічні фірми Європи та США демонстрували новітні електротехнічні пристрої, електричні машини та прилади, які знаменували тоді наступ «століття електрики». Після повернення до Петербурга, 1894 року, О. С. Попов був нагороджений орденом Станіслава 2-го ступеня, здобувши «...загальну повагу та цілком заслужену славу прекрасного професора і серйозного науковця». Того ж року Олександр Степанович був обраний членом Французького фізичного товариства.

Грозовідмітник О. С. Попова

Саме тоді німецький науковець Генріх Герц відкрив існування електромагнітних хвиль, переконливо довівши їх спорідненість зі світлом. Зацікавившись цим відкриттям, О. С. Попов, з притаманною йому енергією, розпочав детальне дослідження електромагнітних хвиль. На відміну від більшості науковців, які бачили в цих хвилях лише цікаве фізичне явище, О. С. Попов зумів оцінити їх практичне значення. Після перших спроб 1889 року, виступивши з публічною лекцією на Кронштадтських морських зборах («Новітні дослідження про співвідношення між світловими й електричними явищами»), він

зазначив: «Людський організм не має такого органу чуття, який би помічав електромагнітні хвилі в ефірі; якби винайти такий прилад, який замінив би нам електромагнітні почуття, то його можна було б застосовувати для передавання сигналів на відстань». Сьогодні важко уявити, наскільки ця думка була сміливою. Навіть Г. Герц не передбачав практичного застосування електромагнітних хвиль, зокрема для зв'язку, про що писав журнал *Electrotechnische Zeitschrift* 1897 року. Це була зовсім нова ідея, втілення якої в життя розпочало нову еру в галузі техніки зв'язку — еру радіо. Електромагнітні хвилі, отримані й експериментально досліджені Герцем, саме тоді почали називати «променями Герца». Слово «радіо», яке відоме зараз мільйонам людей на нашій планеті, походить із латинської *radius* (промінь).

О. С. Попов узявся за технічну реалізацію своєї ідеї. Нарешті такий прилад було створено. Провівши чимало досліджень, науковець з'ясував, що приєднання до приладу дроту, підвішеного вгорі, а також дроту, поєданого із землею, значно збільшує дальність його дії. Іншими словами, О. С. Попов винайшов антену, застосовувавши заземлення.

Як пізніше писав О. Лодж, «...Попов першим змусив сам сигнал викликати зворотну дію... цим нововведенням ми зобов'язані саме Попову». Ще на початку 1895 року О. С. Попов простежив дію приладу на відстані кількох метрів. Приєднавши до когерера дріт, він переконався у значному збільшенні дальності приймання, яка досягала 60 м. Так винайдено першу приймальну антену, яка відіграла важливу роль для розвитку радіозв'язку. Під час роботи з приладом, в саду Мінного класу навесні 1895 року, О. С. Попов помітив, що цей прилад реагує не лише на сигнали вібратора, а й на грозіві розряди. Тоді він виготовив ще один прилад із записом грозівих розрядів на паперову стрічку, назвавши його грозовідмітником.

Навесні-влітку 1895 р. О. С. Попов проводив разом зі своїм асистентом П. М. Рибкіним дослід з радіоприймачем. Піднявши радіоантену на дитячих повітряних кулях, науковець з'ясував, що приймач реагує на електричні коливання в атмосфері. Влітку того ж року О. С. Попов створив розрядовідмітник, відмінність від приймача якого була в тому, що Попов додав барабан із пером Рішара та годинниковий механізм. Пізніше за участю Д. Лачинова (1880 р. допомагав поручику Ф. Піроцькому в Петербурзі створити перший у світі трамвай) розрядовідмітник налаштували в Лісовому інституті для спостере-

ження за погодою. Цей прилад отримав назву грозовідмітник.

Перше друковане повідомлення про доповідь та роботи О. С. Попова було оприлюднено в газеті «Кронштадтський вісник» 12 травня 1895 року.

У березні 1896 р., на засіданні Російського фізико-хімічного товариства, було передано першу у світі радіограму на відстань приблизно 250 м. 24 березня 1896 року О. С. Попов, під'єднавши в ланцюг реле приймача апарат Морзе, передав першу у світі радіограму із записом на телеграфну стрічку. Це відбулося на засіданні Фізичного відділення Російського фізико-хімічного товариства. Приймальна установка розміщувалася у фізичному кабінеті Петербурзького університету, а передавальна станція — в будівлі хімічної лабораторії на відстані 250 м. Знаки азбуки Морзе, які передав помічник Олександра Степановича П. М. Рибкін, «було ясно чути», а голова РФХО професор Петрушевський Ф. Ф. записував їх крейдою на дошці. Незабаром усі присутні побачили два слова — *Heinrich Herz*, і пролунали бурхливі оплески.

Історично склалося так, що радіозв'язок спочатку розвивався на військово-морському флоті. З весни 1897 року О. С. Попов почав проводити свої дослід з радіотелеграфування на кораблі Балтійського флоту і влітку, вийшовши в море, отримав надійний зв'язок на відстані приблизно 5 км між транспортом «Європа» та крейсером «Африка». 1898 р. новий передавач було випробувано на міноносці № 115. Під час цих випробувань винахідник зробив ще одне дуже важливе відкриття: виявив, що електромагнітні хвилі відбиваються від кораблів. Це відкриття стало основою, на якій потім розвинулася нова галузь радіотехніки — радіолокація. Завершивши дослід з радіозв'язку на кораблях, О. С. Попов склав звіт, у якому вказував також на можливість радіонавігації та радіопеленгації.

Уже через два роки після своєї історичної доповіді, 7 травня 1895 року в Санкт-Петербурзі, з першою демонстрацією свого винаходу Олександр Степанович Попов оприлюднив в Одесі доповідь, демонструючи апаратуру бездротового телеграфу на IV з'їзді залізничних електротехніків і керівників телеграфів. Ця доповідь пролунала 17 вересня 1897 року в Одеському відділенні Російського технічного товариства. Крім делегатів, які прибули з усієї країни, були присутні працівники поштово-телеграфних відомств, офіцери технічних військ, командири та офіцери кораблів, які знаходилися в Одеському порту на рейді, викладачі та студенти. За

повідомленнями газет того часу, доповідь служали з великою зацікавленістю.

Під час роботи над вдосконаленням свого винаходу О. С. Попов неодноразово бував в Одесі. 1901 року, за дорученням морського відомства, О. С. Попов налаштував радіотелеграфний зв'язок між броненосцем «Ростислав» та островом Тендра.

В Одесі вже було відкрито Вищі курси телеграфних механіків на вулиці Старопорто-франківській, 16, тобто на тій же вулиці та недалеко від сучасних будівель, де розташовуються лабораторні корпуси Одеської національної академії зв'язку. Перебуваючи в Одесі, Олександр Степанович читав лекції та проводив практичні заняття з бездротового телеграфування для телеграфних механіків й офіцерів Чорноморського флоту.

Телефонний приймач системи О. С. Попова за каталогом фірми «Дюкрете» (1902 р.)

Дослідження, проведені 1898–1899 рр. на Чорному морі, довели можливість практичного використання радіозв'язку для керування військово-морськими силами. Влітку 1899 року, коли О. С. Попов був у Швейцарії, його асистенти П. Н. Рибкін і Д. С. Троїцький проводили роботи з експериментального радіозв'язку між двома кронштадтськими фортами, випадково виявили, що когерер, якщо рівень сигналу є недостатнім для його збуджування, перетворює амплітудно-модульований височастотний сигнал у низькочастотний, так, що його сигнали можна сприймати на слух. Отримавши таку звістку, О. С. Попов модифікував свій приймач, поставивши замість чутливого реле телефонні трубки, а влітку 1901 року отримав російський привілей № 6066 групи XI з пріоритетом 14 (26) липня 1899 на новий (лінійно-амплітудний) тип «телеграфного приймача депеш, що посилюються за допомогою певного джерела електромагнітних хвиль за системою Морзе». Після

цього фірма «Дюкрете», яка вже випускала 1898 року приймачі його конструкції, налагодила випуск телефонних приймачів.

О. С. Попову було видано патенти в Росії, Англії, Франції та інших країнах на його радіоприймач із телефонними трубками. У вересні 1900 року розпочала свою роботу заснована О. С. Поповим Кронштадтська радіомайстерня, яка була першим підприємством у Росії, котре почало випускати апаратуру радіозв'язку.

Улітку 1900 року, на Всесвітньому електротехнічному конгресі в Парижі, було визнано внесок О. С. Попова у «винахід бездротового телеграфу» і того ж року, на Всесвітній виставці в Парижі, йому було вручено золоту медаль і диплом.

1901 року Олександра Степановича було призначено завідувачем кафедри фізики Петербурзького електротехнічного інституту у званні ординарного професора. Науковець не мав змоги так активно, як раніше, займатися науковими дослідженнями.

1901 року О. С. Попова обрано почесним членом Російського технічного товариства та головою Російського електротехнічного товариства при Електротехнічному інституті в Петербурзі. Того ж року він стає професором фізики в цьому закладі.

1903 року О. С. Попов брав участь у роботі Міжнародної радіотелеграфної конференції в Берліні, на якій делегати одноставно привітали його як винахідника радіо.

У вересні 1905 року О. С. Попова обрали директором Петербурзького електротехнічного інституту. Він став першим обраним директором, взявши величезну відповідальність щодо керівництва великим колективом. Напружена праця не могла не позначитися на здоров'ї Олександра Степановича. Робота на цій посаді в бурхливий час Першої російської революції була надзвичайно важкою. Прогресивного науковця, який прихильно ставився до революційних настроїв студентства, часто викликали для пояснення до міністра внутрішніх справ. Після однієї такої важкої зустрічі стався напад і О. С. Попов раптово помер від крововиливу в мозок (інсульту). У новорічну ніч, 31 грудня 1905 року, великого винахідника радіо не стало. Талановитому науковцю та винахіднику не виповнилося й 47 років. Поховали О. С. Попова на Волковому кладовищі.

У музеї Одеської національної академії зв'язку відкрито експозицію, присвячену життю та діяльністю винахідника радіо — Олександра Степановича Попова.

Віхи та досягнення 100-річної історії академії

Підготовка перших зв'язківців в Одесі

1900 року в Одесі (на вул. Старопорто-франківській, 16) започатковано Одеські вищі курси телеграфних механіків, або, як їх тоді називали, техніків-зв'язківців. Ці курси стали не лише першим в Одесі навчальним закладом електротехнічного спрямування, але й громадським центром зв'язківців Причорномор'я, об'єднавши науково-технічну еліту міста.

1-й окружний Одеський комітет 1905 р.
Сидять зліва направо: Залуцький, Бухгейм,
Дідріхсон, Якубов; стоять: Трусов, Поповський,
Гофман

1901 року О. С. Попов, який проводив дослідження на кораблях Чорноморського флоту, прочитав для одеських фахівців кілька лекцій про бездротове телеграфування. Літографічне видання тексту цих лекцій стало першим підручником із радіотехніки.

Будинок Одеських вищих курсів телеграфних
механіків

У будинку Одеських вищих курсів телеграфних механіків, що проіснували до 1917 року, та-

кож проходили засідання Першого окружного Одеського комітету. До його складу входили такі викладачі: видатний електротехнік В. Ф. Дідріхсон та Е. О. Бухгейм, який удосконалив 1895 року телеграфний апарат Юза та став згодом професором інституту.

7 вересня 1905 року засновано Одеське електротехнічне училище приват-доцента Гадзяцького В. П. (на вул. Херсонській, 11). Спочатку воно було 8-класним, а з 1909 року — 4-класним з одним підготовчим класом. Очолив училище Володимир Петрович Гадзяцький, приват-доцент Новоросійського університету, який викладав електрохімію. Заступником директора був Дубовський Костянтин Євстигнейович, викладач електротехніки й керівник практичних занять в електротехнічній лабораторії. Техніку слабких струмів викладав Олександр Михайлович Грабовський, інспектор телефонної мережі.

Крім директора й законовчителя, в училищі працювали 17 викладачів, із них 6 викладали загальноосвітні предмети, 7 — спеціальні предмети, 4 — керували графічними й практичними заняттями, були також лікар і писар.

В училищі були майстерні, хімічна та електротехнічна лабораторії, фізичний і електротехнічний кабінети, електростанція, креслярня й бібліотека. Було організовано артіль, у якій учні-практиканти мали можливість працювати за фахом.

На думку В. П. Гадзяцького, училище потребувало більш зручного приміщення, а також поповнення посібниками та зменшення суми оплати за навчання: «Останнє має істотне значення, тому що основний контингент учнів належить до осіб середнього та низького рівня забезпечення». Однак розрахунок за навчання безпосередньо залежав від отримання субсидій від органів місцевого самоврядування або від Міністерства народної освіти. Згодом завдяки чималим зусиллям училище змінило адресу, переїхавши в будинок на вулиці Дерibasівській, 10.

У статуті училища, затвердженому 1913 року, було зазначено, що воно належить до приватних середніх закладів з правами урядових технічних училищ подібного типу та підпорядковується Міністерству народної освіти та безпосередньо опікунові Одеського навчального округу.

Училище утримували за кошт засновника, приват-доцента Гадзяцького В. П., коштів, отриманих за навчання, а також пожертв і доходів від виконаних робіт та від продажу виготовлених в училищі виробів.

Навчання здійснювали за розробленою програмою. Усі викладачі, залучені до навчального процесу, мали вищу освіту. У підготовчому класі викладали промислову географію, геометрію, фізику, алгебру, Закон Божий, російську мову.

Вивчення алгебри, Закону Божого та російської мови продовжували також у першому класі. До них було додано такі нові предмети: електрофізику, технологію, геометрію та тригонометрію. У другому класі учні вивчали деталі машин та опір матеріалів, парові котли, аналітичну геометрію, диференціальне обчислення, механіку. У третьому класі — хімію, парові машини, інтегральне обчислення, техніку слабого струму, техніку постійного струму та електричне устаткування й вимірювання. Цікавим є те, що в училищі викладав також П. В. Катаєв, батько відомих письменників. У майстернях училища працював талановитий винахідник, механік університету Йосип Андрійович Тимченко.

1906 р. в училищі навчалися 173 учні, 1908 р. — 223, 1916 р. — 178.

Одеське електротехнічне училище приват-доцента Гадзяцького В. П. проіснувало до 1919 р. 1917 року фахівців зв'язку готувало також Одеське технічне училище інженера Яновського К., яке мало механічне, телефонно-телеграфне та радіотелеграфне відділення.

Перша світова та Громадянська війни потребували стрімкого розвитку та вдосконалення засобів зв'язку, що спонукало до створення нових навчальних закладів для підготовки зв'язківців. 1918 року засновано Одеський політехнічний інститут, до складу якого ввійшли такі факультети: механічний, суднобудівний, електротехнічний, інженерно-будівельний та економічний. Загальна кількість студентів становила понад 5 тисяч осіб, із яких 2 039 студентів навчалися на механічному факультеті. Програма цього факультету була зосереджена на вивченні теоретичної й прикладної електротехніки сильних струмів, електротехніки слабких струмів, електричних машин, електричних мереж, центральних електричних станцій та ін. Перші лекції було прочитано 15 вересня 1918 року.

Курс фізики на механічному факультеті читав професор Мандельштам Леонід Ісакович, елек-

тротехніки — доцент Дідебулідзе Олександр Йосипович, лаборантом на кафедрі електротехніки працював Самсон Соломонович Хінкус. Пізніше до них приєдналися Є. П. Мач (електротехніка), І. Я. Кон, С. Н. Берлін, Я. Я. Гринишин та Я. С. Хінкус.

1922 року за підтримки Г. Гринька, який був тоді народним комісаром освіти УРСР, було організовано електрометричну лабораторію на чолі з професором Берліним С. Н. Також було частково обладнано електромашинну лабораторію, що дало змогу розпочати в ній заняття зі студентами.

*Професор
Папалексі Д. Д.*

*Професор
Мандельштам Л. І.*

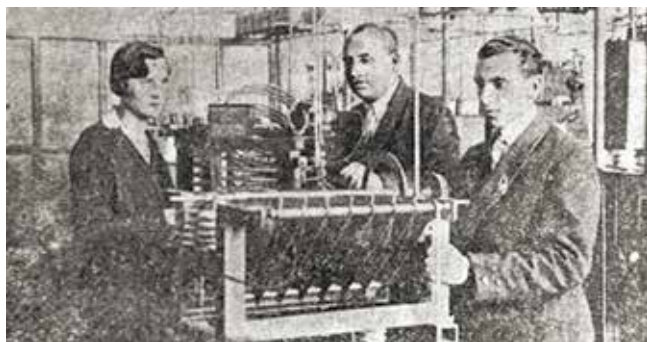
Професори Папалексі Н. Д. і Мандельштам Л. І. сприяли облаштуванню вакуум-лабораторії, де займалися виробництвом катодних (радіотелеграфних) реле та відновленням рентгенівських трубок. Результати цих робіт, що проводили в Росії вперше, не поступалися кращим закордонним досягненням. Лабораторія почала отримувати приватні платні замовлення. Продукцію лабораторії використовували на Одеському радіотелеграфному заводі, який сплачував інституту утримання зайнятого на виробництві персоналу.

1922 року, у зв'язку з недостатньою кількістю викладачів, електротехнічне відділення довелося закрити. Викладачі перейшли на роботу на радіотелеграфний завод, в електротехнікум зв'язку та профтехшколу.

Радіотелеграфний завод, який виник із невеликої майстерні, розміщеної у колишніх стайнях манежу, зі штатом 15 осіб, засновано 1919 року. Він підпорядковувався Одеському раднархозу.

Керівництво заводу було розташоване на вул. Ланжеронівській, 15. Очолював завод відомий винахідник, інженер Львович Р. В., технічним директором було призначено фізика Цомакіо-

на Б. Ф. Оскільки завод не виконував виробничу програму, на початку 1920 р. було створено комісію для вивчення ситуації. У роботі комісії брали участь московські представники Міжвідомчої радіотелеграфної комісії. Комісія розробила принципи керування на заводі, подбала про своєчасну виплату заробітної плати, забезпечення робітників спецодягом.

Б. Ф. Цомакіон зі студентами

У січні-лютому 1920 року на замовлення Чорномортрансу завод виготовив дві радіостанції, одну з яких налаштували на пароплаві «Дмитрий». На заводі виготовляли також приймачі, хвилеміри, гетеродини, антени амперметри. В електротехнічній та хімічній лабораторіях проводили самостійні дослідження. Варто зазначити, що завод такого профілю на початку 1920-х років був єдиним в Україні.

У збереженій анкеті радіотелеграфного заводу (1920 р.) є інформація про те, що заводом керувала колегія уповноважених осіб кооперативного товариства «Торгово-промислове об'єднання», яка складалася з таких відділів: фінансово-кошторисного, адміністративно-господарського та технічно-конструкторського. Фінансово-кошторисному відділу підпорядковувалися каса, бухгалтерія та кошторисно-калькуляційна частина. Адміністративно-господарському відділу — майстерні, склади й відділ постачання, а технічно-конструкторському — науково-технічна рада, конструкторське бюро, лабораторія. На заводі існували інструментальна, токарно-механічна, нікелювальна, столярна, обмотувальна, складальна майстерні, кузня, лабораторія, електрична станція. Завод отримував замовлення від Управління зв'язку губраднаргоспу на виготовлення суднових радіостанцій, приймачів, передавальних станцій, хвилемірів, підсилювачів.

У грудні 1920 року радіотелеграфний завод було націоналізовано й об'єднано з заводом Берковича, який виготовляв деталі для телефонів, та майстернею Тимченка. Завідувачем об'єднаного заводу було призначено Р. В. Львовича.

1921 року об'єднаний завод названо Першим державним радіотелеграфним заводом, офіційним призначенням якого було виробництво радіотелеграфних апаратів і частин до них.

1921 року зусилля керівництва були спрямовані на оновлення й поповнення технічного інвентарю та розширення майстерень. Було облаштовано декілька майстерень: складовну, вакуумну — для виготовлення катодних реле, прокатну — для виготовлення фольги до конденсаторів, хімічну — для виготовлення штучної ізоляційної маси.

Телефон початку ХХ століття

Високо оцінили діяльність заводу на засіданні виробничо-технічного відділу Одеського раднаргоспу 21 вересня 1921 року: «Радіотелеграфний завод в Одесі має важливе державне значення в електротехнічній промисловості, як і Нижегородський та Московський радіотелеграфні заводи. Завод цей, який 1919 року був лише незначною майстернею з мінімальною виробничою здатністю, зі штатом робітників усього 15 осіб, виріс на сьогодні у заводське підприємство зі штатом 160 осіб та виробничою здатністю 12000 людино-годин. Завод узяв для виконання замовлення центру на 250000000 руб., а апарати, які тут випускають, продовжують технічно вдосконалювати. Захитати твердження, що радіотелеграфний завод повинен залишатися державним підприємством, не доводиться».

Учасники наради ухвалили рішення залишити радіотелеграфний завод у переліку державних підприємств.

У зв'язку з переходом на госпрозрахунок 1922 року «Електроспілка» підсумувала технічні досягнення радіотелеграфного заводу, серед яких розробка конструкцій усіх основних радіотелеграфних приладів та абсолютно нового способу градування хвилемірів, створення приладів для отримання коливань низької частоти, конструювання хвилемірів-самовказів, радіофонів, радіотелефонів. У вакуум-лабораторії виготовляли пристрої для досягнення повного вакууму, необхідного для виробництва катодних ламп. Було створено гетеродинний зумер нового типу, випробуваний для градування хвилемірів абсолютним способом сконструйовано новий тип акумуляторів, організовано отримання спіральної жили замість мішурної, отримання шовкової нитки й виготовлення телефонних і телеграфних шнурів.

Телетайп (1935 р.)

1923 року радіотелеграфний завод ім. Л. Троїцького знаходився за адресою: вул. Софіївська, 8 і 56, був підпорядкований Управлінню Одеськими державними об'єднаними електротехнічними підприємствами «Електроспілка». Основними об'єктами виробництва були радіоприлади, станції приймання й передавання, вимірювальні прилади, катодні лампи. Продукцію заводу успішно реалізовували в Москві.

З 1924 року промисловість слабких струмів почали розвивати в Москві та Ленінграді, а Одеський завод припинив свою роботу. Багато фахівців переїхало з Одеси до Москви.

У липні 1920 року було організовано Одеський вищий електротехнікум на основі поштово-телеграфних курсів. Саме з цього моменту розпочалась історія Одеської національної

академії зв'язку ім. О. С. Попова. Заняття почалися в серпні 1920 року. Першим керівником технікуму був Ф. П. Славний, якого 1921 року змінив Н. В. Третеський. У складі технікуму було відкрито 1-й ступінь телеграфних наглядачів, 2-й ступінь телеграфних механіків та 6-місячні курси для підготовки кваліфікованих працівників пошти та радіослухачів.

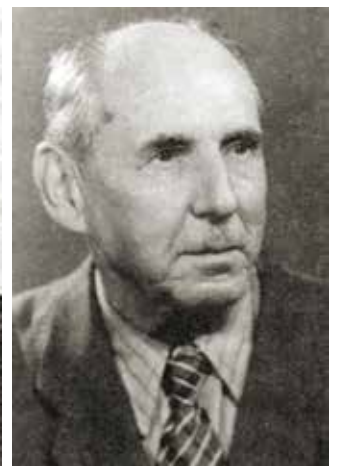
Усього до технікуму було зараховано 89 осіб. Для вступників до технікуму було розроблено вимоги з арифметики, алгебри, геометрії, тригонометрії, фізики, креслення, малювання, географії, російської мови та історії культури.

Будинок Одеського вищого електротехнікуму

І. М. Сивий

Г. Г. Аухтер

У технікумі викладали такі дисципліни: російську, німецьку, французьку мови, геометрію, алгебру, тригонометрію, фізику, хімію, електрофізику, теоретичну й прикладну механіку, опір матеріалів, технологію матеріалів, креслення, сигналізацію залізничну, електротехніку з роботою в лабораторії, телеграф, телефон, телеграфно-телефонні будови, радіотелеграфію з практичними заняттями, маніпулювання, приймання на слух, збирання та розбирання апаратів.

Серед викладачів технікуму були К. Є. Дубовський, В. Ф. Дідріхсон, Д. А. Троїцький, І. М. Сивий, І. І. Франк, Г. Г. Аухтер.

1923 року електротехнікум знаходився за адресою: провулок Лютеранський, 8.

Випускники Одеського вищого електротехнікуму, які пройшли чотирирічний курс навчання, здобували кваліфікацію інженера. 1925 року при Вищому електротехнікумі засновано відділення слабких струмів, до якого входили три невеликі групи телеграфістів, телефоністів і радистів. 1925 року відбувся перший офіційний випуск інженерів зв'язку.

1926 року Електротехнікуму зв'язку, що вважався вищим навчальним закладом, було присвоєно ім'я колишнього народного комісара освіти України Григорія Гринька. Директором технікуму став Євген Петрович Мач.

Професор
Вульф А. А.

Професор
Сікорський Ю. С.

1923–1930 рр. діяла платна Одеська електротехнічна профшкола, в якій викладали українознавство, німецьку мову, російську мову, політграмоту, історію культур, алгебру, геометрію, тригонометрію, фізику, технічну механіку, креслення, малювання, електротехніку, економічну географію, монтажні роботи, господарське будівництво. Школа спочатку знаходилася на вул. Старопортофранківській, 16 (разом з електротехнікумом ім. Г. Гринька). Потім, з 1925 р., — на Манежній, 32. У школі було два перші й два другі курси, на кожному з яких займалося орієнтовно 50 учнів.

На 1 січня 1924 року в школі був такий склад викладачів: В. Т. Матковський та А. Н. Желтухина викладали математику, Ф. Ф. Кіліус — хімію, С. Н. Волинський — українознавство і російську мову, Ф. І. Есмонт — математику, С. Г. Попруженко — фізику, П. Є. Казанський — російську мову, І. А. Шмідт — креслення і механіку, Ж. І. Яуцке і Г. К. Аве — німецьку мову, П. Ф. Рябушин — малювання, Н. В. Тарапанах — математику, Д. А. Ястрежемський та М. А. Біberman — електротехніку, В. І. Могила — технологію.

Згодом до них приєдналися А. О. Шапіро (електротехніка), Г. Ф. Свищук (українська мова), А. М. Брік (суспільствознавство), А. С. Браціано (хімія), П. А. Биков (технологія), Л. А. Зівік (організація виробництва), Г. А. Бродський (змінний струм). Очолював школу інженер Г. Бродський.

Навесні 1927 року при електротехнічній школі було організовано курси радіоаматорів і слухачів. Курси було розраховано на 2 місяці та склалися вони з 20 двогодинних лекцій. Заняття проводили ввечері, двічі-тричі на тиждень. Плата за навчання становила 6 рублів за весь курс. Зараховували на курси лише членів Товариства друзів радіо.

Свідоцтво, видане А. Б. Глейзерману про закінчення Одеського електротехнікуму ім. Г. Гринька (1929 р.)

1928 року за ініціативою Наркомпоштелю, у зв'язку із запитами промисловості, електротехнікум було реорганізовано, в результаті чого більше зусиль докладали для розвитку відділу слабких струмів, а відділ сильних струмів поступово ліквідували.

У цей час технікум очолював А. Л. Познанський, до викладацького складу входили професори С. Г. Попруженко, Ю. С. Сікорський, А. А. Вульф; викладачі В. М. Владимиров, П. А. Кір'яков, С. Д. Кравченко, В. М. Єрмаков, С. С. Уляновський, Д. М. Кравець, Г. М. Баланін, Є. П. Мач, П. Ф. Рябушин, С. Л. Риков, Д. А. Ястрежемський та інші.

Завідував курсами інженер Бродський Г. Програма курсів містила лекції на такі теми: «Основні поняття електростатики», «Магнітне поле постійного магніту», «Постійний електричний струм», «Явище електромагнетизму», «Взаємна енергія електричного кола й магнітного поля», «Основні явища змінного струму», «Принцип катодної лампи», «Замкнений коливальний контур і основні явища в ньому», «Відкритий коливальний контур», «Поширення електромагнітної хвилі», «Коливання пов'язаних систем. Детекторні приймальні схеми. Телефонна трубка», «Підсилювальні схеми. Регенеративні схеми», «Схема подвійного гетеродинування», «Особливі схеми лампового приймання», «Лампові передачі», «Короткі хвилі й направлене передавання».

*Професор
Попруженко С. Г.*

*Перший директор ОПЗ
Ясиновський С. Д.*

1929 року відбулося об'єднання Одеського вищого електротехнікуму з Одеським політехнічним інститутом (ОПІ), в результаті якого в ОПІ було відкрито електротехнічний факультет. Деканом електротехнічного факультету було призначено С. Д. Ясиновського. Деякі з викладачів перейшли в ОПІ, серед них: штатний професор 1-ї групи Попруженко С. Г., штатні професори 2-ї групи Бухгейм Е. О., Вульф А. А., Сікорський Ю. С., позаштатний професор 2-ї групи Цвілінг М. М., штатні викладачі 1-ї групи Єрмаков Ф. М., Кір'яков П. А., Кравець Я. М., Уляновський С. С., штатний викладач 2-ї групи Сивий І. М. та ін.

Восени 1929 року відбувся перший випуск електротехнічного факультету. Серед випускників були: А. Р. Вулих (тема дипломної роботи «Радіотелеграфна станція Якутського радіоцентру»), Н. Р. Гетц, Л. С. Гоноровський, Н. П. Капіца, В. К. Кимко, С. І. Маруняк, П. А. Палевич, Н. А. Семенов, Т. М. Ханін (тема дипломної роботи «Пересувна військова приймально-передавальна телеграфна радіостанція»), Б. К. Ящук.

1930 року, відповідно до Постанови ЦВК СРСР і РНК СРСР (№4/237 від 29 липня 1930 р.), на базі електротехнічного факультету ОПІ, створено Одеський інститут інженерів зв'язку (ОПЗ), директором якого було призначено С. Д. Ясиновського. Одеський інститут інженерів зв'язку підпорядковувався Народному комісаріату пошти й телеграфів СРСР і мав три факультети: радіотехнічний, телефонії та телеграфії. Перший випуск відбувся вже 1931 року.

Новому навчальному закладу було надано будинок курсів телеграфних механіків — Вищого електротехнікуму та шкільний двоповерховий будинок на вулиці Комсомольській, 61. 1930–1931 рр. у цьому будинку були добудовані третій і четвертий поверхи, що став навчальним корпусом інституту, а згодом — лабораторним корпусом. Цей будинок відомий тим, що тут 1901–1908 рр. жила майбутня славнозвісна письменниця Інбер Віра Михайлівна. Зараз у цьому приміщенні одну з кімнат займає кафедра основ схемотехніки.

Письменниця Віра Інбер

За вказівкою обкому КП(б)У на початку 1932 р., під час голодомору, інститут організував приміське підсобне господарство. У селищі Нерубайському за інститутом було закріплено 130 га землі, надано у користування два трактори та сільгоспінвентар. Крім того, але вже за власний кошт, інститут придбав садибу з будівлями. На березі Хаджибейського лиману було переобладнано дачу для літнього відпочинку викладачів. У скрутні часи приміське господарство давало змогу частково забезпечити студентську їдальню молоком, м'ясом, овочами.

Професор
Плахотник С. М.

Професор
Зінгеренко А. М.

У період становлення інституту, конструюванням і виробництвом апаратури в радіомайстернях для потреб Червоної Армії займався випускник 1931 р. С. М. Плахотник — згодом один із заступників міністра зв'язку СРСР, лауреат Державної премії СРСР. Робота здійснювалась під безпосереднім керівництвом заступника Наркомвійськмора СРСР Тухачевського М. М. Плахотник С. М. один із перших в Радянському Союзі сконструював телевізор, робота якого демонструвалася в приміщенні Одеського театру опери та балету для учасників обласного з'їзду Рад. Пізніше, 1933 року, вдосконалену модель цього телевізора він подарував маршалові Радянського Союзу Ворошилову К. Є. В 1935–1937 рр., під керівництвом С. М. Плахотника, було вперше в Радянському Союзі здійснене дальнє передавання малопорядкового телебачення з Одеси до Москви.

Професор Євдокимов П. І.

1931–1937 рр. навчальні заклади зв'язку Одеси всіх ступенів (ОІЗ, радіотелеграфні курси, школа ФНЗ) склали так званий комбінат зв'язку.

Чимало довоєнних випускників інституту стали визнаними спеціалістами в галузі електрозв'язку. Серед них: доктори технічних наук, професори — І. С. Гоноровський, Г. С. Айзен-

берг, А. М. Зінгеренко, П. І. Євдокимов, лауреати Державних премій — В. Ф. Железов, С. М. Плахотник, А. А. Большой, Н. Н. Смирницький, В. Шумейко.

Випуск радіоінженерів (1934 р.)

З 1937 року інститут очолював Володимир Андрійович Надеждин — випускник Військової академії зв'язку.

Академія в роки Другої світової війни 1939–1945 рр.

Воєнні дії Німеччини проти СРСР 1941 р. застали інститут у період його розквіту. З перших днів розпочато надзвичайно напружену роботу, спрямовану проти ворожої навали. Цьому сприяли довоєнні «військові» групи випускників інституту, підготовка яких здійснювалась за спеціальними програмами. Завдяки цьому Червона Армія поповнилася значною кількістю висококваліфікованих командирів підрозділів зв'язку. Багато з них стали старшими офіцерами й генералами. Наприклад, випускнику 1941 р. Н. Н. Смирницькому, було присвоєно звання генерал-лейтенанта. Після війни, за значний внесок у розвиток машинобудування, він став лауреатом Державної премії СРСР. Деякі випускники-зв'язківці були учасниками надзвичайно важливих історичних подій. Так, випускник 1941 року Ф. Т. Канивченко забезпечував зв'язок Верховного головнокомандувача на міжнародних Тегеранській та Ялтинській конференціях, а випускник 1934 року А. Г. Молдованов, командував вузлом радіозв'язку, через який проходила інформація в Москву і Париж з місця підписання Акту про капітуляцію Німеччини. Цю інформацію було передано завдяки апарату Бодо.

Та все це було потім. А в 1941 р., під час запланованого захисту дипломних проектів, молоді інженери йшли до військкоматів. Багато викладачів і студентів добровільно вступили до

лав винищувального батальйону, який ніс патрульну службу для захисту рідного міста.

Випуск ОЕІЗ (1941 р.)

У липні 1941 року відбувалася напружена підготовка інституту до евакуації. У лабораторних корпусах інституту на базі нетранспортабельного обладнання — радіостанцій, телеграфної лабораторії та дизельної електростанції гарантованого електропостачання — створювався вузол зв'язку Приморської армії, який відіграв надзвичайно важливу роль у героїчній обороні Одеси. Значною мірою завдяки чіткій роботі зв'язку Одеса залишилася незруйнованою, але лабораторні корпуси, як важливі військові об'єкти зв'язку, було знищено. Інститут евакуювали в місто Гур'єв, на північне узбережжя Каспійського моря. Але там інститут так і не зміг розпочати свою роботу через відсутність необхідних приміщень. Тому було вирішено перевезти його до м. Ташкента. Туди ж було евакуйовано також Московський інститут інженерів зв'язку.

Пам'ятник зв'язківцям біля головного корпусу

Згодом інститути об'єднали. Директором об'єданого інституту було призначено В. А. Надеждіна (квітень 1942 р.), який після закінчення війни до 1970 р. очолював Мо-

сковський електротехнічний інститут зв'язку. Професорсько-викладацький склад інституту, під час його перебування в Ташкенті нараховував усього 46 осіб, з них 6 професорів, 27 доцентів та 13 асистентів. Значно скоротились і кількість студентів й обсяг навчального навантаження. Тому більшість кафедр об'єднали, їх кількість не перевищувала 15. У Ташкенті інститут продовжував готувати інженерів на факультетах радіо, проводовому, інженерно-економічному. У листопаді 1941 року було проведено додатковий набір студентів на перший та другий курси. Для прискорення випуску інженерів в умовах війни студентам, які закінчили теоретичний курс навчання, та тим, хто склав усі іспити, присвоювали кваліфікацію інженерів-електриків проводового та радіозв'язку без захисту дипломних проектів. У травні 1943 року більшість викладачів інституту, за досягнення в підготовці кадрів та участь у роботах оборонного характеру, нагородили орденами та медалями. Улітку 1944 р. було прийнято рішення про відновлення діяльності Одеського електротехнічного інституту зв'язку (ОЕІЗ).

Старі й нові довоєнні лабораторні корпуси інституту були в руїнах і відновленню не підлягали. У навчальному корпусі (нині перший лабораторний) знаходився німецький шпиталь. У результаті неймовірно важких організаційних заходів задля відселення шпиталю, виготовлення навчальних меблів та перших лабораторних стендів, уже в жовтні 1944 р. було проведено перший (після звільнення Одеси) набір в інститут 60 студентів.

Очолив інститут на початку 1945 року С. Д. Ясиновський. Студенти жили та навчалися в інститутських аудиторіях. Напівзруйнована будівля студентського гуртожитку на Манежній вулиці була тимчасово надана викладачам, які поверталися до інституту.

С. Д. Ясиновський, ректор ОЕІЗ з 1945 до 1948 р.

Війна з гітлерівською Німеччиною закінчилася перемогою, але не всі повернулися. За Батьківщину віддали своє життя багато викладачів і студентів. Пам'ятник зв'язківцям, споруджений біля головного корпусу на кошти співробітників і студентів, — вшанування пам'яті загиблих.

Студенти-фронтовики внесли в інститутське життя атмосферу дисциплінованості й відповідальності. Це допомагало в організації навчального процесу в період великої скрути повоєнного часу, позитивно впливало на наступні покоління студентів.

Так жили та вчилися післявоєнні студенти

Приблизно в той же період (1946–1950 рр.) відкрили постійні курси при технікумі зв'язку, які готували керівників для контор зв'язку, сортувальників і поштових агентів.

Життя продовжується: відновлення та розвиток академії в післявоєнний час

1948 р. керівництво інститутом було доручено доценту Івану Петровичу Пишкіну, який фактично був засновником післявоєнного ОЕІЗ. Завдяки його активній участі та пильному нагляду 1949 року розпочинають будувати головний навчальний корпус на вул. Челюскінців, 1. 1951 р. І. П. Пишкін ініціював роботу одного з перших в СРСР експериментального одеського телецентру, який було сконструйовано зусиллями студентів і викладачів із трофейних радіодеталей.

Роботу з будівництва навчально-експериментального телевізійного центру очолила кафедра телебачення, під керівництвом доцента Глікляха А. та старшого викладача Сорензона А. Складну роботу з конструювання та виготовлення передавачів телецентру виконали працівники кафедри радіопередавачів під керівництвом доц. Шумлянського І. Створення каналу звукового супроводу взяли на себе співробітники кафедри радіомовлення. Успішно пройшли

перші експериментальні телевізійні передачі, під час яких було прочитано лекції з проблем і перспектив телебачення та продемонстровано уривки кінофільмів. Передачі велися з чіткістю радянського телевізійного стандарту — 625 рядків. Колективні перегляди телевізійних передач було організовано в Будинку вчених, радіоклубі й інших місцях і мали величезний успіх серед мешканців міста.

І. П. Пишкін, ректор ОПЗ з 1948 до 1966 р.

У вересні 1953 року в правому крилі головного навчального корпусу вже розпочато заняття, ліве — добудовували студенти й викладачі.

доц. Шумлянський І.

Старий навчальний корпус

Початок навчальної роботи став важливою, переломною подією в житті інституту, другим його народженням. У новому приміщенні почали навчання студенти, які вступили до інституту 1954 р. Їх випуск 1959 року дав найвагоміші за всю історію інституту результати: 7 докторів і 46 кандидатів технічних наук. Роботу деяких із них було відзначено Державною премією (І. Дежурний, А. Шутко), Премією Ради Міністрів СРСР (А. Жадан), золотою медаллю ВДНГ СРСР (А. Когут).

Разом з навчальним процесом відроджувались і активно розширювалися науково-дослідні роботи. Варто згадати створення під керівництвом А. І. Хачатурова 1959 р. позаміського наукового полігону на п'яти гектарах землі та започаткування науково-дослідної роботи «Метеор», де розпочинали свою наукову діяльність провідні науковці ОЕІЗ.

Відповідно до вимог часу 1953 року в інституті було засновано заочний факультет, 1956 р. — вечірній факультет, 1962 р. відкрито Кишинівський навчально-консультаційний пункт, а 1967 р. Київський заочний факультет, на базі якого з часом було створено Київський інститут зв'язку.

Будівництво головного навчального корпусу по вул. Челюскінців, 1

Упродовж усієї своєї історії інститут не залишався осторонь і фізичного виховання. Спортивні індивідуальні й командні перемоги на змаганнях найрізноманітніших рівнів утвердили за інститутом неабияку спортивну славу. Багато сил віддав цій справі завідувач кафедри фізвиховання та спорту, колишній офіцер-танкіст Фрактман Б. Д. Саме завдяки його зусиллям було підготовлено ряд чемпіонів СРСР, світу та Європи.

Інститут пишається такими випускниками, як лауреати Ленінської премії А. А. Большой,

В. Г. Попов, Н. Ф. Луконін, Л. М. Косой, лауреати Державної премії С. М. Плахотник, В. І. Король, В. Н. Тимофеев, А. І. Романов.

Перший кубок ОЕІЗ

Майбутні чемпіони ОЕІЗ

Одесити й численні гості нашого міста із задоволенням слухають музику І. О. Дунаєвського, що звучить з одеських курантів, які були створені в інституті 1959 р. Робота курантів стала своєрідним символом Одеси.

Електрокуранти (1959 р.)

З 1966 до 1981 р. інститут очолював доктор технічних наук, професор Кутасін Борис Петрович.

1967 р. постановою Ради міністрів СРСР інституту було присвоєно ім'я винахідника радіо О. С. Попова. А 1980 р. за успіхи, досягнуті в підготовці інженерів зв'язку й розвитку наукових досліджень, інститут було нагороджено Почесною грамотою Президії Верховної Ради Української РСР.

Професор Кутасін Б. П., ректор з 1966 до 1981 р.

Навчальний корпус ОЕІЗ ім. О. С. Попова

У цей період ОЕІЗ ім. О. С. Попова стає одним із найпрестижніших серед 6 інститутів електрозв'язку, які функціонували в СРСР. Географія студентів охоплювала країни від Північної Америки до Південно-Східної Азії. Наукове визнання інституту неодноразово підтверджували високі державні нагороди керівництва країни, галузі, міжнародних організацій та установ.

На межі століть

З 1981 до 2001 р. інститут, а згодом академію, очолював доктор технічних наук, професор Панфілов Іван Павлович.

Професор Панфілов І. П., ректор з 1981 до 2001 р.

Політична та економічна криза кінця 1980-х рр. призвела до значного зменшення кількості іноземних студентів, еміграції викладачів і розриву зв'язків із партнерськими навчально-науковими закладами СРСР, зменшення обсягів наукових досліджень.

Перший випуск інженерів-іноземців (1985 р.)

Міжнародна конференція з електрозв'язку (1986 р.)

Після проголошення незалежності України 1991 р. перед закладом постало складне завдання: відбудувати й сформувати власну концепцію національної телекомунікаційної освіти та науки.

1993 р. Одеський електротехнічний інститут зв'язку став Українською державною академією зв'язку ім. О. С. Попова.

Подальша активізація наукової та міжнародної діяльності пов'язана з призначенням проктором з наукової роботи Воробієнко П. П., а начальником наукового відділу — Нечипорука О. Л. Академія стає піонером із розвитку системи дистанційної освіти. Під егідою Міжнародного союзу електрозв'язку (ITU) 1998 р. Регіональна співдружність зв'язку країн СНД (РСЗ) започаткувала Міжнародний «Проект регіональної системи дистанційного навчання для країн СНД», в якому академії призначено стати одним із провідних розробників.

У лютому 2000 року організують перші сеанси дистанційного навчання для зв'язківців Києва, Харкова, Єревана, Тбілісі, Кишинєва, Баку. Система отримує позитивні відгуки від Адміністрації зв'язку Молдови, Вірменії, Грузії та Азербайджану, керівництва РСЗ та ITU. Того

ж року результати проекту успішно демонструють на I Міжнародному симпозиумі з проблем дистанційного навчання в м. Манаусі (Бразилія).

2001 року колектив науковців академії розробляє Концепцію розвитку ВАТ «Укртелеком» до 2005 р., яка стає путівником у розвитку національного телекомунікаційного оператора. Академія бере активну участь у розробці Комплексної програми створення єдиної національної системи зв'язку України до 2010 р. У межах Програми реструктуризації Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» впроваджують нову систему магистральних маршрутів перевезення пошти з одночасним переходом на використання тільки автомобільного транспорту. Уперше створено та впроваджено національну 5-значкову систему індексації.

Результатом тісної співпраці з Європейською комісією та програмою TACIS стає реалізація двох масштабних проектів із провідними телекомунікаційними компаніями Європи: відкриття «Навчального центру сучасних телекомунікаційних технологій» і створення «Лабораторії швидкої комутації пакетів». Унікальність проекту полягала у створенні єдиної на той час в Україні лабораторії, обладнаної найсучаснішим устаткуванням корпорації Cisco Systems.

У березні 2001 року було проведено архівне дослідження й встановлено спадкоємність у підготовці зв'язківців від Одеського вищого електротехнікуму зв'язку, заснованого 1920, до Одеського електротехнічного інституту зв'язку, заснованого 1930 р.

За успіхи в підготовці висококваліфікованих фахівців зв'язку й розвиток наукових досліджень, а також враховуючи загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності та вагомий внесок у розвиток національної освіти й науки, Указом Президента України від 7 серпня 2001 р. Українській державній академії зв'язку присвоєно статус національного вищого навчального закладу. Академія змінює назву на Одеську національну академію зв'язку ім. О. С. Попова.

Майбутнє вже почалося: нові підходи до освіти й науки

2002 року академію очолив доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки 2009 року, заслужений працівник освіти України, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України Петро Петрович Воробієнко. Завдяки його плідній діяльності академія активно впроваджує нові підходи до освіти та науки.

2002 р. розроблено нову концепцію розвитку академії, яка полягала у створенні закладу вищої освіти з розгалуженою інфраструктурою, навчально-науково-виробничого типу.

Місія академії полягає у створенні таких умов, за яких кожен випускник академії стає успішним, широкоосвіченим, всебічно розвиненим відповідно до своїх особистісних характеристик та відповідальним за себе і країну, а професорсько-викладацький склад має усі можливості для свого розвитку.

Основою успішної діяльності академії за усіма напрямками є об'єднання зусиль ЗВО, наукових установ і виробничих підприємств галузі зв'язку та сфери інформатизації, а також розвинута інфраструктура академії.

Процвітання академії — це запорука успішності кожного співробітника й студента, а успішність кожного співробітника і студента — це процвітання академії. Студенти й викладачі — це єдиний колектив, об'єднаний спільною метою.

Концепція створювалася за такими принципами:

— постійна адаптація методів, напрямів роботи, форм взаємодії як з навколишнім світом, так і всередині колективу;

- формування в академії системи, яка забезпечує навчання впродовж життя;
- наука є основою вищого навчального закладу;
- практична підготовка є самостійним видом діяльності вищого навчального закладу;
- якість є основною складовою будь-якої діяльності.

Обов'язком академії є розвиток системи зв'язку, а також розробка та просування новітніх технологій в Україні.

Зміцнення авторитету та захист інтересів України у світі є основою міжнародної діяльності. Подальша діяльність була направлена на реалізацію концепції.

За пропозицією й на базі академії наказами МОН та Мінтрансзв'язку № 626/645 від 23.07.07 створено навчально-науково-виробничий комплекс «Інфокомунікації». До складу комплексу ввійшло 28 членів, серед яких: 19 навчальних закладів, 3 наукові установи, 6 підприємств зв'язку України. Для управління роботою було створено раду комплексу, яку очолив ректор ОНАЗ, д. т. н., проф. Воробієнко П. П.

Робота комплексу дала можливість навчальним закладам у повному обсязі врахувати вимоги роботодавців до випускників ЗВО, уточнити напрями та спеціальності підготовки фахівців для галузі зв'язку й сфери інформатизації, визначити зміст підготовки фахівців та узгодити навчальні плани різних освітньо-кваліфікаційних рівнів, підняти професійний рівень випускників, покращити умови проведення практичної підготовки, використовуючи матеріальну базу членів комплексу, залучити до розв'язання проблем галузі науковців та студентів ЗВО, а до навчального процесу — провідних фахівців галузі.

Велику роботу зі створення комплексу, а також організації роботи виконав директор Навчально-наукового інституту автоматизації, комп'ютерних технологій та логістики Кріль Сергій Сергійович.

Розвиваючи інфраструктуру академії, створили ряд структурних підрозділів. Навчально-наукові виробничі центри у Вінниці, Києві, Львові, Дніпрі, Донецьку; навчально-виробничий центр телекомунікаційних технологій, підвищення кваліфікації моніторингу ринку праці; Коледж зв'язку та інформатизації за денною формою навчання; НДІ «Інфокомунікацій» у місті Львові, Навчально-науковий інститут проблем інформаційного суспільства, НДЦ проектування лінійно-кабельних споруд та мереж зв'язку «Проект-Телеком», Локальна

мережна академія Cisco Systems з підготовки ІТ-спеціалістів; науково-дослідні центри з проблем розвитку телекомунікацій, інформаційних технологій, інфокомунікацій, мереж і систем поштового зв'язку, телебачення й радіозв'язку, економіки та управління в галузі зв'язку.

Академія отримала ліцензії та номерний ресурс на здійснення операторської діяльності, а також на проектування споруд і схем розвитку мереж зв'язку. Крім особистої участі ректора в розвитку інфраструктури вагомий внесок зробили: проректор з наукової роботи Нечипорук Олег Леонідович, проректор з науково-педагогічної та виховної роботи й одночасно перший директор Навчально-наукового інституту проблем інформаційного суспільства Сіленко Алла Олексіївна, директор НДІ телекомунікацій Озарко Катерина Сергіївна, керівник НДЧ Танащук Катерина Олександрівна.

З 2009 року розвиток науки в академії очолює проректор з наукової роботи Каптур Вадим Анатолійович, а також керівники НДЧ Яцкевич Інна Володимирівна, Політова Ірина Вікторівна, Кумиш Владислав Юрійович.

Зліва направо: доцент Нечипорук О. Л.; д. політ. н., професор Сіленко А. О.; доцент Танащук К. О.; к. екон. н. Озарко К. С.

Вагомий внесок у впровадження системи менеджменту якості освіти зробила завідувач кафедри менеджменту і маркетингу, д. е. н.

Станкевич Ірина Володимирівна. Академія акредитована як орган оцінки відповідності систем менеджменту.

Зліва направо: к. т. н. Каптур В. А.; д. е. н., Яцкевич І. В.; к. е. н. Політова І. В.; к. т. н. Кумиш В. Ю.

Через просідання ґрунтів головний навчальний і перший лабораторний корпуси почали руйнуватись. Було проведено протиаварійні роботи. Під кожен будівлю підведено суцільну залізобетонну плиту. Особливо складні роботи виконано в головному навчальному корпусі. Оскільки під однією частиною корпусу знаходилися підвали, а під іншою були відсутні — довелося вибирати ґрунт з наступним нарощуванням фундаментів. За успішно виконану роботу завдячуємо проректору з адміністративно-господарської роботи (АГР) Пучкову Володимиру Миколайовичу. Далі цю роботу продовжив проректор з адміністративно-господарських питань Базика С. К. У лабораторному корпусі, після підведення плити, роботи довелося припинити через економічну кризу країни. Проте корпус було виведено з аварійного стану і в такий спосіб врятовано.

Академія успішно адаптується до зміни ринку праці. На сьогодні виникає потреба підсилити кадровий потенціал висококваліфікованими спеціалістами з програмної інженерії, комп'ютерних наук, кібербезпеки, робототех-

ніки, енергоменеджменту тощо. Розширилися гуманітарні спеціальності, були ліцензовані та акредитовані спеціальності «Соціологія» та «Журналістика», широко впроваджується іноземна мова. Ряд спеціальностей викладають винятково англійською мовою як для іноземних громадян, так і для громадян України.

Керівник відділу патентно-ліцензійної роботи, стандартизації, науково-технічної інформації Пучков В. М.

Така адаптація стала можливою завдяки відданих праці д. т. н., професора, директора ННІ інфокомунікацій та програмної інженерії, заслуженого діяча науки і техніки України Стрелковської Ірині Вікторівни; д. т. н., професора, проректора з навчальної роботи, заслуженого

працівника освіти України Захарченка Миколи Васильовича; д. т. н., професора, директора ННІ радіо, телебачення та інформаційної безпеки Василю Євгена Васильовича. Широке вивчення англійської мови забезпечує кафедра лінгвістичної підготовки, яку очолює к. ф. н., професіонал високого рангу Пономаренко Інна Валеріївна.

Упродовж останніх 20 років інтенсивно розвивалося дистанційне навчання та дуальна освіта, і коли виникла необхідність академія була готова до цього важливого кроку — впровадження дистанційного навчання.

З призначенням на посаду проректора з міжнародних зв'язків Шульган Олени Олександрівни суттєво активізувалася міжнародна діяльність. У разі збільшилася кількість іноземних студентів, відновлено роботу підготовчого відділення, вдало виконано серію проектів за програмою TEMPUS TACIS. Успішно реалізується програма «Подвійні дипломи» з Університетом Anhalt ФРН. Значний внесок в організацію програми зробив к. т. н. Бабіч Юрій Олегович.

Навчальний процес забезпечують 18 кафедр, де працюють понад 300 викладачів, серед них: член-кореспондент Національної академії педагогічних наук, 31 професор, 44 доктори наук, 98 доцентів, 127 кандидатів наук; 5 заслужених працівників вищої школи України, 5 заслужених діячів науки і техніки України, 8 лауреатів Державних премій, 7 відмінників освіти України.

В академії функціонує вчена рада, яка є колегіальним органом, що утворюється строком на шість років. Очолює вчену раду ректор академії Воробієнко Петро Петрович. З 2006 р. секретарем ученої ради є Руда Ганна Вікторівна, яка зробила вагомий внесок у розвиток вишу.

Учений секретар академії Руда Г. В.

На базі міжнародних угод виконуються дослідження на замовлення Міжнародного союзу

електрозв'язку, Німецької служби академічних обмінів DAAD та Volkswagen Foundation (Німеччина), DIDWW Ireland Limited (Ірландія) та інших організацій, що працюють у сфері ІКТ.

Формування наукового потенціалу академії здійснюється на базі аспірантури та докторантури. В ОНАЗ ім. О. С. Попова працюють дві спеціалізовані вчені ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій.

В аспірантурі проводиться підготовка фахівців з таких технічних і економічних спеціальностей:

- 051 «Економіка»;
- 125 «Кібербезпека»;
- 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»;
- 172 «Телекомунікації та радіотехніка».

Завдяки плідній праці викладачів і студентів академія займає передові позиції, виборюючи призові місця у студентських олімпіадах і конкурсах наукових робіт та стартапів, а також конкурсах наукових робіт молодих науковців державного й міжнародного рівня: Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук, конкурс проектів наукових робіт і науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених МОН України, Всеукраїнський конкурс наукових робіт стипендіальної програми «Завтра. UA», Відкритий Всеукраїнський конкурс МТС згідно з Положенням про Всеукраїнську програму «Професіонали майбутнього», Міжнародну олімпіаду «ІТ-планета», Міжнародний конкурс молодіжних інновацій «Телеком Ідея», Міжрегіональний конкурс наукових робіт-стартапів «Розумний регіон, місто та навчальний заклад задля життя і розвитку громади» за підтримки Фонду Східна Європа в межах міжнародної програми EGAP «Електронне врядування задля прозорості влади та участі громади» та ін.

Команда студентів ОНАЗ із науковими керівниками — призери відкритого Всеукраїнського конкурсу «Професіонали майбутнього» від компанії «МТС-Україна»: Золотухін Роман, Гуцова Катерина, Стрелковська Ірина Вікторівна, Гонсіоровський Денис, Соловська Ірина Миколаївна, Бірюков Степан, Фомічев Павло

Згідно з наказами Міністерства освіти і науки України та на виконання Державної цільової програми роботи з обдарованою молоддю Одеську національну академію зв'язку ім. О. С. Попова регулярно призначають базовим закладом вищої освіти з проведення: II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із технічних наукових спеціальностей «Телекомунікаційні системи та мережі», «Інформаційні мережі зв'язку», а також II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з напрямку «Телекомунікації» та спеціальностей «Телекомунікаційні системи та мережі», «Інформаційні мережі зв'язку».

Учасники Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з технічних наукових спеціальностей «Телекомунікаційні системи та мережі», «Інформаційні мережі зв'язку» разом з організаторами

Всеукраїнська студентська олімпіада з напрямку «Телекомунікації»

Проект молодих науковців ОНАЗ ім. О. С. Попова «Новітня концепція управління та передавання інформації із застосуванням адаптивних технологій у каналах відеозв'язку військово-цивільного призначення» переміг у конкурсі проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих науковців МОН України й отримав відповідне фінансування у загальному обсязі 1 млн 260 тис. грн на 4 роки.

Команда студентів академії багато років поспіль здобуває призові місця у відкритому Всеукраїнському конкурсі МТС «Професіонали майбутнього» для студентів IV курсу профільних вишів напрямку «Телекомунікації» та отримує цінні подарунки від компанії «МТС-Україна», серед яких ноутбуки та поїздка на Міжнародну виставку новітніх телекомунікаційних технологій CeBIT.

2019 р. при академії було відкрито студентське відділення IEEE. До складу відділення О. S. Popov Odesa national academy of telecommunications IEEE Student Branch входять співробітники та студенти Інституту радіо, телебачення та інформаційної безпеки:

- Student Branch Chair — Сергій Сідень;
- Vice-chair — Петро Дутка;
- Secretary & Treasure — Світлана Кійко.

Формування наукового потенціалу академії здійснюється зокрема і на базі постійного наукового семінару для студентів, аспірантів та молодих науковців. Члени наукового гуртка SSA «Competence» (складова частина постійного наукового семінару) приєдналися до Міжнародної програми Enactus. Сформована команда Enactus ОНАЗ ім. О. С. Попова працює над соціально-науковими проектами.

Академія постійно організовує та проводить наукові заходи (форуми, симпозиуми, конференції, семінари, круглі столи тощо) міжнародного та всеукраїнського рівня. Так, наприклад, починаючи з 2008 року спільно з Міжнародним союзом електрозв'язку академія щорічно проводить регіональні семінари для країн Європи та СНД, на якому свої найбільші досягнення презентують представники: центральних органів виконавчої влади, відомчих структур, регуляторів, телекомунікаційних операторів, закладів вищої освіти, виробників телекомунікаційного обладнання, дослідних інститутів, розробників програмного забезпечення та інших зацікавлених організацій держав-членів, членів секторів і асоційованих членів.

Академія — засновник наукових фахових видань: «Наукові праці ОНАЗ ім. О. С. Попова» (видається з 1933 р.) та «Цифрові технології» (видається з 2007 р.). 2019 р. збірник «Наукові праці ОНАЗ» пройшов переатестацію і був внесений до реєстру наукових фахових видань України за технічними (спеціальності 125 — «Кибербезпека», 171 — «Електроніка», 172 — «Телекомунікації та радіотехніка») та економічними (спеціальність 051 — «Економіка») науками в категорію «Б».

Випуски й наукові статті цих видань додано до бібліографічної й реферативної бази даних INDEX COPERNICUS, а починаючи з 2018 року їм присвоюються ідентифікатори цифрових об'єк-

тив (Digital Object Identifier, DOI) у Міжнародній системі бібліографічних посилань CrossRef.

Міжнародна конференція з теорії антен, Одеса, 2013 р.

Конференція ректорів ЗВО телекомунікаційної спрямованості держав — членів Регіональної співдружності зв'язку, Одеса, 2012 р.

Регіональний семінар МСЕ для країн Європи та СНД, Одеса, 2016 р.

Одним з найбільших досягнень академії на шляху інформатизації є активний розвиток її корпоративної обчислювальної мережі, яка охоплює всі навчальні корпуси та гуртожитки академії. Ядро мережі організовано за допомогою волоконно-оптичних каналів пропускною здатністю 1 Гбіт/с із використанням надсучасного обладнання мереж з комутацією пакетів.

В академії розміщений один з вузлових центрів Української науково-освітньої телекомунікаційної мережі УРАН.

Студентам та співробітникам, які мешкають у гуртожитках, надається цілодобовий доступ

до мережі Інтернет на безоплатній основі. У головному навчальному корпусі академії (включно з приміщеннями бібліотеки) організовано безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів мережі Інтернет за допомогою технології Wi-Fi. Сукупна пропускна здатність каналів доступу до мережі Інтернет — понад 2 Гбіт/с (з використанням трьох відокремлених каналів та власної автономної системи).

Відповідно до наказів МОН України Одеській національній академії зв'язку ім. О. С. Попова з 1 листопада 2017 року надано доступ до бібліографічної й реферативної бази даних Scopus, а з грудня 2018 року — до бібліографічної й реферативної бази даних Web of Science. Доступ надається зі всіх мереж академії, включно з мережами навчальних корпусів і гуртожитків, а також із зон Wi-Fi головного навчального корпусу.

Упродовж багатьох років одним із пріоритетних напрямів в академії є виховна робота. У лютому 2002 р. було створено відділ соціально-психологічної та виховної роботи. Основна мета відділу — підготувати фахівців з активною соціальною позицією, громадянською відповідальністю. В академії плідно працюють студентські осередки:

- рада студентського самоврядування академії;
- ради студентського самоврядування гуртожитків;
- профспілка студентів.

При відділі соціально-психологічної та виховної роботи працюють центри психологічної допомоги й правового захисту.

З метою підвищення ефективності виховної роботи та рівня професійної культури, для вшанування історії розвитку зв'язку, 10 вересня 2005 року у головному корпусі ОНАЗ за адресою вул. Кузнечна, 1 було відкрито музей ОНАЗ.

В академії завжди приділяли велику увагу розвитку міжнародних зв'язків та міжнародній співпраці, а також навчанню іноземних студентів, підготовці аспірантів та докторантів з інших країн світу.

У різні періоди керівництво міжнародною діяльністю здійснювали досвідчені фахівці: Л. П. Брітнер (1979–1986 рр.), О. В. Бондаренко (1986–1988 рр.), В. С. Черенков (1988–1996 рр.), М. М. Одинцов (проректор з міжнародних зв'язків з 1985 до 1996 р.), О. В. Салабай (проректор з міжнародних зв'язків з 1996 до 2003 р.), О. О. Шульган (проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків з 2003 р. і до сьогодні).

Олена Олександрівна Шульган, к. філол. н., професор, заслужений працівник освіти України, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків

Головним стратегічним принципом міжнародної діяльності академії на сучасному етапі є інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності, яка є основою для інтеграції в міжнародний освітній простір — організація співпраці із закордонними закладами вищої освіти (ЗВО) та іншими установами з метою інтеграції студентів і викладачів академії у світовий науково-освітній простір.

Підґрунтям для розвитку міжнародної діяльності є членство в міжнародних організаціях, а також міжнародні угоди про співробітництво. Сьогодні академія має 93 угоди про співробітництво із закордонними ЗВО, міністерствами та підприємствами зв'язку. Серед них Університет прикладних наук Анхальт (Німеччина), Вища технічна школа м. Вюрцбург-Швайнфурт (Німеччина), Вища технічна школа ім. Георга Симона Ома (Німеччина), Віденський університет (Австрія), Університет Роскілде (Данія), Технічний університет Кошице (Словаччина), Політехніка Гданська (Польща), Технологічний університет у м. Лодзі (Польща), Педагогічний університет ім. Національної комісії з питань освіти у м. Кракові (Польща), Університет у м. Бельсько-Бялій (Польща), Університет св. Кирила та Мефодія (Македонія), Білоруський державний технологічний університет (Білорусь), Білоруська державна академія зв'язку (Білорусь), Університет Гіперіон (Румунія), Казахський національний дослідницький технологічний університет ім. І. К. Сатпаєва, Костанайський інженерно-економічний університет ім. М. Дулатова (Казахстан), Інститут електроніки та телекомунікацій м. Бішкека (Киргизстан), Монгольський державний університет науки та технологій (Монголія), Азербайджанський технічний університет (Азербайджан), Азербайджанський економічний університет (Азербайджан), Ташкентський

університет інформаційних технологій (Узбекистан), Університет м. Оулу (Фінляндія), Казахська академія транспорту та комунікацій ім. М. Тинишпаєва (Казахстан), Університет ім. Ангела Кинчева м. Русе (Болгарія), Міністерство зв'язку та інформаційних технологій Республіки Азербайджан, Міністерство транспорту та комунікацій Республіки Таджикистан, ВО «Азтелеком» (Азербайджан), ВАТ «Точік-телеком» (Таджикистан), ВАТ «Телерадіоком» (Таджикистан), Теленор (Норвегія), МКМ «Телеком» (Німеччина), Угода про нерозголошення конфіденційної інформації з компанією «Huawei» (Китай), Угода про співпрацю з Міжнародним союзом електрозв'язку (МСЕ) щодо створення центрів майстерності та інші.

Академія є також членом міжнародних організацій: Міжнародного союзу електрозв'язку (МСЕ), Міжнародної постійної конференції ректорів телекомунікаційних ЗВО, Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE), European HD Radio Alliance та інших.

Академія має статус члена Сектора розвитку МСЕ і серед основних стратегічних пріоритетів співпраці з МСЕ особливу увагу приділяє залученню іноземних інвестицій та грантів (також індивідуальних) на проведення перспективних досліджень та покращення внутрішньодержавного та міжнародного іміджу.

Міжнародна постійна конференція ректорів телекомунікаційних ЗВО була створена у квітні 2008 р. з ініціативи академії та за підтримки Державної адміністрації зв'язку України, у відповідь на пропозицію МСЕ відносно подальшого розширення співробітництва країн на міжнародному, регіональному та національному рівнях з метою побудови глобального інформаційного суспільства, а також зміцнення співробітництва МСЕ з академічними та науковими спільнотами.

Видатні представники міжнародних установ та організацій академії отримали звання почесного доктора ОНАЗ ім. О. С. Попова згідно з рішенням ученої ради академії, а саме:

— Туре Хамадун Ібрагім — генеральний секретар Міжнародного союзу електрозв'язку (МСЕ) з 2007 до 2014 р.,

— Аббасов А. М. — міністр зв'язку та інформаційних технологій Азербайджанської Республіки (до 2015 р.),

— Мамедов Г. А. — ректор Азербайджанського технічного університету (до 2016 р.),

— Пашаєв А. М. Д. — ректор Національної академії авіації ЗАТ «Азербайджан Хава Йоллари»,

— Пінгер Йорг — генеральний директор німецько-української фірми «МКМ Телеком» (до 2008 р.),

— Маркарян Гарегін — керівник Rinicom Holding Group, завідувач кафедри систем зв'язку Університету Ланкастер,

— Кайков О. Ж. — керівник Зонального відділення Міжнародного союзу електрозв'язку (до 2017 р.).

Установче засідання Міжнародної постійної конференції ректорів телекомунікаційних закладів вищої освіти (22–23 квітня 2008 р.)

Ректор Воробієнко П. П. підписує Декларацію Міжнародної постійної конференції ректорів телекомунікаційних закладів вищої освіти

Ректор Воробієнко П. П. вручає диплом почесного доктора ОНАЗ генеральному секретарю Міжнародного союзу електрозв'язку Х. І. Туре (ОНАЗ, 24.11.2007 р.)

А. М. Д. Пашаєв, доктор фізико-математичних наук, академік, ректор Національної академії авіації ЗАТ «Азербайджан Хава Йоллари», випускник Одеського електротехнічного інституту зв'язку (1957 р.), почесний доктор ОНАЗ ім. О. С. Попова

За значний внесок у популяризацію науково-освітніх досягнень академії за кордоном, розбудову міжнародної співпраці із закордонними ЗВО та іншими установами академія присвоїла почесне звання «Заслужений професор ОНАЗ ім. О. С. Попова» Рустамову Газанфару Фараджевичу, громадянину Азербайджану, випускнику 1964 р. ОЕІЗ ім. О. С. Попова, а з 2014 р. почесному члену правління «Міжнародної асоціації випускників ОНАЗ».

Академія готує фахівців для іноземних країн з 1949 р. За цей час дипломи інженерів, бакалаврів, магістрів отримали майже 3000 представників з 75 країн світу.

Г. Ф. Рустамов біля стенда, присвяченому видатним особистостям Азербайджанської Республіки

Ректор Воробієнко П. П. вручає дипломи першим азербайджанським магістрам, які були направлені на навчання до ОНАЗ за цільовим призначенням Міністерством зв'язку та інформаційних технологій Азербайджану (2007 р.)

З 1962 р. іноземні аспіранти захистили 83 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук та доктора філософії. Тільки за останні роки дисертації захистили 22 іноземні аспіранти: 2007 р. — Аль-Халед Аммар (Сирія); 2008 р. — Наріман Салманов (Азербайджан); 2009 р. — Рашад Ганіфаєв (Азербайджан), Загір Велієв (Азербайджан); 2010 р. — Вуд Девід (Великобританія), Нізамеддін Мамедов (Азербайджан), Халіль Гассан (Сирія), Хусайн Маєн (Сирія); 2011 р. — Октай Рустамов (Азербайджан); 2012 р. — Мохамед Хассан Хессаїн Алі (Судан), Рахман Мамедов (Азербайджан); 2015 р. — Ольга Яніна (Азербайджан); 2016 р. — Хайдер Джей Каміль Аль-Джанабі (Ірак), Намір Хашім Касім (Ірак), Алі Іхсан Абдулсахіб Аль-Ансарі (Ірак), Аймен Махаммед Хадаєр Аль-Дулаймі (Ірак), Фуад Насіров (Азербайджан); 2017 р. — Даніяєр Бектурсунов (Казахстан); Абдулах Кайс Тахер (Ірак); 2018 р. — Раєд Я. Абдулгафур (Ірак), Есса Мохаммед Муса Аль-Аззаві (Ірак).

Девід Вуд (Велика Британія), доктор філософії, заступник директора Департаменту технологій та інновацій Європейського союзу мовлення, голова Технічного комітету Всесвітнього союзу мовлення (2010 р., після завершення навчання в аспірантурі) захистив в ОНАЗ дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 05.12.17 — радіотехнічні та телевізійні системи

Іноземні випускники академії завжди обіймали провідні посади в різних країнах світу, наприклад, Хусейн Аль Нуну — радник міністра зв'язку та інформатизації Йеменської Арабської Республіки, Аль Ришмані Немер — головний спеціаліст фірми «Марконі» (Франція), Абдала Ахмад Юнес — професор Технічного університету м. Аммані, Віктор Едуардо Дельгадо — радник президента Болівії в галузі зв'язку, Ахмед Шихшабаб — головний спеціаліст телецентру в м. Дамаску (Сирія), Жюль Разакарівуні — керівник станції космічного зв'язку Мадагаскара, Гассан Хусейн — ректор Електротехнічного інституту в м. Латтакії (Сирія), Баяндурен Дамдінсурен — ректор Монгольського державного університету науки та технологій, А. М. Д. Пашаєв — ректор Національної академії авіації ЗАТ «Азербайджан Хава Йоллари», Н. А. Ахмедов — міністр зв'язку Азербайджану (1997–2004 рр.), Т. І. Андрос — міністр зв'язку Молдови (1989–1992 рр.) та інші.

Нове покоління іноземних випускників також гідно представляє академію в сучасному світі інфокомунікацій.

Даніяр Бектурсунов (Казахстан), випускник бакалаврату 2008 р. та магістратури 2009 р., а також аспірантури 2017 р., кандидат технічних наук, в.о. головного менеджера АТ «Казахтелеком»

Наміг Камал Ахмадов (Азербайджан), випускник бакалаврату 2020 р. (диплом з відзнакою), засновник, головний інженер і головний програміст компанії «BUART» м. Стамбул, Туреччина

Садулло Ісфандійорі (Таджикистан), випускник бакалаврату 2012 р. (диплом з відзнакою), перший заступник генерального директора ВАТ «Телерадіоком», співавтор розробки Державної програми розвитку цифрового телевізійного мовлення в Республіці Таджикистан на 2020–2024 рр.

Наріман Салманов (батько), випускник аспірантури 2008 р., кандидат технічних наук, керівник Сумгаїтського телефонного вузла ВАТ «Азтелеком»

Бахтовар Абдусатторов (Таджикистан), випускник бакалаврату 2008 р. (диплом з відзнакою) та магістратури 2009 р. (диплом з відзнакою), генеральний директор ТОВ «Ісател» м. Душанбе, Таджикистан

Раван Салманзаде (син), випускник бакалаврату 2013 р. та магістратури 2015 р.

*Равана Салманзаде (донька),
випускниця бакалаврату 2013 р.*

*Сімейна династія: Ольга Яніна (мати)
та Еміль Ібрагімов (син)*

*Ольга Яніна, випускниця аспірантури 2015 р.,
кандидат технічних наук. Обіймає посаду старшого
інженера АТС Закаतालського телекомунікаційного
вузла зв'язку ВАТ «Азтелеком».*

*Еміль Ібрагімов, випускник бакалаврату 2016 р.
та магістратури 2018 р.*

*Гадім Мамедов (батько), випускник 1985 р., інженер
з радіоконтролю ефіру у Державному управлінні
радіочастотами Міністерства транспорту, зв'язку
і високих технологій Азербайджанської Республіки*

Наразі в академії навчається понад 200 іноземних студентів та аспірантів із 23 країн світу.

2019 р. вперше прибули троє громадян Коморських островів: (на фото внизу зліва направо) Саїд Хад Саїд Алі Лоуеї, Абдаллах Бен Саїд Джоумої, Накад Юсуф, які зараз успішно продовжують навчання за спеціальностями: 121 «Інженерія програмного забезпечення», 172 «Телекомунікації та радіотехніка».

*Мурад Мамедлі (син),
випускник бакалаврату 2019 р.*

З 1998 р. в академії діє підготовче відділення (ПВ) для іноземних громадян. За цей час навчання на ПВ пройшли понад 1500 іноземців. До 2018 року керівництво ПВ для іноземних громадян було доручено доценту Карповій С. А., яка зробила вагомий внесок в організацію та розвиток цього структурного підрозділу академії; вона є автором та співавтором понад 50 навчально-методичних посібників для слухачів підготовчого відділення, які й досі активно використовуються в навчальному процесі.

С. А. Карпова з китайськими слухачами підготовчого відділення для іноземних громадян

Продовжили роботу з розбудови ПВ: завідувач кафедри лінгвістичної підготовки, к. філол. н. Пономаренко І. В. та к. п. н., ст. викладач кафедри лінгвістичної підготовки Московчук Н. М., яка з 2020 р. є відповідальною за організацію роботи на ПВ.

Н. М. Московчук з арабськими та африканськими слухачами підготовчого відділення для іноземних громадян

Щорічно десятки фахівців телекомунікаційної галузі з Азербайджану, Білорусі, Молдови, Узбекистану, Таджикистану, Киргизстану та інших країн проходять стажування або підвищення кваліфікації безпосередньо в академії або за дистанційною формою. На сьогодні академія продовжила свою діяльність у межах програми центрів професійної майстерності МСЕ за напрямками «Стратегія та регулювання» і «Цифрове мовлення». Завданням академії 2019–2022 рр. є проведення майстер-класів за такими пріоритетними напрямками галузі зв'язку, як-от «Бездротовий і фіксований широкосмуговий зв'язок», та «Цифрове радіомовлення».

Викладачі Інституту електроніки та телекомунікацій м. Бішкека (Киргизстан) під час стажування в академії (2019 р.)

Інтегрування студентів і викладачів академії у міжнародний освітньо-науковий простір є важливою складовою міжнародної діяльності академії. Враховуючи це, академія 2008 р. приєдналася до Великої хартії університетів.

Оскільки основною будь-якого міжнародного інтегрування є спроможність вільного спілкування з іноземними партнерами, в академії створено всі умови для підвищення рівня лінгвістичної підготовки викладачів та студентів. Заняття з іноземних мов проводяться на базі Південноукраїнського лінгвістичного центру, який було створено при кафедрі лінгвістичної підготовки коштом гранту ЄС в результаті реалізації проекту за програмою TEMPUS-TACIS 2006 р. До викладання залучаються носії відповідних іноземних мов, а також викладачі академії, які пройшли стажування за кордоном та отримали міжнародні сертифікати. Окрім обов'язкових занять з іноземної мови на базі Центру проводяться факультативні заняття з англійської, німецької або французької мов та тестування на визначення рівня володіння іноземною мовою. За цей час сертифікати з англійської та інших мов отримали приблизно 200 співробітників і студентів академії.

Ректор Воробієнко П. П. підписує Велику хартію університетів (Болонський університет, Італія, 2008 р.)

Щорічно з 2010 р. на базі кафедри лінгвістичної підготовки проводиться Міжнародна науково-методична конференція «Лінгвістична підготовка студентів нефілологічних спеціальностей закладів вищої освіти в контексті Болонського процесу та Рекомендацій Ради Європи з вивчення, викладання та оцінювання мов».

Заняття з англійської мови для викладачів та співробітників академії з 2008 р. проводять американські викладачі-волонтери в межах спільного освітнього проекту з «Корпусом миру США». За цей час участь у цьому проекті взяли 6 волонтерів-носіїв англійської мови. З вересня 2016 р. англійську мову в академії викладає представник «Корпусу миру США», доктор філософії, Даглас Лі Холл, якому 2017 р. за вагомих внесок у розбудову викладання англійської мови студентам та співробітникам академії, а також реалізацію низки англомовних освітніх проектів було присвоєно почесне звання «Заслужений професор ОНАЗ ім. О. С. Попова».

З 2005 р. реалізується спільний проект з Інститутом германістики Віденського університету (Австрія) — викладання німецької мови як іноземної австрійськими стажистами; за цей час стажування на кафедрі лінгвістичної підготовки академії пройшли 16 стажистів з Віденського університету.

Особливо слід зауважити, що з 2006/2007 н. р. в академії було розпочато викладання усіх дисциплін за спеціальністю «Телекомунікації та радіотехніка» винятково англійською мовою в групах так званої «технічної еліти» (ТЕ). Наразі викладання англійською мовою поширилося на спеціальності «Комп'ютерні науки» та «Інженерія програмного забезпечення». Саме це створило умови для стрімкого розвитку міжнародної академічної мобільності в академії та дозволило майже 150 співробітникам та сту-

дентам отримати досвід міжнародної співпраці завдяки груповим та індивідуальним грантам у межах програм ERASMUS+, DAAD, «Східні партнерства» та ін.

Доктор Даглас Лі Холл — викладач англійської мови зі США з групою студентів у музеї зв'язку академії

Надя Моркус — стажист Віденського університету (Австрія) на заняттях з німецької мови зі студентами академії

Головна стратегічна мета розвитку міжнародної академічної мобільності полягає в отриманні випускниками академії «подвійних дипломів про вищу освіту» за освітніми рівнями «бакалавр» або «магістр» через організацію частини навчання у провідних закордонних ЗВО, які готують фахівців за аналогічними з академією спеціальностями.

Найбільш масштабним проектом у сфері міжнародної науково-освітньої співпраці можна вважати спільний проект з Університетом прикладних наук Анхальт (Німеччина) «Подвійні дипломи», який розпочався 2013 р. З 2013 р.

в цьому проекті взяли участь і отримали «подвійні дипломи» 44 випускники академії.

Студенти ОНАЗ під час відвідування Віденського університету в межах освітньо-ознайомчої подорожі до Австрії (травень 2014 р.)

готовки студентів академії для роботи на обладнанні цієї компанії;

Магістри академії під час навчання за програмою «Подвійні дипломи» в Університеті Анхальт (м. Кетен, Німеччина); у центрі фото — координатор програми з боку Німецького університету-партнера професор Едуард Сіменс та директор ННІ інфокомунікацій та програмної інженерії ОНАЗ ім. О. С. Попова, д. т. н., професор Стрелковська І. В.

— аналогічний проект існує з компанією Reichle&de Massari (Швейцарія): у Сертифікаційному центрі, створеному цією компанією в академії, відбувається навчання та сертифікація знань студентів за напрямом «Структуровані кабельні мережі»;

— спільний проект «Насіння для майбутнього» з всесвітньовідомою у сфері телекомунікацій компанією «Huawei Technologies Co.Ltd.» (Китай) дає можливість студентам академії проходити стажування за спеціальністю у Китаї;

— упродовж 2015–2019 рр. за грантові кошти від ДААД (Німецької академічної служби обмінів) для студентів академії неодноразово було організовано навчальну практику в Німеччині, у якій взяли участь 52 бакалаври та магістри;

— 2016 р. в академії була відкрита Лабораторія інноваційних технологій електронного врядування як результат участі академії у міжнародній програмі Швейцарської конфедерації «Електронне урядування задля прозорості влади та участі громади»;

— з 2017 р. академія спільно з Університетом Анхальт бере участь у програмі ERASMUS+ Key Action 1 — Mobility for learners and staff — Higher Education Student and Staff Mobility Inter-institutional agreement 2017–2021 between programme countries. Завдяки участі в цьому проекті, а також у проекті «Східні партнерства», який з 2015 р. фінансує ДААД (Німецька служ-

Студенти академії на Всесвітній телекомунікаційній виставці CeBIT (2016 р.) під час навчальної практики в Німеччині

Академія постійно бере участь у міжнародних програмах та проектах:

— за грантові кошти від Єврокомісії за програмою Tempus-Tacis в академії створено Південноукраїнський лінгвістичний центр (2006) та Консультаційний центр з європейської кредитно-модульної системи (2007); академія також взяла участь у реалізації проекту за програмою Tempus-Tacis «Розвиток стратегії міжнародної мобільності українських студентів із використанням кредитно-модульної системи» (2008);

— завдяки спільному проекту з компанією CISCO Systems (США) на базі академії створено Навчально-сертифікаційний центр з метою під-

ба академічних обмінів), та багатьох інших міжнародних проектах, приблизно 150 викладачів і студентів академії отримали гранти на реалізацію академічної мобільності за межами України (участь у навчально-науковій практиці, освітньо-ознайомчих подорожах, підвищенні кваліфікації, наукових конференціях, читання лекцій у закордонних університетах-партнерах тощо);

— 2016–2019 рр. наукова частина академії, під керівництвом проректора з наукової роботи к. т. н., с. н. с. Каптура В. А., реалізувала низку актуальних міжнародних проєктів.

Нагороди від Міжнародного союзу електров'язку в музеї ОНАЗ ім. О. С. Попова

За результатами щотижневого журналу «Фокус» № 21 (333) від 24.05.2013 р. академія належить до списку ЗВО України з найкращими міжнародними програмами. Цю тенденцію було продовжено й у подальші роки. Так, 2016 р. під час урочистої церемонії в Женеві на Форумі ВСІС (Всесвітній саміт ООН на вищому рівні з питань інформаційного суспільства) ректор академії Воробієнко П. П. отримав від генерального секретаря МСЕ Хоуліня Чжао свідоцтво чемпіона премії ВСІС на підтвердження того, що проєкт академії став одним з найбільш проголосованих проєктів в категорії С5 «Розвиток конфіденцій-

ності та безпеки при використанні ІКТ» і отримав найкращі оцінки групи експертів. 2017 р. «Мультимедійний курс дистанційного навчання з безпечного використання інтернет-ресурсів» (керівники проєкту — д. т. н., проф. Воробієнко П. П. та к. т. н., с. н. с. Каптур В. А.), який розробила академія за підтримки МСЕ, здобув найвищу нагороду Форуму Всесвітнього саміту ООН на вищому рівні з питань інформаційного суспільства (12–16 червня 2017 р., м. Женева) у категорії С5: «Зміцнення довіри й безпеки при використанні ІКТ». Станом на кінець 2017 р. цей курс пройшли орієнтовно 35 000 користувачів із більш ніж 60 країн світу.

Завдяки своєму позитивному іміджу у сфері міжнародної співпраці академія часто стає базою для організації й проведення масштабних заходів із закордонними партнерами на найвищому рівні. Так, 26–28 квітня 2013 р. на базі ОНАЗ ім. О. С. Попова на прохання та за підтримки Посольства Республіки Таджикистан в Україні проходив II Форум студентів Таджикистану, які навчаються за кордоном (далі Форум). На Форум зібралися понад 200 студентів ЗВО з України, РФ, Білорусі та Туреччини.

У роботі Форуму взяла участь урядова делегація Республіки Таджикистан на чолі з заступником прем'єр-міністра країни Курбоновою Рукією Атоєвною, до складу якої входили: заступник міністра освіти Республіки Таджикистан Рахімов Фарход Кодирович, надзвичайний та повноважний посол Республіки Таджикистан в Україні Султонов Шухрат Музафарович, радник Посольства Республіки Таджикистан в Україні Емомов Нематулло Емомович, аташе Посольства Республіки Таджикистан в Україні Назарзода Парвіз Сайфіддін, аташе Посольства Республіки Таджикистан в Україні Давлатхонов Фарід Оламджонович.

Учасники II Форуму студентів Таджикистану (у центрі фото зліва направо: ректор ОНАЗ ім. О. С. Попова Воробієнко П. П., заступник прем'єр-міністра Республіки Таджикистан Курбонова Р. А., надзвичайний та повноважний посол Республіки Таджикистан в Україні Султонов Ш. М.)

Навчальна робота

Навчальний відділ

Навчальний відділ — один з провідних підрозділів академії. Історія навчального відділу невід'ємно пов'язана з історією створення закладу вищої освіти. Діяльність навчального відділу завжди відповідала сучасним тенденціям організації навчального процесу.

Упродовж існування академії посаду керівника навчального відділу обіймали: В. Ф. Павло, В. Ю. Тягнирядно, Г. М. Гонтаренко, А. К. Тишук, М. О. Матенков, П. П. Мартиненко, С. Т. Сорока, В. Д. Кузнецов, Д. Ю. Шевельов, М. В. Кочеткова, Є. М. Омельчук, Д. Г. Багачук. Сьогодні колектив навчального відділу працює під керівництвом Лілії Володимирівни Кременчук.

Персонал навчального відділу забезпечує планування, організацію, координацію, облік, контроль та керівництво навчальним процесом згідно з вимогами вищої школи.

Структура навчального відділу поділяється на сектори за видами діяльності: організаційної діяльності, навчального навантаження та планово-звітної документації, навчальних планів і програм, планування навчальних занять та оперативної роботи, видавничої діяльності.

На базі академії функціонує науково-методична комісія (НМК) з вищої освіти Міністерства освіти і науки України за напрямом «Телекомунікації», яку очолює д. т. н., професор ОНАЗ ім. О. С. Попова Захарченко М. В. До основних функцій комісії належать: розробка освітньо-кваліфікаційних характеристик (ОКХ), освітньо-професійних програм підготовки (ОПП), навчальних планів підготовки фахівців з телекомунікацій, розробка програм навчальних дисциплін, впровадження новітніх технологій навчання.

Розроблено та затверджено галузеві стандарти вищої освіти України, освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) та освітньо-професійної програми (ОПП) бакалавра за напрямом 6.050903 «Телекомунікації».

Академія приділяє значну увагу розробці нових технологій навчання.

На XII Міжнародній виставці ЗВО «Сучасна освіта в Україні-2009» (м. Київ) академію нагороджено дипломом за високі творчі досягнення в інноваційному оновленні національної системи освіти. Почесними дипломами за особистий творчий внесок в удосконалення процесу навчання і виховання молоді нагороджені: проф.

Гофайзен О. В., доц. Кузнецов В. Д., ст. викладач Северин М. В., доцент Леоненко Л. Л.

Основними стратегічними напрямками, які передбачає концепція розвитку академії, є: перетворення академії в корпоративний навчальний заклад, розвиток системи управління якістю підготовки фахівців, формування якісного контингенту студентів академії, моніторинг ринку праці випускників академії та зв'язок з виробництвом, впровадження новітніх технологій навчання, розвиток навчально-методичної бази, гуманітарне виховання і розвиток студентського самоврядування, інтеграція академії у світовий освітній простір, впровадження кредитно-модульної системи навчання, відтворення кадрового потенціалу, розвиток фундаментальних та прикладних наукових досліджень, рейтингова мотивація професорсько-викладацького складу академії, перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців, розвиток матеріальної та соціальної бази, заходи з енергозощадження.

За проведення семінару на тему «Аналіз відкритих відповідей в комп'ютерних системах тестування знань» отримано Почесний диплом виставки-презентації (доповідачі: Л. Л. Леоненко — доцент кафедри інформаційних технологій та М. М. Северин — ст. викладач кафедри інформаційних технологій).

На II Міжнародній виставці «Сучасні навчальні заклади-2011» ОНАЗ ім. О. С. Попова отримала Гран-прі «Лідер вищої освіти України» за високі показники діяльності. За активну участь в інноваційній модернізації національної системи освіти академію було нагороджено Почесним дипломом.

Ректора академії Воробієнка Петра Петровича нагороджено Почесною грамотою за плідну організаторську роботу з інноваційного розвитку системи освіти.

На Міжнародній виставці навчальних закладів України «Освіта та кар'єра — абітурієнт 2011» (7–9 квітня 2011 р.) золотою медаллю і дипломом нагороджено ОНАЗ ім. О. С. Попова в номінації «Досягнення в працевлаштуванні випускників вищого навчального закладу». Також за високі показники діяльності академія отримала почесне звання «Лідер національної освіти».

На III Національній виставці-презентації навчальних закладів України «Інноватика в сучасній освіті – 2011» (18–20 жовтня 2011 року)

ОНАЗ ім. О. С. Попова перемогла в номінації «Інновації у використанні інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі» та отримала золоту медаль і диплом.

Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова отримала Почесний диплом за активне впровадження в навчальний процес освітніх технологій.

За творчу організаційну роботу з впровадження інноваційних технологій в освітню практику подякою нагороджено ректора ОНАЗ ім. О. С. Попова Воробієнка Петра Петровича.

За активну участь у розробці та впровадженні освітніх технологій Вадим Анатолійович Каптур, проректор з наукової роботи та Ігор Андрійович Поднебесний, провідний інженер науково-навчально-виробничої лабораторії інформаційно-комунікаційних технологій ОНАЗ нагороджені почесними дипломами виставки «Інноватика в сучасній освіті–2011».

Використання провідних ІТ-технологій в освіті осучаснює та актуалізує якість навчання, що добре впливає на підготовку студентів та сприяє вдалому працевлаштуванню.

Освітні проекти академії в школах

У межах освітнього проекту академії «ІТ-освіта», що підвищує рівень знань школярів 10–11 класів у сфері інформаційних технологій (ІТО), в школах створюють умови, які допомагають виявити та реалізувати можливості обдарованих дітей. У результаті — перемога обдаро-

ваних учнів профільних ІТ-класів на конкурсах, олімпіадах та успішний вступ до академії за спеціальностями «Програмна інженерія» або «Телекомунікації». Підтвердженням успішної роботи в цьому напрямку стало здобуття академією золотої медалі на виставці «Сучасні заклади освіти» 2015 року в номінації «Інноваційні технології виявлення, навчання та підтримки обдарованих дітей та молоді» та диплома за творчу працю з підвищення якості національної освіти.

Учні, які навчалися в ІТ-класах академії англійською, продовжили профільне навчання в групах «технічної еліти». В академії створено всі умови для реалізації їх творчого потенціалу. Вони є найбільш мотивованими, цілеспрямованими та успішними студентами, продовжують навчання за кордоном (упродовж 6 місяців у Німеччині та отримують другий диплом — диплом магістра Anhalt University of Applied Sciences).

Завдяки плідній праці студентів та викладачів академія займає провідні позиції, регулярно виборюючи призові місця у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, Міжнародній олімпіаді компанії Cisco «Net Riders International», Міжнародній олімпіаді у сфері інформаційних технологій «ІТ-планета», Всеукраїнському конкурсі компанії «Vodafone» «Професіонали майбутнього», Міжнародному чемпіонаті комп'ютерних талантів «Золотий байт» та інших заходах державного та міжнародного рівнів.

Наукова робота

Науково-дослідна частина

Історія формування та розвитку науково-дослідної частини (далі — НДЧ) починається з 1953 р. Основними напрямками досліджень цього періоду є: система розпізнавання образів, підвищення якості передачі даних по каналах зв'язку, дослідження поширення радіохвиль, антен і нових видів радіозв'язку, вимірювання і покращення якісних характеристик телевізійних, акустичних і радіопередавальних систем, автоматизація засобів зв'язку в промислових пристроях та ін. Тоді працювало понад 200 штатних працівників-науковців, були створені експериментальні майстерні з сучасним обладнанням та потужна експериментальна база-полігон.

Кінець 60-х років характеризується для академії як період розквіту науково-технічної діяльності. Так, лабораторія промислової електроніки займалася розробкою й впровадженням тензометричних вимірювачів маси класу 0,02 на замовлення Міністерства зв'язку СРСР. Крім того, було впроваджено інші наукові розробки, які принесли значний економічний ефект: групова установка ГУ-103 для сільських телефонних мереж, серійне виробництво було освоєно на Ахтирському заводі «Промзв'язок»; цифро-читальний і розпізнавальний пристрої, які було впроваджено в автоматичну листосортувальну машину МАП-0; розпізнавальні пристрої лицювально-штемпелювальних машин для поштамтів великих міст СРСР; оптимальні плани направлення поштових відправлень, які було розроблено з використанням ЕОМ на основі модифікованого алгоритму Форда – Фалкерсона.

На початку 80-х років науково-дослідна робота проводилась у 5 наукових напрямках, затверджених Міністерством зв'язку СРСР: підвищення швидкості й вірогідності передачі дискретної інформації по каналах зв'язку, автоматизація і підвищення якості засобів сільського зв'язку, розробка нових способів і пристроїв розпізнавання графічної та звукової інформації, розробка засобів і пристроїв розв'язки приймально-передавальних антен надвисоких частот, поширення електромагнітних хвиль по спрямовувальних системах і у статично неоднорідних середовищах. Науково-дослідні роботи виконувалися в 4 галузевих і 37 науково-дослідних лабораторіях кафедр за тематикою наукових напрямів, а також у виконанні робіт брали участь 220 штатних працівників-науковців.

Головні роботи в середині 80-х років було спрямовано на створення нової генерації аналогових і цифрових систем передачі; обладнання спряження (основні вузли апаратури комплексу «Імпульс» — з системою «Азур-60» і з аналоговими системами єдиної автоматизованої системи зв'язку країни); створення локальних і гармонічних коректорів різних структур з автоматичною і ручною системами налаштування для каналів зв'язку; розробка ефективних методів передачі дискретних сигналів по супутникових каналах зв'язку; оптимізація телеграфної мережі загального користування з комутацією повідомлень; розробка числового програмного управління машинами термічного різання металу; дослідження з оптимізації вибору технічних принципів магнітної реєстрації інформації в мобільній автоматизованій системі збору й обробки даних.

Найбільш вагомими науковими роботами наприкінці 80 — на початку 90-х років: дослідження принципів побудови системи автоматичного наведення антен по інформаційному сигналу; дослідження методів поліпшення характеристик каналів звукового мовлення з використанням цифрових систем зв'язку; дослідження і розробка високошвидкісних пристроїв передачі сигналів; розробка 3-канальних систем передачі по сталевих проводах на сільських телефонних мережах; дослідження фізичних основ, розробка й організація серійного виробництва напівпровідникових магнітокерувальних приладів; створення радіотелеметричної системи з гравітаційно-інерційним джерелом живлення; розробка і створення телефонного радіоподовжувача «Цитрус» та інші науково-технічні роботи.

Для розв'язання актуальних задач Міністерства зв'язку СРСР в академії створювалися нові галузеві науково-дослідні лабораторії, лабораторія розпізнавальних пристроїв та лабораторія підвищення завадостійкості прийому й ефективності супутникових систем зв'язку.

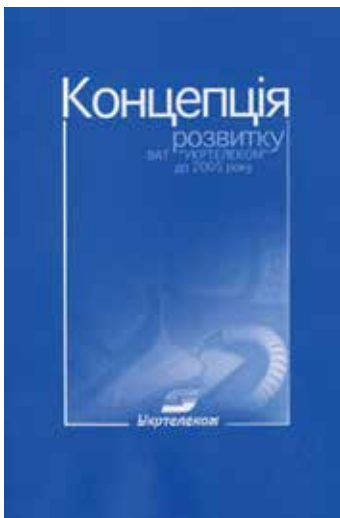
Згідно з наказом № 46/176 Міністерства зв'язку України та Міністерства машинобудування військового комплексу і конверсії України від 24.03.1993 р. саме тоді Одеський електротехнічний інститут зв'язку визначається базовим підприємством, відповідальним за розробку і виробництво засобів зв'язку за напрямками: радіорелейні лінії зв'язку, бортова апаратура супутникового зв'язку, наземна апаратура супутникового зв'язку та телебачення, апаратура ІМСЗ; телевізійні й звукові передачі та кабельне

телебачення, системи радіозв'язку загального користування, проводове радіомовлення.

У 90-х роках, у зв'язку з розпадом Радянського Союзу, обсяги НДР різко зменшилися. Географія ринку потреб і число замовників у науковій діяльності та наукових розробках різко скоротилися. Проте, було проведено заходи, що дозволили активізувати наукову діяльність академії й повернути позиції провідної наукової установи зі значним науковим потенціалом професорсько-викладацького складу.

У першій декаді 2000-х років, в умовах фінансово-економічної кризи України, були розвинені нові напрями науково-технічної діяльності академії, значно зросли обсяги НДР, з'явилися замовники як вітчизняного державного та комерційного сектору економіки, так і іноземних наукових, виробничих компаній та організацій. До розвинутих наукових і науково-технічних напрямів діяльності академії слід віднести: створення перспективних механізмів обміну інформацією в телекомунікаційних мережах, дослідження електричних кіл та електромагнітних полів при експофункціональних діях, розвинення квантової теорії інформації та захисту інформації, автоматизації проектування телекомунікаційних систем і мереж, розробки та впровадження нових інфокомунікаційних послуг, розробка методик визначення собівартості послуг взаємоз'єднання мереж різних операторів та інші.

Прикладами масштабності виконуваних робіт є такі досягнення академії: розробка концепції та програми розвитку поштового зв'язку України; роботи з аналізу нормативно-правових актів України в галузі використання радіочастот та підготовці тексту розділів Регламенту радіозв'язку України; розробка концепції розвитку ВАТ «Укртелеком»; розробка техніко-економічного обґрунтування створення Єдиної

цифрової відомчої телекомунікаційної мережі Міністерства внутрішніх справ України; участь у розробці Комплексної програми єдиної національної системи зв'язку України, проведення експертизи проектів Національної програми інформатизації України; участь у створенні телекомунікаційних мереж операторів всеукраїнського та регіонального масштабу; сучасні розробки світового рівня в галузі телекомунікаційного та інфокомунікаційного програмного забезпечення тощо.

Виконання наукових досліджень тоді здійснювалося на базі п'яти науково-дослідних центрів, серед яких слід особливо відзначити: НДЦ проектування лінійно-кабельних споруд та мереж зв'язку «Проект-Телеком» та НДЦ поштового зв'язку «Індекс».

Зважаючи на вагомі наукові результати у сфері автоматизації проектних робіт академія отримала ліцензії на проектування споруд і схем розвитку мереж зв'язку, а також на здійснення операторської діяльності. Такий крок дозволив академії не лише вийти на принципово новий рівень впровадження результатів наукової діяльності, а й створити на власній основі потужну базу для проходження виробничої практики як для викладачів, так і для студентів академії.

Так, на базі науково-дослідного центру «Проект-Телеком» виконувалися проектні роботи для різних регіонів України, а організовані студентські будівельні загони, включені до складу монтажних бригад великих телекомунікаційних компаній, виконували монтажні-будівельні роботи з прокладки волоконно-оптичного кабелю в різних містах України.

Науково-дослідним центром «Індекс» здійснювався науковий супровід реструктуризації

мереж поштового зв'язку України, зокрема проводились НДДКР, спрямовані на підвищення ефективності оброблення поштової кореспонденції у вузлових підприємствах поштового зв'язку України та прискорення термінів її проходження. Науковці академії розробили та впровадили техніко-технологічну інфраструктуру поштового зв'язку України, що дозволило скоротити терміни проходження письмової кореспонденції; створено передумови автоматизації оброблення пошти у вузлах мережі поштового зв'язку за результатом розробки Національної поштової індексації України. Розробка програмних продуктів, як-от автоматизована система реєстрації та відстеження відправлень спеціального зв'язку, а також системи для забезпечення електронного документообігу підприємства спеціального зв'язку «СогMail» дозволили значно підвищити якість послуг спеціального поштового зв'язку України.

ОНАЗ ім. О. С. Попова — єдиний ЗВО в Україні, який має статус члена Міжнародного союзу електрозв'язку

Визнання авторитету академії як провідного наукового закладу, що проводить дослідження в галузі телекомунікацій та економіки на сучасному міжнародному рівні, сприяла рекомендація з боку Міністерства транспорту та зв'язку України для вступу в члени Сектору розвитку електрозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку.

4 грудня 2008 року Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова отримала сертифікат члена Сектору розвитку телекомунікацій Міжнародного союзу електрозв'язку й офіційне вітання щодо членства від тодішнього директора Бюро розвитку електрозв'язку Самі Аль-Башира Аль-Моршїда.

Міжнародний союз електрозв'язку (МСЕ) (International Telecommunication Union, ITU) — міжнародна організація, що визначає стандар-

ти (рекомендації) в галузі телекомунікацій та радіо, займається розподілом радіочастот, міжнародною телефонною організацією та організацією радіозв'язку, стандартизацією телекомунікаційного обладнання.

Членство в Секторі розвитку МСЕ дозволило академії зміцнити міжнародний авторитет, забезпечити ефективну участь в діяльності, обмін досвідом та розширення співробітництва з країнами-членами МСЕ.

У межах цього співробітництва науковці академії взяли активну участь у роботі дослідницьких комісій Сектору радіозв'язку та Сектору розвитку. На базі академії розпочато регулярне (двічі на рік) проведення регіональних семінарів Міжнародного союзу електрозв'язку для країн Європи та СНД із тематик, в яких науковці академії виступають експертами. Наприклад, у квітні 2008 р. з ініціативи академії та за підтримки Державної адміністрації зв'язку України у відповідь на пропозицію МСЕ відносно подальшого розширення співробітництва країн на міжнародному, регіональному та національному рівнях із метою побудови глобального інформаційного суспільства, а також зміцнення співробітництва МСЕ з академічними та науковими спільнотами було створено Міжнародну постійну конференцію ректорів телекомунікаційних ЗВО.

ОНАЗ ім. О. С. Попова — Центр майстерності («Center of Excellence») з підготовки та перепідготовки сертифікованих фахівців цифрового телебачення і радіомовлення для країн СНД та Східної Європи

Україна взяла на себе зобов'язання завершити перехід з аналогового на цифровий формат мовлення до 2015 року. Одним із найважливіших завдань на цьому етапі стало навчання кваліфікованих кадрів, здатних професійно поводитися зі складною апаратурою та системами мовлення.

Відповідно до цієї тенденції в межах МСЕ здійснено розробку регіонального плану цифрового мовлення, що отримала назву «Женева-2006». Міністерство транспорту та зв'язку України взяло активну участь у розробці цього плану.

У програмі II Міжнародної науково-технічної конференції «Технології цифрового мовлення: стратегія впровадження (DVT-2007)», в ОНАЗ ім. О. С. Попова (ОНАЗ), 26–27 червня 2007 року було включено доповідь ректора академії, проф. Воробієнка П. П. і директора Інституту

радіо, телебачення, електроніки ОНАЗ, проф. Михайлова С. А. «Ініціатива створення в Одесі центру майстерності фахівців цифрового мовлення». Уперше було поставлено задачу організації підготовки та перепідготовки фахівців у сфері цифрового телебачення та радіомовлення з метою передачі найсучасніших знань у галузі цифрових мовних технологій і виконання взятих на себе Україною міжнародних домовленостей і угод із реалізації плану «Женева-2006». Ініціативу підтримали адміністрації зв'язку країн Регіональної співдружності в галузі зв'язку (РСЗ), їх письмові звернення до МСЕ.

У листопаді 2007 року академію відвідав з офіційним візитом Генеральний секретар МСЕ, доктор Хамадун Туре. Основним підсумком візиту Генерального секретаря МСЕ в ОНАЗ було позитивне рішення про створення в Одесі Центру майстерності МСЕ з цифрового мовлення, причому не лише для країн СНД, але і для Східної Європи.

Програма навчання в Центрі майстерності була призначена не лише для інженерів, але і для урядових органів, керівників адміністрацій зв'язку різного рівня, операторів і постачальників послуг цифрового мовлення, керівників комерційних фірм та їх заступників. Програма орієнтована на питання адміністративного регулювання при впровадженні цифрового мовлення, узгодження при організації мовлення в прикордонних районах, відбивала особливості соціальних аспектів при побудові тогочасного інформаційного суспільства.

Для викладання курсу «Цифрове мовлення» в ОНАЗ були призначені штатні висококваліфіковані фахівці: д. т. н., професор Гофайзен О. В., к. т. н. доцент Ошаровська О. В., викладачі — Баляр В. Б., Маковецько Д. А. та ін.

Локальна мережева академія Cisco Systems

2001 р. в ОНАЗ ім. О. С. Попова спільно з австрійською трейдинговою компанією PRO IN Consulting GmbH («Золотий партнер» корпорації Cisco Systems з навчання ІТ-фахівців) за підтримки Європейської комісії створена Навчально-наукова лабораторія швидкої комутації пакетів. Лабораторія була обладнана маршрутизаторами серій 2610 і 3620 корпорації Cisco Systems. Компанія PRO IN Consulting GmbH передала інструкторам академії методику навчання.

У серпні 2002 року ОНАЗ ім. О. С. Попова та Регіональна мережева академія Cisco Systems при головному навчальному центрі ВАТ «Укр-

телеком» підписали договір про створення на базі ОНАЗ ім. О. С. Попова Локальної мережевої академії. Відповідно до цього договору в регіональній академії пройшли підготовку інструктори ОНАЗ, і саме з цього почалася активна діяльність Локальної мережевої академії Cisco Systems.

На сьогодні в Локальній мережевій академії Cisco Systems навчаються паралельно 3 групи студентів, в середньому 10–12 осіб у кожній. За останні кілька років був значно розширений перелік використовуваного обладнання, що дозволяє збирати й тестувати мережеві топології, максимально наближені до реально наявних мереж передачі даних. Також фахівці лабораторії активно надають інформаційно-консультативні та наукові послуги.

Академія — галузевий університет. Ведення операторської діяльності

У першій декаді 2000-х років академія стала на шлях перетворення на принципово новий навчальний заклад — галузевий університет.

Метою академії, як галузевого університету, є запровадження самостійного виробництва або надання послуг у галузі зв'язку з метою організації баз для проходження практичної підготовки для студентів та викладачів навчального закладу.

Відмінностями такого навчального закладу від інших є:

— переважна орієнтація на проблеми галузі зв'язку при проведенні наукових досліджень;

— можливість запровадження самостійного виробництва або надання послуг у галузі зв'язку з метою організації баз для проходження практичної підготовки для студентів та викладачів навчального закладу;

— наявність додаткових механізмів оновлення матеріально-технічної основи баз практичної підготовки.

Реорганізація академії в галузевий університет дозволила:

— створити при навчальному закладі низку навчально-науково-виробничих центрів, які забезпечують надання широкого спектру послуг галузі зв'язку (телефонний зв'язок, доступ до мережі Інтернет, поштовий зв'язок, проектні та монтажні роботи тощо) із залученням до цього процесу викладачів та студентів закладу;

— забезпечити участь викладачів та студентів в організації надання реальних послуг у межах лімітованих за призначенням та обсягом ліцензій, наданих навчальному закладу на безоплатній основі за умов дотримання ліцензійних умов;

— створити потужну лабораторну базу шляхом використання в навчальному процесі реальних виробничих об'єктів;

— підвищити рівень практичної підготовки викладачів навчального закладу.

Найважливішим кроком на цьому шляху стало здійснення академією операторської діяльності згідно з одержаними ліцензіями на надання послуг фіксованого місцевого телефонного зв'язку і на надання послуг із технічного обслуговування й експлуатації телемереж. При цьому академія є єдиним профільним закладом вищої освіти, внесеним до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій (рішення НКРЗ №1467 від 16.04.2009) зі статусом «оператор телекомунікацій».

Завдяки відповідним ліцензіям, а також потужному кадровому та технічному потенціалу

академія почала активно здійснювати операторську діяльність — надавати телекомунікаційні послуги мешканцям власних гуртожитків та гуртожитків ще трьох ЗВО: Одеської національної морської академії, Одеської національної музичної академії, Одеської державної академії технічного регулювання та якості. Було забезпечено повний цикл надання телекомунікаційних послуг від роботи абонентського відділу та служби технічної підтримки до адміністрування власної автономної системи й будівництва нових мереж. Співробітникам та студентам, які мешкають у гуртожитках, було забезпечено доступ до інформаційних ресурсів мережі Інтернет, а також можливість одержати доступ до внутрішніх ресурсів із будь-якого місця Всесвітньої мережі під час відпустки або відрядження.

Саме зараз на території ОНАЗ ім. О. С. Попова розміщено один із вузлових центрів Української науково-освітньої телекомунікаційної мережі УРАН. Крім платних телекомунікаційних послуг, у межах соціальних проектів, що фінансувалися за кошти спонсорів, академія забезпечила безоплатний доступ до цих інформаційних ресурсів студентам, які мешкають у гуртожитках цілої низки ЗВО м. Одеси. Доступ надається цілодобово з усіх мереж академії, включно із мережами та Wi-Fi-зонами навчальних корпусів та гуртожитків ОНАЗ ім. О. С. Попова, а також із гуртожитків інших ЗВО м. Одеси.

Державна премія України в галузі науки і техніки

Певним підсумком наукових досягнень ОНАЗ ім. О. С. Попова у першій декаді 2000-х років та свідоцтвом визнання наукової новизни та практичної значущості отриманих результатів стало присудження 2009 р. науковцям академії: Петру Петровичу Воробієнку, Івану Михайловичу Вікуліну, Шамілю Джамашевичу Курмашеву, Івану Павловичу Панфілову Державної премії України в галузі науки і техніки за роботу «Розробка високоефективних технологій оптоелектроніки й комунікаційних систем на їх основі».

Автори розв'язали важливу науково-технічну проблему розвитку фізико-технологічних основ матеріалів і приладів оптоелектроніки та системних питань сучасних оптичних інфокомунікаційних комплексів передачі інформації, що обумовлює незалежність держави.

Отримано принципово нові наукові результати фізичних механізмів цілеспрямованого формування функціональних параметрів епітаксійних плівок, квантово-розмірних та поруватих наногетероструктур і оптоелектрон-

них приладів нового покоління на їх основі як у технологічному процесі виробництва, так і під дією наступних зовнішніх модифікуючих обробок.

Реалізовано технологічні основи зонної інженерії суперлюмінесцентних ізоперіодичних ненапружених структур типу InGaAsP та нові нанотехнології отримання гетероструктур GaN/por-GaAs, розроблено прогресивні іонні та іонно-плазмові технології модифікації основних атомних складів наногетероструктур, фізико-технологічні методи підвищення ефективності й надійності оптичного волокна та перспективних матеріалів і приладів.

Налагоджено виробництво вітчизняних пристроїв оптоелектроніки та енергоощадних світлофорів, синтез оптичного волокна, розроблено сучасні інфокомунікаційні системи згідно з міжнародними стандартами, технічні умови випробувань і сертифікації, реалізовано нові методики контролю. Упроваджено нові версії рекомендацій Міжнародного союзу електрозв'язку і стандартів України.

Основні науково-технічні результати роботи опубліковано у 18 монографіях, більш ніж у 400 статтях наукових журналів. Новизну та конкурентоспроможність технічних рішень захищено 100 авторськими свідоцтвами й патентами на винаходи. За тематикою роботи захищено 13 докторських та 72 кандидатські дисертації.

Економічний ефект від впроваджень розробок в Україні за останні два роки склав приблизно 40 млн грн. Прибуток держави від експорту високотехнологічних фотоприймачів досяг 50 млн грн.

У другій декаді 2000-х років основними напрямками наукової діяльності академії стали:

— розробка новітніх технологій побудови пакетних мереж;

— дослідження властивостей електромагнітного поля;

— створення нових методів захисту інформації та технологій захисту телекомунікаційних систем і мереж;

— розробка методів оптимізації та оцінки ефективності будування телекомунікаційних мереж;

— розробка методик проектування телекомунікаційних мереж;

— проектування телекомунікаційних мереж;

— розробка методів тарифоутворення в галузі зв'язку;

— розробка нових інфокомунікаційних послуг;

— розробка нових методів контролю якості телекомунікаційних послуг;

— розробка нормативної документації (державні та галузеві нормативні документи) з проектування;

— розробка методик підвищення ефективності використання радіочастотного ресурсу;

— розвиток технологій цифрового ефірного, супутникового та кабельного мовлення;

— імітаційне моделювання структур та операційної діяльності операторів зв'язку.

Діяльність у Міжнародному союзі електрозв'язку та інших всесвітніх організаціях. Опанування міжнародного ринку наукової продукції

Основними завданнями на другу декаду 2000-х років академія обрала розширення міжнародного співробітництва, збільшення надходжень з виконання науково-дослідних робіт та надання наукових послуг за іноземними замовленнями, участь у міжнародних та всесвітніх організаціях із метою представити досягнення академії на світовій арені та залучити грантові кошти за міжнародними програмами. Ключовими пріоритетами в цьому напрямку стали:

— реалізація грантових програм, що передбачають залучення академії як отримувача грантових коштів;

— реалізація програм міжуніверситетського міжнародного співробітництва в частині надання додаткових платних послуг у сферах, що не є предметом конкуренції та забезпечують розширення ринку на інші країни;

— розширення кола замовників із надання консалтингових послуг іноземним компаніям.

Маючи статус члена Сектору розвитку, ОНАЗ ім. О. С. Попова продовжила активну співпрацю з Міжнародним союзом електрозв'язку (МСЕ). Серед основних стратегічних пріоритетів співпраці із цією організацією слід відзначити такі:

1) розширення площі для презентації та обговорення власних наукових здобутків, і вплив на світові пріоритети розвитку інформаційно-комунікаційних технологій;

2) залучення іноземних інвестицій та грантів (зокрема індивідуальних) на проведення перспективних досліджень;

3) збільшення внутрішньодержавного та міжнародного іміджу, а також отримання додаткових коштів від комерціалізації переваг, що надає членство у секторах МСЕ.

З 2008 до 2018 року включно ОНАЗ ім. О. С. Попова в структурі МСЕ підпорядкову-

валася Зональному відділенню МСЕ для країн СНД. З 2014 до 2018 р. в Україні при безпосередній підтримці Зонального офісу МСЕ для країн СНД було проведено 18 заходів (конференцій, семінарів і т. і.), включаючи заходи з ліній центрів професійної майстерності МСЕ, що стало рекордним показником серед усіх країн регіонів Європи (за винятком Швейцарії) і СНД.

У партнерстві із Зональним відділенням МСЕ для країн СНД реалізувала приблизно 10 проєктів, які мають високе соціальне значення й попит серед користувачів у всьому світі.

Упродовж усіх цих років науковці академії брали активну участь у роботі дослідницьких комісій Сектору радіозв'язку та Сектору розвитку. Так, починаючи з 2008 року науковцями академії було підготовлено та представлено приблизно 250 внесків у діяльність МСЕ.

З відкриттям циклу 2019–2022 ОНАЗ ім. О. С. Попова перейшла під юрисдикцію Європейського офісу МСЕ. Було продовжено: участь академії в реалізації проєктів Регіональних ініціатив МСЕ, участь науковців академії в роботі дослідницьких комісій та проведення на базі академії на регулярній основі регіональних семінарів Міжнародного союзу електрозв'язку для країн Європи та СНД з тематик, в яких науковці академії виступають експертами. Загалом упродовж усього часу проведено понад 25 семінарів, під час яких академію відвідали понад 700 представників зі 100 країн світу.

Захист дітей в онлайн-середовищі. Виконання регіональної ініціативи МСЕ чи новий науковий напрямок в ОНАЗ ім. О. С. Попова?

14 травня 2010 року в академії відбулася прес-конференція, присвячена започаткуванню спільного із компанією «МТС-Україна» соціального проєкту «Безпечний Інтернет» у межах програми «Мобільний Інтернет від МТС в школи».

Генеральний секретар МСЕ Хамадун Туре вручає приз проєктору ОНАЗ Каптуру В. А., м. Женева, 2012

Враховуючи успішний розвиток проєкту та його потенційні можливості, у вересні 2010 року між Державною адміністрацією зв'язку України та Національною академією наук України було укладено договір, що передбачає розвиток системи обмеження доступу до нецільових ресурсів мережі Інтернет. У межах реалізації проєкту до системи було приєднано приблизно 130 організацій, серед яких понад 100 загальноосвітніх навчальних закладів з 14 областей України та міста Києва.

Урочисте відкриття в ОНАЗ ім. О. С. Попова Міждержавного центру із захисту дітей в мережі Інтернет

У травні 2012 року проєкт «Building safer internet for educational institutions», у межах якого презентували концепцію системи обмеження доступу до нецільових ресурсів, визнали кращим проєктом у категорії C5. Building confidence and security in the use of ICTs («Зміцнення довіри й безпеки при використанні ІКТ») на конкурсі, що був організований у межах форуму Всесвітньої зустрічі на вищому рівні з питань інформаційного суспільства 2012 року (Женева, 14–18 травня 2012 р.). Генеральний секретар МСЕ визнав проєкт науковців ОНАЗ одним із найбільших досягнень у встановленні з'єднань у світі.

2015 року, в межах Регіональної ініціативи зі «Створення Центру безпеки дітей в мережі Інтернет», яка була прийнята на Всесвітній конференції з розвитку електрозв'язку 2014 року (м. Дубай, ОАЕ), на базі ОНАЗ ім. О. С. Попова створено Міждержавний центр із захисту дітей у мережі Інтернет.

Основними завданнями центру є:

- 1) інформування про проблеми та консультування з питань захисту дітей в мережі Інтернет;
- 2) оцінка підготовленості вчителів та батьків;
- 3) актуалізація і розповсюдження списків блокування доступу до нецільових ресурсів ме-

режі Інтернет, а також списків рекомендованих ресурсів;

4) підтримка бази даних про доступні технічні рішення обмеження доступу до нецільових ресурсів та надання рекомендацій про застосування того чи іншого рішення для кожного конкретного випадку;

5) надання прямої технічної допомоги з організації системи обмеження доступу до нецільових ресурсів підприємствам і організаціям.

Одним із найбільш вагомих результатів діяльності центру стала розробка мультимедійного навчального курсу з безпечного користування ресурсами мережі Інтернет.

Курс розділений на три рівні: початковий (для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку), середній (для дітей 5–9 класів), високі (для школярів старших класів, студентів, батьків і вчителів). Кожна частина розділена на тематичні модулі з тестами після кожного модуля.

З кінця 2015 року курс доступний в Інтернеті за посиланням <https://onlinesafety.info>. Крім того, було розроблено автономну версію курсу (на DVD), що поширюється серед шкіл із недостатньо високошвидкісним підключенням до Інтернету.

Міні-спектакль для вихованців дитячих садків «Безпечний світ Інтернету»

Генеральний секретар МСЕ Хоулін Чжао вітає одеських науковців з отриманням премії, м. Женева 2016–2017 рр.

Курс містить понад 225 інтерактивних слайдів (екранів), зокрема 13 мультимедійних кліпів (мультфільмів), 11 інтерактивних ігор та понад 150 зображень (графіка в мультиплікаційному стилі, фотозображення, інфографічні зображення і т. д.). Всі слайди озвучені обраним героєм.

Станом на кінець 2019 року матеріалами курсу скористалися **приблизно 35 тис. осіб із більш ніж 60 країн світу**, понад 17,5 тис. з яких отримали сертифікати МСЕ.

На основі матеріалів курсу було організовано багато спеціальних заходів: міні-спектакль для вихованців дитячих садків «Безпечний світ Інтернету», безліч лекцій для учнів середньої школи, семінари для керівників шкіл тощо. У межах міні-спектаклю у цікавій ігровій формі казкові персонажі: Незнайка, Пеппі Довганчоха та професор Гуглівський розповіли дошкільнятам про основні правила поведінки в мережі Інтернет і ті небезпеки, які їх можуть там підстерігати. По закінченню міні-спектаклю кожна дитина отримала сертифікат Міжнародного союзу електров'язку про проходження навчального курсу, а також DVD-диск з офлайн-версією курсу.

Курс був двічі (2016 р. та 2017 р.) визнаний переможцем премії Всесвітнього саміту з питань інформаційного суспільства («Категорія C5: Зміцнення довіри і безпеки при використанні ІКТ»).

Упродовж 2016 року академія реалізувала два вагомні проекти з регіональної ініціативи МСЕ зі створення Міждержавного центру із захисту дітей в мережі Інтернет, що була затверджена на Всесвітній конференції з розвитку електров'язку (Дубай, 2014), а саме: базу даних технічних рішень у сфері захисту дитини в онлайн-овому середовищі (<http://contentfiltering.info>) та систему автоматизованого формування і розповсюдження «білих» та «чорних» списків (<https://bwld.online>).

Contentfiltering.info — це рекомендаційна система, яка містить в собі базу даних технічних рішень, що існують у галузі захисту дитини в онлайн-овому середовищі. Група експертів сформувала перелік технічних рішень, які підлягають тестуванню. По кожному рішенню був сформований акт обстеження, який був внесений до бази даних сервісу Contentfiltering.info.

Розроблене програмне забезпечення Contentfiltering.info базується на рекомендаціях для вибору оптимальної (для конкретного користувача/ організації) системи фільтрації контенту.

2017 р. система Contentfiltering.info стала фіналістом у категорії C5. Building confidence and security in the use of ICTs («Зміцнення довіри й безпеки при використанні ІКТ») на конкурсі, що було організовано в межах форуму Всесвітньої зустрічі на вищому рівні з питань інформаційного суспільства.

Bwld.online — це система автоматизованого формування та розповсюдження чорних і білих списків, що становить собою універсальну сервісну платформу, яка дозволяє користувачам створювати власні, «унікальні» списки ресурсів. Ці списки можуть формуватися з урахуванням індивідуальних потреб користувача.

Участь ОНАЗ ім. О. С. Попова в реалізації регіональної ініціативи МСЕ з розвитку електронної охорони здоров'я eHealthCourses.online — серія спеціалізованих мультимедійних навчальних курсів з питань електронної охорони здоров'я

Упродовж 2018 року ОНАЗ ім. О. С. Попова, в межах реалізації регіональної ініціативи країн СНД «Розвиток електронної охорони здоров'я для забезпечення здорового способу життя та сприяння добробуту для всіх у будь-якому віці», прийнятої на Всесвітній конференції з розвитку електрозв'язку 2017 року (Буенос-Айрес, Республіка Аргентина), реалізувала проект «Розробка серії спеціалізованих мультимедійних навчальних курсів із питань електронної охорони здоров'я — eHealthCourses.online».

Серія охоплює три незалежні курси: ICT for medical students (курс підготовки студентів-медиків у сфері використання ІКТ в охороні здоров'я), ICT for doctors (курс підвищення кваліфікації медичного персоналу, який практикує у сфері використання ІКТ в охороні здоров'я), e-Health for ICT engineers (курс для спеціалістів у сфері ІКТ з обслуговування спеціалізованих медичних інформаційних систем).

eHealthCourses.online

Структурно кожен курс поділений на тематичні модулі з проходженням тестування після прослуховування кожного модуля. Серед навчальних модулів такі:

1. «Роль електронної охорони здоров'я у світі, що розвивається»;
2. «Загальні відомості з медичної інформатики та електронної охорони здоров'я»;
3. «Загальні відомості про комп'ютери та комп'ютерні мережі»;
4. «Основні принципи надання послуг електронної охорони здоров'я»;
5. «Телемедицина і потенціал мобільних технологій для охорони здоров'я»;
6. «Спеціалізовані медичні інформаційні системи»;
7. «Системи управління електронною охороною здоров'я»;
8. «Спеціалізоване обладнання електронної охорони здоров'я»;
9. «Пошук медичної інформації та робота з базами даних»;
10. «Приклади кращих практик використання ІКТ в охороні здоров'я».

Рекомендації з побудови телемедичних мереж на локальному (окремі населені пункти), регіональному (райони, області) і національному рівнях з урахуванням особливостей країн регіону

2019 р. науковці академії за підтримки Бюро розвитку електрозв'язку МСЕ розробили рекомендації з побудови телемедичних мереж на локальному (окремі населені пункти), регіональному (райони, області) й національному рівнях з урахуванням особливостей країн регіону.

У роботі виконано такі завдання:

1) визначення оптимального варіанта побудови телемедичних мереж на локальному, регіональному та національному рівнях з урахуванням особливостей країн регіону СНД, зокрема розроблено:

— класифікаційну модель побудови телемедичних мереж;

— методику вибору оптимального варіанта побудови телемедичних мереж;

2) розробка типової проектної документації побудови телемедичних мереж, які містять рекомендації з вибору апаратного і програмного забезпечення, зокрема представлено:

— підходи до типового проектування ТМС;

— типові форми вихідних даних замовника для проекту створення ТМС в медичній установі;

— склад типових проектних рішень;

3) методичні рекомендації з надання медичних послуг із використанням телемедичних мереж, зокрема розглянуто:

— обробку цифрової медичної інформації;

— персоніфікований облік медичних послуг;

— електронну медичну картку.

Участь ОНАЗ ім. О. С. Попова в реалізації регіональної ініціативи МСЕ з розвитку широкосмугового доступу

Автоматизована система вибору найбільш перспективного рішення для побудови мереж широкосмугового доступу Broadband Calculator.online

2018 р. академія започаткувала серію проектів у межах реалізації регіональної ініціативи «Розвиток широкосмугового доступу і впровадження широкосмугового зв'язку в СНД». Її було затверджено на Всесвітній конференції з розвитку електрозв'язку 2014 року (м. Дубай, ОАЕ).

Першою роботою в цій серії стала «Автоматизована система вибору найбільш перспективного рішення для побудови мереж широкосмугового доступу — Broadband Calculator.online».

Система Broadband Calculator — онлайн-сервіс вибору технологічної основи побудови мереж широкосмугового доступу (ШСД), який є універсальною платформою, що дозволяє користувачам проводити деталізовані розрахунки для власних проектів із розвитку ШСД у різних населених пунктах.

Головною особливістю системи Broadband Calculator є використання унікальної авторської методики визначення найбільш доцільного спо-

субу будівництва мереж доступу в населених пунктах, яка використовує принцип імітаційного моделювання процесу створення та експлуатації мережі з метою оцінювання базових технічних та економічних показників.

BroadbandCalc.Online

Основними перевагами системи Broadband Calculator є можливість суттєвого пришвидшення процесу первинного проектування (на рівні техніко-економічних обґрунтувань або бізнес-планів) телекомунікаційних мереж доступу різного масштабу. Система може використовуватися як досвідченими проектувальниками, так і початківцями.

Проект ОНАЗ ім. О. С. Попова Broadband Calculator.online здобув перемогу в Регіональному конкурсі інноваційних проектів. Конкурс організував Одеський інноваційно-інформаційний центр ТОВ «ІНВАЦ» спільно з Департаментом освіти і науки Одеської облдержадміністрації, Південним науковим центром НАН України та МОН України, Одеською обласною організацією роботодавців науково-технічних закладів. Проект здобув перемогу в номінації «Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки».

Продовження діяльності в статусі Центра професійної майстерності МСЕ

Починаючи з 2007 року ОНАЗ ім. О. С. Попова як Центр професійної майстерності МСЕ (ITU Center of Excellence) з підготовки та перепідготовки сертифікованих фахівців цифрового телебачення й радіомовлення для країн СНД та Східної Європи стала відомим центром стажування та підвищення кваліфікації для представників телекомунікаційної галузі не лише України, а також і для інших країн. Так, щорічно десятки фахівців телекомунікаційної галузі з Азербайджану, Білорусі, Молдови, Узбекистану, Таджикистану та інших країн СНД і Східної Європи

пройшли перепідготовку в цьому центрі. Усього за цей час отримали міжнародні сертифікати МСЕ понад 200 фахівців.

2014 року ОНАЗ ім. О. С. Попова вперше взяла участь у конкурсному відборі і була обрана ЦПМ у циклі 2015–2018 років за напрямками «Стратегія та регулювання» і «Цифрове мовлення».

На ВКРЕ 2017 держави-члени МСЕ обрали план дій Буенос-Айреса, в якому було визначено пріоритети роботи Сектору розвитку електрозв'язку на майбутні чотири роки. Результати ВКРЕ-17 були відбиті у визначенні пріоритетних галузей на наступний цикл 2019–2022 рр. програми ЦПМ.

Урочисте закриття циклу 2015–2018 в ЦПМ МСЕ ОНАЗ ім. О. С. Попова

Після ретельного відбору академію обрано ЦПМ, що підпорядковується Європейському офісу МСЕ у циклі 2019–2022 років. Академію удостоєно честі проводити майстер-класи в пріоритетних галузях, як-от «бездротовий і фіксований ширококутний зв'язок» і «цифрове радіомовлення».

Усього в конкурсі взяли участь 12 передових європейських закладів вищої освіти телекомунікаційної спрямованості. Поряд з академією Європейський офіс МСЕ у циклі 2019–2022 років представлятимуть:

- Faculty of Electrical Engineering and Information Technologies, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje (FEEIT), Македонія — у галузі бездротового і фіксованого ширококутного зв'язку;
- Institute for Security and Safety (ISS) at the Germany Brandenburg University of Applied Sciences, Німеччина — у галузі кібербезпеки;
- National Institute of Telecommunications (NIT), Польща — у галузі управління Інтернетом та бездротового й фіксованого ширококутного зв'язку;
- NRD Cybersecurity, Литва — у галузі кібербезпеки;

- The Abdus Salam International Center for Theoretical Physics (ICTP), Італія — у галузі Інтернету речей, Big Data та статистики.

Вибір ОНАЗ ім. О. С. Попова у двох циклах поспіль як одного з ЦПМ МСЕ вкотре підтверджує всевітнє визнання її статусу постачальника високоякісних послуг професійної підготовки в ІКТ.

Науково-дослідна робота

Державна премія України в галузі науки і техніки

Упродовж другої декади 2000-х років активно проводилася науково-дослідна робота в академії, а також наукова робота в напрямках наукових шкіл академії. Ці результати відбито в наукових публікаціях, що з'явилися у цей період. Виконано значну кількість науково-дослідних робіт як за кошти державного бюджету, так і в межах ініціативної науково-дослідної роботи кафедр.

Яскравим прикладом високого рівня науково-дослідної роботи науковців академії є той факт, що 2015 р., згідно з указом Президента України № 686/2015 «Про присудження Державних премій України в галузі науки і техніки 2014 року», Євгену Вікторовичу Васілію, Володимиру Михайловичу Гранатурову, Вадиму Анатолійовичу Каптуру, Анатолію Григоровичу Ложковському та Віктору Івановичу Тихонову присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки за роботу «Технологічні, організаційні та регуляторні засади побудови телекомунікаційних мереж сучасних та наступних поколінь». Робота не має аналогів у світі. Новизну та конкурентоспроможність технічних рішень захищено 14 патентами на винаходи та корисні моделі, свідоцтвами на реєстрацію авторського права на винахід, а також 15 свідоцтвами про реєстрацію авторського права на твір. У роботі:

— розв'язано важливу для розбудови економіки держави науково-технічну проблему комплексного розвитку телекомунікаційних мереж наступних поколінь, що включає технологічні, організаційні та регуляторні аспекти створення і впровадження новітніх телекомунікаційних технологій;

— розроблено принципово нові методи проектування телекомунікаційних мереж, що базуються на нових математичних моделях систем розподілу інформації, а також унікальні методики, які успішно апробовані при проектуванні багатьох телекомунікаційних мереж національного масштабу;

— запропоновані науково-методичні засади низки принципово нових високоефективних технологій побудови конвергентних мультимедійних мереж наступних поколінь, а також перспективних квантових технологій захисту інформації та технологій фільтрації контенту в сучасних телекомунікаційних мережах отримали гідне визнання в Україні й за її межами;

— розглянуті організаційно-економічні механізми розробки та впровадження телекомунікаційних мереж і засобів наступних поколінь не лише дозволяють оцінити економічну доцільність впровадження тих чи інших рішень, а й можуть бути використані для визначення тарифів на телекомунікаційні послуги в сучасних телекомунікаційних мережах.

Запропоновані в роботі рішення із захисту користувачів від протиправного контенту впроваджені в понад 150 загальноосвітніх навчальних закладах на всій території України та визнані форумом Всесвітньої зустрічі на найвищому рівні з питань інформаційного суспільства як одне з найбільш видатних досягнень у встановленні з'єднань у світі.

Прикладні дослідження та проектні роботи

Основними партнерами та замовниками наукових досліджень, що виконує академія, є: Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство фінансів України, Національна поліція України, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Національна комісія з питань регулювання зв'язку, Пенсійний фонд України, Концерн радіомовлення, радіозв'язку та телебачення, ПАТ «Укртрансгаз», ПАТ «Укрзалізниця», ТОВ «Центр глобальних повідомлень України»; оператори фіксованого та мобільного зв'язку, зокрема ПАТ «Укртелеком»; провайдери Інтернет-послуг, зокрема ТОВ Науково-виробниче підприємство «Тенет»; оператори поштового зв'язку та кур'єрських послуг, зокрема ПАТ «Укрпошта» та ДП «Спеціального зв'язку»; кризові центри та аварійно-технічні центри, що функціонують в умовах надзвичайних ситуацій, обласні центри екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, міські та обласні комунальні установи та підприємства тощо.

Тематика договорів про виконання науково-дослідних робіт має не лише наукову, а й науково-практичну цінність, що підтверджується впровадженням їх результатів у виробництво, а також невпинним зростанням кількості парт-

нерів академії як серед вітчизняних, так і серед іноземних компаній.

Спираючись на майже столітній досвід наукового супроводу стратегічних телекомунікаційних проектів загальнодержавного значення і потужну технологічну базу, ОНАЗ ім. О. С. Попова сформувала унікальний кадровий потенціал, що складається з науковців-практиків, які мають досвід проектування й обслуговування телекомунікаційних мереж будь-якої складності.

Основними напрямками робіт у галузі проектування телекомунікаційних мереж, які сьогодні проводяться за участю науковців, викладачів і сертифікованих проектувальників академії є:

— розробка концепцій розвитку телекомунікаційної інфраструктури органів державної влади, підприємств і організацій будь-яких форм власності;

— розробка техніко-економічних обґрунтувань і бізнес-планів побудови мереж організацій і підприємств національного масштабу;

— розробка проектної документації будівництва та реконструкції сегментів мереж операторів фіксованого і мобільного зв'язку;

— розробка проектів систем зв'язку кризових центрів, диспетчерських служб, аварійно-ремонтних бригад та ін.

Завдяки наявному досвіду роботи науковці академії розробили низку методик і автоматизованих програмних засобів, що дозволяють здійснювати розрахунки і проектування телекомунікаційних мереж на найвищому рівні. Високкокваліфіковані фахівці (доктори та кандидати наук у сфері телекомунікацій та економіки зв'язку, сертифіковані фахівці Cisco, Juniper, Reichle & De-Massari, а також сертифіковані проектувальники з правом виконання робіт з класом наслідків СС1-СС3) забезпечують реалізацію повного циклу робіт із проектування телекомунікаційної інфраструктури будь-якого масштабу і рівня складності, а також високу якість виконання проектних і дослідних робіт.

Спеціалізований автомобіль Національної поліції України з системою зв'язку, спроектованою одеськими науковцями

Розглянемо найвагоміші прикладні дослідження та проектні роботи, що виконувались у цей період.

Проект створення системи цифрового транкінгового радіозв'язку Міністерства внутрішніх справ України (2011 р.).

Розроблено техніко-економічне обґрунтування і підготовлено проектну документацію системи, яка дозволяє підвищити рівень координації дій служб і підрозділів оперативного реагування на тяжкі злочини, масові безлади й стихійні лиха.

У межах роботи проведено порівняльний техніко-економічний аналіз цифрових транкінгових систем радіозв'язку нового покоління (NEXEDGE, TETRA, MOTOTRBO, APCO 25 EDACS), зокрема аналіз технічних характеристик; порівняння сучасних стандартів цифрового транкінгового зв'язку; техніко-економічне порівняння застосування сучасних стандартів цифрового транкінгового зв'язку.

Проект будівництва «Портового перевантажувального комплексу морського транспорту «Авентін». Мережі зв'язку. Стадії «П» та «Р» (2013 р.).

Розроблено систему зв'язку (СЗ) для забезпечення функціонування, оперативного керівництва і своєчасного забезпечення інформацією загальнопортових служб, перевантажувальних комплексів, служб Державного контролю, служби капітана порту. Розроблено схеми організації зв'язку та підключення обладнання для створення сервісів на базі високоякісних телекомунікаційних послуг, а саме:

загальновиробничий і телефонний (внутрішній, міський, міжміський, документальний) зв'язок, передача даних, отримання даних із мережі Інтернет; охоронне відеоспостереження територій і будівель, облік автотранспорту; облік і контроль доступу на територію порту; проведення відеоконференцій; оповіщення виробничого характеру, а також за надзвичайних ситуацій; проводового мовлення; отримання інформації про точний час. Надані рішення з організації радіозв'язку для забезпечення взаємодії між загальнопортовими службами, службами Державного контролю, підприємствами, які забезпечують виробничий процес зв'язку із суднами й безпеку мореплавання.

Проектно-кошторисна документація «Модернізація ТМЗК ПАТ «Укртелеком» за проектом В6» (2017–2019 рр.).

Проект передбачає модернізацію мережі в шести найбільших містах України (Дніпро, Одеса, Львів, Харків, Київ та Запоріжжя). У межах

проекту визначено варіанти модернізації телефонної мережі, розроблено схеми організації зв'язку і схеми маршрутизації. Зроблено розрахунки прогнозованого навантаження на різних рівнях, а також розрахунок кількості цифрових каналів. Розроблено схеми взаємодії та маршрутизації трафіку з операторами телекомунікацій.

Портовий перевантажувальний комплекс морського транспорту «Авентін»

Проектування систем зв'язку кризових центрів, центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф

Новим важливим напрямком досліджень ОНАЗ ім. О. С. Попова стало проектування кризових центрів та аварійно-технічних центрів, що функціонують в умовах надзвичайних ситуацій, обласних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. Розглянемо найвагоміші прикладні дослідження та проектні роботи з цієї тематики.

Проектно-кошторисна документація створення диспетчерської служби Одеського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (2017 р.).

У процесі розробки проектно-кошторисної документації були запропоновані технологічні рішення з вибору обладнання для створення диспетчерської служби Одеського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. Розроблено систему зв'язку, а також мережу передачі даних та її підключення до операторів телекомунікацій. Підготовлені проектні рішення зі взаємодії з операторами мобільного зв'язку. Підготовлені рекомендації щодо пристосування приміщень та ін.

Диспетчерська була побудована і відкрита в березні 2018 року.

Розробка техніко-економічних рішень з переоснащення системи радіозв'язку оператив-

но-диспетчерської служби Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф міста Києва (2018 р.).

Єдина Одеська диспетчерська служба

Розроблено схему побудови транспортної IP-мережі для підключення ретрансляторів радіомережі та стаціонарних пунктів радіозв'язку відділень Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (ЕМД та МК). Розроблено схему організації та побудови підключення до системи радіозв'язку: відомчої АТС, міської телефонної мережі та АРМів диспетчерів Центру ЕМД та МК. Розроблено рішення щодо розміщення та монтажу обладнання; електроживлення та заземлення; пасивного обладнання; металоконструкцій тощо. Розроблено схеми електроживлення та проведено розрахунок споживаної потужності обладнання та схеми системи заземлення. Визначено тривалість будівництва та техніко-економічні показники.

Розробка проектно-кошторисної документації «Технічне переоснащення (дообладнання) системи зв'язку центральної оперативної диспетчерської КП «Волинський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Волинської обласної ради.

Забезпечено виконання таких функцій:

— термінове та гарантоване приймання та опрацювання викликів у режимі реального часу від абонентів телекомунікаційних мереж загального користування (ТМЗК);

— можливість здійснення вихідного зв'язку в сторону ТМЗК;

— можливість взаємодії з іншими відомчими телефонними мережами (МНС, МВС тощо), з використанням трактів Е1 і всіх дієвих та сучасних видів сигналізації (СКС-7 — національна версія 3.0, DSS1);

— підключення операторів мобільного зв'язку по 1Е1 від центрів комутації рухомого (мобільного) зв'язку кожного з операторів до АТС ЦОД (вул. Словацького, 28).

Скориговано: схеми організації зв'язку на 2019 р., схеми маршрутизації трафіку за кодом 103, схеми взаємодії по СКС-7, схеми резервного шляху проходження викликів.

Досягнення в науково-видавничій діяльності

Суттєві зміни торкнулися наукових видань академії. ОНАЗ ім. О. С. Попова — засновник двох фахових видань у галузі телекомунікацій: «Наукові праці ОНАЗ ім. О.С. Попова» (видається з 1933 р.) та «Цифрові технології» (видається з 2007 р.).

Для обох фахових видань були створені повнотекстові електронні версії, які доступні через мережу Інтернет за адресою: ojs.onat.edu.ua.

З метою забезпечити вільний доступ до інформації про результати наукової діяльності вчених академії, наукові статті до обох фахових видань надають з реферативною інформацією, яку надсилають до Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.

Академія зареєстрована в міжнародній системі бібліографічних посилань CrossRef та отримала префікс для розмітки наукових матеріалів і присвоєння ідентифікаторів цифрового об'єкта (Digital Object Identifier, DOI) в цій системі.

Обидва видання академії додано до бібліографічної й реферативної бази даних INDEX COPERNICUS.

Збірник «Наукові праці ОНАЗ» внесений до переліку наукових фахових видань України за категорією «Б» на підставі наказів Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 975 (технічні науки) та від 15.10.2019 №1301 (економічні науки).

Перспективи науково-дослідної роботи на наступне десятиріччя

Науковці академії активно проводять фундаментальні й прикладні дослідження, вирішуючи проблеми, визначені Національною академією наук України, а також спираючись на низку державних цільових програм та міжнародних угод. Академія бере активну участь у розробці національних програм розвитку галузі, проводить науково-дослідні й дослідно-конструкторські роботи.

Основними напрямками розвитку студентської та молодіжної науки в академії на найближчий період є:

— розширення спектру конкурсів та олімпіад, у яких беруть участь студенти та молоді науковці академії, а також створення додаткової мотивації для більш якісної підготовки до участі як з боку науково-педагогічних працівників, так і з боку студентів та молодих науковців;

— запровадження нових міжнародних конкурсів та олімпіад за профільними для академії напрямками шляхом співпраці з Міжнародним союзом електрозв'язку, а також із закладами вищої освіти в інших країнах;

— розширення співпраці з Малою академією наук з метою запровадження індивідуальної траєкторії розвитку майбутнього науковця.

Для аспірантів і молодих науковців на найближчий період передбачено:

— ліцензування нових спеціальностей і ліцензування підготовки іноземців в аспірантурі за профільними для академії спеціальностями й відкриття докторантури для підготовки іноземців;

— збільшення мотивації до вступу до аспірантури та докторантури через участь у грантових програмах Європейського Союзу;

— запровадження змішаної системи підготовки аспірантів у частині освітньої складової.

У науково-технічній сфері академія продовжуватиме брати участь у проведенні фундаментальних досліджень і розвитку перспективних наукових напрямів галузі, у розробці національних програм розвитку галузі, концепцій та програм розвитку підприємств галузі, проводити науково-дослідні й дослідно-конструкторські роботи за актуальними напрямами розвитку

галузі зв'язку України, займатися реалізацією виробничих планів підприємств галузі шляхом виконання робіт із проектування регіональних систем і мереж зв'язку. Фахівці академії продовжать брати активну участь у формуванні науково-технічної політики України в галузі зв'язку, здійснювати представництво в науково-технічних радах різного рівня, міждержавних регіональних комісіях, керувати робочими групами дослідницьких комісій Підготовчого комітету Адміністрації зв'язку України, працюватимуть у дослідницьких комісіях і робочих групах Міжнародного союзу електрозв'язку.

Аспірантура та докторантура

Формування наукового потенціалу академії здійснюється на базі аспірантури та докторантури, де готують фахівців вищої кваліфікації в галузі телекомунікацій, радіотехніки, електроніки, кібербезпеки, автоматизації та економіки.

Завідувач аспірантури
Маслова Ж. І.

Аспірантуру в ОНАЗ ім. О. С. Попова відкрито 1962 р., докторантуру — 1991 р. З 1976 року академія має право прийняття до захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук, з 2002 року — кандидата економічних наук. З 1995 року академія має право прийняття до захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук.

З 2009 до 2019 року випускники аспірантури та докторантури захистили 73 кандидатські та 8 докторських дисертацій. У спеціалізованих учених радах академії захищено 74 кандидатські й 10 докторських дисертацій з технічних спеціальностей; 25 кандидатських дисертацій з економічних спеціальностей. Здобувачі, які захистили докторські та кандидатські дисерта-

ції в академії, успішно працюють на керівних посадах галузі в Україні та за її межами, активно займаються науковою роботою.

В академії започатковано низку наукових шкіл, очолюваних провідними науковцями академії, за такими сучасними та перспективними напрямами: «Телекомунікаційні технології» (д. т. н., проф. Воробієнко П. П.), «Системи передачі даних» (д. т. н., проф. Захарченко М. В.), «Новітні технології в аудіовізуальних системах й службах» (д. т. н., проф. Гофайзен О. В.), «Завадостійкість та ефективність систем передачі інформації» (д. т. н., проф. Банкет В. Л.), «Фізика напівпровідникових пристроїв» (д. ф.-м. н., проф. Вікулін І. М.); напряму «Економічні проблеми метрологічного забезпечення» (д. е. н., проф. Гранатуров В. М.), «Мережі й системи поштового зв'язку» (д. т. н., проф. Ящук Л. О.), «Методологічні проблеми наукового пізнання» (д. філос. н., проф. Пунченко О. П.), «Соціально-політичні аспекти розвитку інформаційного суспільства» (д. політ. н., проф. Сіленко А. О.).

Накопичений за цей час досвід став надійним фундаментом для академії. ОНАЗ ім. О. С. Попова створила власну унікальну модель підготовки науково-педагогічних кадрів, що ґрунтується на парадигмі інноваційно-виробничих інкубаторів (ІВІ), створених при відповідних наукових школах.

Персональна конкретизація програми підготовки через інкубатор розробляється відповідною науковою школою. Включення наукових шкіл та кафедр до процесу загальної підготовки здобувача наукового ступеня забезпечує постійний контроль підготовки фахівців вищої кваліфікації.

У межах інноваційно-виробничого інкубатора створюється підготовчий (буферний) простір для формування первинних теоретичних напрацювань, з якими здобувач наукового ступеня переходить до фінальної стадії підготовки дисертаційної роботи.

Фахівці, магістри, здобувачі, які мають повну вищу освіту (здобули в ОНАЗ ім. О. С. Попова або іншому ЗВО), залежно від напрацювань у науковій та виробничій діяльності, здобутих під час навчання або виробничого процесу, можуть вступити до аспірантури (очно чи заочно) або потрапити безпосередньо до інноваційно-виробничого інкубатора.

Отже наявність інноваційно-виробничого інкубатора забезпечує достатню обізнаність здобувача наукового ступеня в сучасних технологіях та проблемах галузі зв'язку, сьогоденних проблемах підприємств, а також забезпечує зв'язок з напрямом дисертаційних досліджень.

Подальший розвиток системи підготовки кадрів в академії на найближчий період має забезпечуватися шляхом:

— ліцензування нових спеціальностей, включно з ліцензуванням підготовки іноземців в аспірантурі за профільними для академії спеціальностями;

— збільшення мотивації до вступу до аспірантури та докторантури завдяки участі в міжнародних грантових програмах.

На сьогодні в аспірантурі відкрито такі спеціальності: 051 «Економіка»; 125 «Кібербезпека»; 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»; 172 «Телекомунікації та радіотехніка». У докторантурі відкрито такі спеціальності: 051 «Економіка»; 125 «Кібербезпека»; 172 «Телекомунікації та радіотехніка».

На 1 червня 2020 року в аспірантурі ОНАЗ ім. О. С. Попова навчаються 46 аспірантів; у докторантурі проходять підготовку 2 особи.

Нині в академії працюють три спеціалізовані вчені ради:

— Д 41.816.01 з правом приймання до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора й кандидата технічних наук зі спеціальностей 05.12.02 — телекомунікаційні системи та мережі, 05.12.17 — радіотехнічні та телевізійні системи (голова спеціалізованої вченої ради — д. т. н., проф. Воробієнко П. П.);

— Д 41.816.02 з правом приймання до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора й кандидата технічних наук зі спеціальностей 05.12.07 — антени та пристрої мікрохвильової техніки, 05.13.21 — системи захисту інформації (голова спеціалізованої вченої ради — д. т. н., проф. Васіліу Є. В.);

— К 41.816.03 з правом приймання до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук зі спеціальності 08.00.04 — економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) (голова спеціалізованої вченої ради — д. е. н., проф. Орлов В. М.).

Виховна робота

Відділ соціально-психологічної та виховної роботи

Відділ соціально-психологічної та виховної роботи (СП і ВР) був створений у лютому 2002 р. Мета відділу — активізація традиційних видів діяльності зі збереженням досягнень минулого, а також пошук і введення в дію нових форм впливу на студентів, розробка нових методик взаємодії з молоддю.

Система виховної роботи в академії орієнтована на формування гармонійної особистості, створення умов для реалізації творчого потенціалу студентів, вплив на їх духовне, моральне, фізичне самовдосконалення. Виховна робота академії спрямована на такі орієнтири: відповідальність за розвиток українського суспільства, готовність до захисту демократичних перетворень, формування активної позиції молоді в процесі державного будівництва, запровадження різних форм самоврядування, розв'язання проблем соціального захисту молоді.

Метою системи виховної роботи в академії є підготовка фахівців, які мають активну соціальну позицію, громадянську відповідальність, бажають творчо розвивати національні традиції, досягати самовираження у професійній царині.

Відділ організує і координує виховну роботу академії, залучаючи центр гуманітарної освіти та розвитку, інститути, факультети, гуманітарні кафедри, органи студентського самоврядування інститутів, факультетів і гуртожитків. Діяльність відділу спрямована на активізацію виховної й соціально-психологічної роботи зі студентами як у навчальних групах, так і в гуртожитках.

В академії плідно працюють студентські осередки:

- рада студентського самоврядування академії;
- ради студентського самоврядування гуртожитків;
- профспілка студентів;
- студентська телевізійна студія.

При відділі соціально-психологічної та виховної роботи працює центр психологічної допомоги, де студенти можуть отримати необхідну консультацію.

Співробітники відділу проведуть лекції і бесіди зі студентами з формування правової культури, профілактики правопорушень, наркотичної й алкогольної залежностей. Виховна функція

подібних заходів сприяє зростанню правової культури, прагненню до здорового способу життя. З цією метою налагоджено співпрацю з медичними закладами, організаторами проекту «Разом до здоров'я» в Одеській області.

Відділ СП і ВР проводить такі заходи: щотижневий збір інформації у кураторів та координаторів із виховної роботи щодо перевірок гуртожитків; збір звітів координаторів з ВР; збір планів роботи та звітів про їх виконання від голів студрад гуртожитків; семінар із координаторами з виховної роботи, комендантами гуртожитків, головами студрад з питань дотримання правил проживання студентів у гуртожитку; збори зі студентами в усіх гуртожитках ОНАЗ ім. О. С. Попова.

Відділ проводить анкетування, які виявляють ставлення студентів до організації навчального й виховного процесу в академії.

Консультативно-методичне керівництво студентським самоврядуванням сприяє розвитку ініціативи та самостійності студентів, залучає їх до активної участі у суспільному житті академії.

Центр гуманітарної освіти та розвитку

Одеська національна академія зв'язку є тим унікальним середовищем, що не тільки навчає, але й виховує. Адже самі знання — це лише один з аспектів, лише один вимір сучасної людини. І тільки культура, моральність, духовність та патріотизм можуть довершити характер гармонійно розвиненої особистості. Тому академія насамперед — це фах і наука, але обов'язково на тлі культури й загальнолюдських цінностей.

Саме тому, 1993 р., вперше в Україні у вищій технічній профільній було створено центр гуманітарної освіти та розвитку (ЦГО та Р). Ініціатором створення став перший проректор академії, професор Захарченко Микола Васильович. 2002 року центр органічно увійшов до системи виховної роботи академії, яку очолила проректор із науково-педагогічної й виховної роботи, професор Сіленко Алла Олексіївна.

Основна діяльність ЦГО — виховання у студентської молоді високих моральних, духовних і культурних цінностей, активної громадянської позиції, національної свідомості та патріотизму, розвиток творчих обдарувань студентів, організація роботи колективів художньої самодіяльності й культурного дозвілля.

За весь час існування центр зарекомендував себе як інтелектуальний осередок національної культури. Його авторитет здобутий працею багатьох співробітників як штатних, так і запрошених, літературознавців, мистецтвознавців та інших фахівців установ культури м. Одеси.

ЦГО та Р проводить тематичні вечори, різноманітні концерти, вечори відпочинку, театральні свята, присвячені видатним діячам України й знаменним датам нашої держави (День незалежності України, День Конституції, День працівників радіо, телебачення і зв'язку України й т. ін.).

З метою активізації виховної роботи та культурного життя студентської молоді при центрі був створений студентський клуб, функцією якого є залучення талановитої студентської молоді до культурного життя, зміцнення творчих і дружніх зв'язків між студентами різних ЗВО.

Художньому вихованню студентів академії допомагає робота різних колективів: шоу-групи ЦГО та Р, хореографічних колективів: Cadence (керівник — Ірина Книш), My own motivation (керівник — Дмитро Гордієнко) і Triple seven crew (керівник — Костянтин Луценко).

*Фестиваль-конкурс молодіжної творчості
«Одеська хвиля – 2019»*

Також художні колективи академії беруть участь у загальнономіських масових художньо-естетичних заходах: «Студентська весна», «Студентська осінь», «Студентська зима», конкурсі «Міс студентство». Завдяки підтримці ректора хореографічні колективи академії беруть участь у змаганнях найвищого рівня, турнірах на міських, всеукраїнських та міжнародних фестивалях, де гідно представляють свою alma mater. Команди неодноразово були нагороджені дипломами та подяками.

*Провідний фахівець
Гордієнко Д. В.*

*Провідний фахівець
Аугустиняк В. Й.*

Уже традиційними стали: щорічна церемонія посвяти в студенти, конкурси краси та інтелекту «Зірка академії» та «Містер академії», День академії, спортивне свято, присвячене Дню Збройних Сил України, фестиваль «Одеська хвиля» та ін.

Масовий захід «Студентська зима – 2019»

Конкурс «Зірка академії – 2019»

Конкурс «Містер академії – 2018»

Студенти й співробітники академії особливо чекають Новорічний бал з виступом танцювального клубу викладачів і студентів на чолі з ректором П. П. Воробієнком. Учасники танцювального клубу працюють над постановками нових хореографічних творів, проводять активну концертну діяльність.

Сьогодні студенти з великою вдячністю приймають допомогу ректора академії, професора Воробієнка П. П., який піклується про дозвілля майбутніх зв'язківців і робить все для їх матеріальної підтримки.

Минають роки, змінюються покоління, студенти стають батьками, бізнесменами, банкірами та просто добрими людьми, але приємним спогадом для них залишається студентська молодість. З теплотою і вдячністю згадують вони своїх педагогів, більшість з яких були яскравими особистостями.

Свято в ОНАЗ ім. О. С. Попова до Дня захисту дітей

Музей зв'язку ОНАЗ ім. О. С. Попова

Зв'язок є однією з найдавніших галузей техніки. Неможливо переоцінити роль зв'язку в житті людського суспільства, що з моменту свого зародження відчуває потребу в обміні інформацією.

Зміни в умовах життя та трудової діяльності людей неминуче призводили до зміни засобів зв'язку, до їх технічного вдосконалення.

Літопис Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова, одного з найстаріших вишів країни, починається з далекого 1920 року, коли в процесі дослідження було встановлено пряму спадкоємність у підготовці зв'язківців від Одеського вищого електротехнікуму ім. Григорія Гринька до Одеського інституту інженерів зв'яз-

ку, створеного 1930 р. Це великий історичний період: Академія зв'язку росла разом з усією країною, творила свою власну історію. З огляду на важливість збереження історії попередніх поколінь зв'язківців рідного ЗВО і необхідність донести факти історії розвитку галузі зв'язку до широких верств населення, ректор ОНАЗ ім. О. С. Попова Петро Петрович Воробієнко 2005 року ухвалив рішення про створення музею зв'язку при академії.

10 вересня 2005 року, за урочистих обставин, в головному корпусі ОНАЗ за адресою: вул. Кузнечна, 1, було відкрито музей зв'язку ОНАЗ.

Відкриття музею ОНАЗ ім. О. С. Попова

З моменту відкриття та до 2013 року керівником музею була завідувач центру гуманітарної освіти та розвитку Нікітіна В. І.

З 2013 до 2015 р. музей очолювала А. Бондаренко. З 2015 року на посаду керівника музею було призначено бібліографа I категорії Саханенко О. В.

Керівник музею — бібліограф I категорії
Саханенко О. В.

Значний внесок у створенні експозиції музею зробили матеріали та історичні документи, які ретельно збирав упродовж багатьох років випусник ЗВО, видатний науковець Андрій Ісакович Когут (1936–2003 рр.). Андрій Ісакович працював в академії протягом 44 років, був нагороджений золотою медаллю Всесоюзної виставки досягнень народного господарства. Він є автором 68 закордонних патентів, 22 авторських свідоцтв.

Активу участь у роботі з пошуку архівних документів, матеріалів та експонатів із галузі зв'язку взяли ветерани-зв'язківці. Сім'ї ветеранів зв'язку (які пішли з життя) передають в музей нагороди, документи, фотографії родичів, стародавні приймачі та прилади. Треба особисто відмітити внесок колишнього працівника академії, інженера Кишиньовського Є. Ф., який подарував музею велику колекцію радіол і транзисторів, починаючи з 1934 року.

*Перший демонстраційний зал музею
ОНАЗ ім. О. С. Попова*

У двох просторах залах музею розмістилися експонати з галузі зв'язку, безліч фотографій з історії академії, книги, журнали, стенди, присвячені видатним науковцям академії. Усе це стало можливим завдяки зусиллям колективу академії, який упродовж історії існування навчального закладу самовіддано працював на його майбутнє.

На музейних стендах представлена історія розвитку академії з 1920 року до сьогодні — це архівні документи, фотографії минулих років.

У вітринах розташовані рідкісні та цінні книги, свідоцтва, патенти, альбоми з конференцій та симпозіумів, значки, медалі та ін. У музеї зберігається колекція журналів «Радиололюбитель» (з 1925 р.), «Радиофронт» (з 1932 р.), «Радио» (з 1946 р.), медiateка, хроніки академії та інше. Також у першому залі можна ознайомитися з історією розвитку факультетів і навчаль-

но-наукових інститутів, що входять до складу ОНАЗ ім. О. С. Попова.

Поряд із навчальним процесом активно розширювалися науково-дослідні роботи. Досить згадати створення 1959 р. позаміського наукового полігону, що розкинувся на п'яти гектарах землі, й НДР «Метеор» під керівництвом А. І. Хачатурова, на якому розпочали свою наукову діяльність провідні науковці академії.

Одесити й гості нашого міста із задоволенням слухають музику І. О. Дунаєвського, що звучить з одеських курантів, створених в інституті 1959 р. Музичний супровід курантів став своєрідним символом Одеси. Технічна документація та інструкція з експлуатації, складена інженером лабораторії контрольно-вимірювальних приладів Кузнецовим Ю. Є., також зберігається в музеї академії.

Велику цінність являє і фотоальбом навчально-експериментального телецентру Одеського електротехнічного інституту зв'язку (ОЕІЗ), перша експериментальна передача якого відбулася 6 січня 1952 року.

Упродовж усієї своєї історії інститут надавав увагу і фізичному вихованню. Спортивні індивідуальні й командні перемоги на змаганнях найрізноманітніших рангів затвердили за інститутом неабияку спортивну славу. Про це свідчать отримані дипломи, грамоти та кубки, що зберігаються в музеї.

Спортивні нагороди вищу

Однак експозиція містить не тільки фотографії, книги, альбоми та інші матеріали, але й велику кількість обладнання, що належить до різних галузей зв'язку, пов'язаних із загальною історією техніки й з експлуатацією засобів зв'язку.

Широко представлено експонати з поштово-го зв'язку, телефонії, телеграфії, радіо- і телеапаратури, різні прилади, що стосується розвитку галузі зв'язку.

Особливу увагу привертають такі експонати: телеграфний ключ 1929 р.; телеграфний апарат Морзе; радянський телетайп зразка 1935 р.; навчально-лабораторні стояки, розроблені на

кафедрах ОНАЗ; перший радіоприймач із дистанційним керуванням «Фестиваль» (1957 р.); військові секретні радіостанції й телефонні апарати зразка 1944 р.; зразки волоконно-оптичного кабелю зв'язку заводу «Одескабель»; телефонний апарат 1920 р.; натуральний зразок підводного кабелю Індоевропейської телеграфної лінії Лондон — Калькутта (11 тис. км), прокладеного по дну Чорного моря (1870–1931 рр.); поліфонна пластинка 20-х років ХХ століття; довоєнний репродуктор (1935 р.); колекція радіол, починаючи з 1947 р., та інші.

Телеграфний апарат Морзе

Поліфонна пластинка 20-х рр. ХХ ст.

Особливістю нашого музею є те, що частина його експонатів знаходиться у робочому стані та ми демонструємо їх роботу: декадно-крокова АТС на 100 номерів (1950 р.), координатна АТС, телефонний апарат (1920 р.), декілька радіол, ключ Морзе. Відвідувачі можуть взяти участь в експерименті на перевірку слухової пам'яті.

Музейні експонати

Зразок підводного кабелю Індоевропейської телеграфної лінії Лондон — Калькутта (1870–1931 рр.)

Різноманітність експозиції музею дозволяє глибше розібратися в деяких питаннях історії техніки зв'язку в різні історичні періоди й одержати відомості з історії розвитку й сучасного стану основних засобів зв'язку, побачити фотографії людей, які цілком присвятили себе цій галузі.

Стенди з історії розвитку ЗВО

У музеї побували й залишили свої записи в книзі відгуків ветерани та працівники зв'язку, випускники академії, учні коледжів і шкіл, а також гості із закордонних країн.

Гості музею — випускники УДАЗ ім. О. С. Попова (1999 р.)

У музеї зберігаються фотоальбоми, присвячені ювілейним датам, з 2005 року ведуться хроніки академії, у яких зображені важливі та цікаві події, що відбуваються в колективі, збираються поштові марки, вітальні листівки, грамоти, постійно поповнюються експозиції. Кілька разів на телеканалах Одеси проводилися репортажі про музей ОНАЗ, були зняті телепередачі. Також проводяться пізнавальні лекції з історії техніки зв'язку.

З плином часу всі сучасні технології неминуче стануть раритетами. І лише музей збереже пам'ять: про людей, які робили історію, про експонати, що розкажуть нам про минулі часи. Залишаться книги, документи, фотографії, які мають неабияку цінність для нових поколінь.

Другий демонстраційний зал музею ОНАЗ ім. О. С. Попова

Подарунки іноземних гостей та випускників академії

Музей ОНАЗ ім. О. С. Попова дає можливість сучасному поколінню ознайомитися з історичним розвитком зв'язку.

Міжнародна діяльність

Міжнародний відділ

Відділ міжнародних зв'язків (ВМЗ) Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова (ОНАЗ) було засновано на базі деканату для іноземних студентів Одеського електротехнічного інституту зв'язку ім. О.С. Попова 1993 р. з метою розвитку міжнародних зв'язків та організації навчання іноземних громадян (наказ № 01-05-76 від 07.07.93 р.).

На сьогодні співробітниками ВМЗ є: керівник ВМЗ Шафоростова Т.М., провідний фахівець Біба І. В., фахівець I кат. Белова С. І. та фахівець Сокольницька Л. О., які безпосередньо підпорядковані проректору з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків к. ф. н., проф. Шульган О. О.

О. О. Шульган, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків з 2003 р. до сьогодні

ВМЗ співпрацює з усіма навчально-науковими інститутами, кафедрами та іншими структурними підрозділами ОНАЗ з питань міжнародної діяльності.

Основними завданнями, виконання яких забезпечує ВМЗ, є:

— налагодження зв'язків, підготовка та укладання договорів про співробітництво з закордонними закладами вищої освіти, фірмами й організаціями, а також контроль за їх виконанням;

— участь в організації та проведенні міжнародних науково-технічних та науково-методичних конференцій, симпозіумів, виставок тощо;

— підготовка й організація зустрічей закордонних делегацій та окремих представників закордонних установ;

— листування із закордонними партнерами з усіх питань міжнародної діяльності;

— організація закордонних відряджень співробітників і студентів академії;

— організація навчально-виховного процесу іноземних студентів та аспірантів: залучення до навчання, видача запрошень, приймання іноземних студентів, укладання контрактів на навчання, розміщення в гуртожитках, облік іноземних студентів і підготовка звітних матеріалів, паспортно-візова робота, рекламно-інформаційна діяльність, легалізація дипломів про освіту тощо;

— перекладацька діяльність під час проведення переговорів, міжнародних симпозіумів, конференцій, семінарів тощо.

Т. М. Шафоростова, керівник міжнародного відділу з 2019 р. і до сьогодні

І. В. Біба, провідний фахівець міжнародного відділу

С. І. Белова, фахівець I кат. міжнародного відділу

Л. О. Сокольницька, фахівець міжнародного відділу (керівник з 2002 до 2019 р.)

Підготовче відділення для іноземних громадян

Підготовка фахівців для іноземних держав у закладах освіти Україні є одним із найважливіших стратегічних напрямів зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної діяльності України, а підготовка іноземних громадян до вступу до закладів вищої освіти (ЗВО) України — це перша і вкрай необхідна ланка цілісного процесу підготовки майбутніх іноземних фахівців за всіма спеціальностями. Структурний підрозділ ОНАЗ ім. О. С. Попова, який готує іноземних громадян до вступу до ЗВО України, — це підготовче відділення (ПВ) для іноземних громадян.

1998 року створено ПВ для іноземних громадян з ліцензованим обсягом до 100 осіб. Далі його діяльність здійснювалася згідно з ліцензіями ДАК Міністерства освіти і науки України (№ 6883 від 30.12.1999 р., № 429340 від 15.04.2003 р., № 867761 від 02.11.2004 р., № 529548 від 16.06.2010 р.). У червні 2009 р. було проведено чергову ліцензійну експертизу діяльності ПВ для іноземних громадян, а 2 липня 2009 р. на засіданні ДАК (протокол № 79) прийнято рішення про продовження терміну дії ліцензії з підготовки іноземних громадян до вступу у ЗВО з ліцензованим обсягом 150 осіб.

За час існування ПВ сертифікати на право вступу до закладів вищої освіти України отримали майже 1500 іноземних громадян. Головним завданням підготовчого відділення ОНАЗ ім. О. С. Попова є підготовка іноземних абітурієнтів до вступу та успішного навчання в академії зв'язку за профільними напрямками, а також в інших ЗВО України за інженерно-технічною, гуманітарною, медико-біологічною та економічною спеціалізаціями.

Проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Шульган О. О. зі слухачами ПВ для іноземних громадян

ПВ для іноземних громадян входить до складу кафедри лінгвістичної підготовки ОНАЗ ім. О. С. Попова, завідувачем якої є к. філол. н., доц. Пономаренко І. В. У питаннях, пов'язаних

з підготовкою іноземних громадян, завідувач кафедри лінгвістичної підготовки безпосередньо підпорядковується проректорові з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, к. філол. н., проф. Шульган О. О.

З 2003 до 2017 р. керівництво ПВ було допущено С. А. Карповій, доценту кафедри лінгвістичної підготовки. С. А. Карпова — досвідчений викладач (стаж її науково-педагогічної роботи становить понад 40 років), яка завжди спеціалізувалася саме на методиці навчання української та російської мов як іноземних на початковому етапі (вона опублікувала приблизно 50 навчально-методичних посібників і наукових праць). Продовжили роботу з розбудови ПВ завідувач кафедри лінгвістичної підготовки, к. філол. н., доцент Пономаренко І. В. та к. п. н., ст. викладач кафедри ЛП Московчук Н. М., яка з 2020 р. є відповідальною за організацію роботи на ПВ.

Доцент Карпова С. А. зі слухачами ПВ для іноземних громадян

Мовленнєву підготовку іноземних слухачів підготовчого відділення здійснюють досвідчені й висококваліфіковані викладачі (Л. О. Сокольницька, Л. Є. Расходчикова, Н. О. Маслова, Є. М. Мітева та ін.). Кадровий склад викладачів спеціальних кафедр, що залучаються до роботи на ПВ, є постійним. Частка викладачів з науковим ступенем, залучених до роботи на ПВ, становить 53,1 %. Усі викладачі, які працюють на ПВ для іноземних громадян, мають великий досвід роботи та неодноразово підвищували кваліфікацію в провідних закладах вищої освіти України.

Освітній процес на ПВ здійснюється відповідно до освітніх програм підготовчих факультетів (відділень) та програм навчальних дисциплін, рекомендованих Науково-методичною комісією МОН України з підготовки іноземних громадян до вступу у заклади вищої освіти. Програми на-

вчальних дисциплін ПВ оновлюються відповідно до вимог МОН України та затверджуються науково-методичною радою ОНАЗ ім. О. С. Попова. Постійно вдосконалюється система діагностики якості знань, розробляються та доповнюються навчально-методичні посібники за основною тематикою навчальних дисциплін.

Доцент Сокольницька Л. О. зі слухачами ПВ для іноземних громадян

Викладач Мітева Є. М. зі слухачами ПВ для іноземних громадян

Зліва направо викладачі: Є. М. Мітева, О. О. Камільчу, Н. М. Московчук, М. І. Стоянова зі слухачами ПВ для іноземних громадян

Усі викладачі ПВ беруть участь у держбюджетній НДР кафедри лінгвістичної підготовки, а також у роботі науково-методичного семінару кафедри. Питання вдосконалення освітнього процесу та підвищення ефективності підготовки іноземних громадян до вступу у ЗВО є постійною темою виступів та дискусій у межах цього семінару, а також Міжнародної конференції «Лінгвістична підготовка студентів нефілологічних спеціальностей закладів вищої освіти в контексті Болонського процесу та Рекомендацій Ради Європи з вивчення, викладання та оцінювання мов», яку з 2009 року щорічно організовує кафедра лінгвістичної підготовки та проводить на базі ОНАЗ ім. О. С. Попова.

Навчально-науковий інститут інфокомунікацій та програмної інженерії

ІНСТИТУТ ННІ ІКПІ

1920 р. в Одеському інституті інженерів зв'язку було створено факультет телефонно-телеграфного зв'язку, який пізніше став історичним попередником спочатку факультету інфокомунікацій, а потім Навчально-наукового інституту інфокомунікацій та програмної інженерії. Деканами факультету були доценти: Коган М. М. і Млієвський З. Б., Грязев В. І., Ружинський Д. П., Шилов О. С. Стрімкий розвиток галузі зв'язку зумовив необхідність заснування 1967 р. нового факультету — автоматичного електрозв'язку, який очолив доцент Шилов О. С. Пізніше деканами були доценти: Захарченко М. В. (з 1970 до 1981 р., сьогодні — професор, д. т. н., зав. каф. ІБ та ПД), Одинцов М. М. (з 1981 до 1982 р.), Діденко В. Є. (з 1982 до 1985 р.), Орлов В. М. (з 1985 до 1989 р., сьогодні — професор, д. е. н., завідувач кафедри економіки та підприємств і корпоративного управління), Брітнер Л. П. (з 1989 до 2000 р.). З грудня 2000 р. деканом стала професор, доктор технічних наук Стрелковська Ірина Вікторівна. У лютому 2001 р. факультет автоматичного електрозв'язку перейменовано у факультет інформаційних мереж. Тенденції конвергенції, окремо наявних упродовж багатьох років телекомунікаційних та інформаційних мереж у єдину інфокомунікаційну інфраструктуру, зумовили в лютому 2012 р. злиття двох факультетів інформаційних мереж та телекомунікаційних систем у факультет інфокомунікацій.

Директор ННІ ІКПІ, д. т. н., професор Стрелковська І. В.

Згідно з вимогами сьогодення та за умов розширення напрямів підготовки, передових методів навчання, видів і форм діяльності й відповідно до рішення вченої ради ОНАЗ ім. О. С. Попова (наказ № 01-05-403 від

31.12.2013 р.) на базі факультету інфокомунікацій створено Навчально-науковий інститут інфокомунікацій та програмної інженерії, який очолює Стрелковська Ірина Вікторівна.

За останні роки в інституті значно збільшено напрямки підготовки студентів. 2016 р. проведено ліцензування нового напрямку 6.050103 — програмна інженерія, метою якого є підготовка ІТ-фахівців галузі, а 2017 р. проліцензовано нові спеціальності: 122 «Комп'ютерні науки» та 121 «Інженерія програмного забезпечення».

На спеціальних кафедрах інституту сформувався висококваліфікований колектив викладачів, які є відомими своєю творчою, педагогічною, видавничою, науковою діяльністю та плідними зв'язками з галузевими підприємствами. Інститут пишається своїми випускниками, серед яких професори: Воробієнко П. П., Захарченко В. М., Петринський Є. Н., Гранатуров В. М., Котельников А. К.; доценти: Кордобовський О. І., Савицький Ю. П., Пасічник М. Д., Зелінський М. Ф., Большой О. Л., Жарко І. В., Женжера В. Л., Лейбзон А. Я., Проживальський О. П., Русинський А. П. та ін.

До складу інституту входять 7 кафедр:

- мереж зв'язку (МЗ) — завідувач проф. Нікітюк Л. А.;
- комунаційних систем (КС) — завідувач проф. Ложковський А. Г.;
- телекомунікаційних систем (ТКС) — завідувач проф. Балашов В. О.;
- фізики та волоконно-оптичних ліній зв'язку (Ф та ВОЛЗ) — завідувач доц. Степанов Д. М.;
- інформаційних технологій (ІТ) — в.о. завідувача кафедри, доц. Романюк В. В.;
- комп'ютерні науки (КН) — завідувач доц. Вороной С. М.;
- вищої математики (ВМ) — завідувач доц. Дмитрієва І. Ю.

На кафедрах інституту працюють приблизно 160 викладачів, зокрема 20 докторів наук, з яких 13 професорів та 7 доцентів; 70 кандидатів наук, з яких 49 доцентів; 4 заслужені працівники вищої школи України; 5 лауреатів Державної премії, 5 заслужених діячів науки і техніки України, які дають студентам ґрунтовні знання та навички для застосування в майбутній фаховій діяльності. Усі викладачі інституту беруть активну участь у науковій роботі, з них 95 викладачів опублікували статті в Scopus, 98 викладачів розмістили свої публікації в наукометричній базі Web of Science. Індекс Хірша

в Scopus отримали 39 викладачів інституту, а в базі Web of Science — 26 викладачів інституту. Понад 16 викладачів уже пройшли стажування в іноземних навчальних закладах за кошти Erasmus.

Велика робота в ННІ ІКПІ здійснюється з удосконалення лабораторної бази. Колектив кафедри мереж зв'язку створив сучасні навчальні лабораторії, які обладнані новітнім мережевим обладнанням. Спільно зі швейцарською компанією «Райхле і Де-Массарі Україна» (зараз Sunergia) організовано спеціалізовану лабораторію структурованих кабельних систем, в якій проходять навчання студенти та гарантовано отримують сертифікати. Для роботи в лабораторії викладачі кафедри пройшли підготовку в навчальному центрі компанії «Райхле і Де-Массарі Україна». Право отримання сертифікатів надається і найкращим студентам, які успішно засвоїли дисципліну «Структуровані кабельні системи» і пройшли тестування в компанії R&M, вони отримують іменні міжнародні сертифікати R&M, що дають можливості першочергового працевлаштування в компаніях системних інтеграторах у будь-якій точці Земної кулі. Лабораторія інфокомунікацій призначена для вивчення студентами архітектурних особливостей сучасних мереж і можливостей здобувати навички роботи в реальних інформаційних і телекомунікаційних мережах та отримувати знання з проектування мереж із використанням сучасних програмних продуктів. Лабораторія мережних технологій дає можливість студентам досліджувати сучасні параметри й протоколи інформаційних мереж. Крім того, кафедра мереж зв'язку має філіал на базі найбільшої в регіоні телекомунікаційної компанії Tenet, де студенти проходять виробничу практику і набираються досвіду практичної роботи на підприємстві.

На кафедрі КС створено лабораторію цифрових систем комутації на базі сучасного комутаційного обладнання ЦСК «Квант-Е» ТОВ «Телекарт-Прилад», крім того, в лабораторії налаштовано та експлуатуються: ЦСК «Дніпро», ОАО «Днепропетровский машиностроительный завод»; ЦСК «Матрица», НПО «Телекоммуникационные технологии» і сучасний вузол мультисервісного доступу MSAN МОНІС. Використання в навчальному процесі сучасного обладнання лабораторій дає змогу студентами отримувати знання та професійні навички на реальному обладнанні. Нещодавно лабораторну базу ННІ ІКПІ було розширено обладнанням базової станції BTS CDMA-2000, яку надали оператори мобільного зв'язку «Інтерднестрком» та

«Інтертелеком» як спонсорську допомогу з метою якісної практичної підготовки студентів спеціалізації «Мобільний зв'язок».

Лабораторна база кафедри ТКС є однією з найбільших в академії та містить зразки сучасного обладнання зв'язку та вимірювальних приладів:

— сучасних волоконно-оптичних систем передавання: синхронний транспортний модуль STM-1 AXD-155 фірми Ericsson (завдяки якому на кафедрі було змонтовано фрагмент системи передачі SDH); оптичний мультиплексор uMSP-155 (фірми Watson Telecom); сервісний гнучкий мультиплексор-концентратор HTC-1100 (фірми Watson Telecom); мультиплексор CWDM FRM 220-MD40-UP02;

— обладнання мереж доступу (xDSL модеми; обладнання доступу за технологією xDSL IP DSLAM 7324RU фірми Alcatel Lucent; мультиплексор доступу цифрової абонентської лінії ISAM 7330 RU фірми Alcatel Lucent; Ethernet DSLAM Si-2000 фірми ISKRATEL);

— радіорелейна система AL13D E3 8xE1+Ethernet 13 ГГц PPC ALCOMA комплект (2ВЧ+2НЧ);

— вимірювальні прилади для вимірювання параметрів та налагодження обладнання (вимірювачі рівнів електричного та оптичного сигналу, аналогові та цифрові осцилографи, рефлектометр, цифрові аналізатори спектру та ін.).

Лабораторії кафедри ТКС надають студентам у процесі виконання лабораторних і практичних робіт потрібний досвід проведення вимірів характеристик сучасного обладнання й устаткування мереж, уміння діагностувати поломки та ушкодження, уміння конфігурувати й управляти характеристиками обладнання.

На кафедрі Ф та ВОЛЗ організовано три навчальні лабораторії, оснащені приладами вимірювання місць пошкодження ОК «Горизонт», приладами для зварювання оптичних волокон, вимірювачами дисперсії ОВ «ІД-42», оптичними тестерами та оптичними рефлектометрами. Такий перелік обладнання дозволяє студентам отримати знання та практичні навички з вивчення конструкції оптичних волокон (ОВ) і оптичних кабелів (ОК), навчитися самостійно виконувати вимірювання параметрів ОВ, виконувати зварювання ОВ, визначати місця пошкодження ОК, виконувати вхідний контроль будівельних довжин ОК, визначати характеристики передавальних та приймальних пристроїв волоконно-оптичних систем передачі (ВОСП) і вимірювати енергетичний

потенціал ВОСП. За допомогою програмного комплексу автоматизації робіт, що проектується для лінійно-кабельних споруд, та програми автоматичного обчислювального комплексу в комп'ютерному класі кафедри студенти отримують навички складання робочих проектів ВОЛЗ, а також мають можливість виконувати кошторисно-фінансовий розрахунок до них.

Лабораторії кафедри інформаційних технологій (ІТ) — це п'ять комп'ютерних класів із 50 комп'ютерами, облаштованих новітнім мережевим обладнанням та необхідним програмним забезпеченням. Одна з лабораторій кафедри була модернізована та облаштована сучасним обладнанням (комп'ютерами Apple, проектором та екраном) за спонсорської підтримки ІТ-компанії KeerSolid. На базі лабораторії кафедри викладають дисципліни, які дають можливість отримати знання в напрямках: розробка систем прийняття рішень, алгоритми машинного навчання (AI, machine learning, Python), обробка великих масивів даних (BigData, NoSQL DB), створення інформаційних систем, СКБД (PostgreSQL, MySQL), Web-програмування (Node JS, C#, PHP, C++), створення користувацьких інтерфейсів (HTML/CSS, JavaScript), розробка під мобільні платформи (Android, Java, AndroidStudio), об'єктноорієнтоване програмування (C#, Java, C++), сучасні методики розробки програмного забезпечення (CI&CD, VCS, Docker, Configuration management), Інтернет речей, програмування мікроконтролерів (C++, C, Arduino, Raspberry PI, STM), алгоритми та структури даних, обробка зображень (OpenGL, Direct3D), розробка ігор (Unity, C#, Unreal Engine).

На кафедрі комп'ютерних наук (КН) навчальний процес забезпечують у сучасних комп'ютерних аудиторіях, які оснащені комп'ютерами та мультимедійними комплексами. Сучасні комп'ютери, мережеве та мультимедійне устаткування лабораторій кафедри комп'ютерних наук дозволяє викладачам на високому рівні викладати лекційний матеріал, а студентам дає змогу якісно виконувати лабораторні роботи й на практиці закріплювати теоретичні знання з нових інформаційних технологій. Студенти спеціалізуються в проектуванні й розробці Web-орієнтованих корпоративних та інформаційно-пошукових систем, програмних продуктів для автоматизації логістики, CRM- і ERP-систем, Data Mining, систем штучного інтелекту та експертних систем, а також у розробці програмного забезпечення для комп'ютерного моделювання та комп'ютерної графіки.

Спеціальність 122 «Комп'ютерні науки» дає можливість отримати комплексний набір фундаментальних знань за сучасними ІТ-технологіями та перспективну роботу в ІТ-компаніях, серед них і закордонних. Специфіка професії дозволяє працювати віддалено та мати гнучкий графік роботи.

Стрімкий розвиток телекомунікацій вимагає сучасних знань для кожного, хто бере активну участь у їхній розробці й обслуговуванні. Тільки ті фахівці, які не лише володіють знаннями, а й вільно спілкуються технічною англійською, здатні впроваджувати й розвивати нові інформаційні технології, здійснювати ефективний інжиніринг галузі й інформатизації на всіх рівнях її ієрархії. Тому з метою якісної підготовки фахівців, здатних витримати будь-яку конкуренцію на ринку праці, крім наявності висококваліфікованих викладачів і відповідної лабораторної бази, в інституті інформаційних мереж створено групи «Technical Elite Groups», які вивчають усі предмети англійською. Навчальний процес повністю забезпечений навчально-методичною літературою англійською мовою. Уже понад 50 студентів пройшли ознайомчу практику за кордоном за кошти Erasmus.

Навчання студентів англійською дає можливість отримати бажану роботу за кордоном. Випускники ННІ ІКПІ, які працюють поза межами України: В. Варбанець (STERAcademy Женева), Ю. Гуцол (Росія, ІТУ), Г. Смаглюк (Італія); у Німеччині працюють студенти: З. Рапчинська, А. Хотян, В. Кірова, Ю. Польна, П. Сухарев, В. Ромащенко, О. Шульга, М. Арікова.

Випускники інституту працюють на підприємствах галузі: ПрАТ «Укртелеком», ПрАТ Vega, ПрАТ «Vodafone», ПрАТ «Київстар», ПрАТ «Астеліт», ООО «Велтон Телеком», «Інтертелеком», ПрАТ «People.net» та компанії Tenet, Datagroup, ICN, Скайлайн, комп'ютерні компанії (Luxoft, NetPeak, DataArt, NetCracker, IT Ukraine, United Softhouse, Miratech), оператори ТБ «Чорне море», «Реноме», «Сана плюс», «Реал-ТВ», «Бриз». Молоді фахівці обслуговують мережі зв'язку фінансових структур, газового та нафтового комплексів України, Укрзалізниці, силових структур та інших підприємств. Кращі випускники залишаються працювати на кафедрах інституту та продовжують навчання в аспірантурі. Студенти під час навчання активно займаються науково-дослідною роботою під керівництвом провідних спеціалістів інституту, беруть участь у конференціях молодих спеціалістів та олімпіадах.

Зустріч директора ННІ ІКПІ Стрелковської І. В. зі студентами, які навчаються за програмою «Подвійні дипломи» в Anhalt University of Applied Sciences (Кетен, Німеччина)

Починаючи з 2013 року, в інституті реалізується довгострокова програма «Подвійні дипломи» для студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра і магістра Anhalt University of Applied Sciences.

Бакалаврська програма «Подвійний диплом» реалізується для студентів зі спеціальності 172 «Телекомунікації та радіотехніка», навчання проводять лише німецькою. Студенти ОНАЗ ім. О. С. Попова, після завершення 2,5 років навчання, мають можливість поїхати здобувати освіту в Anhalt University of Applied Sciences (Кьотен, Німеччина) для того, щоб отримати диплом бакалавра. Магістерська програма «Подвійний диплом» реалізується для студентів зі спеціальності 172 «Телекомунікації та радіотехніка» спеціалізацій: інформаційні технології та системи в бізнесі (ІТСБ), комп'ютерні мережі та Інтернет (КМІ), мобільний зв'язок (МЗ), телекомунікаційні системи та мережі (ТКС), волоконно-оптичні лінії в'язку (ВОЛЗ). Навчання в магістратурі здійснюється лише англійською мовою. Магістри I та II курсу другого (магістерського) освітнього рівня ідуть на навчання на перший семестр (з жовтня до березня) в Anhalt University of Applied Sciences (Кьотен, Німеччина), у другому семестрі продовжують навчання в ОНАЗ ім. О. С. Попова. Узгодження навчальних програм дозволяє студентам (крім диплома бакалавра чи магістра ОНАЗ) отримати диплом бакалавра чи магістра Anhalt University of Applied Sciences (Кьотен, Німеччина). Починаючи з 2019 р., магістерська програма «Подвійний диплом» реалізується для магістрів II курсу зі спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення».

Інститут щорічно організовує Міжнародну наукову конференцію «Інфокомунікації — сучасність та майбутнє», яка надає можливість провести апробацію результатів випускної роботи. Загальна кількість учасників за період 2011–2018 рр. склала понад 1600 осіб, серед них молоді науковці з України, Азербайджану, Білорусії, Росії, Молдови, Сирії.

Під час навчання в інституті студенти проходять виробничу практику на підприємствах: ПАТ «Укртелеком», ТОВ «Інтертелеком», ТОВ НВП «ТЕНЕТ», ПрАТ «Vodafone», ТОВ «Провайд-Сервіс», Компанія з розробки програмного забезпечення Merehead LLC, ТОВ Wildix, Impact Hub Odessa та ін. Студенти-відмінники отримують стипендії Президента України, Кабінету Міністрів, Верховної Ради України, ОНАЗ ім. О. С. Попова, Одеського міського голови.

Hackathon Odessa в ОНАЗ ім. О. С. Попова «Реальні рішення для реальних проблем» (24–25 лютого 2018 року) у співпраці з волонтером Корпусу миру США доктором Дугласом Лі Холлом

Система виховної роботи в інституті орієнтована на формування особистості, громадянина та професіонала. Виховний процес містить у собі індивідуальний підхід і стимулює здібності до саморозвитку й самовиховання. В інституті існує система кураторства, яка передбачає призначення кураторів для студентських груп I та II курсів. Студенти інституту беруть активну участь у громадському та культурному житті інституту та академії, в діяльності інститутської команди КВК, беруть участь у таких заходах: День академії, «Містер академії», «Зірка академії», «Студосінь», «Студзима», «Студвесна» та входять до складу вченої ради інституту. Щорічно відзначається День інституту, на який запрошують студентів, викладачів та випускників. Студентів інституту залучають до профорієнтаційної роботи академії, в поточному році агітбригади викладачів та студентів відвідали майже всі загальноосвітні школи, гімназії та ліцеї міст Одеси, Чорноморська та Южного.

Кафедра мережі зв'язку

Кафедра мережі зв'язку була заснована 1994 р. з ініціативи викладачів академії, які запропонували введення нової спеціальності, пов'язаної з підготовкою фахівців у галузі інформаційних мереж і сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій.

На сьогодні кафедра є однією з провідних кафедр Навчально-наукового інституту інфокомунікацій та програмної інженерії зі спеціальності 172 «Телекомунікації та радіотехніка». У межах цієї спеціальності на кафедрі забезпечують підготовку фахівців за двома спеціалізаціями: «Комп'ютерні мережі та Інтернет» і «Інформаційні технології в економіці та бізнесі».

Спеціалізація «Комп'ютерні мережі та Інтернет» забезпечує підготовку фахівців для сучасних підприємств усіх галузей народного господарства, де використовують комп'ютерну техніку і доступ до глобальної мережі, побудову web-сервісів та розподілених баз даних із використанням хмарних технологій.

Спеціалізація «Інформаційні технології та системи у бізнесі» надає знання й навички зі створення інформаційної інфраструктури для бізнес-процесів банківських установ, адміністративних і виробничих будівель, супермаркетів, готелів, розгортання, налагодження та обслуговування систем електронної комерції тощо.

Отже студенти отримують професійну підготовку, що забезпечує необхідні знання та навички для роботи практично в усіх сучасних телекомунікаційних компаніях провайдерського й операторського рівня, а також на будь-яких підприємствах, де є комп'ютерні мережі та доступ до мережі Інтернет.

На сьогодні колектив кафедри нараховує п'ятнадцять співробітників. Поряд із досвідченими викладачами працюють молоді фахівці з-поміж кращих випускників академії, а також висококваліфіковані фахівці провідних підприємств галузі.

Кафедру очолює Леся Андріївна Нікітюк, кандидат технічних наук, доцент, заслужений працівник освіти України. На кафедрі працюють: Петро Петрович Воробієнко, член-кореспондент, доктор технічних наук, професор кафедри МЗ, ректор ОНАЗ ім. О. С. Попова; Віктор Іванович Тіхонов, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, доктор технічних наук, доцент кафедри МЗ; Ігор Васильович Шерепа, доцент, к. т. н.; Юрій Вікторович Флейта, доцент, к. т. н.; Людмила Валентинівна Бубенцова, доцент

ОНАЗ, к. т. н.; Віталій Вікторович Нікітченко, доцент ОНАЗ; Роман Юрійович Царьов, доцент ОНАЗ; Катерина Дмитрівна Лаврека, ст. викладач; Катерина Сергіївна Шулакова, ст. викладач; Олександра Василівна Цира, к. ф. н., ст. викладач; Павло В'ячеславович Боярських, ст. викладач; Сергій Петрович Шнайдер, ст. викладач; Ольга Михайлівна Яворська, ст. викладач; Олена Вікторівна Тихонова, ст. викладач.

Зліва направо стоять: д. т. н., доц. Тіхонов В. І.; ст. викл. Шулакова К. С.; ст. викл. Боярських П. В.; к. ф. н., ст. викл. Цира О. В.; ст. викл. Шнайдер С. П.; к. т. н., проф., зав. каф. МЗ Нікітюк Л. А.; ст. викл. Лаврека К. Д.; к. т. н., доц. Шерепа І. В.; к. т. н., ст. викл. Бубенцова Л. В.; ст. викл. Яворська О. М.; ст. викл. Царьов Р. Ю.

На кафедрі здійснюють підготовку студентів рівнів бакалавра, магістра, здійснюють керівництво бакалаврськими й магістерськими випускними роботами. Щорічно успішно захищають проекти понад 100 студентів різних форм навчання. Багато робіт безпосередньо пов'язано з науковими дослідженнями, що виконані на кафедрі. На кафедрі також проходять підготовку аспіранти та докторанти.

Кафедра приділяє значну увагу впровадженню у навчальний процес студентів новітніх досягнень у галузі інфокомунікацій, успішно проводить науково-дослідну роботу. На рахунку співробітників кафедри велика кількість наукових публікацій, декілька десятків патентів, винаходів і рацпропозицій, що засвідчені відповідними свідоцтвами.

На кафедрі створені сучасні навчальні лабораторії з новітнім мережним устаткуванням. Так, у лабораторії інфокомунікацій студенти вивчають архітектурні особливості сучасних інформаційних і телекомунікаційних мереж, здобувають навички роботи в реальних мережах, навчаються проектувати мережі з використанням сучасних програмних засобів. У лабораторії мережних технологій студентам надається можливість досліджувати параметри й протоколи сучасних мереж, також у лабора-

торії структурованих кабельних систем (СКС) студенти вивчають стандарти та обладнання СКС, набувають навички з інсталяції сучасних кабельних систем.

Лабораторія СКС та хмарних технологій

Лабораторія інфокомунікацій

Кафедра успішно співпрацює з найбільш відомими компаніями — провідними виробниками мережевого устаткування і програмних продуктів, а саме: з компанією Supergia, що представляє в Україні швейцарську компанію «Райхле і Де-Масарі (R&M)» — одного з лідерів на світовому ринку пасивного обладнання мереж, і з корпорацією «Парус», що є одним із лідерів українського ринку з розробки та впровадження автоматизованих інформаційних систем управління підприємством. Підтримується також зв'язок із вищими закладами освіти інших держав.

Більшість викладачів кафедри пройшли стажування в авторизованих центрах зазначених компаній та отримали кваліфікаційні сертифікати міжнародного рівня.

Право отримання сертифікатів надається і найкращим студентам, які, наприклад, успішно засвоїли дисципліну «Структуровані кабельні системи». Для цього їм пропонують пройти тестування компанії R&M. Це надає їм першочергове право на працевлаштування в компаніях — системних інтеграторах у будь-якій точці Земної кулі.

Кафедра бере активну участь у розвитку бази навчальної літератури як для вітчизняних спеціалістів, так і для спеціалістів з іноземних країн, а також у створенні дистанційного на-

вчання, бере активну участь у роботі академії із впровадження комплексної системи управління якістю підготовки фахівців на основі наукової організації навчального процесу.

Кафедра вищої математики

Кафедру вищої математики засновано 1930 р. після реформування електротехнічного факультету Одеського політехнічного інституту в Одеський інститут інженерів зв'язку. Розпорядженням від 23.09.30 в ОЕІЗ створено шість кафедр, серед яких була і загальнотехнічна кафедра, що здійснювала підготовку студентів із вищої математики, фізики, хімії, механіки, технології матеріалів, опору матеріалів, деталей машин, креслення. На посаду керівника кафедри було призначено професора Сікорського Юрія Станіславовича (1879–1953 рр.), яку він успішно очолював до 1948 р.

1925 р. Ю. С. Сікорський отримав диплом професора Народного комітету просвіти УРСР, за сумісництвом працював професором кафедри математики Одеського індустріального (так називався ОПІ з 1930 р.) та педагогічного інститутів. Ю. С. Сікорський був не лише талановитим лектором, а й відомим науковцем. Виявляв науковий інтерес до галузі аналітичної механіки, якій присвятив дві монографії.

З перших років свого існування загальнотехнічна кафедра розпочала роботу з математичної підготовки студентів. 1931 р., крім традиційних занять із математики для студентів першого курсу, було створено підгінну групу з математики, а для студентів третього курсу, під керівництвом професора Сікорського Ю. С., проведено семінари. Пізніше загальнотехнічну кафедру було реорганізовано та перейменовано на фізико-математичну. На новій кафедрі викладали такі дисципліни: «Математика», «Фізика», «Хімія», «Технологія матеріалів». На початку 40-х років ХХ ст. кафедрі було розділено на кафедри математики й фізики.

1945 р. на кафедрі працював доцент Мільман Д. П., який виконував обов'язки заступника завідувача кафедри математики (1948–1950 рр.), а згодом став завідувачем кафедри (1950–1960 рр.). Його робота «Теорія регулярно опуклих множин у функціональних просторах» зробила вагомий внесок у розвиток науки.

Значний внесок у розвиток математичної науки на кафедрі зробили розробки професора Рутмана М. О., який з 1966 до 1972 р. обіймав посаду завідувача кафедри. Відома праця

«Лінійні оператори, що залишають інваріантним конус у просторі Банаха» була написана М. О. Рутманом у співавторстві з членом-кореспондентом НАН України М. Г. Крейном, надалі професор Рутман В. О. успішно використав метод теорії конусів при дослідженні стійкості розв'язків деяких рівнянь у частинних похідних. Рутман М. О., Мільман Д. П. разом із Крейном М. Г. займалися вивченням властивостей базису в просторі Банаха і досягли значних успіхів у цій тематиці.

1972 р. кафедру вищої математики очолив доцент Піддубний Гаррі Васильович. Згодом йому присвоєно звання професора Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова. Г. В. Піддубний є автором таких підручників: «Множества, интеграл по области, векторный анализ и теория поля», «Теория вероятностей», «Теория вероятностей и ее приложения», а також у співавторстві з М. Г. Романовським видав підручник «Математический анализ для радиоинженеров».

Зважаючи на значний обсяг лабораторних робіт із застосуванням обчислювальної техніки й самостійну роль програмування, від кафедри (1976 р.) було відокремлено кафедру прикладної математики, яку очолив В. Г. Піддубний, а завідувачем кафедри вищої математики стає доцент Кальмушевський Іван Гнатович. Кальмушевський І. Г. закінчив фізичний факультет Одеського педагогічного інституту 1963 р. Кафедрою керував до 2001 р. Під його керівництвом кафедра математики досягла значних успіхів у науковій роботі. Також на кафедрі працював відомий науковець, проф. Сахнович Л. А., автор низки робіт, присвячених теорії інтегральних рівнянь із різницею ядром на скінченному проміжку. З ініціативи Л. А. Сахновича на кафедрі було створено науковий семінар, що працював під його керівництвом понад 30 років (з 1964 р.). Узагальнені хвильові оператори й теорія систем, інтегральні рівняння, питання інтерполяції та теорія випадкових процесів, факторизація операторів і теорія солітонів, обернені задачі — це неповний перелік питань, що розглядали на семінарі. У 28 років Л. А. Сахнович захистив докторську дисертацію. Видатний науковець, професор Сахнович Л. А. мав понад 150 наукових праць.

Частина наукових праць викладачів кафедри мала прикладний характер, пов'язаний зі специфікою академії зв'язку. Професор Сахнович Л. А., доцент Кальмушевський І. Г. досягли значних успіхів у теорії передачі інформації за допомогою солітонів. Результати, здобуті

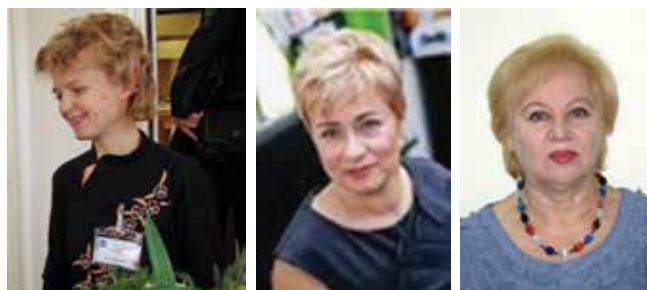
ними разом із професором Панфіловим І. П., неодноразово оприлюднювались на міжнародних наукових конференціях і були надруковані в місцевих і закордонних виданнях. Цим авторським колективом було видано навчальний посібник «Передача информации с помощью солитонов». Доцент Кальмушевський І. Г. ввів і дослідив у теорії сигналів поліноміальні імпульси, що дають значний енергетичний виґраш.

З 2001 до 2003 р. завідувачем кафедри вищої математики стає професор Плотніков В. М. 1970 р. він закінчив інженерно-фізичний факультет Одеського політехнічного інституту. Доктор технічних наук, член-кореспондент Академії зв'язку України, Міжнародної академії інформатизації, автор понад 50 наукових праць із проблем дискретного представлення функції сигналу багатовимірних повідомлень. Його наукові інтереси охоплювали алгебраїчні системи, теорію решіткових структур, дискретизацію проблем обробки сигналів відображення. 2003 року кафедру вищої математики очолив кандидат фізико-математичних наук, доцент Буслаєв Анатолій Григорович. 1967 р. він закінчив Чернівецький індустріальний технікум, а 1975 р. — механіко-математичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова і за розподілом був направлений на роботу до ОЕІЗ. 1982 р. захистив дисертацію на тему «Інтегральні рівняння 1-го роду, що зустрічаються в задачах математичної фізики». Автор понад 30 наукових і методичних робіт. Наукові інтереси мав у галузі інтегральних рівнянь і факторизації операторів у класі узагальнених функцій.

З 2010 р. кафедру вищої математики очолює кандидат фізико-математичних наук, доцент Дмитрієва Ірина Юріївна, яка 2017 року захистила докторську дисертацію «Антенна та пристрої мікрохвильової техніки». І. Ю. Дмитрієва є автором понад 150 наукових праць, надрукованих зокрема в Німеччині, Польщі, Румунії, США, Швейцарії та ін. Наукові інтереси пов'язані з теорією електромагнітного поля, багатовимірним комплексним аналізом та його застосування у прикладних задачах електродинаміки. І. Ю. Дмитрієва є дійсним членом Міжнародного німецького суспільства з прикладної математики та механіки (GAMM), Румунського суспільства з прикладної та індустріальної математики (ROMAI), членом наукового комітету щорічної Міжнародної наукової конференції з еконофізики (ENEC), що проходить у Бухаресті. Упродовж

всієї роботи в академії, Дмитрієва І. Ю. викладає вищу математику студентам груп технічної еліти англійською мовою.

Зліва направо: д. т. н., доцент, зав. кафедри Дмитрієва І. Ю.; д. т. н., професор Стрелковська І. В.; ст. викладач Паскаленко В. М.; ст. викладач Яковчук О. П.; ст. викладач Коробова Л. М.; ст. викладач Тарасенко І. В.

На сьогодні кафедра входить до складу ННІ ІКПІ (Навчально-науковий інститут інфокомунікацій та програмної інженерії) директор якого професор, доктор технічних наук Стрелковська Ірина Вікторівна є сумісником кафедри вищої математики. І. В. Стрелковська — заслужений діяч науки і техніки України, почесний зв'язківець України. Автор понад 233 наукових робіт, зокрема 161 наукової статті, трьох патентів, 58 навчально-методичних посібників, чотирьох підручників та двох навчальних посібників, затверджених Міністерством транспорту та зв'язку України, одного підручника та двох монографій. Галузь наукових знань: «Дослідження аналітичних сплайнів у галузях із квазіконформною границею», «Застосування сплайн- та вейвлет-апарату в теорії зв'язку», «Тензорний аналіз для розв'язання задач телекомунікацій».

Кафедра проводить олімпіади з математики серед студентів академії. Переможці беруть участь у республіканських олімпіадах серед студентів технічних вишів. Під керівництвом викладачів кафедри студенти займаються науковою роботою та є учасниками студентських наукових конференцій.

На сьогодні на кафедрі вищої математики викладають такі курси: «Вища математика», «Теорія ймовірності та математична статистика», «Спеціальні розділи математики».

Кафедра інформаційних технологій

1977 р., з метою більш широко використувати обчислювальну техніку для підготовки фахівців зв'язку, з ініціативи завідувача кафедри вищої математики Гаррі Васильовича Піддубного була створена кафедра обчислювальної математики. Склад кафедри на період 1977–1978 рр.: завідувач кафедри, к. ф.-м. н., доц. Піддубний Гаррі Васильович; к. т. н., доц. Піменов В'ячеслав Тихонович; старші викладачі Соколов Леонід Іванович та Аврамова Раїса Олександрівна; викладачі Вітренко Лілія Іванівна, Польова Наталія Володимирівна, Долгоселець Анатолій Якович, Харсун Олексій Михайлович та Жбанков А. Л.; завідувач лабораторії Богатко Костянтин Антонович.

В. о. зав. кафедри, д. т. н., професор Романюк В. В.

На кафедрі викладали такі дисципліни: «Обчислювальна математика» (в межах якої вивчали чисельні методи та мову програмування FORTRAN) і «Теорія ймовірностей».

На відміну від західних країн, у СРСР стан комп'ютерної техніки був катастрофічним. Тому мову програмування FORTRAN вивчали фактично на папері, без повноцінного лабораторного практикуму через відсутність на кафедрі необхідної для цього комп'ютерної бази. Лабораторія була обладнана електронними клавішними обчислювальними машинами (8-розрядними електронними калькуляторами) «Іскра-110» і «Електроніка БЗ.02». З 13 лабораторних робіт курсу «Обчислювальна математика» лише одну («Обчислення наближеного кореня рівняння методом хорд») виконали в обчислювальному центрі (ОЦ) інституту. Студенти склали FORTRAN-програму і здавали до ОЦ для трансляції та рахунку на ЕОМ ЕС-1020.

З 1988 до 1989 р. студентам надали можливість щотижня отримувати доступ до ЕОМ.

Лабораторія кафедри вже була обладнана деякими ЕОМ СМ-1403, однак, контактний час студента з ЕОМ становив 18–20 годин на рік, що було втричі менше передбаченого нормами.

На кафедрі обчислювальної математики й застосування ЕОМ викладали такі дисципліни: «Обчислювальна техніка та програмування», «Інформатика, програмування й ЕОМ», «Основи застосування ЕОМ». Студенти вивчали алгоритмічні мови FORTRAN і BASIC.

Склад кафедри на той час був такий: завідувач кафедри, к. ф.-м. н., проф. Піддубний Гаррі Васильович; доценти к. т. н. Арбузніков Валентин Олександрович, к. т. н. Кудря Володимир Григорович, к. ф. н. Леоненко Леонід Леонідович, к. е. н. Макаревич Михайло Олександрович, к. т. н. Піменов В'ячеслав Тихонович, к. т. н. Шаповаленко Валентина Андріївна, к. т. н. Швайко Ігор Григорович; старші викладачі Долгоселець Андрій Якович, Єщенко Іван Андрійович; викладачі Богатко Костянтин Антонович, Кузнецов Віталій Дмитрович, Польова Наталія Володимирівна, Фальчук Олена Анатоліївна, Буката Людмила Миколаївна; завідувач лабораторії Башмаков Борис Костянтинович.

З 1997 р. — кафедра інформаційних технологій, до 2000 р. нею керував Гаррі Васильович Піддубний.

Трудова діяльність Г. В. Піддубного з 1960 року була пов'язана з Одеським електротехнічним інститутом зв'язку (тепер — Одеська національна академія зв'язку). Спочатку він працював старшим викладачем кафедри математики, а після захисту кандидатської дисертації (1961 р.) отримав звання доцента та обіймав посаду завідувача кафедри математики. 1977 р. Гаррі Васильович організував і очолив кафедру обчислювальної математики (тепер — кафедра інформаційних технологій). Головні наукові досягнення професора Гаррі Васильовича Піддубного пов'язані з новими методами в теорії розпізнавання, створенням і дослідженням моделей зустрічних потоків у теорії масового обслуговування, створенням теорії подібності кінцевих послідовностей і додатком до побудови людино-машинних діалогових систем. Основні наукові праці Г. В. Піддубного: цикл робіт із теорії теплопровідності, опублікованих в «Інженерно-фізичному журналі» та «Віснику ОНУ»; цикл робіт із теорії розпізнавання, опублікованих в журналі «Автоматика і телемеханіка»; цикл робіт із теорії масового обслуговування в журналі «Економіка і математичні методи»; монографія «Теорія ймовірностей»; монографія «Теорія

вірогідності і її застосування»; монографія «Математичний аналіз для радіоінженерів»; цикл робіт із теорії подібності кінцевих послідовностей та її використання в комп'ютерних діалогових системах, опублікованих в журналі «Автоматика і телемеханіка», а також у ряді закордонних видань. Всього він мав понад 100 науково-методичних видань.

З 2001 до 2017 р. кафедру очолював д. ф.-м. н., доцент Юрій Григорович Леонов, який є автором понад 40 наукових робіт, двічі (2003 і 2005 р.) був нагороджений почесними грамотами від Державного комітету зв'язку та інформатизації (Державний департамент із питань зв'язку та інформатизації) за вагомий особистий внесок у розвиток галузі зв'язку, високий професіоналізм у науковій діяльності.

2000 р. на кафедрі було істотно розширено перелік дисциплін, які викладають студентам різних спеціальностей і курсів: «Інформатика», «Організація і підтримка баз даних», «Програмування інженерних задач», «Комп'ютерні інтегровані технології», «Технології програмування», «Моделювання та ідентифікація технологічних об'єктів».

2014 р. на базі кафедри інформаційних технологій була відкрита нова спеціальність «Інженерія програмного забезпечення». 2017 р. зі складу кафедри вилучили кафедру комп'ютерних наук і на її базі відкрили однойменну спеціальність.

З 2009 р. на спеціальностях «Інфокомунікації», а згодом й «Інженерія програмного забезпечення» діють потоки так званої «технічної еліти», для яких дисципліни викладають англійською мовою.

За 40 років існування кафедри неодноразово був змінений парк обчислювальних машин, що використовували в навчальному процесі. З лютого 1997 р. навчальний процес повністю переведено на персональні комп'ютери. Сьогодні на кафедрі діють п'ять лабораторій із 50 комп'ютерами та необхідним програмним забезпеченням.

За час існування кафедри було видано понад 100 різних навчально-методичних посібників.

Професор Піддубний Г. В. та доцент Леоненко Л. Л. розробили комп'ютерну систему перевірки знань Control. Усі викладачі кафедри брали участь у створенні банку даних для неї за тематикою навчальних курсів із програмування на Fortran, Basic і Pascal, C++. Систему Control упродовж багатьох років використовують у навчальному процесі на кафедрі. Нею зацікавлені в Міністерстві освіти і науки Украї-

ни. За підтримки Міністерства, а також фонду «Відродження», було проведено школу-семінар із вивчення системи Control для педагогічних і наукових працівників галузі освіти для багатьох областей України. За розробку і впровадження системи тестування знань Control у навчальний процес доцент Л. Л. Леоненко та викладачі кафедри були нагороджені грамотами та преміями на Республіканській виставці інформаційних технологій.

На кафедрі провели ряд науково-дослідних робіт за різними напрямками, серед яких: автомати й параметричні системи; методичне і програмне забезпечення сучасних комп'ютерних технологій у вищій школі, де досліджують різні наукові питання з алгебри й теорії алгоритмів, теорії параметричних структур, логіки, використання сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі. Щорічно друком виходить багато наукових статей у різних наукових журналах (вітчизняних і закордонних).

Також існує студентський науковий гурток, яким керує Л. В. Глазунова. Щорічно проводять різні конкурси та олімпіади з програмування. Кращі студенти беруть участь у республіканських олімпіадах, а також виступають із доповідями на студентських науково-технічних конференціях академії.

Призери Всеукраїнського чемпіонату «Екософт-2017», керівник — доцент Чепок А. О.

За час існування кафедри у навчальному процесі було використано різні алгоритмічні мови програмування: автокоди, Fortran, Basic, Pascal, C++, C#, Visual Basic, Java, SQL і спеціалізовані пакети: Access, Excel, Maple, MathCad, MatLab та ін. З розвитком інформаційних технологій на кафедрі постійно змінюють зміст навчальних дисциплін.

Упродовж чотирьох десятиліть на кафедрі викладали: О. Антоненко, М. Атаман, Г. Белозьоров, В. Біляєв, О. Воробйова (Шпінова), С. Кірчиков, С. Ніколаєнко, С. Красницький, І. Лисих, М. Северін, Н. Сілкіна, К. Собко, І. Трегубова, В. Ясинський.

Завідували лабораторією кафедри: Юрій Костянтинович Саєнко, Святослав Валерійович Красницький, Микола Ларионович Петренко.

Сучасний склад викладачів кафедри інформаційних технологій: в. о. завідувача кафедри, к. т. н., доц. Вороной С. М.; професори Ісмаїлова Н. П., Малахов Є. В., Панченко Б. Є., Романюк В. В.; доценти Глазунова Л. В., Єгошина Г. А., Трофименко О. Г., Чепок А. О.; старші викладачі Буката Л. М., Косирева Л. А., Мананков С. Ю., Прокоп Ю. В.; викладач Чута М. В.

Кафедра телекомунікаційних систем

Кафедру засновано 1932 р. як кафедру дальнього телефонного зв'язку.

Засновником і завідувачем кафедри був професор Харченко М. О. Надалі кафедру декілька разів перейменовано.

У різні роки кафедру очолювали видатні науковці-зв'язківці: професор Харченко М. О. (з 1932 р.), доцент Садовський А. С. (1946–1950 рр.), доцент Ярославський Л. І. (1950–1954 рр.), доцент Лев О. Ю. (1954–1975 рр.), к. т. н., професор Павличенко Ю. А. (1975–2009 рр.). Сьогодні кафедру очолює випускник кафедри, професор, доктор технічних наук Балашов В. О.

В. О. Балашов закінчив 1969 р. Одеський електротехнічний інститут зв'язку 1983 року захистив кандидатську дисертацію, а 1998 року — докторську. З серпня 2000 року призначений на посаду директора ДП «Одеський науково-дослідний інститут зв'язку», а у вересні 2011 року — завідувачем кафедри телекомунікаційних систем ОНАЗ за сумісництвом.

В. О. Балашов розробив два курси сучасних дисциплін: «Системи передачі гармонічними ортогональними сигналами» і «Сигнали та коди телекомунікаційних систем». Для методичного забезпечення дисциплін видано три навчальних посібники: «Мережі та обладнання широкосмугового доступу за технологіями xDSL», «Системи передачі широкосмуговими сигналами», «Проектування мереж широкосмугового доступу», а також методичні вказівки та розроблено лабораторні роботи. Під керівництвом В. О. Балашова виконано ряд науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, розроблено дослідні зразки сучасної апаратури зв'язку. В. О. Балашов видав понад 170 наукових праць і навчально-методичних посібників, отримав 24 авторських свідоцтва та патенти України на винаходи. Під його керівництвом захищено вісім кандидатських дисертацій.

В. О. Балашов має почесні звання: почесний радист та почесний зв'язківець; нагороджений Почесним знаком Держспецзв'язку, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, Почесною грамотою Державного комітету зв'язку та інформатизації України, грамотою міністра освіти України.

Кафедра телекомунікаційних систем є однією з кафедр, що відповідає за випуск бакалаврів і магістрів за спеціальністю 172 «Телекомунікації та радіотехніка».

Зліва направо: зав. лаб. Бондар О. Д.; к. т. н., доц. Педяш В. В.; к. т. н., ст. викл. Орешков В. І.; ст. викладач Бунчужна Т. С.; к. т. н., доц. Корнійчук В. І.; зав. кафедри, д. т. н., проф. Балашов В. О.; д. т. н., проф. Лісовий І. П.; зав. лаб. Степовий С. А.; викл. Тотміна Ю. М.; ст. викл. Макаров І. В.; асп. Єгупова О. П.; викл. Рябуха О. В.; к. т. н., ст. викл. Барба І. Б.; ст. викл. Мазур Г. Д.

Під час навчання студенти опановують знання й вміння розробки, проектування та технічної експлуатації цифрових систем передачі з металевих, волоконно-оптичних, радіорелейних і супутникових ліній зв'язку.

Для студентів, які навчаються в групах «технічної еліти», викладання дисциплін здійснюється англійською мовою.

Кафедра нараховує п'ять навчальних лабораторій і містить зразки сучасного обладнання зв'язку та вимірювальних приладів:

— сучасних волоконно-оптичних систем передавання: синхронний транспортний модуль STM-1 AXD-155 фірми Ericsson (завдяки якому на кафедрі було змонтовано фрагмент системи передачі SDH); оптичний мультиплексор uMSP-155 (фірми Watson Telecom); сервісний гнучкий мультиплексор-концентратор HTC-1100 (фірми Watson Telecom); мультиплексор CWDM FRM 220-MD40-UP02;

— обладнання мереж доступу (xDSL модеми; обладнання доступу по технології xDSL IP DSLAM 7324RU фірми Alcatel Lucent; мультиплексор доступу цифрової абонентської лінії ISAM 7330 RU фірми Alcatel Lucent; Ethernet DSLAM Si-2000 фірми ISKRATEL);

— радіорелейна система AL13D E3 8xE1+Ethernet 13 ГГц PPC ALCOMA комплект (2ВЧ+2НЧ);

— класичного телекомунікаційного обладнання (ІКМ-30; ІКМ-120; ІКМ-15);

— вимірювальних приладів: вимірювачі рівнів електричного та оптичного сигналу, аналогові та цифрові осцилографи, рефлектометр, цифрові аналізатори спектру та інші.

Радіорелейна станція «Алсота»
(лаб. заняття з д. т. н., професором Лісовим І. П.)

2004 р. дирекція первинної мережі ВАТ «Укртелеком» (директор Костік Б. Я., заст. директора із капітального будівництва Шуба О. Г. силами ЦПМ-11 (директор Гельчин О. В. — випускник академії) побудувала сучасну волоконно-оптичну лінію передачі між двома навчальними корпусами академії, об'єднавши кафедри ТКС і ВОЛЗ. На цій лінії встановлено сучасну цифрову волоконно-оптичну систему передач, що дає можливість навчати студентів на сучасному обладнанні цифрових систем передач.

Працездатність обладнання забезпечують: завідувачі лабораторій С. А. Степовий і О. Д. Бондар, пров. фахівець Д. О. Стеля, інженер I кат. Д. А. Гордійчук.

Упродовж 60–80-х рр. минулого століття на кафедрі було сформовано передові наукові шко-

ли перспективних на той час напрямків розвитку телекомунікацій:

— корекції частотних характеристик каналів зв'язку (д. т. н. В. О. Кисіль, к. т. н.: Л. П. Брітнер, П. Я. Нудельман, Ю. А. Павличенко, П. О. Пашолок, О. М. Кись);

— розробки систем передачі (модемів) цифрових сигналів через аналогові канали зв'язку (к. т. н.: В. А. Брескін, А. В. Лазарев, А. Ю. Лев, Ю. В. Шевченко, В. Недельніченко, Т. С. Бунчужна, С. Г. Яценко, М. С. Гаврилюк, Т. О. Болотських, Л. Ф. Кузнецов, В. І. Печерський);

— розробки систем передачі (модемів) з ортогональними гармонійними сигналами (к. т. н.: І. А. Байдан, В. О. Балашов, А. К. Гуцалюк, П. Я. Нудельман, Л. М. Раховіч, О. М. Темесов);

— розробка багатоканальних систем передачі різного призначення (к. т. н.: В. М. Захаров, І. О. Байдан, І. П. Лісовий, О. М. Мельникова, Ю. І. Чистяков).

Результатами наукової діяльності вчених кафедри, об'єднаних у науково-дослідну лабораторію систем передачі бінарних сигналів — НДЛ СПБС, є такі досягнення: розробка першого в СРСР автоматичного фазового коректора характеристик каналів тональної частоти, що отримала грамоту за перше місце на ВДНГ СРСР; розробка автоматичного коректора характеристик вторинних (смуга частот 240 кГц) каналів і трактів та ін.; розробка ряду модемів на різні швидкості передачі; розробка модемів з ортогональними гармонійними сигналами: «Поліорт», «Газета»; розробка цифрового модема на швидкість 480 кбіт/с з ортогональними гармонійними сигналами та процесором швидкого перетворення Фур'є; система передачі цифрової інформації «Гамма-ЦТ» через канали апаратури К-60; перша в СНД цифрова система передачі 4 телефонних сигналів через абонентську телефонну лінію; розробка підводної багатоканальної системи збору і передачі інформації; розробка системи передачі з перетворенням часового масштабу сигналів.

Розроблені кафедрою методи передавання бінарних сигналів використовують у сучасних технологіях доступу xDSL та інших високошвидкісних модемах.

За останні роки на кафедрі ТКС проведено такі НДР:

1) «Дослідження та розроблення перспективних телекомунікаційних технологій» (керівник — д. т. н., проф. Балашов В. О., беруть участь: ст. викл. Орешков В. І., доц. Педяш В. В., ст. викл. Барба І. Б., асп. Єгупова О. П.);

2) «Дослідження бездротових оптичних мереж доступу» (керівник — к. т. н., доц. Корнійчук В. І.);

3) «Теорія множин та нечітка логіка в телекомунікаціях», «Удосконалення технологій побудови та методів проектування телекомунікаційних мереж із використанням адекватних математичних моделей трафіку» (керівник — проф. І. П. Лісовий, беруть участь: ст. викл. І. В. Макаров, Г. В. Пилипенко, В. М. Колчар);

4) «Дослідження впровадження технології VDSL2 на мережі ШСД ПАТ «Укртелеком», виконана спільно з ДП «ОНДІЗ» на замовлення ПАТ «Укртелеком» під керівництвом проф. Балашова В. О.

За результатами наукових досліджень співробітники кафедри видали 14 монографій та підручників, понад 1000 статей у наукових періодичних виданнях, отримали понад сотню авторських свідоцтв на винаходи, зробили внесок у Міжнародний союз електрозв'язку (ITU-T).

За час існування кафедри орієнтовно підготовлено 60 кандидатів наук, 14 докторів технічних наук, які працюють у багатьох країнах: Україна, Росія, Грузія, Вірменія, Азербайджан, США, САР, КНР, КНДР, Канада, Куба, Узбекистан та інші.

Випускники аспірантури кафедри стали докторами наук, професорами (В. І. Куля, В. А. Кисіль, В. І. Скоропадський, В. А. Балашов, Б. І. Крук, Глауко Тильсе, Т. М. Попов, Ю. А. Павличенко, Е. О. Сукачов, В. О. Брескін, І. П. Лісовий), завідувачами кафедр (Ю. А. Павличенко, І. О. Байдан, В. І. Куля, Ю. В. Калінін, А. П. Отливанський, В. О. Балашов), деканами чи заступниками деканів факультетів академії (С. С. Кріль, Л. П. Брітнер, Ю. А. Павличенко, О. В. Онацький, Ю. І. Чистяков, О. М. Кись).

До наукової роботи залучають студентів. Щорічно студенти беруть участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Інфокомунікації — сучасність та майбутнє», науково-технічній конференції професорсько-викладацького складу, науковців, молодих учених, аспірантів і студентів, у Всеукраїнській студентській олімпіаді за напрямом «Телекомунікації», Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із технічних наук за спеціальностями: «Телекомунікаційні системи та мережі», «Інформаційні мережі зв'язку», стипендіальному конкурсі Фонду Пінчука «Завтра UA».

Ст. викладач Мазур Г. Д. пояснює студенту структуру DDF

Сьогодні на кафедрі навчаються 4 аспіранти (керівники проф. Балашов В. О., проф. Лісовий І. П., проф. ОНАЗ Іващенко П. В.).

Професорсько-викладацький склад кафедри: зав. кафедри, д. т. н., проф. Балашов В. О.; д. т. н., проф. Лісовий І. П.; к. т. н., проф. ОНАЗ Іващенко П. В.; к. т. н., доц. Корнійчук В. І.; к. т. н., доц. Педяш В. В.; к. т. н., доц. Селіванов П. П.; к. т. н., ст. викл. Орешков В. І.; к. т. н., ст. викл. Барба І. Б.; к. т. н., ст. викл. Солодка В. І.; ст. викл. Макаров І. В.; ст. викл. Розенвассер Д. М.; викл. Орябінська О. О.; ст. викл. Мазур Г. Д.; викл. Рябуха О. В.; асп. Єгупова О. П.; зав. лаб. Степовий С. А.; зав. лаб. Бондар О. Д.; асп. Стеля Д. О.; зав. лаб. Ефендієва С. К.

2020 р. до кафедри телекомунікаційних систем було **приєднано кафедру теорії електричного зв'язку та метрології ім. А. Г. Зюко**.

Кафедра теорії електричного зв'язку та метрології ім. А. Г. Зюко була однією з провідних кафедр.

Зліва направо: к. т. н., проф. ОНАЗ Іващенко П. В.; к. т. н., доц. Селіванов П. П.; к. т. н., ст. викл. Солодка В. І.; ст. викл. Розенвассер Д. М.; викл. Орябінська О. О.

Розглядаючи історію кафедри, слід звернутися до початку 60-х років минулого століття. Тоді однією з провідних кафедр була кафедра радіоприймальних пристроїв і електронних підсилювачів, яку очолював професор Ризкін А. А. 1965 року, за запрошенням адміністрації ОЕІЗ, приїхав працювати професор Зюко А. Г. Саме тоді ж кафедру радіоприймальних пристроїв і електронних підсилювачів було поділено на дві окремі кафедри. Одну з них (кафедру радіоприймальних пристроїв, на базі якої було створено кафедру теорії електричного зв'язку) очолював професор Зюко А. Г.

Андрій Глібович Зюко закінчив Московський електротехнічний інститут зв'язку 1947 р. за спеціальністю «Інженер радіозв'язку». Основними напрямками його наукової діяльності були: завадостійкість і ефективність систем передавання інформації, статистична теорія зв'язку. За цими напрямками він підготував кандидатську дисертацію на тему «Пропускная способность радиолнии и помехоустойчивость приемника при большем уровне флуктуационных помех» (1952 р.) і докторську дисертацію на тему «Помехоустойчивость и эффективность систем связи» (1964 р.). Результати його наукової діяльності показано більш ніж у 70 наукових працях, а також у монографії «Помехоустойчивость и эффективность систем связи» (перше видання 1963 р., перероблені видання 1972 р. та 1985 р.). Був співавтором підручників «Теория передачи сигналов» та «Теория электрической связи». 1975 р. за редакцією А. Г. Зюко видано підручник «Радиоприемные устройства». А. Г. Зюко заснував одеську школу статистичної теорії зв'язку, був організатором симпозіумів з проблем завадостійкості зв'язку, що проводились із періодичністю один раз на два-три роки з 1967 до 1999 р. у м. Одесі. Під його керівництвом підготовлено і захищено три докторські дисертації, 35 кандидатських дисертацій.

З 1965 р. на кафедрі під керівництвом А. Г. Зюко було розгорнуто широкий фронт науково-дослідних робіт із підвищення завадостійкості й ефективності супутникових систем зв'язку. 1970 р. на кафедрі засновано галузеву науково-дослідну лабораторію з цієї проблеми.

А. Г. Зюко зробив значний внесок у розвиток навчального процесу: 1966 р. розробив і викладав нову навчальну дисципліну «Теорія передавання сигналів». А. Г. Зюко було присвоєно звання заслуженого працівника вищої школи та почесного члена НТТ РЕЗ СРСР. На час заснування кафедри радіоприймальних пристроїв тут працювали: доцент, к. т. н. Симонтов І. М.;

доцент, к. т. н. Левітан Г. І.; доцент, к. т. н. Поляков І. Л.; доцент, к. т. н. Коробов Ю. Ф.; старший викладач Рига П. С.; викладач Ястржембський В. Д. У 1967 р. склад кафедри поповнився викладачами Банкетом В. Л., Дирдою В. Ю., Іващенко П. В. На початку сімдесятих років до викладацького складу увійшли: М. Ф. Іванов, Л. Ю. Савицький, Л. О. Лисенко. 1989 р. кафедра отримала назву теорії електричного зв'язку. Очолив кафедру д. т. н. професор Банкет В. Л.

Віктор Леонідович Банкет закінчив ОЕІЗ 1960 р. за спеціальністю «Інженер радіозв'язку». Захистив кандидатську дисертацію «Исследование помехоустойчивых демодуляторов ЧМ сигналов» (1970 р.) і докторську «Теория групповых сигнально-кодовых конструкций и ее применение в системах передачи сообщений» (1989 р.). За результатами наукової роботи надруковано понад 100 наукових праць, сім навчальних посібників, зокрема у співавторстві, дві монографії: «Помехоустойчивость и эффективность систем передачи информации» (1985 р.) і «Цифровые методы в спутниковой связи» (1988 р.). Авторськими свідоцтвами захищено 19 винаходів. Під керівництвом В. Л. Банкета підготували й захистили дисертації 10 кандидатів наук.

З 2006 до лютого 2020 р. кафедру очолював професор Іващенко П. В. — один з учнів професора Зюко А. Г. П. В. Іващенко 1976 р. захистив кандидатську дисертацію «Эффективность систем передачи дискретных сообщений по каналам с ограниченной полосой частот». Після захисту кандидатської дисертації сферою його наукових інтересів стала цифрова обробка сигналів у системах зв'язку й мовлення. покладено його наукові розробки.

2003 р. кафедрі присвоєно ім'я А. Г. Зюко для вшанування пам'яті великого науковця і педагога, який багато зробив для розвитку теорії електричного зв'язку, навчальної й наукової роботи в академії та на кафедрі зокрема.

2017 р. за наказом ректора академії відбулося об'єднання кафедр теорії електричного зв'язку ім. А. Г. Зюко і метрології, стандартизації та сертифікації в одну кафедру теорії електричного зв'язку та метрології ім. А. Г. Зюко.

Починаючи з 1995 р. кафедра забезпечувала підготовку фахівців за спеціалізацією «Супутникові системи зв'язку та мовлення». Для цього на кафедрі була створена лабораторія

Сьогодні на кафедрі проводяться науково-дослідні роботи: «Аналіз частотної та енергетичної ефективності систем передавання в мережах 4G і 5G» та «Використання монотонних булевих

функцій для дослідження структури інформаційних мереж».

Шляхом безпосередньої участі у виконанні наукових розробок кафедри виховуються нові кадри. В останні роки захистили кандидатські дисертації за тематикою НДР кафедри О. А. Решетняк, М. О. Іщенко та І. С. Перекрестов. За роки існування кафедри захищено 48 кандидатських та три докторські дисертації.

За останні 15 років опубліковано 32 навчальні та методичні посібники. Лабораторні роботи з навчальних дисциплін виконуються в основному, на віртуальних макетах із використанням програмного забезпечення середовищ HP VEE, MatLab тощо (всього 47 лабораторних робіт).

У групах «технічної еліти» заняття з дисциплін «Теорія електричного зв'язку» і «Теорія інформації та кодування» викладають англійською мовою.

Кафедра комутаційних систем

Кафедра комутаційних систем — одна з перших фахових кафедр Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова. Кафедру засновано 1930 року як кафедру телефонії, а згодом (1967 р.) перейменовано в кафедру автоматичного електрозв'язку.

До 1941 року кафедру очолював Є. М. Петринський, під керівництвом якого на період війни всіх співробітників було евакуйовано до м. Ташкента. Після визволення Одеси (1944 р.) розпочато роботу з відновлення Одеського електротехнічного інституту зв'язку. Завідувачем кафедри й заступником директора з навчальної та наукової роботи інституту (до 1948 р.) призначено М. П. Коппа. Керівництво інституту та факультету активно сприяло становленню кафедри, адже у повоєнні роки були повністю відсутні лабораторна база та навчальне обладнання, не вистачало кваліфікованих викладачів. Марк Пилипович Копп фактично створив нову кафедру телефонії та зробив вагомий внесок у розвиток та відновлення інституту. Саме тоді на кафедрі розроблено основні лекційні курси та створено навчальну лабораторію, яку, попри важкі повоєнні умови, прагнули забезпечити сучасним обладнанням. Висока якість лабораторних стендів і постійне їх удосконалення завжди були визначальними рисами кафедри телефонії.

Кафедру очолювали: доцент Копп М. П. (1944–1974 рр.); доцент Борщ В. І. (1974–1976 рр.); доцент Танько А. В. (1977–1979 рр.); доцент Корнеев Ю. В. (1979–1994 рр.); до-

цент Корнишев Ю. М. (1994–2000 рр.); доцент Дузь В. І. (2000–2001 рр.); професор Борщ В. І. (2001–2006 рр.); професор Ложковський А. Г. (з 2006 р.).

Зав. кафедри, д. т. н., професор Ложковський А. Г.

Наукова робота кафедри. 1961 р. в інституті відновлено діяльність відділу аспірантури. Під керівництвом М. П. Коппа дисертації захистили: Ю. М. Корнишев (1968 р.); А. Я. Маркович (1972 р.); А. В. Танько (1969 р.); Ю. В. Корнеєв (1974 р.); А. М. Зелінський (1979 р.), М. О. Чумак (1981 р.), І. Д. Назарой (1989 р.), В. І. Дузь (1993 рр.) — науковий керівник Ю. М. Корнишев; Г. С. Гайворонська (1999 р.), А. Г. Ложковський (2003 р. — кандидатську, а 2010 р. — докторську) — науковий керівник М. В. Захарченко; В. Г. Ружинський (2007 р.), Н. С. Салманов (2008 р.) — науковий керівник М. О. Чумак; Р. А. Ганіфаєв (2009 р.), О. С. Артющик (2017 р.), Є. В. Левенберг (2019 р.) — науковий керівник А. Г. Ложковський; І. М. Соловська (2017 р.) — науковий керівник І. В. Стрелковська.

Науково-дослідні лабораторії кафедри очолювали: М. П. Копп (з 1979 р. — Ю. В. Корнеєв, а з 1994 р. — с. н. с. М. Н. Піскер), к. т. н., доцент Корнишев Ю. М., к. т. н., доцент Танько А. В.

Співробітники науково-дослідної лабораторії № 34 (заснована 1957 р.) М. Н. Піскер, А. Я. Маркович, О. А. Єрмаков, А. Г. Ложковський, Т. В. Литвиненко, Т. В. Смаглюк виконали такі роботи:

- Комплекс релейних пристроїв із підтримки працездатності машинних АТС;
- Розробка релейних пристроїв для з'єднувальних ліній АТС різних систем;
- Розробка лінійного концентратора малої місткості;
- Розробка пристроїв дистанційного контролю АТС К-50/200 та К-100/2000;
- Комплексне дослідження структури й стану СТМ в Україні та Молдові;

- Розробка модернізованих сільських координатних станцій К-50/200М;
- Розробка пристроїв виміру параметрів телефонного повідомлення на СТМ;
- Розробка основних положень дослідження цифрових АТС у САР;
- Розробка узгоджувальних комплектів для систем передавання ІКМ-30;
- Розробка електронних керувальних пристроїв для координатних АТС.

Співробітники науково-дослідної лабораторії № 8 (заснована 1969 р.) Ю. М. Корнишев, А. М. Зелінський, М. О. Чумак, І. Д. Назарой, В. І. Дузь, Т. М. Барабаш, А. Г. Ложковський виконали такі роботи:

- Розробка інструкцій із проектування координатних АТС типу К-100/2000 та К-50/200;
- Розробка інструкцій із проектування КЕ АТС типу ІАТСКЕ «Істок»;
- Розробка рекомендацій із проектування ЦАТС типу ЕАТС-ЦА С-32;
- Розробка нормативних документів для цифрових вузлів спецслужб, пристроїв обслуговування викликів і Call-центрів на мережах ВАТ «Укртелеком».

Розроблено кілька варіантів пристроїв для реєстрації параметрів телефонного навантаження (автори В. І. Дузь та А. Г. Ложковський). Співробітники лабораторії: М. О. Чумак, В. І. Дузь та А. Г. Ложковський здійснювали систематичні вимірювання параметрів телефонного навантаження і збір статистичних даних на телефонних мережах країн Прибалтики, Росії, України й Молдови шляхом монтажу спеціальної виміральної апаратури.

За результатами наукових досліджень представники лабораторії А. М. Зелінський, М. О. Чумак, І. Д. Назарой, В. І. Дузь та А. Г. Ложковський захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук.

Співробітники науково-дослідної лабораторії № 125 (заснована 1985 р.) А. В. Танько, А. Г. Ложковський, Ю. П. Дерев'янка виконали такі роботи:

- Пристрої для реєстрації параметрів телефонного навантаження;
- Малогабаритні автоматичні телефонні комутатори: АТК-48/4 (48 абонентських ліній та 4 лінії зовнішнього зв'язку) та АТК-8/2;
- Пристрої автоматичного зв'язку високівольними лініями електропередачі.

Основний напрямок наукової діяльності лабораторії — розробка на базі мікропроцесорів різноманітних пристроїв зв'язку. Малогабаритні автоматичні телефонні комутатори, розроблені

лабораторією у 80-ті роки, були першими прототипами відомчих телефонних міністанцій, що використовуються і дотепер у різних офісах і підприємствах.

З 2006 року науково-дослідну роботу кафедри очолює професор А. Г. Ложковський, під керівництвом якого виконано роботи:

— Розробка математичних методів та систем моделювання об'єктів та процесів, № 0111U005125, 2010;

— Аналіз показників якості функціонування мультисервісної мережі зв'язку загального користування, державна реєстрація № 0111U005679, 2011;

— Система автоматизованого проектування мультисервісних мереж зв'язку, № 0113U005707, 2012;

— Аналіз методик проектування мультисервісних мереж зв'язку та розробка програмного забезпечення САПР, № 0113U004755, 2013;

— Вдосконалення методик проектування мультисервісних мереж зв'язку та розробка програмного забезпечення систем автоматизованого проектування мереж наступних поколінь з пріоритизацією трафіку, № 0114U004804, 2014;

— Моделі самоподібного трафіку мультисервісних мереж зв'язку, № 0115U004805, 2015;

— Удосконалення технологій побудови та методів проектування телекомунікаційних мереж із використанням адекватних математичних моделей трафіку, № 0116U003632, 2016–2017.

Навчальна робота кафедри. До 1955 року на кафедрі викладали єдину дисципліну «Телефонія», базою якої була власна лабораторія. Упродовж 50-х років у створенні лабораторних стендів брав участь колектив кафедри: доценти М. П. Копп, Е. А. Самойленко, О. С. Шилов, асистенти В. М. Романцов, Г. В. Стовбун, О. Я. Маркович та інші, а також студенти старших курсів під керівництвом завідувачів лабораторій В. І. Юрченка, М. Л. Пестрякова і В. В. Якубовського.

1967 р. кафедру телефонії перейменовано на кафедру автоматичного електрозв'язку, що було зумовлено суттєвими змінами в галузі зв'язку, зокрема автоматизацією процесів встановлення з'єднань на АТС. 1947 р. в Одесі збудовано першу автоматичну телефонну станцію на отриманому за контрибуцією з Німеччини обладнанні фірми «Siemens» типу S-26 та S-29. 1959 р. в країні змонтовано перші автоматичні міжміські телефонні станції типу АМТС-1 декадно-крокової системи. У зв'язку з активним впровадженням автоматичних АТС виникла необхідність вивчення замість обладнання

ручних комутаторів устаткування автоматики електромеханічних АТС декадно-крокових та координатних систем. 1956 р. на кафедрі запроваджено вивчення нової дисципліни «Автоматичний міжміський і сільський зв'язок», а з 1960 р. — «Теорія телефонних і телеграфних повідомлень». З 1967 року додатково викладають дисципліни «Основи дискретної автоматики» та «Автоматичні системи комутації». Усе це сприяло розширенню спектру комутаційного обладнання лабораторії кафедри.

На кафедрі вивчають усе, що пов'язано з комутацією у телекомунікаціях: цифрові системи комутації мереж фіксованого зв'язку; комутаційне обладнання мереж рухомого (мобільного) зв'язку, комутатори та маршрутизатори комп'ютерних мереж. З 2006 року повністю оновлено навчальні програми таких дисциплін: «Системи комутації та розподілу інформації», «Теорія телетрафіку», «Сучасні цифрові системи комутації», «Керування та експлуатація телекомунікаційних систем», «Радіодоступ телекомунікацій», «Технічна експлуатація та проектування систем рухомого зв'язку», «Основи цифрової комутації», «Проектування цифрових систем комутації», «Сигналізація й синхронізація в ТКС», «Технічна експлуатація комутаційних систем», «Системи комутації в мережах зв'язку з рухомими об'єктами», «Абонентський радіодоступ», «Сучасні проблеми теорії та практики ТКС».

Стрімкі темпи розвитку телекомунікацій сприяють якісній підготовці фахівців галузі зв'язку. Адже крім знань принципів апаратної реалізації модулів систем комутації необхідними є ще й знання сучасних комутаційних технологій і методів їх ефективного використання. Саме тому поточну роботу кафедри спрямовано не лише на підготовку вузькопрофільного фахівця телефонних мереж з технічної експлуатації та обслуговування комутаційних систем, а ще й на підготовку фахівця з комутаційних систем мультисервісних телекомунікаційних мереж, здатного ухвалювати зважені, науково обґрунтовані рішення. Він мусить володіти методами аналізу й розрахунку телекомунікаційних систем у конкретній мережевій реалізації, повинен уміти використовувати найбільш ефективні технології комутації каналів або пакетів для реалізації кожної з послуг мережі. Враховуючи це, у грудні 2006 року кафедру перейменовано на кафедру комутаційних систем.

Сьогодні на кафедрі існують три комп'ютерні класи та три навчальні лабораторії: комутаційні технології, цифрові системи комута-

ції, комутаційне обладнання NGN. 2008 р. при кафедрі створено науково-навчальну лабораторію операторської діяльності, що забезпечує функціонування всієї телекомунікаційної інфраструктури академії та є базою виробничої практики студентів. Провідним фахівцем лабораторії успішно працює О. О. Єрмаков.

Лабораторія цифрових систем комутації:
ЦСК «Квант-Є», «Дніпро», MSAN-3000

Навчальні лабораторії кафедри оснащені зразками реального комутаційного обладнання: цифрові системи комутації «Квант-Є», «Дніпро», «Матриця» та обладнання мереж наступного покоління NGN на базі мульти-сервісного вузла доступу MSAN SI-3000. Одна з лабораторій має лабораторні стенди окремих блоків та модулів цього обладнання, що дає змогу студентам детально вивчати особливості технологій комутації каналів та пакетів. Усі лабораторні роботи укомплектовано необхідними методичними та навчальними посібниками. Також забезпечують науково-практичну підготовку бакалаврів напряму «Телекомунікації», та магістрів спеціалізації «Мультисервісні засоби телекомунікацій» та «Мобільний зв'язок».

Актуальною є розробка програм дистанційного навчання.

Науково-педагогічний склад кафедри: лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, нагороджений нагрудними знаками «Почесний зв'язківець України» і «Відмінник освіти України», д. т. н., професор, завідувач кафедри Ложковський Анатолій Григорович; к. т. н., доцент, приват-професор Струкало Михайло Іполитович; к. т. н., доцент Шмельова Тетяна Рудольфівна; к. т. н., приват-доцент Соловська Ірина Миколаївна; ст. викладач Вербанов Олег Васильович; ст. викладач Голубенко Володимир Володимирович; ст. викладач Колчар Володи-

мир Михайлович; зав. лаб., секретар кафедри Смаглюк Тетяна Валентинівна.

Викладачі ведуть наукові дослідження на теми держбюджетних НДР. Також фахівці кафедри здійснюють рецензування наукових статей та авторефератів дисертацій, що надходять до збірника наукових праць. Викладачі постійно беруть участь у науково-технічних конференціях і семінарах академії всеукраїнського та міжнародного рівнів, читають лекції на курсах підвищення кваліфікації працівників галузі зв'язку України та інших країн.

Наукові роботи студентів, написані під керівництвом викладачів кафедри, регулярно рекомендують до участі в конкурсах студентських робіт. Наукову розробку команди студентів від кафедри за перемогу у Всеукраїнському конкурсі компанії МТС нагороджено поїздкою на Всесвітню виставку до міста Ганновера (керівник — А. Г. Ложковський).

Кафедра комутаційних систем впроваджує інноваційні технології та ефективні засоби підготовки спеціалістів. Робота колективу кафедри спрямована на формування нової генерації фахівців, які мають фундаментальні та спеціальні знання, здатні до самостійної творчої роботи з урахуванням об'єктивних вимог нашого часу.

Основний напрямок діяльності кафедри комутаційних систем — формування якісно нового навчального середовища, що відповідає сучасному стану та перспективним тенденціям науково-технічного розвитку телекомунікацій, новітнім досягненням у телекомунікаціях з метою підготовки конкурентоспроможних фахівців галузі.

Обмін досвідом у лабораторії цифрових систем комутації кафедри КС (зліва направо):
проф. Уривський Л. О. (КПІ), проф. Лемешко О. В. (ХНУРЕ), проф. Ложковський А. Г. (ОНАЗ)

Кафедра комп'ютерних наук

Кафедру було створено 2017 р. у зв'язку з відкриттям в Одеській національній академії зв'язку ім. О. С. Попова нової спеціальності 122 «Комп'ютерні науки».

*Зав. кафедри, к. т. н.,
доц. Вороной С. М.*

Кафедра за підтримки Impact Hub Odessa 2018 року провела олімпіаду Computer Science, перша частина якої — конкурс IT-проектів, друга — міні-Хакатон від Техноклуб. Спеціальність 122 «Комп'ютерні науки» надає студентам можливість отримати комплексний набір фундаментальних знань із сучасних IT-технологій та перспективну роботу в IT-компаніях, зокрема за гнучким робочим графіком або віддалено.

Hackathon вишив Одеси

Студенти спеціалізуються в проектуванні та розробці Web-орієнтованих корпоративних та інформаційно-пошукових систем, програмних продуктів автоматизації логістики, CRM і ERP систем, Data mining, систем штучного інтелекту та експертних систем, у розробці забезпечення для комп'ютерного моделювання та графіки. Навчання ґрунтується на сучасних мовах і технологіях програмування (C ++, Java, C #, NET, UML), засобах проектування баз

даних (MySQL, PostgreSQL, Oracle, MongoDB), розробці WEB-ресурсів (HTML, CSS, JavaScript, PHP, Python, Ajax, jQuery, Node.js, Amazon Web Services) і мобільних додатків (Android SDK), освоєнні сучасних середовищ розробки програмного забезпечення (MS Visual Studio, Eclipse PDT, Rational Rose, BPwin, NetBeans, PhpStorm, Aptana Studio, IntelliJ IDEA). Велику увагу приділено клієнт-серверним технологіям, адмініструванню комп'ютерних мереж на ОС Unix/Linux і обладнанні CISCO Systems, засобам технологічного забезпечення роботи підприємств (1C, Mathlab, Statistica, AutoCAD), паралельним і розподіленим обчисленням (MPI, OpenMP, CUDA, OpenCL).

*Проведення олімпіади зі спеціальності
«Комп'ютерні науки» в ImpactHub Odessa*

Працівники кафедри: зав. кафедри, к. т. н., доцент Вороной Сергій Михайлович; к. т. н., доцент Трегубова Ірина Анатоліївна; к. т. н., доцент Заврак М. В.; ст. викладач Северин Микола Володимирович; викладач Гребінна Ірина Вікторівна; викладач Рябов Д. М.; зав. лаб., викладач Ігнатушин Олексій Юрійович; викладач Макоганюк Анастасія Олегівна.

*Представники Університету прикладних наук
Анхальт (Кетен, Німеччина) проводять заняття
для студентів*

Кафедра фізики та волоконно-оптичних ліній зв'язку

Кафедру фізики та волоконно-оптичних ліній зв'язку засновано у вересні 2018 року шляхом об'єднання кафедр фізики оптичного зв'язку (ФОЗ) і волоконно-оптичних ліній зв'язку (ВОЛЗ). Першим керівником об'єднаної кафедри став кандидат технічних наук, доцент Степанов Д. М.

Зліва направо: д. т. н., професор Бондаренко О. В.; в. о. зав. кафедри, к. т. н., доцент Степанов Д. М.; к. т. н., ст. викл. Багачук Д. Г.; викл. Юр'єва О. В.; к. т. н., ст. викл. Стащук О. М.; к. т. н., доц. Горбачов В. Е.; ст. викл. Старенький І. В.; к. т. н., доц. Марколенко П. Ю.

Одночасно з відкриттям Одеського інституту інженерів зв'язку (1930 р.) створили кафедру телефонно-телеграфного зв'язку, на якій викладали дисципліну «Лінійні споруди зв'язку». 1945 року створено кафедру лінійно-кабельних споруд, 1967 року — кафедру лінії зв'язку, а з 1990 року перейменовано на кафедру волоконно-оптичних ліній зв'язку.

Першим завідувачем кафедри ВОЛЗ був кандидат технічних наук, доцент Пишкін Іван Петрович. Тоді кафедра здійснювала підготовку фахівців факультету телефонно-телеграфного зв'язку. Також було створено лабораторію, в якій студенти отримували теоретичні та практичні навички з технічної експлуатації, проектування та будівництва повітряних і кабельних ліній зв'язку. Наступними завідувачами кафедр

ри працювали: доц. Сецько М. А., ст. викладач Кузьмін М. Г., доц. Калінін Ю. В., доц. Отліванський А. Л., проф. Макаров Т. В., проф. Одінцов М. М. З 2003 року завідувачем кафедри був лауреат Державної премії України в галузі науки та техніки, на сьогодні проректор із навчальної роботи ОНАЗ ім. О. С. Попова, доктор технічних наук, професор Бондаренко Олег Володимирович. З 2015 р. виконує обов'язки завідувача кафедри, к. тех. наук, доцент Степанов Д. М.

За роки свого існування кафедра зробила значний внесок у розвиток лінійних споруд кабельних магістралей у галузі зв'язку колишнього СРСР та України. 1960 року, на полігоні Одеського електротехнічного інституту зв'язку, кафедра засновує лабораторію з випробування кабельної продукції на надійність. Вона виконує ряд науково-дослідних робіт із замовлення Всесоюзного науково-дослідного інституту кабельної промисловості (м. Москва). 1963 року працівники кафедри розробили комплекс механізації будівництва ліній зв'язку (автори: доц. Пишкін І. П.; ст. викладачі Кузьмін М. Г. та Кондаков О. Г., інженер Кузнецов Г. Е.). На Всесоюзній виставці досягнень народного господарства СРСР розробку науковців було відмічено бронзовою медаллю. 1974 року на кафедрі створено комплекс трасопошукових приладів (автори: доц. Жаріков Є. Г. та доц. Калінін Ю. В., ст. науковий співробітник Павлов С. Г.), який також було відмічено бронзовою медаллю ВДНГ СРСР. 1980 року кафедра разом з НДІ «Дальній зв'язок» (м. Ленінград) розробила систему фільтрації хвильовидної лінії зв'язку (від кафедри у дослідженні брали участь доценти: Т. В. Макаров, М. М. Одінцов, та викладач В. А. Зіменко).

Кафедра фізики, заснована разом з Одеським інститутом зв'язку, посідала одне з провідних місць у базовій підготовці фахівців зв'язку.

На кафедрі працювали три науково-дослідні лабораторії з вивчення впливу зовнішніх факторів: температури, тиску, газу, магнітного поля, світла, радіації на характеристики та властивості напівпровідникових пристроїв, таких як діоди, транзистори, тиристори. Також викладачі кафедри виконували наукові роботи на державне замовлення.

З поширенням оптичного зв'язку викладачі кафедри розпочали досліджувати елементи волоконно-оптичних ліній зв'язку: світловипромінювальних діодів, напівпровідникових лазерів, оптичних модуляторів, оптичного волокна та фотоприймальних пристроїв — фотодіодів. У той час кафедру фізики було перейменовано в кафедру фізики оптичного зв'язку.

Науковці кафедри фізики та волоконно-оптичних ліній зв'язку робили значний внесок у розвиток вітчизняної науки й техніки.

Професор Бондаренко О. В. упродовж 10 років поєднував роботу на кафедрі з роботою на виробництві ВАТ «Одескабель». Під час роботи на посаді керівника науково-дослідного відділу ВАТ «Одескабель» зробив особистий внесок у справу становлення вітчизняної науки з розробки та технології виробництва кабелів зв'язку. При ВАТ «Одескабель», під керівництвом професора Бондаренка О. В., створено нові типи кабелів зв'язку для магістральних, зонних, місцевих і структурованих мереж. За комплекс дослідницьких, конструкторсько-технологічних розробок із впровадження високих технологій при виробництві волоконно-оптичних кабелів світового рівня 2001 року йому присудили Державну премію України в галузі науки й техніки. Наукові праці проф. Бондаренка О. В., в галузі волоконно-оптичних кабелів, досліджені й узагальнені в монографії «Волоконно-оптические кабели. Теоретические основы, конструирование и расчет, технология производства и эксплуатация». Проф. Бондаренко О. В., заслужений діяч науки та техніки України, є автором понад 170 наукових праць, авторських свідоцтв на винаходи, шести монографій та підручників, а також методичних посібників із курсу «Напрявні системи електричного та оптичного зв'язку».

О. В. Бондаренко за багаторічну сумлінну працю нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, нагрудним знаком «Почесний зв'язківець України», медаллю «Ветеран праці» та інше.

Окрім дослідження відомих пристроїв, а саме транзисторів та діодів, на кафедрі розпочато розробку нових принципів і концепцій напівпровідникових приладів для електронної техніки, наприклад, варикапів — напівпровідникових конденсаторів, електроємність яких змінюється шляхом зміни зовнішньої напруги

(на відміну від звичайних конденсаторів, для зміни ємності яких потрібно крутити ручку). За цю роботу (1990 року) І. М. Вікулін отримав Державну премію за розробку варикапів.

Професор Макаров Т. В. розробив основи теорії фотопружної й електрооптичної анізотропії світловодів (волоконних і смужкових), шість нових типів світловодів і способи їх виробництва, що отримали підтвердження 22 авторськими свідоцтвами на винаходи; опублікував понад 150 наукових робіт. Він є членом-кореспондентом Академії зв'язку України, нагороджений почесним знаком СРСР «Майстер зв'язку», багато років працював проректором академії з наукової роботи.

Професор Одінецов М. М. працював над дослідженням модоселективних направлених відгалужувачів для хвилевидних ліній зв'язку. Його дослідження пов'язані з аналізом волоконно-оптичних ліній передачі з неоднорідностями, а також анізотропних оптичних волокон.

М. М. Одінецов є членом-кореспондентом Академії зв'язку України, автором понад 100 наукових робіт, серед яких 3 винаходи. Микола Миколайович нагороджений нагрудними знаками: «Почесний зв'язківець України», «Почесний радист СРСР», «Відмінник освіти СРСР» та «Відмінник освіти України». Багато років працював проректором академії з роботи з іноземними студентами.

Сьогодні на кафедрі працюють висококваліфіковані фахівці: д. т. н., проф. Бондаренко О. В.; к. т. н., доц. Степанов Д. М.; к. ф.-м. н., професор Ірха В. І.; к. т. н., ст. викл. Багачук Д. Г.; к. т. н., доц. Горбачов В. Е.; к. т. н., доц. Марколенко П. Ю.; к. т. н., доц. Одегов М. А.; к. т. н., ст. викл. Стащук О. М.; ст. викл. Петрович В. С.; ст. викл. Старенький І. В.; викл. Слободянюк І. А.; викл. Юр'єва О. В.; зав. лаб. Глаголевський О. Б.; провідний фахівець Шишкова С. І.; фахівець I категорії Лупов А. Л.

Фахівці кафедри мають досвід практичної роботи в промисловості телекомунікацій.

Навчально-науковий інститут кібербезпеки, комп'ютерних і радіотехнологій

Навчально-науковий інститут кібербезпеки, комп'ютерних і радіотехнологій

Навчально-науковий інститут кібербезпеки, комп'ютерних і радіотехнологій є одним із найстаріших в академії. Він був створений на базі факультету радіо Одеського інституту інженерів зв'язку 1930 року.

Інститут декілька разів було реструктуризовано: 2005 р. — у Навчально-науковий інститут радіо, телебачення, електроніки (ННІ РТЕ), 2015 р. — у Навчально-науковий інститут радіо, телебачення та інформаційної безпеки (ННІ РТ та ІБ), а 2020 р. — у Навчально-науковий інститут кібербезпеки, комп'ютерних і радіотехнологій у зв'язку з приєднанням ННІ КТА та Л.

Така реструктуризація провідного академічного підрозділу зумовлена розширенням та поглибленням спеціалізованої освітньої та наукової діяльності, розпочатої понад 75 років тому.

*Директор ННІ КБК і РТ, д. т. н.,
професор Василіу С. В.*

Директором інституту у січні 2013 р. було обрано доктора технічних наук, професора, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки Василіу Євгена Вікторовича.

На сьогодні у складі дирекції інституту працюють: зав. секції автоматизації, робототехніки та енергозаощадження, к. т. н., доц. Кріль Сергій Сергійович, відповідальний за навчально-методичну роботу, к. т. н. Кільдішев Віталій Йосипович; координатор із виховної роботи, к. т. н. Вакарчук Анна Олександрівна; відповідальний за наукову роботу Сідень Сергій Віталійович; фахівець Кришталь Тетяна Петрівна; провідний фахівець Дегтярьова Лариса Миколаївна.

До складу ННІ КБК і РТ входять такі кафедри:
— телебачення та радіомовлення, яку очолює доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки та техніки України Гофайзен Олег Вікторович;

— кібербезпеки та технічного захисту інформації, яку очолює доктор технічних наук, професор, заслужений працівник освіти України Захарченко Микола Васильович;

— автоматизації технологічних процесів та електроживлення, яку очолює д. т. н., професор Кадацький А. Ф.;

— комп'ютерно-інтегрованих технологічних процесів і виробництв, яку очолює к. т. н., доцент Флейта Ю. В.;

— фізичного виховання, яку очолює к.п.н., доцент Галуза С. С.

Викладацький колектив ННІ КБК і РТ складається з понад чотирьох десятків викладачів, серед яких 10 докторів наук, професорів, 25 кандидатів наук та доцентів. Показово, що переважна більшість викладачів зі спеціальних дисциплін — це випускники нашого інституту.

На сьогодні інститут РТ та ІБ проводить підготовку спеціалістів за рівнями освіти бакалавр і магістр відповідно до запровадженої в Україні ступеневої системи освіти. Навчання проводиться за спеціальностями: 172 «Телекомунікації та радіотехніка» і 125 «Кібербезпека». Випускники ННІ КК і РТ за спеціальністю «Телекомунікації та радіотехніка» здобувають кваліфікацію інженера засобів радіо та телебачення, наукового співробітника, а за спеціальністю «Кібербезпека» — кваліфікацію фахівця із захисту інформації в інформаційних і комунікаційних системах, інженера з інформаційної безпеки та наукового співробітника.

У середині дев'яностих років в Україні розпочато будівництво супутникового зв'язку. Через це на факультеті було запроваджено підготовку фахівців зі спеціальності «Супутникові системи мовлення». Одночасно з появою в Україні послуг мобільного зв'язку в інституті організовано підготовку фахівців зі спеціальності «Системи зв'язку з рухомими об'єктами». Також, під час впровадження системи ліцензування та розподілу радіочастот, започатковано підготовку фахівців радіочастотного менеджменту,

сучасних та перспективних систем радіомовлення. Впровадження в Україні цифрового телерадіомовлення спонукало до розширення навчальних планів підготовки фахівців в Інституті радіо, телебачення та інформаційної безпеки.

На базі інституту (з 2008 р.) створено Центр майстерності Міжнародного союзу електрозв'язку, відповідно до плану дій якого щорічно проводяться семінари та курси дистанційного навчання для фахівців зі Східної Європи та на території країн СНД.

Одним із головних напрямів інституту є наукова робота. Науково-педагогічний склад, аспіранти та студенти ННІ КК і РТ проводять наукову роботу у різних напрямках: дослідження в галузі перспективних методів захисту інформації, дослідження ефективності використання радіочастотного ресурсу України, розробка концепцій розвитку та методик проектування мереж зв'язку наступного покоління, розробка нових методів кодування, модуляції та стиснення інформації, розробка нових типів антен та багато іншого.

Співробітники та студенти провели семінар ІТУ, присвячений використанню адаптивних технологій у каналах передачі мультимедійної інформації

Науково-педагогічний склад, аспіранти та студенти беруть активну участь у Всеукраїнських та міжнародних науково-технічних конференціях IEEE, семінарах та тренінгах Міжнародного союзу електрозв'язку (ITU), українських та міжнародних наукових програмах і конкурсах. Вагомі наукові результати, апробовані на конференціях, публікуються у наукових періодичних виданнях на території України та за кордоном.

На базі ОНАЗ ім. О. С. Попова співробітники інституту щорічно проводять всеукраїнські та міжнародні конференції: «Перспективні напрямки захисту інформації» і «Вимірювальна та обчислювальна техніка у технологічних процесах».

Головними замовниками та партнерами в підготовці фахівців із телекомунікацій та радіотехніки є силові структури, конструкторські бюро, концерн радіомовлення, радіозв'язку та телебачення, адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державний комітет України з питань телебачення та радіомовлення. Зацікавлені у випускниках також Національна комісія з питань регулювання зв'язку в Україні, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення, національні теле- та радіокомпанії, оператори мобільного зв'язку та багато інших компаній.

Нагороди та грамоти ННІ КБК і РТ

Фахівці з кібербезпеки є дуже популярними на українському та світовому ринках праці, зокрема такі, які можуть кваліфіковано здійснювати: експлуатацію, модернізацію та технічне обслуговування засобів захисту інформації; проектування та розробку систем та засобів захисту інформації; організаційно-технічне забезпечення функціонування комплексних систем захисту інформації; технічний захист інформації на програмно-керованих телефонних станціях; аналітико-теоретичні дослідження в галузі кібербезпеки; проектування, створення та експлуатацію систем банківської безпеки; організацію захисту інформації в інфокомунікаційних системах і мережах та глобальній мережі Інтернет.

Бакалаврів та магістрів з кібербезпеки залучають до роботи в організації, установи та підприємства сфери управління: адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерство інфраструктури України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Служба безпеки України, Державне підприємство «Українські

спеціальні системи», силові структури, сфери захисту інформації в підприємницькій та банківській діяльності (системи інформаційної безпеки та відеоспостереження) і багато інших.

Випускників ННІ РТ та ІБ цінують за якісну професійну та ґрунтовну технічну підготовку, володіння сучасними методами й засобами програмування, досконале знання радіоелектроніки, систем радіозв'язку, мовлення й телебачення, систем і засобів технічного захисту інформації та кібербезпеки.

2020 р. до Навчально-наукового інституту радіо, телебачення та інформаційної безпеки приєднано Навчально-науковий інститут комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики.

2020 р. Навчально-науковий інститут радіо, телебачення та інформаційної безпеки перейменовано на Навчально-науковий інститут кібербезпеки, комп'ютерних і радіотехнологій.

Кафедра телебачення та радіомовлення

Кафедра телебачення та радіомовлення є випусковою зі спеціальності 172 «Телекомунікації та радіотехніка», яка забезпечує підготовку зі спеціалізації «Апаратура радіозв'язку, радіомовлення та телебачення» (бакалаврат і магістратура) й «Бездротові та медійні технології» (бакалаврат і магістратура). На кафедрі студенти отримують професійну підготовку, здобувають необхідні знання та навички для роботи на підприємствах, діяльність яких пов'язана з аудіовізуальними системами, службами й технологіями: у компаніях телевізійного та звукового мовлення провайдерського й операторського рівня; на підприємствах, що забезпечують послуги кабельного та супутникового телебачення; на підприємствах телекомунікаційної сфери, що забезпечують телекомунікаційні послуги з передавання аудіовізуальної інформації та Інтернет; у наукових та промислових підприємствах, що займаються дослідженням, створенням і вдосконаленням систем та апаратури.

Сьогодні до складу кафедри входять такі співробітники: зав. каф. ТБ та РМ, заслужений діяч науки і техніки України, д. т. н., проф. Гофайзен О. В.; заст. зав. каф., к. т. н., доц. Ошаровська О. В.; к. т. н., доц. Кольцова О. С.; секретар каф. ТБ та РМ, к. т. н., ст. викл. Баляр В. Б.; к. т. н., ст. викл. Пилявський В. В.; викл. Мазуркевич О. Ф.; викл. Патлаєнко М. О.; зав. лаб. Мукаелянц С. К.; ст. лаборант Бевз Т. М.; к. т. н., доцент Рожновський М. В.; д. т. н., про-

фесор Цалієв Т. А.; д. т. н., професор Сукачов Е. О.; к. т. н., с.н.с. Соломко О. В.; к. т. н., ст. викладач Вакарчук А. О.; к. т. н., ст. викл. Степанова Л. І.; к. т. н., ст. викл. Гринь М. С.; викладач Сідень С. В.

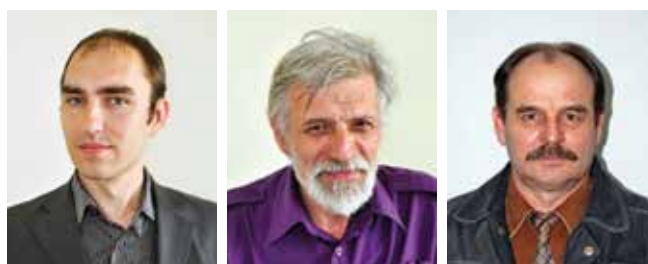
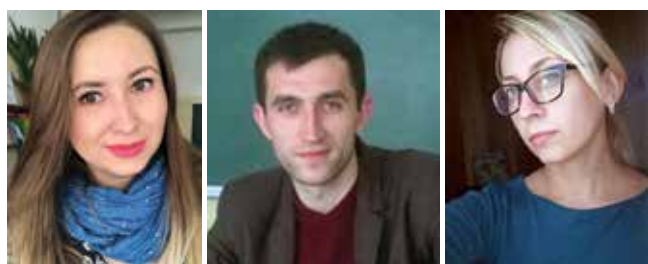
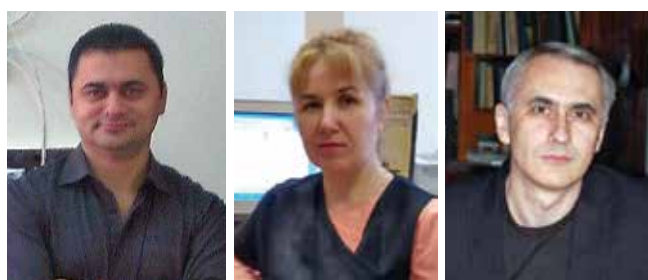
Зав. кафедри, д. т. н., професор Гофайзен О. В.

Викладати сучасні радіотехнології запросили провідних фахівців: представника Національної ради з питань телебачення та радіомовлення в Одеській області, к. т. н., доцента Салабая О. В. та керівника відділу Державного підприємства «Український науково-дослідний інститут радіо і телебачення», к. т. н., доцента Маковеєнка Д. О.

На кафедрі здійснюється підготовка бакалаврів, магістрів, докторів філософії й докторів наук, проводяться семінари у межах Центру майстерності Міжнародного союзу електрозв'язку.

Історія кафедри телебачення та радіомовлення — це історія поєднання напрямків діяльності п'яти кафедр: телебачення, радіомовлення та електроакустики, радіопередавальних пристроїв, радіоприймальних пристроїв, електронних підсилювальних пристроїв. Усі ці кафедри були спадкоємицями кафедри радіо, яку створив перший завідувач професор Цомакіон Б. Ф. 1932 року. З 1998 року і до сьогодні — це кафедра телебачення та радіомовлення.

В історію кафедри увійшли роботи відомих науковців: професора Різкіна А. А. («Розвиток теорії підсилювальних пристроїв»), професора Зюко А. Г. («Розвиток теорії завадостійкості»), професора Осадченка О. Ф. («Розвиток теорії акустичних систем»), доцента Глікліх М. О. («Створення першої літерозчитувальної машини»), доцента Сорензона А. П. («Створення наукового напрямку, пов'язаного з оцінюванням якості телевізійних зображень»), доцента Шумлянського І. І. («Розвиток теорії радіопередавальних пристроїв»), професора Агеєва Д. В. і доцента Левітана Г. І. («Розвиток теорії радіоприймальних пристроїв»).

Зліва направо: д. т. н., проф. Сукачов Е. О.; д. т. н., проф. Цалієв Т. А.; к. т. н., доц. Рожновський М. В.; к. т. н., доц. Ошаровська О. В.; к. т. н., ст. викл. Пилявський В. В.; викл. Мазуркевич О. Ф.; к. т. н., ст. викл. Баляр В. Б.; к. т. н., доц. Кольцова О. С.; к. т. н., с.н.с. Соломко О. В.; к. т. н., ст. викладач Вакарчук А. О.; викладач Сідень С. В.; к. т. н., ст. викл. Степанова Л. І.; викл. Патлаєнко М. О.; зав. лаб. Мукаелянц С. К.; зав. лаб., ст. викл. Гринь М. С.

Співробітники та студенти кафедри створили перший Одеський телецентр та перший телевізійний ретранслятор в Одеській області (с. Цєбрікове), що стало початком розвитку обласної мережі телевізійного мовлення. Вагомий внесок у ці розробки та їх реалізацію зробили:

доцент Глікліх М. О.; старші викладачі Морозовський В. Й., Калабін В. С., Сечін В. І.; інженер Рувінський М. Д.; завідувач лабораторії Семенов Г. П.; лаборант Бабенко Б. В.

Наукова лабораторія кафедри створила першу в СРСР літерозчитувальну машину і впродовж багатьох років проводилися роботи з розвитку алгоритмів розпізнавання образів.

Вагомий внесок у ці дослідження зробили: доцент М. О. Глікліх; інженери А. А. Бурлака, А. Д. Крисілов, І. А. Єщенко, М. Ю. Фікс, І. В. Хіхловська.

На кафедрі проводилися дослідження і розробка системи абонентського відеотелефона за участю доцента М. М. Шпакова, доцента Є. М. Шулюмова; інженерів Е. В. Мещерякової, О. В. Ошаровської та О. С. Семенюка.

Доцент Шишкін О. В. та інженери Бабенко Б. В. і Антонов О. С. створили стенд для випробування характеристик кінескопів у процесі їх виробництва, який було впроваджено на заводі «Кінескоп» (м. Львів).

Упродовж багатьох років на кафедрі проводилися дослідження, спрямовані на розвиток методів об'єктивного та суб'єктивного оцінювання якості телевізійних зображень, покладені в основу подальших робіт зі стандартизації параметрів та характеристик телевізійних систем.

Вагомий внесок у цю роботу зробили доценти: О. П. Сорензон, О. В. Гофайзен, В. С. Калабін; інженери: М. О. Солоп, М. І. Цикліс, М. Д. Рувінський, Н. Г. Крижановська, В. М. Братченко, М. І. Єпіфанов, В. Ф. Літовкін, Е. В. Мещерякова, А. В. Виходець.

Було створено модель системи передавання стереофонічного сигналу в діапазоні середніх хвиль та проведено першу в Європі експериментальну передачу за участю доцента Виходця А. В. та інженера Балана М. М.

Доцент Виходець А. В., доцент Мітрофанов Ю. М., доцент Денисов В. І., інженер Корольков В. В. розробили систему цифрового вводу для подальшого аналізу сигналів звукового мовлення в комп'ютер. Доцент Захарін В. М. та доцент Мітрофанов Ю. М. виконали роботи з покращення характеристик акустичних систем із використанням електромеханічного зворотного зв'язку.

З 1982 року до сьогодні, за участю співробітників кафедри, організовано і реалізується міжнародне співробітництво за завданнями Адміністрації зв'язку України у сфері мовленевих технологій, в процесі якого представлено внески в міжнародні організації з актуальних напрямів мовленнєвої техніки, покладені в ос-

нову модифікації й розроблення міжнародних нормативних документів.

За участю фахівців кафедри розроблено систему стандартів у сфері мовленнєвих і споріднених із ними технологій, програму впровадження цифрового телерадіомовлення України та правила технічної експлуатації засобів мовлення.

Реалізовано роботу міжнародного семінару МСЕ з мовленнєвих технологій, спрямовану на підвищення кваліфікації фахівців цифрового мовлення.

2020 р. до кафедри телебачення та радіомовлення було приєднано **кафедру технічної електродинаміки та систем радіозв'язку (ТЕД та СРЗ)**.

Кафедру технічної електродинаміки та систем радіозв'язку (ТЕД та СРЗ) створено 1998 р. на базі кафедр електродинаміки інформаційних систем (ЕДІС) і систем радіозв'язку (СРЗ) шляхом їхнього об'єднання. Зі свого боку кафедра електродинаміки інформаційних систем (до 1978 р. — кафедра технічної електродинаміки та антен (ТЕД та А) була створена 1958 р. на базі кафедри теоретичних основ радіотехніки. Завідувачем нової кафедри призначили доктора фіз.-мат. наук, проф. М. Д. Хаскінда, відомого фахівця в галузі теорії коливань, автора роботи з теорії хитавиці корабля.

Тоді кафедра ТЕД та А проводила заняття на всіх факультетах інституту: на факультеті телефонного й телеграфного зв'язку викладали дисципліну «Теорія електромагнітного поля»; на факультеті радіозв'язку, радіомовлення й телебачення — дисципліни «Теорія електромагнітного поля», «Поширення радіохвиль», «Антенно-фідерні пристрої».

На кафедрі ТЕД та А за короткий час було створено три лабораторії: лабораторія теорії поля, поширення радіохвиль і лабораторія антенно-фідерних пристроїв. Науково-дослідна робота «Літакова ретрансляція телевізійних програм», що тоді проводилася, сприяла збільшенню кількості штатних працівників. На базі полігону був розроблений цикл лабораторних робіт із дисципліни «Антенно-фідерні пристрої», які виконувалися в умовах реального полігону. Після проф. Хаскінда М. Д. кафедру очолював його учень — канд. фіз.-мат. наук Піддубний Г. В., який після закінчення аспірантури в Миколаївському кораблебудівному інституті перейшов на роботу в ОЕІЗ ім. О. С. Попова. Професор Піддубний Г. В. став автором ряду робіт з електродинаміки та брав участь у науково-дослідній роботі на кафедрі ТЕД та А. Після нього кафедру очолив старш. викл. Хачатуров А. І.

Разом із ним працював канд. техн. наук, доц. Марцафей В. В., який керував науково-дослідними роботами, пов'язаними з технікою надвисоких частот.

1958–1969 рр. кафедра ТЕД та А проводила нову, значну за обсягом і внеском науково-дослідну роботу з дослідження метеорно-іоносферного поширення метрових хвиль. Науково-дослідний полігон було обладнано для виконання НДР на тему «Метеор». Надалі полігон використовувався і як навчальний, де проводилося вивчення питань поширення радіохвиль й антенно-фідерних пристроїв.

Для організації досліджень у межах НДР «Метеор» разом із Науково-дослідним інститутом радіо Міністерства зв'язку СРСР і Казанським державним університетом було створено двосторонні радіолінії Одеса — Москва (Бутово) та Москва (Купавка) — Одеса, а також одностороння радіолінія Одеса — Казань. Для успішного виконання цих робіт додатково обладнано, поблизу Одеси, науково-дослідний полігон. Результати досліджень на цих лініях дозволили одержати вихідний матеріал для створення дослідно-експлуатаційної метеорно-іоносферної лінії Красноярськ — Норильськ, що пройшла випробування і здана в експлуатацію 1967 р.

1960–1961 рр. кафедра ТЕД та А проводила дослідження поширення метрових радіохвиль завдяки розсіюванню на магніто-орієнтованих неоднорідностях. Ці роботи проводилися разом із Науково-дослідним інститутом радіо за участю Бельцького педагогічного інституту.

Чисельний склад кафедри ТЕД та А, який доходив часом до 100 працівників (з урахуванням співробітників-сумісників та студентів) давав змогу проводити великий обсяг науково-дослідних робіт із вивчення особливостей поширення сантиметрових радіохвиль. Для проведення робіт за цією тематикою було обладнано спеціалізований полігон на станції Дачній Одеської області.

З 1964 до 1991 р. на кафедрі в межах НДР-26 під керівництвом канд. техн. наук, доц. Марцафея В. В. проводилися наукові розробки, пов'язані з поширенням радіохвиль різноманітних діапазонів, електромагнітної сумісності, а також із розробкою антен спеціального призначення. Ці дослідження проводилися спільно з науково-дослідними центрами: ЦНДРТІ, НДІАБ, НДІ приладобудування, ІРЕ АН СРСР.

З 1978 до 1997 р. кафедру очолював д-р техн. наук, проф. Князь А. І. Під його керівництвом кафедра ТЕД та А почала широкомасштабні

науково-дослідні роботи спільно з конструкторським бюро радіозв'язку Севастопольського заводу ім. Калмикова з розробки пристроїв для забезпечення електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів (ЕМС РЕС), розміщених на кораблях. Тематика цих наукових досліджень лягла в основу багатьох дисертаційних робіт аспірантів проф. Князя А. І. і розробки нових дисциплін для студентів факультету радіозв'язку, радіомовлення й телебачення.

У цей час на кафедрі значно активізувалася робота аспірантури. З 1979 до 1993 р. на кафедрі закінчили аспірантуру під керівництвом проф. Князя А. І. та доц. Марцафея В. В. і захистили кандидатські дисертації: В. М. Драганов, В. Г. Кудря (кафедра ТЕК), В. В. Зайцев (Росія, Омськ), В. А. Каторгін, В. Л. Потравний, І. Л. Калюжний (Севастополь), Г. П. Прочан (Одеса, ЧМП), О. О. Гайдамакін (Росія, Омськ), А. Г. Лашко, О. В. Соломко, В. І. Панфілов, Нгуен Ньян (В'єтнам), С. В. Царьков (Росія, Куйбишев), М. О. Солодовников, І. Г. Шило, Т. А. Цалієв, Т. М. Мельникова, Г. Ф. Цалімов, І. І. Лещук. Значні зміни в техніці та технології телекомунікацій обумовили необхідність удосконалення підготовки фахівців. З 1988 р., після значного вдосконалення дисциплін і відповідних програм, кафедра змінила назву на кафедру електродинаміки інформаційних систем (ЕДІС). Викладачі кафедри читали на різних технічних факультетах такі дисципліни: «Електродинаміка інформаційних систем»; «Поширення радіохвиль та антенно-фідерні пристрої»; «Напрямні системи електричного зв'язку»; «Електромагнітна сумісність радіоелектронних засобів», «Основи голографії». 1996 р. на базі результатів, що були отримані під час проведення численних досліджень із питань забезпечення ЕМС РЕЗ, кафедра впровадила на факультеті радіозв'язку, радіомовлення та телебачення підготовку й перепідготовку фахівців із нової спеціалізації — «Радіочастотний менеджмент». Ця робота вимагала розробки програм, конспектів лекцій і лабораторних робіт із таких дисциплін: «Радіочастотний менеджмент», «Теорія та практика радіоконтролю», «Аналіз і забезпечення електромагнітної сумісності радіозасобів», «Правові питання радіоконтролю».

Завдяки зусиллям керівництва кафедри ЕДІС та її членів 1992 р. було створено Науково-дослідний центр радіочастот та ЕМС (НДЦ РЧ та ЕМС). За роки його функціонування колектив центру отримав чималий досвід у проведенні науково-технічної експертизи на замовлення органів управління радіоспектром Міністерства

зв'язку України для надання ліцензій на використання частотних присвоєнь.

З 1994 р., коли було створено Український науково-дослідний інститут радіо й телебачення (УНДІРТ), науково-викладацький склад кафедри став основою одного з провідних його відділів. Цей відділ очолює співробітник кафедри ЕДІС, канд. техн. наук, доцент Каторгін В. А. Відділ займається питаннями управління радіочастотним ресурсом, ЕМС РЕЗ, антенною технікою. Співробітники відділу й кафедри беруть участь у представництві Адміністрації зв'язку України в міжнародних організаціях, зокрема у Міжнародному союзі електрозв'язку. Співробітники кафедри виступають із доповідями на міжнародних науково-технічних конференціях.

Про високий авторитет кафедри серед наукової громадськості свідчить проведення в Одесі I Всесоюзного симпозиуму з дифракції та поширення хвиль (1961 р.), I та II Всесоюзних конференцій «Методи та пристрої прикладної електродинаміки» (1988 р. та 1991 р.). На кафедрі діяли наукові семінари АН України «Кола та поля в пристроях радіоелектроніки» й «Електромагнітна сумісність радіоелектронних засобів».

З 1997 р. кафедру ЕДІС очолював канд. техн. наук, доц. Черенков В. С., який після закінчення Одеського електротехнічного інституту зв'язку працював асистентом кафедри ТЕД та А. Надалі, захистивши дисертацію, працював на кафедрі старшим викладачем, а з 1981 р. — доцентом кафедри ТЕД та А, успішно суміщав із роботою старшого наукового співробітника НДР-26, а також провідного наукового співробітника Науково-дослідного центру радіочастот та ЕМС та УНДІРТ.

Друга складова частина кафедри ТЕД та СРЗ — кафедра систем радіозв'язку була створена 1967 р. під назвою кафедра радіорелейних ліній. Тоді кафедра входила до складу факультету багатоканального електрозв'язку. Першим завідувачем був канд. техн. наук, доц. Кульгавих М. К., який працював на цій посаді впродовж 15 років. З 1982 р. очолював кафедру канд. техн. наук, доц. Одінцов Б. В., який багато зробив для переустаткування кафедри та оснащення її новою обчислювальною технікою. З огляду на специфічні особливості дисциплін, що читали викладачі кафедри в ті роки, вона увійшла до складу факультету радіозв'язку, радіомовлення та телебачення. Саме тоді на кафедрі СРЗ була передана НДР-26, що під керівництвом Одінцова Б. В. у співробітництві колективу кафедр СРЗ і ТЕД та А займалася питаннями збору та обробки статистичних даних про поведіння

радіохвиль діапазону 11 ГГц при їхньому поширенні над водною поверхнею. Результати цієї роботи одержали схвалення та увійшли в довідкову літературу з розрахунку радіорелейних систем цього діапазону.

Паралельно з цим 1983 р. Б. В. Одінецов уклав хоздоговірну НДР-56 з Чорноморським пароплавством. Тема роботи «Безконтактний контроль температурних режимів суднових двигунів». Робота була успішно завершена, пройшла апробацію та впроваджена на деяких судах Чорноморського пароплавства.

1985 р. між кафедрою СРЗ і Московським НДІР було укладено договір про співробітництво, в результаті якого під керівництвом Б. В. Одінецова відкрилася хоздоговірна НДР-29, присвячена інтенсивному впровадженню в СРСР цифрових методів передачі інформації. Зокрема на замовлення Міністерства зв'язку розроблена, апробована і впроваджена у виробництво апаратура ОЦФ-17, яка дозволяє передавати через аналоговий стовбур КЧРЗ-8 240 цифрових телефонних каналів зі збереженням усіх якісних показників замість 120 каналів ОЦФ-8. На замовлення Міністерства оборони апробована на лабораторних макетах і розроблена на рівні технічної документації апаратура ОЦФ-34, що дозволяє при вищевказаних умовах передати через аналоговий стовбур 480 цифрових телефонних каналів із підвищеним захистом від несанкціонованого доступу до переданої інформації. Для потреб народного господарства розроблена на рівні технічної документації з лабораторним макетуванням та апробацією ключових вузлів одна з перших вітчизняних високошвидкісних, чисто цифрових радіосистем — апаратура РЦ-140.

Лабораторія електромагнітної сумісності

Результати робіт колективу кафедри широко використовувалися в навчальному процесі та стали основою для написання й захисту декількох кандидатських дисертацій: М. К. Ми-

хайлов — керівники Б. В. Одінецов, О. О. Скопи, І. Кожухарь — керівник Е. О. Сукачов, В. В. Коваль — керівник В. І. Борщ.

З 1991 до 1992 р. зусиллями колективу кафедри під керівництвом Б. В. Одінецова було створено і впроваджено в експлуатацію перший в академії дисплейний клас на базі ПЕОМ ДВК-2м, що нараховував 12 робочих місць. Цей клас широко використовувався у навчальному процесі. Також впроваджені методи САПР для курсового та дипломного проектування за профілем кафедри, впроваджувалися віртуальні лабораторні роботи як доповнення до реальних робіт, поставлених на базі устаткування кафедри СРЗ. Крім того дисплейний клас широко використовувався співробітниками інших кафедр академії для вирішення їх навчальних і наукових завдань.

1992–1993 рр. на основі вимірювальної бази лабораторії СРЗ була створена, акредитована та введена в експлуатацію лабораторія з сертифікації радіозасобів і систем радіозв'язку, впроваджуваних на території України, як вітчизняного, так і закордонного виробництва. Використовуючи результати виконаних сертифікаційною лабораторією замовлень і наукових розробок, виявивши виняткову цілеспрямованість та ініціативність, завідувач кафедри СРЗ доц. Одінецов Б. В. домігся дозволу на відкриття у складі академії зв'язку УНДІРТ, який він очолив 1994 р.

З 1994 до 1996 р. завідував кафедрою СРЗ канд. техн. наук, доц. Михайлов М. К. Заняття кафедри СРЗ проводилися на різних факультетах за такими дисциплінами: факультет автоматичного електрозв'язку — «Основи радіозв'язку й радіорелейних ліній»; факультет електричного зв'язку — «Радіорелейні лінії зв'язку»; «Супутникові та радіорелейні системи передачі»; факультет радіозв'язку, радіомовлення та телебачення — «Системи радіозв'язку»; «Супутникові й радіорелейні системи передачі». З'явилися нові дисципліни, що охопили супутникові системи зв'язку, системи зв'язку з рухомими об'єктами, а також нові курси, які викладаються на інженерно-економічному факультеті. Тоді кафедра СРЗ значно розширила навчальну базу: розроблені програми для розрахунків у курсових і дипломних проектах, ряд лабораторних робіт із моделювання радіорелейних, супутникових, тропосферних, мобільних систем зв'язку, а також радіопередавальних пристроїв. Лабораторна база оснащена новими засобами радіорелейного зв'язку типу КУРС, РАДАН, системами передачі цифрової інформації в мережах аналогових радіорелейних ліній. З 1996 р.

кафедра СРЗ здійснює підготовку фахівців із нової спеціалізації — «Системи зв'язку з рухомими об'єктами». Розроблені методичні матеріали для проведення лекційних, практичних і лабораторних занять за шістьма новими дисциплінами, зокрема для курсового проектування.

Після об'єднання кафедр ТЕД та СРЗ 1998 р. керівником кафедри став канд. техн. наук, доц. Черенков В. С.

З 1999 до 2006 р. кафедрі ТЕД та СРЗ очолював д-р техн. наук, проф. Іваницький Анатолій Мечиславович. На кафедрі проводиться ряд важливих науково-дослідних робіт за темами: № 1/7-04 «Аналіз нормативно-правових актів України в галузі використання радіочастот, ліцензування та підготовка тексту Регламенту радіозв'язку», «Дослідження хвильових процесів і радіотехнічних систем», «Аналіз хвильових полів і характеристик випромінювальних пристроїв у системах зв'язку».

Саме тоді кафедра ТЕД та СРЗ поєднує лабораторії технічної електродинаміки та поширення радіохвиль; антен та пристроїв надвисоких частот; електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів; систем радіозв'язку. Викладачі кафедри читають такі дисципліни:

— за напрямом «Радіотехніка» — «Електродинаміка та поширення радіохвиль», «Антени та пристрої надвисоких частот», «Електромагнітна сумісність радіоелектронних засобів», «Системи зв'язку з рухомими об'єктами», «Технічна експлуатація систем зв'язку з рухомими об'єктами», «Проектування систем зв'язку з рухомими об'єктами», «Системи радіозв'язку», «Системи персонального радіовиклику», «Проблеми антенної техніки»;

— за напрямом «Телекомунікації» — «Технічна електродинаміка», «Системи зв'язку з рухомими об'єктами», «Цифрові радіорелейні та супутникові системи зв'язку», «Апаратні засоби мобільного зв'язку», «Стільниковий та транкінговий зв'язок»;

— за напрямом «Економіка та підприємництво» — «Техніка й технологія галузі зв'язку: радіозв'язок і телерадіомовлення».

З 2006 до 2015 р. кафедрі ТЕД та СРЗ очолював д-р техн. наук, проф. Проценко Михайло Борисович. Саме тоді активізується наукова діяльність кафедри. Визначними подіями у науковому житті кафедри ТЕД та СРЗ був успішний захист (2007 р.) докторської дисертації одного з провідних співробітників кафедри Цалієва Т. А., присвяченої питанням розробки та дослідження нового класу антен — апертурних антен із дискретними поверхнями. На базі кафедри та

академії проведено дві значущі міжнародні наукові конференції: «Mathematical methods in electromagnetic theory» (ММЕТ 2008 р.) та «IX International Conference on Antenna Theory and Techniques» (ІСАТТ 2013 р.).

Захищають кандидатські дисертації: С. В. Нестерук, І. Ю. Рожновська, Н. І. Мамедов (науковий керівник, д. т. н., проф. Проценко М. Б.); М. В. Рожновський (науковий керівник, д. т. н., проф. Іваницький А. М.); П. А. Шкуліпа, Д. Ю. Бухан (науковий керівник, д. т. н., проф. Сукачов Е. О.); З. М. Велієв (науковий керівник, д. т. н., проф. Цалієв Т. А.). На кафедрі проводиться декілька науково-дослідних робіт.

Ведеться активна навчально-методична робота. Впроваджуються нові дисципліни: «Поля і хвилі в системах технічного захисту інформації», «Системи супутникового зв'язку та навігації», «Системи та комплекси радіочастотного моніторингу», «Середовища аналізу та проектування антен і мікрохвильового тракту», «Цифрові системи транкінгового зв'язку» та ін. Уперше викладачі кафедри проф. Проценко М. Б., ст. викл. Нестерук С. В., доц. Рожновська І. Ю., ст. викл. Бухан Д. Ю. викладають дисципліни англійською мовою у студентських групах «технічної еліти». Розробляються навчально-методичні комплекси нових дисциплін, зокрема англійською мовою.

До 1 лютого 2020 р. кафедрі очолював к. т. н., доц. Рожновський Михайло Васильович.

Кафедра кібербезпеки та технічного захисту інформації

Історія створення кафедри бере свій початок від 1900 р., коли в Одесі було організовано Вищі курси телеграфних механіків. Курси надавали можливість забезпечити кадрами підприємства зв'язку Півдня Російської імперії, зокрема трансляційної станції трансконтинентальної телеграфної лінії Лондон – Калькутта. Провідним викладачем курсів був В. Ф. Дідріхсон, фізик-механік, один з авторів лампи розжарювання, обер-механік Одеської телеграфної станції.

Основу колективу кафедри склали: доцент Аухтер Г. Г. — перший завідувач кафедри телеграфного зв'язку в до- і післявоєнні роки; доцент Пасечник Н. Д., а згодом керівник Київського відділення Центрального науково-дослідного інституту зв'язку (КФЦНДІЗ); доцент Савицький Ю. І. — співробітник цього відділення і представник СРСР у Міжнародному консультативному комітеті з телефонії та телеграфії (МККТТ) у м. Женеві; доцент Гаврилин Г. О., доцент Кордобовський А. І. — керівник відділу

Калужького НДІЗ. Тут починали свій шлях доцент Ярославський Л. І. — майбутній завідувач кафедри багатоканального зв'язку; доцент Садовський А. С. — завідувач кафедри електротехніки; доцент Ружинський Д. П. — майбутній проректор з навчальної роботи (автор перших досліджень фазової модуляції).

Тривалий час (1961–1985 рр.) кафедру, що тоді мала назву кафедра телеграфії, очолював доцент Лещук І. А. Під керівництвом І. А. Лещука було підготовлено 6 кандидатів технічних наук. З його ініціативи було освоєно тоді ще новітню елементну базу для техніки зв'язку — мікропроцесорні системи. Це дозволило розробити актуальні курси, як-от: «Керуючі комплекси в електрозв'язку», «Мікропроцесори в техніці зв'язку». Методичні та програмні розробки пізніше використовували інші кафедри інституту.

Подальший розвиток кафедри (з 2014 до 2020 р.) відбувається під керівництвом вихованця І. А. Лещука — Захарченка Миколи Васильовича, доктора технічних наук, професора, проректора з навчальної роботи, заслуженого працівника народної освіти України, академіка Міжнародної академії інформатизації, Академії зв'язку України.

*Д. т. н., професор, проректор з навчальної роботи, заслужений працівник народної освіти України, академік Міжнародної академії інформатизації, Академії зв'язку України
Захарченко Микола Васильович*

Активну трудову та громадську діяльність М. В. Захарченка відзначено медалями «За трудову доблесть» та «Ветеран праці», почесними званнями «Майстер зв'язку», «Почесний радист»; нагрудними знаками «За відмінні успіхи в роботі» та «Заслужений працівник народної освіти України».

Під керівництвом М. В. Захарченка виконано дванадцять науково-дослідних робіт у межах комплексної теми Міністерства зв'язку СРСР. Результати цих досліджень упровадили

заводи: «Промзв'язок» (м. Одеса), «Контакт» (м. Саратов), НВО «Алмаз» (м. Калуга), «Радіоапаратура» (м. Черкаси) та інші спеціальні підприємства. Понад 300 наукових праць автора захищено 22 авторськими свідоцтвами.

Наукова школа М. В. Захарченка нараховує приблизно 80 науковців, із них: 12 докторів наук, 35 докторів філософії, 35 кандидатів наук, які працюють у різних країнах світу.

Сьогодні посаду в. о. завідувача кафедри кібербезпеки та технічного захисту інформації (К та ТЗІ) обіймає професор Корчинський В. В.

Результатом науково-дослідних робіт стали 56 авторських свідоцтв на винаходи та впровадження результатів у виробництво. Найвизначніші з них: рекомендації з нормування параметрів стандартних каналів тональної частоти, які лягли в основу двох вкладів СРСР в документи МККТ-Т; алгоритми систем і пристроїв передачі даних «Сбор МН», втілені в апаратуру тарифікації місцевих телефонних розмов, які випускаються серійно; перша в країні автоматизована система збирання гідрометеорологічної інформації; багаточастотний детектор сигналів; аналізатор спотворень сигналів. Під керівництвом М. В. Захарченка було розроблено теорію таймерного кодування, що дозволяє підвищити використання наявних каналів зв'язку більш ніж удвічі.

Особливу увагу приділено питанню навчання — методиці та практиці, способам доведення інформації до студентів. Будь-які нововведення у системах зв'язку, а вони відбуваються кожні 5–8 років, вимагають розробки відповідного дидактичного матеріалу у вигляді навчальних посібників, методичних вказівок і підручників. Тому за останні 30 років на кафедрі було підготовлено понад 300 найменувань методичних та навчальних посібників, серед них 7 підручників: «Передача дискретних сообщений» (1990 р.); «Основы передачи дискретных сообщений» (1990 р.); «Применение микропроцессоров и ПЭВМ в сетях и устройствах связи» (1993 р.); «Автоматизация проектирования устройств, систем та мереж зв'язку» (1996 р.); «Системы электросвязи». Т. 1, 2 (1998 р.); «Сети и системы телекоммуникаций» (2000 р.); «Основы теории систем зв'язку» (2001 р.).

Сьогодні на кафедрі працює педагогічний колектив у складі п'яти докторів наук:

- Корчинський Володимир Вікторович (д. т. н.), професор, в. о. зав. кафедри,
- Захарченко Микола Васильович (д. т. н.), професор,

— Горохов Сергій Михайлович (д. т. н.), професор,
— Васіліу Євген Вікторович (д. т. н.), професор,
— Гаджієв Матін Магсуд-огли (д. т. н.), професор;

восьми кандидатів наук:

— Басов Віктор Євгенович (к. т. н.), доцент,
— Йона Лариса Григорівна (к. т. н.), доцент,
— Кільдішев Віталій Йосипович (к. т. н.), доцент,
— Онацький Олексій Віталійович (к. т. н.), доцент,
— Кіреєв Ігор Анатолійович (к. т. н.), доцент,
— Стайкуца Сергій Володимирович (к. філос. н.), доцент,
— Кочетков Олександр В'ячеславович (к. т. н.), ст. викладач,
— Рябуха Олександр Миколайович (к. т. н.), ст. викладач;

чотирьох старших викладачів:

— Осадчук Катерина Олександрівна,
— Севастеев Євгеній Олександрович,
— Голєв Денис Володимирович,
— Швець Оксана Володимирівна;
чотирьох викладачів:

— Белова Юлія Володимирівна,
— Лемеха Тетяна Миколаївна,
— Михайлова Любов Вадимівна,
— Сєдов Костянтин Станіславович.

Лабораторія технічних засобів захисту інформації
Нижній ряд зліва направо: викладач Михайлова Л. В.;
к. філос. н., доцент Стайкуца С. В.; д. т. н., професор
Васіліу Є. В.; д. т. н., професор Корчинський В. В.;
д. т. н., професор Гаджієв Матін Магсуд-огли

Сьогодні зусилля кафедри кібербезпеки та технічного захисту інформації зосереджені на забезпеченні навчального процесу в галузі знань за спеціальністю 125 «Кібербезпека». При підготовці фахівців із кібербезпеки враховуються академічні та професійні вимоги до спеціалістів у галузі інфокомунікаційних технологій та комп'ютерних наук. Водночас значну увагу приділено вивченню та практичному застосуванню технологій програмування, криптології, комплексних систем захисту інформації,

управління інформаційною безпекою, систем банківської безпеки та безпеки електронного документообігу.

Такий підхід, разом із поглибленим вивченням англійської мови, гарантує глибокі знання й розуміння нових загроз, технологій, інструкцій, стандартів і методів. Наприкінці IV курсу студент, отримавши диплом бакалавра, має можливість скласти екзамєн CISSP (Сертифікований спеціаліст із безпеки інформаційних систем) і отримати всесвітньо визнаний сертифікат.

Секція автоматизації, робототехніки та енергозаощадження

Секцію автоматизації, робототехніки та енергозаощадження (САР та ЕЗ) створено 2020 р. у зв'язку з реорганізацією Навчально-наукового інституту комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики (ННІ КТА та Л).

Навчально-науковий інститут комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики (ННІ КТА та Л) було створено на базі факультету комп'ютерних технологій та поштового зв'язку Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова.

1992 р. за наказом ректора було організовано факультет базової підготовки бакалаврів за напрямом «Телекомунікації», де навчалися студенти I–III курсів. Деканом факультету було призначено Кріля С. С. 1995 р. проведено реформування та засновано факультет поштового зв'язку, з 1997 до 1999 р. — факультет інформаційних технологій та поштового зв'язку, що здійснював підготовку фахівців за спеціальностями «Мережі зв'язку» та «Поштовий зв'язок». 1999 р. факультет перейменовано на факультет комп'ютерних технологій та поштового зв'язку, на якому з 2000 р. розпочато підготовку спеціалістів за спеціальністю «Автоматизоване управління технологічними процесами». У серпні 2003 р. на базі факультету наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації України № 159 створено Навчально-науковий інститут поштового зв'язку, який 2008 р. перейменовано на Навчально-науковий інститут комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики.

Посаду директора Навчально-наукового інституту комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики обіймає кандидат технічних наук, старший науковий співробітник Кріль Сергій Сергійович.

Завідувач секції АР та ЕЗ, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник Кріль Сергій Сергійович

С. С. Кріль з 1971 до 1975 р. навчався в Одеському електротехнічному інституті зв'язку на факультеті багатоканального електротехнічного зв'язку. Після закінчення ОЕІЗ працював у науково-дослідному секторі та очолював його роботу до призначення деканом базового факультету. 1989 р. С. С. Кріль захистив дисертацію на тему «Цифрове оброблення сигналів у багатоканальних системах передавання за алгоритмами мінімальної обчислювальної складності» під керівництвом відомого науковця Нудельмана П. Я. Основний напрям його наукової діяльності — телекомунікаційні системи зв'язку, за яким надруковано понад 30 наукових статей та одержано 5 авторських свідоцтв на винаходи. За багаторічну та сумлінну працю з підготовки фахівців у галузі зв'язку С. С. Кріль було присвоєно звання «Почесний зв'язківець» та «Відмінник освіти», нагороджено Почесними грамотами Кабінету Міністрів України, Верховної Ради та Почесною відзнакою Міністерства зв'язку України.

У дирекції ННІ КТА та Л працювали заступниками директора викладачі: Л. К. Бугеда, Т. Ю. Леспук та провідний фахівець Л. М. Дегтярьова.

До складу секції автоматизації, робототехніки та енергозаощадження входять такі кафедри:

— комп'ютерно-інтегрованих технологічних процесів і виробництв (завідувач — к. т. н., доцент Флейта Ю. В.);

— автоматизація технологічних процесів та електроживлення (завідувач — д. т. н., професор Кадацький А. Ф.);

— фізичного виховання (завідувач — к. п. н., доцент Галуза С. С.).

Секцію автоматизації, робототехніки та енергозаощадження очолює кандидат технічних наук, старший науковий співробітник Кріль Сергій Сергійович.

Закінчивши підготовку бакалаврів за спеціальністю 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», студенти отримують кваліфікацію бакалавр з автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій.

Сьогодні одним з головних напрямів науково-технічного прогресу в галузях промисловості є широке використання комп'ютерно-інтегрованих структур для управління виробництвом. Для розроблення та підтримки функціонування таких структур необхідні спеціалісти з обслуговування комп'ютерно-інтегрованих систем управління та їх програмного забезпечення. З урахуванням цього в інституті організовано багаторівневу підготовку фахівців зі спеціальності «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології». Підготовка орієнтована на високі сучасні технології, здійснення яких неможливо без інтегрального застосування мікропроцесорної й комп'ютерної техніки, що забезпечує розв'язання задач координації функціонування окремих підсистем, використання інтелектуальних підсистем прийняття рішень на основі баз даних і знань, із застосуванням сучасного програмного забезпечення. Студенти мають можливість не лише вивчати теоретично, а й здобути практичні навички для роботи з технічним та спеціальним програмним забезпеченням сучасних мікропроцесорних та комп'ютерно-інтегрованих систем управління. Студенти проходять практику на провідних підприємствах зв'язку та енергетики, беруть участь у впровадженні автоматизованих інформаційних систем на підприємствах. Знання, отримані студентами зі спеціальності «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», забезпечують їм швидку адаптацію на найсучасніших підприємствах.

Випуск магістрів зі спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

В основу підготовки кадрів у ННІ КТА та Л покладено дотримання державних вимог до змісту та рівня підготовки випускників, що базуються

на взаємопов'язаних циклах дисциплін, а також на взаємоузгодженні змісту лекційних курсів, лабораторного практикуму, курсового проектування та практичної підготовки. Студентам надається можливість поглибленого вивчення іноземних мов з подальшим захистом магістерської роботи іноземною мовою.

Студенти-відмінники, які беруть активну участь у науковій роботі кафедр та суспільному житті інституту та академії, отримують іменні стипендії.

Підготовка фахівців ведеться з урахуванням наукових досягнень академії. У Навчально-науковому інституті комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики було створено навчально-науковий центр автоматизації обробки пошти «Індекс», що очолює заслужений діяч науки та техніки України, академік Академії зв'язку України, академік Міжнародної академії інформатизації, д. т. н., професор, Ящук Л. О., який також є засновником кафедри мереж та систем поштового зв'язку.

Враховуючи сучасні тенденції світу, 2018 р. в структурі інституту створено центр з енергоефективності та енергоменеджменту.

Підготовка фахівців з енергоменеджменту та енергоаудиту відбувається на сучасному обладнанні, серед якого: тепловізори, електронні термометри, термогігрометри, термоанемометри, газоаналізатори, люксметри, пірометри, аналізатори якості електричної енергії та інші вимірювальні прилади та системи.

Щорічно дирекція ННІ КТА та Л організує: науково-практичні семінари з представниками АТ «Укрпошта» та ТОВ «Нова пошта» майже з усіх областей України, науково-технічні конференції викладачів і студентів ОНАЗ.

Конференція з представниками АТ «Укрпошта»

Студентське життя — це не тільки роки навчання, а й найяскравіші моменти спілкування. У вільний від занять час студенти беруть активну участь у студентському самоврядуванні, різноманітних гуртках, секціях, новорічних балах та спортивних змаганнях.

Щорічний захід «Студзима» в ОНАЗ ім. О. С. Попова

Кафедра автоматизації технологічних процесів та електроживлення

Кафедра автоматизації технологічних процесів та електроживлення (АТП та ЕЖ) була організована 2017 р. шляхом об'єднання кафедри електротехніки, електроживлення та митного контролю й кафедри мереж та систем поштового зв'язку.

Зі свого боку кафедра електротехніки, електроживлення та митного контролю (ЕТЕЖ та МК) створена 2017 р. на основі кафедр теорії електричних кіл та електроживлення й моніторингу надзвичайних ситуацій та митного контролю.

Кафедра мереж та систем поштового зв'язку, створена 1998 р., готувала фахівців для галузі поштового зв'язку. Її роботу очолював д. т. н., професор Ящук Леонід Омелянович (випускник ОЕІЗ 1956 р.). Професор Ящук Л. О. є відомим фахівцем у галузі поштового зв'язку, розробником автоматичних листосортувальних машин, керівником наукових робіт з теорії електронних обчислювальних машин, розпізнавання образів, оптимізації мереж і систем поштового зв'язку. Підготував 9 кандидатів технічних наук.

Д. т. н., професор Ящук Леонід Омелянович

З 2005 року кафедру очолював к. т. н., ст. н. с. Криль Сергій Сергійович.

Кафедру теорії електричних кіл та електроживлення (ТЕК та ЕЖ) створено 2013 р. на основі кафедр теорії електричних кіл (ТЕК) і безпеки виробничих процесів та електроживлення систем зв'язку (БВП та ЕЖСЗ). Очолював кафедру доктор технічних наук, професор Кадацький Анатолій Федорович.

Кафедра теорії електричних кіл (ТЕК) одна з перших кафедр академії, яку заснував професор Попруженко С. Г., коли в Одеському вищому електротехнікумі ім. Гринька з курсу «Фізика» було виділено окрему дисципліну «Основи вивчення електрики та магнетизму».

Керували кафедрою відомі науковці, професори: А. К. Котельников (пізніше академік АН СРСР), В. С. Давидов, Е. В. Зелях. З середини 60-х років на кафедрі захистили кандидатські дисертації десятки аспірантів.

В ОЕІЗ існували паралельно кафедра теоретичних основ електричних кіл і кафедра лінійних електричних кіл. 1976 р. вони були об'єднані в кафедру теорії лінійних електричних кіл. Очолював кафедру професор Е. В. Зелях.

Тоді на кафедрі вже працювали молоді кандидати технічних наук, доценти В. А. Кісель, А. І. Князь, А. М. Іваницький, П. П. Воробієнко. Вони зробили значний внесок не лише в розвиток теорії лінійних електричних кіл, а й у теорію електричного зв'язку, теорію електромагнітного поля тощо.

Кафедра здійснювала наукову роботу за напрямками: розробка аналізу та синтезу лінійних та нелінійних кіл, розробка методів синтезу й обробки сигналів.

В. А. Кісель 1991 р. захистив докторську дисертацію, опублікував десятки статей у вітчизняних та закордонних журналах, навчальний посібник із синтезу електричних кіл, навчальний посібник з теорії електричних кіл англійською мовою.

Професор Іваницький А. М. захистив докторську дисертацію 1992 р., розробив узагальнений принцип дуальності в багатовимірних електричних колах.

Професор Воробієнко П. П., завідувач кафедри з 1978 року, сьогодні ректор Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова, заслужений працівник освіти України, перший в академії член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України. Під час завідування кафедрою керував науково-дослідними роботами. Розроблені пристрої випускались серійно. 1989 р. побачив світ його підручник «Теория линейных электрических цепей. Сборник задач и упражнений». У подальшому його нові підручники вида-

валися не тільки в Україні, а й в інших країнах СНД. Наукові інтереси Воробієнко П. П. охоплюють широке коло проблем: техніки й технологій, економіки, педагогіки, психології, юриспруденції, менеджменту тощо. Наукову школу Воробієнко П. П. складають 10 докторів наук.

З 2006 р. очолив кафедру Альфред Васильович Шкуліпа, де під його керівництвом проводили наукову роботу, запровадили нові навчальні курси; вперше в академії для віртуальних лабораторій було застосовано технологію на основі «тонкого клієнта».

Історія кафедри безпеки виробничих процесів та електроживлення систем зв'язку бере свій початок з 1952 р., коли в ОЕІЗ було організовано кафедру енергетики підприємств зв'язку.

Першим завідувачем кафедри був Грязев В. І. (1952–1961 рр.). Потім кафедру очолювали доценти: К. І. Гуркалов (1962–1966 рр., 1987–1988 рр.); В. Є. Діденко (1967–1986 рр.); В. К. Гаврилюк (1989–1992 рр.); Л. Є. Ладигін (1993–1995 рр.); В. Г. Кононович (1996–1997 рр.).

На кафедрі працювали: професор Давидов В. С., з 1954 р. — доцент Гуркалов К. І., з 1956 р. — професори: С. С. Марченко й О. Я. Зільберберг, з 1965 року — доцент Бишляга Є. П., з 1970 року — доцент, д. т. н. Андреев А. І., з 1973 р. — доценти: Л. Є. Ладигін і Ф. М. Балашов.

За час існування кафедра значно розширила навчальну базу: створила лабораторії охорони праці, інформатизації; розробила відповідні лабораторні роботи з цих дисциплін та з курсу «Електроживлення систем зв'язку», обладнала комп'ютерний клас.

1999 р. на базі кафедри було створено кабінет охорони праці — організаційний і навчально-методичний центр пропаганди знань з питань охорони праці. На базі кабінету пройшли курси підвищення кваліфікації, навчання і перевірку знань понад 3000 працівників галузі зв'язку.

2001 р. викладацький склад кафедри посилили фахівці в галузі інформатизації (доценти В. І. Загребнюк і Є. В. Васіліу). Надалі ці викладачі підготували та успішно захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук.

Кафедра моніторингу надзвичайних ситуацій та митного контролю — одна з молодих кафедр академії. Вона заснована 2011 р. у зв'язку з необхідністю підготовки фахівців для роботи в обласних гідрометцентрах та обласних управліннях із надзвичайних ситуацій. Очолив кафедру професор Корбан Віктор Харитонович.

Кафедра безпеки виробничих процесів та електроживлення (2005 р.)

Нині кафедру автоматизації технологічних процесів та електроживлення очолює доктор технічних наук, професор Кадацький Анатолій Федорович.

Основний напрям наукової діяльності А. Ф. Кадацького — імпульсне перетворення електричної енергії. Під його керівництвом було написано більше сотні наукових робіт та захистили кандидатські дисертації В. Б. Русаловський, О. П. Русу, В. Г. Гурков, О. А. Грабовий та О. В. Кочетков. Професор Кадацький А. Ф. є співавтором кількох методичних посібників з імпульсних перетворювачів електричної енергії, серед них є рекомендовані МОН як навчальні посібники для ЗВО. Під його керівництвом створено найкращу віртуальну лабораторію з дослідження пристроїв електроживлення, що отримала золоту медаль на виставці «Сучасні навчальні заклади – 2010».

Завідувач кафедри АТП та ЕЖ, д. т. н., професор Кадацький Анатолій Федорович

Одним із «наймолодших» напрямків роботи кафедри АТП та ЕЖ є напрям енергоефективності та альтернативної енергетики. Історія розвитку цього напрямку почалася з 2011 року, коли на кафедрі к. т. н. Русу Олександр Петро-

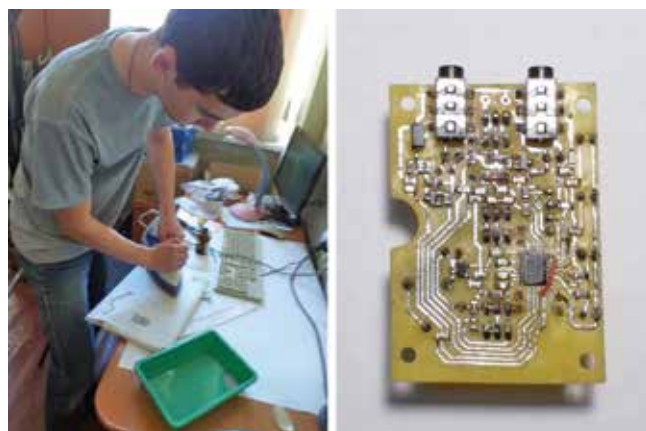
вич озробив дисципліну «Енергозберігаючі технології».

Студенти каф. АТП та ЕЖ на міжнародній виставці «Безпека-2015» (м. Київ)

У межах цього напрямку к. т. н. Русу Олександр Петрович створив дисципліну «Альтернативна енергетика», для підготовки фахівців у галузі автоматизації за спеціальністю 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» за спеціалізацією «Енергозбереження, енергоменеджмент та енергоаудит в галузі автоматизації».

2018 року на основі кафедри створено центр енергоефективності та енергоменеджменту, на базі якого вже пройшло атестацію кілька сотень осіб, що мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності будівель.

У центрі енергоефективності та енергоменеджменту студенти власноруч виготовляють друковані плати для дослідних зразків автоматизованих енергоефективних пристроїв (2020 р.)

На базі центру енергоефективності та енергоменеджменту викладачі разом зі студентами досліджують нові напрями підвищення енергетичної ефективності сучасних автоматизованих пристроїв та систем.

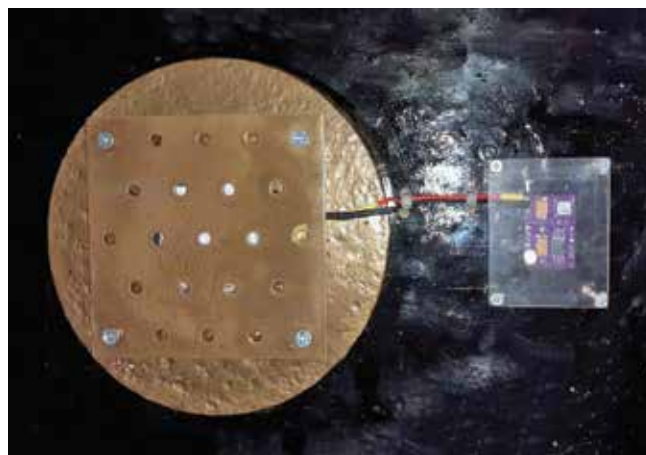
На виставці «Електроніка та енергетика – 2019» студенти знайомляться з першим параболічним сонячним колектором українського виробництва (м. Одеса)

На сьогодні кафедра АТП та ЕЖ є провідним осередком підготовки фахівців з напрямів: автоматизація технологічних процесів, робототехніка та пристрої Інтернету речей, силова електроніка, альтернативна енергетика, енергетична ефективність, охорона праці та безпека життєдіяльності, моніторинг надзвичайних ситуацій та екологічна безпека.

Лабораторний макет для дослідження виміральної частини лічильників електричної енергії, виготовлений студентами каф. АТП та ЕЖ (2019 р.)

Зараз на кафедрі АТП та ЕЖ забезпечуються усі види робіт з підготовки майбутніх фахівців, які відповідають найсучаснішим світовим тенденціям за зазначеними вище напрямками.

Термоелектричний перетворювач для живлення пристроїв автоматизації (магістерська робота студента 2020 р.)

Кафедра комп'ютерно-інтегрованих технологічних процесів і виробництв

Кафедра комп'ютерно-інтегрованих технологічних процесів і виробництв є однією з наймолодших кафедр академії. Її було створено 2011 р. шляхом об'єднання кафедр інформатизації та управління і програмного забезпечення мереж зв'язку з метою підвищення якості підготовки студентів спеціальності «Автоматизоване управління технологічними процесами й виробництвами». Зараз це спеціальність 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології».

Кафедра входить до складу Навчально-наукового інституту комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики. Завідувачем кафедри обрано А. М. Тігарева. 2012 р. до кафедри комп'ютерно-інтегрованих технологічних процесів і виробництв було приєднано кафедру основ схемотехніки, викладачі якої мали великий досвід виконання науково-дослідних робіт з автоматизації технологічних процесів і виробництв: металургійних комбінатів «Запоріжсталь» та «Дніпроспецсталь», Одеського заводу пресів, НВО «Точмаш», НВО «Кисеньмаш», Державного інституту цивільної авіації «Аеропроект», Центрального телеграфу.

Того року завідувачем кафедри обирають д. т. н., професора Панфілова І. П. З 2015 року кафедру очолює к. т. н., доцент Флейта Ю. В.

За час існування кафедри її склад змінювався. Сьогодні на кафедрі працюють шість викладачів: к. т. н., доцент Флейта Ю. В., доц.

Воробйова О. М., доц. Тігарев А. М., доц. Стопакевич А. О.; старший викладач Манаков С. Ю.; викладач Марколенко Т. Д., а також завідувач лабораторій Альошина Л. О. та інженер I кат. Бессчотнова Г. І.

На кафедрі зі спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» викладають дисципліни: «Теорія автоматичного управління», «Технічні засоби автоматизації», «Основи комп'ютерного управління», «Проектування систем автоматизації» та інші. До складу кафедри входять три лабораторії, оснащені сучасною комп'ютерною технікою. Лабораторні роботи проводять у віртуальних комп'ютерних лабораторіях. На комп'ютерах установлені програмні пакети імітаційного моделювання складних систем автоматизації, що дає змогу здійснювати навчальний процес у межах єдиних принципів та забезпечити послідовне викладання спеціальних дисциплін.

Використовуючи сучасне програмне забезпечення, студенти в лабораторіях кафедри виконують курсове та дипломне проектування. Викладацький склад кафедри забезпечує підготовку фахівців із спеціальностей 125 «Кибербезпека» та 172 «Телекомунікації та радіотехніка». Старший викладач Манаков С. Ю. проводить заняття англійською мовою в групах «технічної еліти» зі спеціальності 172 «Телекомунікації та радіотехніка».

Викладачі кафедри керують бакалаврськими та магістерськими роботами студентів, а також беруть участь в атестації спеціалістів.

Усі дисципліни кафедри забезпечено навчально-методичною літературою.

На кафедрі велику увагу приділено підготовці фахівців вищої кваліфікації. Викладачі кафедри проходять підвищення кваліфікації та стажування. Однією з форм підготовки науково-педагогічних кадрів на кафедрі є аспірантура зі спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології». 2012 р. викладачі кафедри комп'ютерно-інтегрованих

технологічних процесів і виробництв А. О. Стопакевич та О. В. Кокарев захистили кандидатські дисертації, а 2016 р. А. О. Стопакевич отримав учене звання доцента.

Співробітники компанії «Delta Wilmar» провели екскурсію по об'єктах з метою майбутнього працевлаштування студентів

Студенти долучаються до участі в конкурсах студентських наукових робіт. Серед наукових напрямів кафедри — автоматизовані системи управління, підвищення ефективності систем зв'язку. Викладачі беруть участь у науковій роботі академії, міжнародних наукових конференціях, друкують статті в спеціалізованих фахових журналах та виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних.

Кафедра фізичного виховання

До існування кафедри фізичного виховання у 40-х роках минулого століття проводили курс фізичної підготовки, який входив до складу кафедри військової підготовки. Першим керівником курсу фізичної підготовки був Яків Петрович Панкратов, випускник Одеського технікуму фізичної культури (1933 р.). Учасник Другої світової війни, лейтенант, нагороджений орденом «Червона Зірка» та медаллю «За оборону Сталінграда».

Кафедру фізичного виховання засновано 5 травня 1948 року. Першим завідувачем кафедри був Борис Данилович Фрактман. 1938 р. закінчив державний інститут фізичної культури України (м. Харків), 1943 р. — Ташкентський медичний інститут ім. Молотова, 1961 р. — Харківський державний педагогічний інститут фізичного виховання ім. Г. С. Сковороди за спеціальністю «Фізичне виховання, анатомія і фізіологія людини». Офіцер-танкіст, учасник

Другої світової війни, нагороджений медалями «За визволення Праги», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

Перший завідувач кафедри фізичного виховання Фрактман Б. Д. з викладачем кафедри, олімпійським чемпіоном Лапинським Є. В.

Б. Д. Фрактман підібрав кваліфікованих викладачів, налагодив роботу спортивного активу. Велику увагу кафедра приділяла розвитку масового спорту серед студентської молоді. Успіхи в цьому напрямку відзначились індивідуальними й командними спортивними перемогами на змаганнях різноманітних рангів і закріпили за тодішнім Одеським електротехнічним інститутом інженерів зв'язку (ОЕІЗ) спортивну славу серед вишів СРСР. Він очолював кафедру до травня 1978 року.

З травня 1978 року кафедру фізичного виховання очолював Едуард Павлович Станкевич, випускник Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського (1964 р.) за спеціальністю «Вчитель фізичного виховання, анатомії та фізіології людини». Е. П. Станкевич є кандидатом у майстри спорту з баскетболу та суддею Національної категорії.

Під керівництвом Е. П. Станкевича колектив багато уваги приділяв вивченню різних проблем фізичного виховання та розвитку масового спорту. Було впроваджено нові методики та підходи до вдосконалення процесу фізичного виховання студентської молоді. Вдосконалювалася методична та науково-методична база кафедри, опубліковано низку методичних робіт. Саме тоді відбулася зміна поколінь у колективі. На кафедру прийшло багато молодих фахівців зі сфери фізичного виховання та спорту.

Також продовжувалися спортивні традиції кафедри фізичного виховання. У 80-х рр. минулого століття Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О. С. Попова став переможцем і призером різних спортивних змагань при Мін-

зв'язку СРСР та нагороджений медаллю профспілок СРСР.

Завідувач кафедри Станкевич Е. П. (1978–2012 рр.)

З жовтня 2012 року кафедру фізичного виховання очолював кандидат педагогічних наук Самокиш Іван Іванович.

І. І. Самокиш захистив докторську дисертацію 2019 р. та очолює наукову роботу на кафедрі, видає монографію, має багато фахових публікацій і розробляє методичні вказівки.

2014–2015 рр. виконувала обов'язки завідувачки кафедри Вишньова Лідія Петрівна.

З 7 липня 2015 року і до сьогодні кафедру фізичного виховання очолює кандидат педагогічних наук Галюза Сергій Сергійович. С. С. Галюза, маючи досвід професійного гравця футбольних клубів-майстрів, залучений Регіональною асоціацією футболу до проведення курсів навчання для тренерів з футболу та занять з методики викладання футболу для вчителів фізкультури. За багаторічний внесок у розвиток студентського спорту неодноразово відзначений почесними грамотами Комітету з фізичного виховання й спорту Міністерства освіти і науки України, Управління фізичної культури і спорту Одеської обласної державної адміністрації.

Викладацький колектив кафедри фізичного виховання, 2018 р. (зліва направо): д. п. н., професор Самокиш І. І., ст. викладачі Вишньова Л. П., Макаров М. Л., Шандіцева П. М.; викладач Чеховська О. В.; ст. викладачі Трофіменко І. Г., Децик Т. Е.; завідувач кафедри, к. п. н. Галюза С. С.

*Завідувач кафедри Галуза С. С.
та голова Комітету ФВ та С МОНУ
Стеценко В. Г. (2019 р.)*

За останні п'ять років активно розвивається спортивне життя академії: проводяться спортивні свята, внутрішні першості з різних видів спорту серед студентів-першокурсників, збірних команд навчально-наукових інститутів, а також збірні команди академії беруть участь в обласних студентських іграх.

Першість ОНАЗ ім. О. С. Попова з шахів

*Турнір з волейболу пам'яті Тамари Вакуленко
(2016 р.)*

Першість ОНАЗ ім. О. С. Попова з футзалу

*Меморіал Станкевича – 2019 — традиційний турнір
з баскетболу пам'яті Едуарда Станкевича*

У спортивній залі головного корпусу академії регулярно проходять всеукраїнські, обласні та міські змагання з настільного тенісу, зі стрільби з блочного лука, з бойового гопака, з баскетболу та інших видів спорту. Також академія виступає партнером у проведенні спортивних заходів різного рівня.

*Першість ОНАЗ ім. О. С. Попова з силового
двоборства (армрестлінг та гирьовий спорт)*

Традиційно, спільно з профспілками, організовується обласна спартакіада серед працівників зв'язку України. Щорічно проходять спортивні заходи пам'яті викладачів кафедри фізичного виховання: Турнір з волейболу ім. Тамари Вакуленко й Турнір з баскетболу ім. Едуарда Станкевича.

*Чемпіонат України з настільного тенісу
у спортивній залі академії (2017 р.)*

До занять фізичним вихованням на спортивній базі академії залучаються не тільки студенти

та працівники академії, але викладачі кафедри проводять заняття для дитячих команд, команд різних організацій і фірм.

За сприяння завідувача кафедри було залучено кошти для облаштування у спортивній залі академії скеледрому. Окрім занять зі скелелазіння та льодолозіння, є можливість навчати висотній роботі та промислового альпінізму.

Відкриття скеледрому (2016 р.)

Ректор Воробієнко П. П. готовий здолати будь-яку вершину

Академія пишається своїми студентами-спортсменами, які у різні роки були переможцями та призерами чемпіонатів світу та Європи, першостей СРСР, чемпіонатів України з різних видів спорту. Керівництво постійно відзначає кращих спортсменів серед студентів преміями та подарунками, забезпечує індивідуальний план для навчання тощо.

Серед студентів у нашому ЗВО навчалися: 6-разова чемпіонка світу й 7-разова чемпіонка Європи з вищого пілотажу, заслужений майстер спорту Адабаш І.; чемпіон Європи серед молоді та бронзовий призер чемпіонату СРСР з класичної боротьби, майстер спорту Фрейц В.; чемпіон

Європи з кікбоксингу, майстер спорту Деменіков І.; чемпіон IV Спартакіади народів СРСР з легкої атлетики Штейнберг Г.; триразовий чемпіон України з волейболу, майстер спорту Кравець Ю.; рекордсмен СРСР, чемпіон України зі стрибків у висоту, майстер спорту Рибак Б.; призери всесоюзних змагань з фехтування, майстри спорту Бесідкова Е. та Гусельников Е.; майстри спорту з боксу Кірдяев О. і Федотов В.; майстер спорту з вільної боротьби Кучерявенко В.; майстри спорту із самбо Зіменко В. та Мотанський В.; призер чемпіонату СРСР з легкої атлетики, майстер спорту Афанасьєва Л.; чемпіон України та призер чемпіонатів СРСР з велоспорту, майстер спорту Гаспер Х.; бронзовий призер чемпіонату світу з акробатики серед молоді, чемпіон України, переможець багатьох міжнародних змагань, майстер спорту Остапенко В.; дворазовий чемпіон світу та триразовий чемпіон Європи аматорської ліги з бальних танців, майстер спорту міжнародного класу Кузмін В. та інші.

Відзнака кращих спортсменів серед студентів академії. Ректор Воробієнко П. П. вручає почесні грамоти та подарунки на традиційному спортивному святі до Всесвітнього дня здоров'я (2016 р.)

Співробітниками кафедри фізичного виховання були також відомі спортсмени: олімпійський чемпіон, володар Кубка світу, дворазовий чемпіон Європи з класичного волейболу, заслужений майстер спорту Лапинський Є.; майстер спорту міжнародного класу з боксу Іняткін В.; майстер спорту з боксу Новосолов Г.; майстер спорту з легкої атлетики Перепилиця-Кондратьєва М.; майстер спорту з волейболу Вакуленко Т.; майстер спорту з велоспорту Самцов Г.; майстер спорту зі спортивної акробатики Остріков А.; майстер спорту з легкої атлетики Буянова Н.; майстер спорту із самбо Пасечник М. та інші.

Навчально-науковий інститут бізнесу та соціальних комунікацій

Навчально-науковий інститут бізнесу та соціальних комунікацій

Навчально-науковий інститут бізнесу та соціальних комунікацій (ННІ Б та СК) у складі Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова створено 2020 р. у зв'язку з реорганізацією вишу. Саме тоді до складу ННІ Б та СК увійшли Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту та Навчально-науковий інститут проблем інформаційного суспільства, який змінив назву на секцію соціальних комунікацій.

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту (зараз ННІ Б та СК) був створений у складі Одеського електротехнічного інституту зв'язку ім. О. С. Попова 1992 р. (під назвою інженерно-економічний факультет) з метою підготовки фахівців у галузі управління, економіки, фінансів для підприємств сфери зв'язку та інформатизації й інших сфер економічної діяльності України. ННІ Е та М створений 4 грудня 2002 р. у складі ОНАЗ ім. О. С. Попова.

Першим деканом інженерно-економічного факультету був доцент Анатолій Калістратович Тіщук. З 1996 до 2002 р. інженерно-економічний факультет очолювала д. т. н., професор Ніна Олексіївна Князева. З 2002 до 2007 р. директором Інституту економіки та менеджменту був д. е. н., професор Олександр Семенович Редькін, заслужений діяч науки і техніки України, академік 4 галузевих академій наук України. З 2007 року Інститут економіки і менеджменту очолює к. е. н., професор Захарченко Лоліта Анатоліївна.

Директор ННІ Б та СК Захарченко Л. А.

Наприкінці 1999 р. ННІ Б та СК, що на той час був інженерно-економічним факультетом і готував бакалаврів та спеціалістів, успішно витримав атестацію Міністерства освіти і науки України, завдяки чому здобув право підготовки магістрів. Згідно з отриманою ліцензією, ННІ Б

та СК здійснює підготовку бакалаврів і магістрів III–IV рівня акредитації за спеціальностями 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент».

Важливий крок у напрямі формування спеціалістів широкого профілю, які мають як технічну, так і економічну підготовку, інженерно-економічний факультет зробив 1994 р. Так, за спеціальними навчальними планами найкращі студенти суто технічних факультетів проходять відповідну підготовку за очно-заочною формою навчання і захищають два дипломні проекти за двома напрямками — технічним та економічним. Починаючи з 1999 р., здійснюється підготовка зазначених фахівців також і за напрямом менеджмент, за спеціальністю «Менеджмент організацій». Випуск спеціалістів за цими напрямками за заочною формою навчання розпочато з 1991 р., за очною — з 1993 р.

Головним завданням ННІ Б та СК є підготовка фахівців, які володіють основами економічної політики галузі зв'язку, пріоритетами та основними завданнями маркетингової, інвестиційної, тарифної політики та фінансового менеджменту. Фахівці з економіки й менеджменту обіймають посади управлінського персоналу в таких підрозділах і відділах: прогнозування технічного та економічного розвитку; планово-фінансовому; бухгалтерії; матеріально-технічному; маркетингу; підготовки й управління кадрами; зовнішньоекономічної діяльності; у науково-дослідних лабораторіях і центрах, що займаються проблемами стратегічного управління, менеджменту, маркетингу, прогнозування діяльності у ринкових умовах.

Випускники інституту, перш за все, призначаються для роботи у виробничих об'єднаннях і операторах зв'язку, наукових та проектних організаціях України: ПАТ «Укртелеком», ПАТ «Укрпошта», Київстар; Vodafone Україна, Lifecell, Peoplenet, Lycamobile, Тримоб, Інтернет-провайтери тощо. Кваліфікація випускників ННІ Б та СК дозволяє їм працювати й в інших галузях. Це — фінансові та банківські структури, газовий та нафтовий комплекс, Укрзалізниця, силові структури, приватний бізнес тощо.

Інститут характеризується високим рівнем науково-педагогічної кваліфікації спів-

робітників, адже у ньому працюють 9 докторів наук, професорів, 20 кандидатів наук, доцентів. Працівники постійно беруть участь у наукових конференціях, семінарах, публікують статті, наукові праці та монографії, що сприяє концентрації наукового потенціалу інституту та розвитку зовнішньоекономічних зв'язків.

Зліва направо: пров. фах. денної форми навчання ННІ Б та СК Петрова Н. В., заст. директора з навч. роботи Тардаскіна Т. М., заст. директора із заоч. навчання Богатирьова Л. Д., пров. фахівець заоч. форми навчання Калугіна Н. А., відповід. секретар ННІ Б та СК Жуковська Л. Е., відповід. за наук. роботу, профорієнтацію та працевлаштування ННІ Б та СК Бондаренко О. М., відповід. за виховну роботу ННІ Б та СК Терешко Ю. В.

З 2009 р. в ОНАЗ ім. О. С. Попова діє спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій (з 2010 до 2014 р. — докторських і кандидатських дисертацій) К (Д) 41.816.03 за спеціальністю 08.00.04 — економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності — зв'язок), у якій було захищено понад 27 дисертацій переважно співробітниками ННІ Б та СК.

До складу Навчально-наукового інституту бізнесу та соціальних комунікацій входять секція соціальних комунікацій та три кафедри:

- 1) економіки підприємства та корпоративного управління;
- 2) менеджменту та маркетингу;
- 3) економічної теорії та управління проектами.

Кафедри ННІ Б та СК здійснюють навчальну роботу відповідно до освітніх програм освітнього рівня вищої освіти бакалавр та магістр.

ННІ Б та СК щорічно проводить конференції та семінари професорсько-викладацького складу. Професорсько-викладацький склад ННІ Б та СК бере також активну участь у міжнародних науково-практичних конференціях з економічних проблем.

ННІ Б та СК сприяє розвитку наукової діяльності студентів, що ведеться під керівництвом професорсько-викладацького складу і дозволяє студентові глибше освоїти досліджувану проблематику, підвищити свій освітній рівень, ознайомитися із сучасними досягненнями науки й техніки, встановити контакти з молодими вченими інших вишів. У межах Інституту економіки та менеджменту щорічно проводиться Міжнародна науково-практична конференція «Економіка та управління в умовах побудови інформаційного суспільства», що працює за секціями:

1. Сучасні тенденції та особливості розвитку економіки у світі та Україні: теорія, методологія, практика.
2. Організаційно-управлінська та маркетингова діяльність в умовах побудови інформаційного суспільства.
3. Економіка підприємства: формування економічного потенціалу підприємства в умовах побудови інформаційного суспільства.
4. Політичне та соціальне управління в інформаційному суспільстві.
5. Інфокомунікації як сектор економічного розвитку.
6. Удосконалення систем управління шляхом впровадження комп'ютерно-інтегрованих технологій.

Студенти ННІ Б та СК також беруть активну участь у міжвишівських студентських наукових конференціях, семінарах, олімпіадах та конкурсах.

Студенти ННІ Б та СК беруть активну участь у конкурсах інноваційних проектів та робіт, з отриманням іменних стипендій від банку «Південний»

Значна увага приділяється дозвіллю студентів інституту. Вони беруть активну участь у проведенні конкурсів: «Зірка академії», «Містер академії», «Романтична пара».

Студентське життя

Особливість навчально-виховного процесу ННІ Б та СК ОНАЗ ім. О. С. Попова полягає в тому, що його центральною фігурою та основним об'єктом є студент. Цей концептуальний підхід збігається із принципами Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) та спрямований на створення умов для універсалізації навчання і гармонійного розвитку культури майбутніх фахівців.

Кафедра економіки підприємства та корпоративного управління

Активізація підприємницької діяльності в усіх сферах економіки держави сприяла створенню спеціалізованої кафедри економіки підприємства та корпоративного управління (ЕП та КУ) як самостійної структурної одиниці наказом ректора ОЕІЗ ім. О. С. Попова.

Очолює кафедру академік, д. е. н., професор Орлов В. М. Професорсько-викладацький склад: дир. ІБ та СК, к. е. н., професор Захарченко Л. А.; д. е. н., професор Князева О. А.; д. е. н., професор Петрашевська А. Д.; д. е. н., доцент Отливанська Г. А.; к. е. н., доцент Бірбіренко С. С.; к. е. н., доцент Толкачова Г. В.; к. е. н., доцент Терешко Ю. В.; к. е. н., доцент Грицуленко С. І.; к. е. н., доцент Жаданова Ю. О.; провідний фахівець Ікім Н. І., викладач Банкет Н. В.

Кафедра здійснює підготовку бакалаврів та магістрів зі спеціальності 051 «Економіка», забезпечує економічну підготовку студентів технічних спеціальностей, які працюють у всіх сферах економіки України, насамперед на підприємствах сфери зв'язку та інформатизації.

Зліва направо: д. е. н., проф. Князева О. А.; зав. каф., д. е. н., проф. Орлов В. М.; дир. ІБ та СК, к. е. н., проф. Захарченко Л. А.; д. е. н., доц. Отливанська Г. А.; д. е. н., проф. Петрашевська А. Д.; к. е. н., доц. Бірбіренко С. С.; к. е. н., доц. Грицуленко С. І.; к. е. н., доц. Терешко Ю. В.; к. е. н., доц. Толкачова Г. В. к. е. н., доц. Жаданова Ю. О.; пров. фах. Ікім Н. І.; викл. Банкет Н. В.

Викладачі кафедри проводять навчальну роботу, в тому числі дистанційно за допомогою сучасних інформаційних технологій, методичну, науково-дослідну, виховну та іншу діяльність. Залучаються до роботи Акредитаційних комісій МОН України, рецензування кандидатських та докторських робіт, зокрема як офіційні опоненти, є членами спеціалізованих вчених рад, редакційних колегій збірників наукових праць.

До основних дисциплін, що викладають на кафедрі, належать: «Економіка підприємства», «Потенціал і розвиток підприємства», «Ефективність управління підприємств», «Економічний аналіз», «Економічна діагностика», «Інтелектуальна власність та інтелектуальний бізнес», «Корпоративне управління», «Банківська справа», «Фінансовий менеджмент», «Контролінг», «Бухгалтерський облік із використанням інформаційних технологій».

Колектив кафедри ЕП та КУ за останні роки розробив і видав підручники, навчально-методичну літературу, зокрема підручники «Економіка телекомунікації», «Економіка поштового зв'язку», «Економіка підприємств радіозв'язку, радіомовлення та телебачення» та інші.

Викладачі знайомлять студентів із провідними науковими розробками як в економіці, так і в науці загалом, із соціально-економічним та фінансовим станом країни та світу, з тенденція-

ми розвитку світової економіки та сфери зв'язку та інформатизації України. За деякими дисциплінами заняття проводяться англійською мовою.

Основними пріоритетами наукової роботи кафедри є: дослідження економічних проблем діяльності підприємств сфери ІКТ; формування передумов та механізмів переходу до цифрової економіки; організаційні механізми управління підприємствами зв'язку; методи розвитку інтелектуального потенціалу працівників підприємства тощо.

Видано колективні та індивідуальні монографії українською та англійською мовами, систематично до друку надходять наукові публікації у періодичних виданнях, що зазначені в наукометричних базах, рекомендованих МОН, зокрема Scopus, Web of Science та ін. Лише за останні роки співробітники кафедри опублікували понад 125 наукових статей, 20 монографій, понад 50 підручників та навчальних посібників.

Упродовж діяльності кафедри, лише з 2013 р. співробітники захистили 6 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук та 2 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. Кафедра є базою створеної в академії спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій за спеціальністю 08.00.04 — економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). На кафедрі здійснюється підготовка аспірантів (докторів філософії) за спеціальністю 051 «Економіка».

Провідні доктори наук, професори очолюють наукові школи: Василь Миколайович Орлов — з удосконалення механізмів управління та оцінки ефективності; Олена Альбертівна Князева — з розвитку цифрової економіки; Галина Артурівна Отливанська — з управління фінансовою та інвестиційною діяльністю підприємств; Ангеліна Дмитрівна Петрашевська — з інноваційно-інвестиційного забезпечення діяльності підприємств; Лоліта Анатоліївна Захарченко — з пріоритетних напрямків розвитку підприємств зв'язку.

Персонал кафедри постійно підвищує свій професійний рівень, проходить стажування на підприємствах, у закладах вищої освіти України та за кордоном, постійно бере участь у всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях. Кафедрою укладено

договори про співробітництво з вітчизняними та закордонними закладами вищої освіти.

На кафедрі проводять роботу з підвищення якості навчання студентів. Студенти щорічно беруть участь у конкурсах та стипендіальних програмах Завтра UA, всеукраїнських та міжнародних студентських олімпіадах, виступають з доповідями на міжнародних конференціях. Кафедра запровадила курси з бухгалтерського обліку із використанням інформаційних технологій.

Особлива увага на кафедрі приділяється науковій роботі з магістрами. Для них розроблені спеціальні навчальні курси, створені умови для продовження післядипломного навчання в аспірантурі з метою одержання наукового ступеня доктора філософії з економіки (PhD).

Особливість навчального та виховного процесів, які проводяться кафедрою, полягає в тому, що їх центральною фігурою, основним об'єктом є студент. Велика увага приділяється виховній роботі зі студентами, спрямовують зусилля на формування не лише професійних якостей, а й загальнолюдських норм моралі, активної життєвої позиції. Викладачі проводять профорієнтаційну роботу, організують виробничу практику.

Отримані знання дозволяють студентам працювати в таких сферах: виробництво, торгівля, банківська і страхова справа, фінанси й податки, державне управління, викладацька робота в установах вищої освіти, а також відкрити власну справу в малому та середньому бізнесі.

Випускники кафедри працюють на підприємствах ПрАТ «Київстар», ПАТ «Укртелеком», АТ «Укрпошта», в банках та фінансових установах, у сфері державного управління, викладають у закладах вищої освіти, є відомими науковцями.

Кафедра активно співпрацює з іншими закладами вищої освіти, зокрема із закордонними, виробничими підприємствами, здійснює науково-методичну підтримку навчальних центрів та Коледжу зв'язку та інформатизації ОНАЗ.

У межах визначених пріоритетів кафедра і надалі буде проводити удосконалення та розвиток як наукової, так і навчальної роботи, підвищення наукової і педагогічної кваліфікації професорсько-викладацького складу відповідно до сучасних вимог вищої освіти України.

Кафедра менеджменту та маркетингу

Кафедра менеджменту та маркетингу (колишня назва кафедри — управління підприємствами зв'язку) була виокремлена в самостійну кафедру наказом ректора Одеського електротехнічного інституту зв'язку ім. О. С. Попова в січні 1989 року зі складу кафедри економіки й управління підприємствами зв'язку. Необхідність створення самостійної кафедри була викликана щоразу більшими вимогами до підготовки фахівців у галузі управління підприємствами зв'язку.

Упродовж багатьох років колектив кафедри майже не змінювався: тут працювали видатні діячі, які зробили значний внесок у розвиток науково-практичних ідей для вдосконалення процесу управління підприємствами зв'язку, зокрема В. К. Базик, І. В. Бакова, А. М. Богатирьов, С. Б. Горелкіна, Є. М. Стрельчук, О. А. Молдованова та інші.

Зліва направо: д. е. н., професор Стрій Л. О.; к. філос. н., доцент Сакун Г. О.; д. е. н., доцент Станкевич І. В.; к. е. н., доцент Тардаскіна Т. М.; к. філос. н., доцент Бондаренко О. М.; к. е. н., ст. викладач Калугіна Н. А.; доцент Богатирьова Л. Д.; ст. викладач Жуковська Л. Е.; доцент Борисевич Є. Г.; викладач Кущева М. К.; викладач Ісайко Т. А.; ст. викладач Пінчук Т. А.; пров. фахівець Спорінопті Н. О.; фах. І кат. Гавриленко Т. В.

Організатором і засновником науково-педагогічної роботи на кафедрі був її завідувач, професор Стрельчук Євген Миколайович (1936–2015 рр.), який очолював кафедру з моменту її створення. Він володів рідкісними організаційними здібностями, умінням виховувати викладацькі та наукові кадри.

Є. М. Стрельчук 1964 року закінчив Одеський електротехнічний інститут зв'язку з присвоєнням кваліфікації інженер радіозв'язку. Послідовник наукової школи професорів І. А. Подгородецького та О. С. Редькіна, він працював у напрямі розробок сучасних стратегій і технологій корпоративного управління в галузі зв'язку, досліджував розвиток функціональних стратегій управління якістю та персоналом.

Євген Миколайович був талановитим науковцем, піонером у декількох напрямках розвитку телекомунікацій. За період наукової діяльності видав приблизно 180 наукових праць, серед яких понад 40 підручників (2 з грифом МОН України), 2 монографії. За назвами його наукової спадщини легко простежити розвиток галузі зв'язку та сфери телекомунікацій упродовж 40 років. Євген Миколайович плідно працював з науковою молоддю, керував підготовкою науково-педагогічних кадрів через аспірантуру, підготував 8 кандидатів економічних наук. За сумлінну працю був нагороджений медаллю «Ветеран праці», Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, нагрудним знаком «Почесна відзнака міністерства зв'язку України», орденом «За заслуги» III ступеня, званнями «Почесний радист» та «Майстер зв'язку». 2005 р. став одним із перших працівників вищої школи, сертифікованим фахівцем Європейської організації з якості (ЕОQ) та Міжнародної організації зі стандартизації та тестування (ІСТО).

Значний внесок у розвиток і наукову діяльність кафедри зробив доцент, кандидат економічних наук Базик Василь Кононович (1922–2009 рр.), який працював над питаннями оцінки ефективності управлінських рішень для підприємств зв'язку.

Разом з ним вела активну педагогічну діяльність і доцент Молдованова О. А. (1943–2005 рр.), яка впродовж майже 40 років активно впроваджувала наукові досягнення кафедри в навчальний процес під час викладання дисципліни «Організація, планування та управління підприємствами зв'язку» для технічних факультетів і дисципліни «Організація виробництва в галузі зв'язку» для менеджерів та економістів.

Значний внесок у розвиток управлінської науки внесла і професор Горелкіна Світлана Борисівна, яка працювала над питаннями моделювання попиту на послуги зв'язку. Вона, як і ряд багатьох інших працівників кафедри, закінчила Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О. С. Попова, захистила кандидатську дисертацію, а з 1978 року почала в ньому працювати на посаді старшого викладача

кафедри економіки організації та планування підприємствами зв'язку. 1982 р. отримала вчене звання доцента цієї кафедри. У квітні 2007 року Світлані Борисівні було надано вчене звання професора кафедри менеджменту і маркетингу. Світлана Борисівна успішно поєднувала наукову діяльність із педагогічною, розробила такі дисципліни: «Моделювання та прогнозування попиту послуг зв'язку», «Менеджмент персоналу в галузі зв'язку», «Основи менеджменту» для підготовки фахівців з економіки та менеджменту. Вона була автором понад 80 наукових праць.

З 2002 року на кафедрі працював професор Богатирьов А. М. 1967 року він закінчив Одеський політехнічний інститут, успішно захистив кандидатську дисертацію, йому було присуджено науковий ступінь кандидата економічних наук. Анатолій Михайлович успішно поєднував наукову діяльність із педагогічною, розробив дисципліни: «Економіка та організація інноваційної діяльності», «Управління інноваціями», «Організація підприємницької діяльності» для підготовки фахівців з економіки та менеджменту тощо. Був членом спеціалізованої вченої ради академії із захисту кандидатських дисертацій з економіки та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Тривалий час працездатність кафедрального обладнання лабораторії підтримував Ростислав Васильович Рябоконт (1945–2014 рр.). За час його діяльності лабораторія була модернізована декілька разів, викладачі проводили заняття на сучасних комп'ютерах, студенти впродовж навчання могли користуватися бібліотечною підбіркою тематичної літератури, яку він організував у лабораторії.

На жаль, зовсім недовгий час на кафедрі працювала видатний вчений, к. е. н., доцент Бакова І. В. (1946–2016 рр.), яка розробляла науковий напрямок аудиту інформаційної безпеки на підприємстві. Вона впровадила свою унікальну методику роботи зі студентами технічних факультетів.

Ці видатні діячі вже пішли з життя, але наврядчи залишили в історії кафедри свій незабутній слід.

У розвитку кафедри, зокрема в організаційно-виховній роботі, значну роль відіграли доценти Л. О. Бескровна та Н. К. Заборська.

Л. О. Бескровна не лише викладала дисципліни «Планування діяльності підприємства», «Організація виробництва в галузі зв'язку: радіозв'язок», «Розміщення продуктивних сил» як доцент кафедри, а з 1998 до 2004 р. працювала заступником декана економічного факуль-

тету (сьогодні — Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту) з виховної роботи. Саме тоді вона організувала та очолила студентський туристичний клуб «Сінільга», в діяльності якого студенти брали активну участь.

Н. К. Заборська тривалий час також вела активну виховну роботу серед студентів, обіймаючи посаду заступника директора ННІ Е та М з виховної роботи. Розробила та впровадила у навчальний процес академії заняття з дисциплін: «Управління матеріальними ресурсами» і «Логістика».

Доцент кафедри економічної теорії та управління проектами (до 2018 р. завідувач кафедри управління проектами та системного аналізу) Бобровнича Н. С. також працювала доцентом кафедри менеджменту та маркетингу, викладаючи на кафедрі дисципліни: «Економетрія», «Менеджмент підприємств поштового зв'язку», «Організація виробництва в галузі зв'язку: поштовий зв'язок» тощо.

Кафедра менеджменту та маркетингу — це згуртований колектив однодумців, які продовжують науково-педагогічну діяльність, керуючись принципами та вимогами чинного законодавства України, а також нагальними потребами замовників освітніх послуг і працевдавців.

Сьогодні обов'язки завідувача кафедри виконує доктор економічних наук, доцент Станкевич Ірина Володимирівна — автор понад 100 публікацій, із яких 83 наукового та 17 навчально-методичного змісту, зокрема 34 публікації у фахових виданнях, 1 одноосібна монографія, 2 навчальні посібники (1 із грифом МОН України — «Операційний менеджмент у галузі зв'язку») та підручник «Управління якістю» із грифом МОН України. Основні напрямки наукової роботи І. В. Станкевич охоплюють питання управління якістю освітньої діяльності закладів вищої освіти.

Кафедра активно розв'язує питання управління якістю вищої освіти та якістю освітньої діяльності. Зокрема є досвід із розробки та запровадження систем управління якістю у закладах вищої освіти. З 2010 р. І. В. Станкевич виконує обов'язки представника керівництва з якості ОНАЗ ім. О. С. Попова, з 2015 р. є аудитором із сертифікації систем управління якістю. На постійній zasadі кафедра є ініціатором та організатором семінарів-тренінгів ОНАЗ ім. О. С. Попова за тематичними напрямками: «Розробка та підготовка до сертифікації систем управління якістю освітніх організацій відповідно до вимог стандарту ISO 9001»; «Система управління

якістю телекомунікаційної компанії: розробка, впровадження та підготовка до сертифікації відповідно до вимог стандарту ISO 9001. Внутрішній аудит».

Заступником завідувача кафедри менеджменту та маркетингу є доцент, кандидат філософських наук Сакун Г. О., яка відповідає за розподіл та облік виконання педагогічного навантаження викладачів і наукову діяльність кафедри. Розпочинаючи свою трудову діяльність на кафедрі викладачем, певний час була куратором студентських груп.

Члени кафедри, окрім основної науково-педагогічної діяльності, беруть активну участь і в управлінні Навчально-науковим інститутом економіки та менеджменту.

Т. М. Тардаскіна, кандидат економічних наук, є не лише доцентом кафедри менеджменту та маркетингу, а й заступником директора ННІ Е та М з навчальної роботи, куратором IV та V курсів зі спеціальності «Менеджмент».

Л. Д. Богатирьова, старший викладач кафедри менеджменту та маркетингу, заступник директора ННІ Е та М заочного навчання, виконує обов'язки заступника відповідального секретаря приймальної комісії. За свою плідну та відмінну роботу Людмила Дмитрівна неодноразово була нагороджена академічними, галузевими, відомчими та державними нагородами.

О. М. Бондаренко, кандидат філософських наук, доцент кафедри менеджменту та маркетингу, є відповідальною в ННІ Е та М за наукову роботу, профорієнтаційну діяльність і працевлаштування.

Л. Е. Жуковська, старший викладач кафедри, працює із науковою молоддю на технічних факультетах, а з 2018 року виконує обов'язки вченого секретаря ННІ Е та М. За плідну працю в напрямі підготовки здобувачів другої вищої освіти 2007 р. Жуковська Л. Е. нагороджена грамотою Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації.

Профорієнтаційна робота посідає одне з провідних місць у діяльності кафедри менеджменту та маркетингу під керівництвом доцента кафедри О. М. Бондаренко, а також за підтримки старшого викладача Т. А. Пінчук, яка є відповідальною за практичну підготовку студентів.

Значний внесок у розвиток науки здійснює доктор економічних наук, професор Стрій Л. О.

Н. А. Калугіна, кандидат економічних наук, успішно проводить методичну роботу зі студентами заочної форми навчання ННІ Е та М.

Слід відзначити плідну працю допоміжного персоналу кафедри — провідних фахівців Н. О. Спорінопті, Т. В. Гавриленко та фахівця I категорії Т. А. Ісайко, які результативно розв'язують актуальні питання діяльності кафедри.

Колектив кафедри менеджменту та маркетингу виконує навчально-методичну, наукову, організаційну і виховну роботу, а також орієнтований на якісне виконання поставлених завдань.

Кафедра економічної теорії та управління проектами

Згідно з наказом ректора Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова № 01-05-206 від 02.07.2018 р. було створено кафедру економічної теорії та управління проектами (ЕТ та УП) шляхом об'єднання кафедри економічної теорії й кафедри системного аналізу й управління проектами. Завідувачем кафедри обрано доктора економічних наук, професора Гранатурова Володимира Михайловича.

Сьогодні наукові традиції та досвід педагогічної майстерності викладання теоретичних дисциплін однієї з найстаріших кафедр ОНАЗ ім. О. С. Попова, створеної у 40-х роках ХХ століття, органічно з'єднані з практико-орієнтованим, науково-методичним фундаментом однієї з найбільш динамічних кафедр інституту, де навчають мистецтва аналітики й прийняття ефективних рішень у різних сферах соціально-економічної діяльності. Таке поєднання піднімає на якісно новий рівень процес підготовки майбутніх фахівців у сфері інформаційних і комунікаційних технологій.

Історія створення кафедри економічної теорії бере свій початок від 1945 року, коли до програми підготовки фахівців Одеського електротехнічного інституту інженерів зв'язку було введено дисципліну «Політична економія». 1954 року створено кафедру політичної економії, яку очолив к. е. н., доцент Кучеров А. Ф. Саме тоді на кафедрі навчальний процес забезпечували: к. е. н., доц. Ковальов Н. К., ст. викл. Бібік Л. Ф., ст. викл. Анісімова Т. В., викл. Пусенкова І. В., ст. викл. Фрайфельд Г. Я., ст. викл. Матюшин М. Н., доц. Базик В. К.

Наприкінці 60-х — початку 70-х років склад кафедри поповнили випускники ОЕІЗ, які були на той час ще молодими викладачами: д. е. н., проф. Гранатуров В. М.; д. е. н., проф. Орлов В. М.; проф. Стрельчук Є. М., викладач Мартиненко Ж. Б., ст. викладач Молдаванова О. А., доцент Бескровна Л. О., які викладали курс «Економіка підприємств зв'язку». Згодом

кафедра отримала назву політекономії та економіки зв'язку. При кафедрі створено навчально-методичний кабінет, завідувачем якого призначено Г. В. Ковінько.

Зліва направо: к. е. н., доцент *Калінчак О. В.*; завідувач кафедри, д. е. н., професор *Гранатуров В. М.*; к. е. н., доцент *Бобровнича Н. С.*; к. е. н., доцент *Кузнецова М. А.*; к. е. н., доцент *Кораблінова І. А.*; к. е. н., доцент *Галан Л. В.*; к. е. н., доцент *Шуровська А. Ю.*; к. е. н., доцент *Вдовиченко А. М.*; провідний фахівець *Десова Л. В.*; викладач *Караченцева К. А.*; к. е. н., доцент *Лебедева І. Ю.*

З 1969 року доц. Кучеров А. Ф. був зарахований до докторантури, а виконувачем його обов'язків обрано ст. викладача Пусенкову І. В.

1988 р. кафедра політекономії та економіки зв'язку була розділена на два самостійні підрозділи — політекономія й економіка зв'язку.

Незмінним її керівником до останніх днів свого життя (до лютого 2006 р.) залишалася д. е. н., професор Пусенкова І. В. — автор наукових праць з проблеми методології аналізу розвитку відносин від економіки до інтелекту.

Вагомий внесок у розвиток науки зробили також учені-економісти — д. е. н., проф. Гримальюк В. А.; д. е. н., проф. Мартиновський С. В.; д. е. н., проф. Тіханова Т. Ю. та ін.

З середини 70 — початку 80-х рр. склад кафедри поповнився викладачами, серед яких доц. Герасимов В. Д., Калінчак О. В. (захист канд. дисертації 1987 р.), Пісарев Є. Г., Старовойтова Г. В. (захист канд. дисертації 1987 р.) та інші.

Наприкінці 80 — початку 90-х років на кафедрі економічної теорії розпочали викладацьку діяльність к. е. н., доцент Кузнецова М. А.,

викладач Кліщова Н. Г., професор Стрій Л. А. (тема докторської дисертації «Ринково-орієнтована система управління економічною діяльністю в галузі зв'язку»).

Колективом професорсько-викладацького складу кафедри, під керівництвом професорів І. В. Пусенкової та Т. Ю. Тіханової, було створено наукову школу за напрямками економічної теорії, економіки зв'язку, макроекономічних аспектів, а також досліджено перехідні форми відносин у суспільстві. Саме в цей час над дисертаціями працювали викладачі: М. А. Кузнецова, І. А. Кораблінова (Каліна), Н. Г. Кліщова та І. С. Лаговник.

Пізніше до складу кафедри приєдналися й інші викладачі: К. А. Караченцева, Т. В. Небога, С. П. Зернова, к. е. н., доц. А. М. Вдовиченко, А. В. Солдаткіна, д. е. н., доц. Ю. Б. Валуєв.

Під керівництвом завідувача кафедри Калінчак О. В. з 2006 р. на кафедрі продовжився активний розвиток наукової діяльності: проведено роботу з оновлення навчально-методичних матеріалів з урахуванням вимог Болонського процесу та сучасних науково-теоретичних розробок, створено умови для інтеграції викладачів у міжнародні наукові процеси, а також для розвитку наукової творчості й соціальної відповідальності студентської молоді.

Також під керівництвом д. е. н., проф. Тіханової Т. Ю. на кафедрі були проведені держбюджетні науково-дослідні роботи: «Методологія аналізу сучасних перехідних форм», «Актуальні теоретичні проблеми трансформаційної економіки», «Роль інноваційної складової у ряді факторів економічного зростання: світовий досвід та проблема конкурентоспроможності економіки України».

У лютому 2003 року була створена кафедра управління проектами та системного аналізу.

Завідувачем кафедри було призначено професора, д. т. н. Князеву Ніну Олексіївну.

Під її керівництвом підготовлено та захищено 6 кандидатських дисертацій. У науковому доробку проф., д. т. н. Князевої Н. О. понад 150 наукових праць.

Саме тоді на кафедрі працювали: к. е. н., доцент Лескін В. М., к. е. н., доцент Мاستикаш О. І., доцент Золотих В. В.

З 2005 року кафедру очолив д. е. н., професор Гранатуров Володимир Михайлович. 1965 р. закінчив Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О.С. Попова за фахом «Телефонно-телеграфний зв'язок». 1973 р. захистив кандидатську дисертацію, а докторську дисертацію «Організаційно-економічний механізм управ-

ління метрологічним забезпеченням галузі» 1996 року.

Професор Гранатуров В. М. — засновник школи за напрямом «Економічні проблеми метрологічного забезпечення». За науковими напрямами «Економічні проблеми метрологічного забезпечення» та «Управління ризиками» підготовлено 10 кандидатів економічних наук. Почесний зв'язківець України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки. Він є автором понад 200 друкованих робіт із проблем економіки зв'язку та економічного ризику, з них понад 12 монографій та навчальних посібників.

З 2007 року кафедру очолювала к. е. н., доцент Бобровнича Наталія Серафимівна, яка 1979 року закінчила Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О. С. Попова за фахом «Багатоканальний електровз'язок».

З 1994 до 2008 р. доцент Бобровнича Н. С. — заступник декана факультету заочного навчання академії зв'язку, є членом ученої ради академії й вченої ради ННІ Е та М.

Доцент Бобровнича Н. С. — провідний фахівець з проблем економіки та організації поштового зв'язку. Є автором понад 53 друкованих робіт.

Організовували методичну та щоденну роботу на кафедрі в різні роки: завідувач лабораторії Аугустиняк Віктор Йосипович, методист Козельцева Олена Василівна, лаборанти Балобанова Юлія, Кострова Марія, Фоменко Людмила.

Співробітники кафедри виконали значний обсяг науково-дослідних робіт, окремо за договорами із провідними операторами зв'язку України — Українським державним підприємством поштового зв'язку (УДППЗ) «Укрпошта» і ВАТ «Укртелеком», а також за темами: «Аналіз проблем управління в галузі зв'язку»; «Актуальні проблеми удосконалення управління підприємствами зв'язку»; «Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку телекомунікаційної сфери України»; «Розвиток інфокомунікацій та його місце в інноваційному розвитку суспільства»; «Організаційно-функціональні проблеми управління розвитком телекомунікаційних компаній».

Сьогодні, зміцнивши свій інтелектуальний потенціал, кафедра ЕТ та УП розпочинає свій новий етап розвитку. З одного боку, новостворена кафедра має суттєвий науковий доробок, напрацьований упродовж багатьох років, а з іншого — ще багато творчих задумів викладачів кафедри чекають своєї реалізації.

Головна місія кафедри — створення ціннісного, теоретичного та методологічного фундаменту в практико-орієнтованій системі підготовки й перепідготовки фахівців сучасних компаній та організацій, що працюють у швидко мінливих умовах цифрової епохи.

Напрями розвитку кафедри ЕТ та УП сформувало керівництво кафедри, з якими можна ознайомитися на сайті академії.

Пріоритетними напрямами діяльності та подальшого розвитку кафедри є:

1) якісне забезпечення освітнього процесу відповідно до профілю та концепції розвитку ОНАЗ ім. О. С. Попова, нових тенденцій соціально-економічного розвитку суспільства і викликів цифрової епохи;

2) розробка нових підходів до навчання на основі використання інформаційних та комунікаційних технологій;

3) науково-дослідна діяльність у розв'язанні значущих практичних задач сьогодення;

4) підготовка та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри;

5) застосування креативних підходів до організаційно-виховної та профорієнтаційної роботи;

6) якнайширший розвиток різносторонніх партнерських зв'язків для реалізації наукових, інноваційних та соціально значущих проектів.

Секція соціальних комунікацій

У січні 2006 року було засновано Навчально-науковий інститут проблем інформаційного суспільства, який 2020 року реорганізовано в секцію соціальних комунікацій Навчально-наукового інституту бізнесу та соціальних комунікацій. Секція соціальних комунікацій (ССК) здійснює підготовку студентів за такими спеціальностями: 054 «Соціологія» та 061 «Журналістика» («Реклама та зв'язок із громадськістю»).

Значна увага приділяється практичному, виробничому і педагогічному стажуванню студентів. Секція має договірні відносини з базами практик: Фаховим коледжем зв'язку та інформатизації, Одеським міським центром зайнятості, Головним управлінням статистики в Одеській області, ПАТ «Укртелеком», Одеською дирекцією ПАТ «Укрпошта».

Організаційна структура секції:

1) кафедра політології, соціології та соціальних комунікацій;

2) кафедра лінгвістичної підготовки;

3) кафедр психології, педагогіки та філософії;

4) центр юридичного захисту студентів;

5) центр вивчення проблем інформаційного суспільства.

Зав. секції СК, к. соц. н. Ветрова С. С.

Професорсько-викладацький склад секції

Усі викладачі ССК є висококваліфікованими фахівцями у сфері соціологічних, політичних, філологічних, історичних, філософських і юридичних наук мають великий досвід роботи й систематично підвищують кваліфікацію в провідних навчальних закладах України.

Дирекція ННІ ПІС зліва направо: д. п. н., професор Сіленко А. О.; к. політ. н. доц. Безродна В. І.; к. соц. н. Ветрова С. С.

Науково-методичне забезпечення секції

Навчальний процес здійснюється відповідно до навчальних планів і навчальних програм, розроблених кафедрою соціології та політології. Робочі програми з кожної дисципліни щорічно оновлюються і затверджуються нау-

ково-методичною радою ОНАЗ ім. О. С. Попова. Постійно удосконалюється система діагностики якості знань, розроблено та видано завдання до контрольних та самостійних робіт з основної тематики навчальних дисциплін, а також тестові завдання.

У секції функціонує центр вивчення проблем інформаційного суспільства, діяльність якого пов'язана з науковими соціологічними дослідженнями, опитуваннями громадської думки, презентаціями напрямків підготовки як внутрішніх проблем ЗВО, так і соціальних проблем розвитку регіону.

Діє соціологічна лабораторія, на базі якої студенти мають можливість удосконалювати компетенцію з методики й техніки прикладних соціальних досліджень.

Студентів залучають до проведення моніторингових досліджень із питань підвищення ефективності організації навчального процесу в ОНАЗ, здорового способу життя студентів академії, з проблем інформованості студентської молоді міста про життєво небезпечні інфекційні захворювання, з проблем професійного самовизначення сучасної молоді.

Секція підтримує наукові зв'язки із соціологічним факультетом Харківського національного університету, факультетом соціології та психології Київського національного університету, кафедрою соціології, політології та соціального управління Запорізького національного університету, Міжнародним інститутом журналістики, Львівським національним університетом та іншими провідними ЗВО України.

Організація навчального процесу секції

Найважливішими характеристиками навчального процесу в секції соціальних комунікацій є креативність та інновації.

По-перше, під потреби студентів і викладачів налаштовуються засоби інформатизації: працює електронна бібліотека, комп'ютерні класи з вільним доступом до мережі Інтернет, усі студентські гуртожитки також мають доступ до всесвітньої мережі. На території ОНАЗ ім. О. С. Попова діє зона Wi-Fi (зона бездротового Інтернету), що дає можливість студентам і викладачам академії істотно підвищити якість науково-дослідного пошуку і навчально-методичних комунікацій.

По-друге, викладачі та студенти мають можливість в режимі online отримувати індивідуальні консультації, що сприяє вдосконаленню навчального процесу та ефективності підготовки фахівців.

Навчальний план поєднує теоретичну і практичну професійну підготовку. Студенти вивчають широке коло гуманітарних і спеціальних економічних дисциплін. Вони отримують фундаментальні знання з філології, політології, психології, права, вищої математики, економічної теорії, менеджменту, маркетингу. Значна увага приділяється вивченню циклу дисциплін: «Риторика», «Соціологія», «Управління», «Економічна соціологія», «Соціологія громадської думки», формуються практичні навички в межах циклу занять з психодіагностики, соціологічного практикуму, практикуму рекламної діяльності тощо.

Сьогодні модулі викладання дисциплін побудовані з переважною орієнтацією на підготовку соціолога-практика і фахівця з реклами та зв'язків з громадськістю. Це пов'язано з реальною ситуацією на ринку праці не тільки в Одеському регіоні, але і загалом в Україні.

У секції успішно відбувається нарощування бібліотечного фонду з соціально-гуманітарних наук. До послуг студентів — електронна бібліотека, фондом якої є класичні та новітні наукові публікації, періодичні видання з соціології, масових комунікацій, політології та права.

Професійні перспективи випускників

Випускники секції можуть працювати в структурах державного і муніципального управління, консалтингових фірмах, відділах маркетингу, кадрових службах, в установах культури, ЗМІ, PR-агентствах і рекламних фірмах, в органах соціального захисту населення, в центрах вивчення громадської думки та соціальних проблем, у навчальних закладах різного рівня викладачами соціально-гуманітарних дисциплін.

День соціолога України

Найбільш перспективними сферами застосування професійних знань соціологів є маркетингові дослідження, рекламна діяльність і PR. Фундаментальна й універсальна освіта дозво-

ляє випускникам ОНАЗ ім. О. С. Попова зробити успішну кар'єру.

Кафедра політології, соціології та соціальних комунікацій

1981 р. в ОЕІЗ ім. О. С. Попова було створено кафедру політології. Як і всі кафедри суспільних наук, вона пережила ряд реорганізацій відповідно до веління часу та з метою забезпечення комплексного підходу до гуманітарної підготовки фахівців, координації процесу вивчення політичних, соціологічних і правових наук 2015 р. отримала назву кафедра політології, соціології та соціальних комунікацій.

Кафедра здійснює підготовку фахівців зі спеціальностей 054 «Соціологія» та 061 «Журналістика» (спеціалізація «Реклама та зв'язки з громадськістю»).

З 1981 до 2001 р. кафедру очолювала доктор філософських наук, професор Балабаєва Зінаїда Василівна.

2001 р. кафедру очолила доктор політичних наук, професор Сіленко Алла Олексіївна. 1992 р. захистила кандидатську, а 2000 р. — докторську дисертацію з політичних наук. Професор Сіленко А. О. спеціалізується на проблемах теорії й практики соціальної держави, політичних аспектах формування і розвитку інформаційного суспільства. Вона є автором 90 наукових праць, серед них три монографії: «Соціальна держава: територія змін» (2000 р.), «Соціальна держава: тернистий шлях до визнання» (у співавторстві) (2002 р.), «Громадянське суспільство в сучасній Україні: специфіка, становлення, тенденції розвитку» (у співавторстві) (2006 р.), а також навчального посібника для студентів закладів вищої освіти «Політична система та інститути громадянського суспільства в сучасній Україні» (у співавторстві).

Проф. Сіленко А. О. успішно керувала здобувачами кафедри з 2002 до 2020 р. Під її керівництвом підготовлено 17 кандидатів та 2 доктори політичних наук.

За її безпосередньої участі 2006 р. було створено Навчально-науковий інститут інформаційного суспільства. Професор Сіленко А. О. очолила інститут і налагодила розвиток перспективних напрямів його роботи з підготовки фахівців, потрібних у широких сферах життєдіяльності суспільства.

З вересня 2017 р. кафедру очолила кандидат політичних наук, доцент Безродна Віра Іллівна. Кандидат політичних наук з 2003 року. Вчене звання доцента присвоєно 2007 р. Працює над докторською дисертацією на тему «Політична

участь в умовах становлення інформаційного суспільства в Україні».

В. І. Безродна розробила навчально-методичні комплекси курсів: «Політологія», «Соціологія», «Політологія та соціологія», «Основи конфліктології», «Соціологія політики», «Соціологія глобалізаційних процесів», «Реклама та PR у політичній сфері», «Репутаційний менеджмент».

Завідувач каф. ПС та СК, к. політ. н., доц. Безродна В. І.

За час існування кафедри захищено 6 кандидатських дисертацій (С. Т. Струк, І. Л. Василенко, А. Ф. Аблов, В. І. Безродна, Н. В. Крук, Н. О. Кондратьєва, а також 2 докторські дисертації (З. В. Балабаєва, А. О. Сіленко).

Проректор з науково-педагогічної та виховної роботи д. політ. н., проф. Сіленко А. О.

На кафедрі розроблено навчальну програму підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь зі спеціальності 052 «Політологія» за

якою підвищували кваліфікацію (стажування) викладачі ЗВО Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова; Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського; Одеського національного морського університету.

Зліва направо: ст. викл. к. політ. н. Крук Н. В.; проф., д. соц. н., Каменська Т. Г.; доц. к. юрид. н., Березовська Н. Л.; доц., к. філос. н. Василенко І. Л.; ст. викл. к. соц. н. Кондратьєва Н. О.; пров. фах. Тараненко С. Л.

Кафедра пройшла ліцензійну експертизу та акредитацію й отримала дозвіл на підготовку магістрів зі спеціальності 054 «Соціологія». Успішно акредитовані спеціальності «Журналістика» та «Соціологія»

Кафедра політології, соціології та соціальних комунікацій здійснює навчальну роботу для всіх навчально-наукових інститутів академії.

Викладачі кафедри для бакалаврів та магістрів зі спеціальності «Соціологія», викладають 42 дисципліни: «Соціологія молоді», «Соціологія культури», «Соціологія освіти», «Соціологія сім'ї», «Тренінг психології спілкування», «Гендерна соціологія», «Теорії інформаційного суспільства», «Соціологія управління», «Основи PR», «Соціологія громадської думки», «Соціологія особистості», «Основи демографії» та ін.

Серед 24-х дисциплін, прочитаних студентам за спеціальністю «Журналістика», такі: «Історія реклами та PR», «Етика в рекламній та PR діяльності», «Реклама та PR у політиці та державному управлінні», «Теорія і практика реклами», «Основи журналістики», «Риторика», «Реклама та PR у сфері IT-технологій», «Репутаційний

менеджмент», «Іміджологія», «Організація роботи відділів реклами та PR», «Копірайтинг», «Конфліктологія» та інші.

Міжнародний фестиваль реклами, який відбувся вперше в Одесі (студенти-журналісти як волонтери фестивалю)

З метою поглиблення і закріплення здобутих теоретичних знань обов'язковою для всіх студентів є практика.

Наукові інтереси викладачів кафедри концентровано зосереджені в науково-дослідній роботі «Соціально-політичні та правові аспекти розвитку інформаційного суспільства в Україні».

Члени кафедри беруть активну участь у міжнародних та республіканських науково-практичних конференціях і мають наукові публікації. Наукові статті проф. Сіленко А. О. представлені у виданнях:

— Політична енциклопедія. — 2011. — 808 с. (6 статей).

— Навчальний енциклопедичний словник-довідник. — Львів: Новий світ 2000, 2014. — (8 статей).

— Дослідження вітчизняними науковцями інститутів судової влади України // Політична наука в Україні, 1991–2016.

Доцент Василенко І. Л., ст. викладач, к. політ. наук Крук Н. В., ст. викладач Ветрова С. С. мають публікації в закордонних виданнях.

До науково-дослідної роботи активно залучаються студенти. До участі у Всеукраїнській студентській олімпіаді у квітні 2016–2017 рр. зі спеціальності «Соціологія» олімпіада відбулася в м. Києві на базі КПІ ім. І. Сікорського, у якій взяли участь студенти-соціологи IV курсу Є. Борискова та М. Дубчак, науковий керівник — к. соц. наук Ветрова С. С. З навчальної дисци-

пліни «Психологія» олімпіада відбулася на базі соціально-гуманітарного факультету Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського 20–22 квітня 2017 р., де студентка групи СЦ-3 В. П. Помеленко отримала нагороду в номінації «За наукову обґрунтованість відповідей», науковий керівник — доц. Василенко І. Л. II етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей «Журналістика» і «Реклама та зв'язки з громадськістю» відбувся на базі Дніпровського національного університету ім. О. Гончара 4–5 квітня 2019 р., де студентка IV курсу А. О. Холостенко отримала грамоту як переможець студентської олімпіади зі спеціальності «Реклама та зв'язки з громадськістю у номінації «Оригінальна авторська позиція». Друга учасниця, студентка IV курсу Д. К. Андрушина отримала сертифікат, науковий керівник — к. соц. н. С. С. Ветрова.

Учасниці також привезли лист-подяку за активну співпрацю з ДНУ ім. О. Гончара під час проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади.

З навчальних дисциплін «Соціологія» та «Політологія» II етап олімпіади відбувся на базі Національного університету «Одеська юридична академія» у квітні-травні 2019 року. Учасниками були студенти групи РЗГ 3.2 А. Паршикова та Л. Гайдаржи.

Значна увага на кафедрі приділяється організації виховної роботи зі студентами як у процесі занять, так і за його межами, а також в індивідуальному спілкуванні. Упродовж 10 років ст. викл., к. іст. н. Бурцева Л. О. очолювала центр гуманітарної освіти та розвитку, в межах якого студенти за власним бажанням здобувають додаткову культурологічну освіту, що стало новою традицією у закладі вищої освіти технічного профілю: відвідування студентами в познавчальний час музеїв, виставок та культурологічних лекторіїв.

Кафедра підтримує зв'язок з відділом соціально-психологічної та виховної роботи, залучаючи студентів до участі у заходах, запланованих відділом.

У здійсненні виховної роботи серед студентів налагоджено також тісний зв'язок з працівниками бібліотеки ОНАЗ, які запрошують студентів на соціокультурні заходи з патріотично-виховною метою, а також для досягнення етико-професійних стандартів навчання. Неодноразово студенти були й співучасниками цих заходів.

Студенти не залишаються осторонь участі в художньо-естетичних заходах, які відбуваються

в академії. Систематичну організаційно-виховну роботу проводять С. С. Ветрова та Н. О. Кондратьєва (традиційні флешмоби до Дня соціолога України, святкові концерти до Дня інституту, конкурси краси та інтелекту «Зірка ОНАЗ» та «Містер академія», новорічні концерти, тематичні виставки до Дня науки, Дня захисту природи та ін.).

Вечір пам'яті «Він жив правдою» — до 80-річчя відомого журналіста Б. Дерев'янка

Традиційний флешмоб до Дня соціолога

Студенти також беруть участь у спортивних заходах, які організує кафедра фізичного виховання.

Значну виховну роботу здійснюють викладачі кафедри серед студентів у напрямку формування культури побуту та повсякденного життя, відвідуючи студентські гуртожитки, куратори груп доц. Березовська Н. Л. та ст. викладач Кондратьєва Н. О. забезпечують виконання правил внутрішнього розпорядку та вміло координують спільне життя студентів.

На базі кафедри вже не один рік функціонує Центр правового захисту студентів, який очолював доц., к. юрид. н. Крилов Ю. В., а тепер очолює доцент, к. юрид. н. Березовська Н. Л. Центр на громадських засадах здійснює юридичне консультування, запобігає проявам корупції та порушенню прав студентів та викладачів.

Викладачі кафедри намагаються будувати свою роботу зі студентами відповідно до вимог сучасності, прищепити їм жагу до систематичних та якісних знань, розвивають самоповагу та бажання самореалізації та самоконтролю у різних сферах життя, сприяють формуванню у них гуманістичного світогляду, а також

ділових та особистісних якостей майбутніх спеціалістів, почуття патріотизму та громадянського обов'язку.

Кафедра лінгвістичної підготовки

Кафедру лінгвістичної підготовки, яка поєднує викладання іноземних та державної мов на різних освітніх рівнях (підготовчому відділенні для іноземних громадян, бакалавраті, магістратурі, аспірантурі), засновано 1 жовтня 2012 року.

Організувала, очолила новостворену кафедру та забезпечила потужний потенціал творчого, професійного розвитку доц., к. філол. наук О. О.Шульган. З 2016 року кафедру очолює І. В. Пономаренко.

Зав. кафедри, доцент Пономаренко І. В.

Історія розвитку цієї кафедри розпочинається з 1930 року, що є початком заснування кафедри іноземних мов.

У різні роки кафедру іноземних мов очолювали: С. І. Луценко (до 1952 р.), Є. Г. Семенов (з 1952 до 1976 р.), М. В. Файдюк (з 1976 до 1983 р.), О. Ш. Халілов (з 1983 до 1998 р.), В. О. Кудряшова (з 1998 до 2008 р.).

1979 року на кафедрі іноземних мов ОЕІЗ ім. О. С. Попова було створено секцію російської мови. До складу цієї секції входили спочатку три викладачі: Т. Д. Сулова, Є. Г. Плеська та С. К. Богдан, які навчали іноземних студентів російській мові. Рік потому (1 вересня 1980 р.) секцію російської мови було реформовано в самостійну кафедру — кафедру російської мови, яка нараховувала 11 викладачів (С. А. Карпова, О. В. Воробйова, В. Д. Ракитянська, Є. Я. Дроздова, Н. М. Герасименко, П. В. Глебов, С. Б. Черніков, В. А. Єфименко, О. Н. Шкапова, О. В. Мусієнко, М. В. Кулішева) під керівництвом Т. Д. Сулової. 1992 року завідувачем кафедри обрано Н. І. Герасименко.

У зв'язку з інтенсивними соціально-політичними подіями 90-х років ХХ століття, становлен-

ням України як нової демократичної суверенної європейської держави, українська мова розширила сферу свого вжитку. Це викликало необхідність інтенсифікувати вивчення державної мови в закладах вищої освіти. Саме тому 1993 року було засновано кафедру української мови.

Сьогодні, поєднавши зусилля та методологічні новації філологів різних кваліфікацій, враховуючи загальноєвропейські рекомендації Ради Європи з мовної освіти, на кафедрі досягнуто впровадження цілісної мовної концепції, започатковано декілька додаткових курсів для студентів та викладачів.

Обов'язковим є залучення до викладання носіїв відповідних мов. Так, з 2006 р. реалізується спільний проект з інститутом германістики Віденського університету (Австрія), який забезпечує викладання німецької мови як іноземної австрійськими стажистами, а з 2007 р. кафедра співпрацює з Корпусом Миру (США) у проекті для викладання англійської мови як іноземної американськими викладачами у ЗВО України.

*Професор Техаського університету Даглас Лі Хол,
доцент Чепелюк Н. І.*

Кафедра лінгвістичної підготовки забезпечує викладання української, англійської, німецької та французької мов. Особливого значення в навчально-методичній діяльності кафедри в останні роки набуло викладання в групах, де навчання з усіх дисциплін здійснюється тільки англійською мовою. Викладачі кафедри також проводять заняття з мовної підготовки аспірантів і здобувачів, входять до складу предметних екзаменаційних комісій. У постійному кафедральному складі для викладання іноземних мов працюють О. О. Шульган, Н. В. Чугунова, Л. В. Тарасенко, Н. І. Чепелюк, Г. П. Кузнецова, В. П. Веретенникова, О. А. Радіус, Н. П. Мініч, Н. М. Голуб.

Про високий професійний та науковий рівень викладачів кафедри відомо за межами ОНАЗ: кафедра стала популярним центром ста-

жування та підвищення кваліфікації викладачів іноземних мов із закладів вищої освіти Одеси та інших міст України.

Також кафедра забезпечує викладання мов на підготовчому відділенні для іноземних громадян. Довгий час організацію та навчальний процес на підготовчому відділенні для іноземних громадян здійснювала С. А. Карпова. Плідно працюють Л. Є. Расходчикова, Н. М. Маслова, Л. О. Сокольницька, до оновленого складу ввійшли Н. М. Московчук, О. О. Камільчу, Є. М. Мітева. На кафедрі розроблено курс державної мови для студентів, які здобули середню освіту за межами України, а тому не вивчали українську. Викладання «Української мови (за професійним спрямуванням)» забезпечують І. І. Рогальська-Якубова, І. В. Пономаренко.

Крім навчальної та науково-методичної роботи, викладачі кафедри здійснюють переклад наукової літератури для спеціальних кафедр академії; іноземної кореспонденції; анотацій, статей та тез доповідей, які подають співробітники ОНАЗ ім. О. С. Попова для опублікування за кордоном або для участі в міжнародних конференціях; редагування навчально-методичних посібників. Дедалі активніше співробітники кафедри беруть участь як усні перекладачі під час переговорів з іноземними партнерами, у проведенні міжнародних симпозіумів, конференцій.

*Конкурс декламування поезії. У центрі журі зліва
направо: доцент Чугунова Н. В., к. філол. н.,
професор Шульган О. О., доцент Пономаренко І. В.*

*В Одеському оперному театрі з викладачами
О. І. Бучневою та Є. М. Мітевою*

Колектив кафедри орієнтується на таку концепцію викладання, за якою важливим є

співвідношення професійних і особистісних якостей. Сучасна особистісно-центрована модель освіти зосереджує увагу не просто на оволодінні професійною майстерністю, певними фаховими знаннями, але й на формуванні творчої, всебічно розвинутої особистості, на розкритті її потенціалу, самовдосконаленні та самореалізації. Щорічно кафедра проводить I етапи Міжнародного конкурсу ім. П. Яцика, Всеукраїнської студентської олімпіади з української мови, до участі в яких запрошуються обдаровані студенти.

Кафедра філософії, психології та педагогіки

Після того, як влітку 1944 р. відновили діяльність Одеського електротехнічного інституту інженерів зв'язку, 1945 р. було засновано кафедру марксизму-ленінізму. Очолювала кафедру кандидат філософських наук, доцент Жукова В. Крім курсів філософії та історії КПРС на кафедрі викладали курс політичної економії. 1954 р. від кафедри марксизму-ленінізму відокремилася кафедра політекономії. Відтоді й впродовж 60—70-х рр. ХХ ст. кафедру очолював кандидат історичних наук, доцент Єригін С. К. Галуззю його наукових інтересів було вивчення проблематики національного питання в СРСР, формування інтернаціональної свідомості. Кафедра марксизму-ленінізму, крім викладання курсів філософії та історії КПРС, проводила наукову роботу з проблем марксистської теорії, історії КПРС.

За радянських часів викладачі кафедри брали безпосередню участь в організації та проведенні занять у загальноінститутських «Школі молодого лектора» та «Факультеті громадських професій», по закінченню яких студенти отримували навички лектора, журналіста, психолога тощо, а крім цього — офіційний документ про отриману громадську професію. Це значною мірою допомагало випускникам ЗВО адаптуватися до виробництва в їх подальшій роботі з колективом тієї організації, де вони опинялися після закінчення вишу. Значна кількість випускників обіймала високі посади в галузі зв'язку, керувала великими колективами, де отримані знання були особливо корисними.

У становленні кафедри філософії відіграв роль завідувач кафедри, кандидат історичних наук, доцент, а згодом доктор філософських наук, професор Стокяло В. А. Він очолював кафедру з 1975 до 1995 р. Тоді на кафедрі працювали провідні вчені: проф. Цофнас А. Ю., проф. Плеський Б. В., канд. філос. наук Ніколенко О. В.

В останні роки існування радянського суспільства, наступних фундаментальних змін в Україні на кафедрі працював канд. філос. наук, доц. В. Д. Цимбалюк, а з часом організатор Одеського суспільно-політичного об'єднання «Меморіал», голова Одеської крайової організації Народного руху України, член Центрального проводу Руху. Він був одним із перших учених, який почав займатися соціальною психологією саме тоді, коли цей науковий напрямок вважався у радянському суспільстві буржуазною лже-наукою. Його книги, присвячені соціально-психологічним аспектам сім'ї, ще за радянських часів було перевидано. В. Д. Цимбалюк виявив себе не тільки як спеціаліст у галузі соціальних відносин, їх прогнозування та корекції, а й як політик, активний борець за національну ідею.

До 1995 р. кафедра називалася кафедрою філософії, а у зв'язку з черговою реорганізацією отримала назву кафедри філософії та українознавства. Зміна назви відбилася і на структурній зміні кафедри: до неї було приєднано українських філологів (до 2004 р. входили до складу кафедри), які викладали курс «Ділова українська мова». Тоді кафедру очолив доктор філософських наук, професор, академік Міжнародної академії інформації члена ООН, академік Всесвітньої академії наук комплексної безпеки Пунченко Олег Петрович. Автор понад 230 наукових праць, серед них 3 монографії: «Методологические основы социального управления» (1977 р.), «Метод преобразующей критики и его роль в познании и практике» (1991 р.), «Гносеологические основания философской критики» (2000 р.), співавтор низки навчальних посібників. Олег Петрович Пунченко — член двох спеціалізованих рад із захисту докторських дисертацій Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова та Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського.

Галуззю його наукових інтересів є теорія пізнання, філософські аспекти організації інформаційних мереж суспільства, філософія освіти.

На кафедрі зараз викладають курси: «Філософія», «Історія України та української культури», «Основи психології та педагогіки», «Культурологія», «Психологія». Ці дисципліни викладаються в усіх інститутах.

За час існування кафедри викладачі працювали над двома науковими темами: «Творчість та наукове пізнання» і «Людина у світі духовної культури». За матеріалами досліджень видано

науково-методичний посібник і ще один підготовлено до друку.

На кафедрі працюють студентські гуртки, студенти активно залучаються до наукової роботи, участі в науково-практичних конференціях різного рівня. Для підвищення наукової та педагогічної майстерності діють методологічний та теоретичний семінари.

У травні 2004 року на кафедрі була відкрита аспірантура за спеціальністю 09.00.03 — соціальна філософія та філософія історії.

Першу дисертацію за історію існування кафедри суспільних наук на тему «Соціотехнічні аспекти становлення сучасної інформаційної цивілізації» захистив С. В. Стайкуца у червні 2009 року. Наступну дисертацію на тему «Моральний вектор освіти як ціннісно-смысловий імператив буття особистості» захистив П. Ю. Козленко у жовтні 2009 року.

У червні 2010 року Г. О. Сакун захистила дисертацію на тему «Освіта як предмет філософсько-аксіологічної рефлексії», а у червні 2012 р. — О. В. Кокарев на тему «Технічне знання в структурі духовних цінностей соціуму».

2016 р. МОН України затвердив три дисертації: О. В. Цири на тему «Соціально-філософський аналіз високих технологій як суб'єкта інноваційного розвитку», Й. Й. Дидишко на тему «Парадигмальний аналіз технічного знання в цивілізаційній історії людства», В. В. Богаченко на тему «Самоідентифікація суб'єкта соціальної дії: соціосинергетичний аналіз».

2018 р. кафедру очолила доктор філософських наук, доцент М. В. Пальчинська.

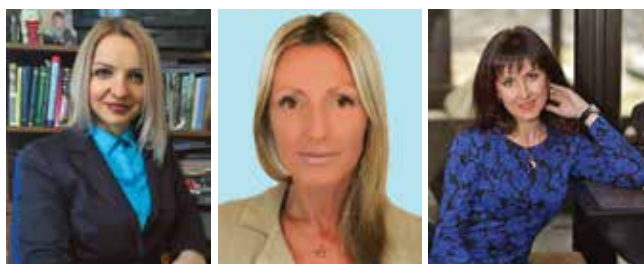
2019 р. у зв'язку з провідними науковими інтересами та напрямками міжнародної діяльності кафедра отримала назву філософії, психології та педагогіки.

На кафедрі широко застосовуються сучасні методики навчання: розробка та впровадження програм дистанційного навчання, участь студентів і викладачів в інтернет-конференціях та інше. Проводиться наукова робота зі студентами, результатами якої є доповіді на наукових міжнародних конференціях, участь у конкурсах і олімпіадах, публікації в спеціалізованих виданнях.

Сьогодні на кафедрі працюють два доктори філософських наук: М. В. Пальчинська та В. І. Ворніков, а також 4 кандидати наук.

Напрями наукових інтересів викладачів кафедри дуже різноманітні. Доктор філософських наук, доцент Пальчинська М. В. досліджує проблеми віртуального простору, проблеми віртуалізації релігійного життя сучасної України, соціалізацію особистості в умовах віртуалізації

суспільства та перспективи розвитку інклюзивної освіти в сучасному українському суспільстві.

Зліва направо: д. філос. н., доцент Ворніков В. І.;
к. іст. н., доцент Ганчев О. І.;
к. філос. н., ст. викладач Богаченко В. В.;
зав. кафедри, д. філос. н., доцент Пальчинська М. В.;
к. пед. н., доцент Шиліна Н. Є.

Доктор філософських наук, доцент Ворніков В. І. досліджує теорію та методологію художнього пізнання, проблеми соціальних відношень, конвенціональності у сучасному суспільстві.

Кандидат педагогічних наук, доцент Шиліна Н. Є. досліджує проблеми переходу до нової інформаційної свідомості сучасних людей, конфлікти соціалізації та самоідентифікації особистості в сучасному просторі, трансформаційні процеси освіти в інформаційному суспільстві, використання інформаційних технологій у сучасному освітньому процесі, формування інформаційно-комунікативної компетенції студентів у ЗВО.

Кандидат історичних наук, доцент Ганчев О. І. досліджує питання, пов'язані з історією українського народу та становлення Української держави, проблеми етнополітики, розвитку економічних досліджень на Півдні України, інтеграційні процеси.

Кандидат філософських наук, старший викладач Богаченко В. В. досліджує проблеми самоідентифікації особистості у сучасному інформаційному суспільстві, соціосинергетичні напрями вивчення соціокультурного виміру, ціннісно-ментальні складові особистості в сучасному українському суспільстві, людиномірні системи та їх репрезентацію в соціосинергетичному полі пізнання, людської тілесності та механізмів її реалізації в епоху кіберкультури.

Навчально-науковий інститут заочного навчання

Навчально-науковий інститут заочного навчання (ННІ ЗН) є структурним підрозділом академії, створений з метою наближення освітніх послуг до місця роботи студентів заочної форми навчання, отримання консультацій без відриву від виробництва і тим самим вирішення виробничих та соціальних потреб галузі телекомунікацій. У Навчально-науковому інституті заочного навчання Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова (ОНАЗ) підготовка фахівців галузі зв'язку здійснюється за заочною формою навчання без відриву від виробництва.

Директор ННІ ЗН Йона Л. Г.

Підготовка фахівців у ННІ ЗН здійснюється за заочною формою з повним (на базі повної середньої освіти) та скороченим (на базі середньої спеціальної освіти) терміном навчання згідно з навчальними планами ОНАЗ ім. О. С. Попова. Навчальний процес забезпечується професорсько-викладацьким складом академії та викладачами регіональних вищих навчальних закладів з дотриманням встановлених норм. До проведення навчальних занять залучаються викладачі академії (професори, доценти). Викладачі академії підвищують кваліфікацію, також і за кордоном, шляхом міжнародного співробітництва між ЗВО. Залучення провідних інженерно-технічних працівників підприємств галузі зв'язку та інших висококваліфікованих викладачів погоджується з відповідними кафедрами академії.

Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова має дуже довгу історію розвитку й багатий досвід, вона провадить освітню діяльність майже 100 років за всіма рівнями вищої освіти та надає можливість навчатися заочно-дистанційно з присудженням відповідних фахових ступенів: бакалавр, магістр.

До 1953 р. в Одеському електротехнічному інституті зв'язку ім. О. С. Попова (ОЕІЗ) функціонував навчально-консультаційний пункт Загальносоюзного заочного електротехнічного інституту зв'язку м. Москви.

1953 року в ОЕІЗ було засновано факультет заочного навчання (ФЗН). Підготовка фахівців на факультеті велася за двома спеціальностями: «Радіозв'язок і радіомовлення» та «Телефонно-телеграфний зв'язок». 1956 року за цими спеціальностями відкрито факультет вечірнього навчання.

1960 року створено навчально-консультаційні пункти (НКП) у містах Києві та Кишиневі. На базі НКП 1967 р. в м. Києві відкрито факультети заочного та вечірнього навчання. Підготовку фахівців здійснювали за трьома спеціальностями: «Автоматичний електрозв'язок», «Багатоканальний електрозв'язок» та «Радіозв'язок і радіомовлення». 1979 року відкрито Київську філію ОЕІЗ, а 1993 р. — інститут.

1988 року ОЕІЗ було підпорядковано Північнокавказьку філію Загальносоюзного заочного електротехнічного інституту зв'язку.

З 1991 р. розпочато підготовку фахівців, які мають освіту на рівні молодшого спеціаліста зі скороченим терміном навчання до рівня бакалавра — 3 роки, а до рівня спеціаліста — 4 роки.

З метою надання студентам ФЗН допомоги у навчанні безпосередньо на місцях їхньої роботи та проживання при ФЗН академії було створено регіональні навчально-науково-виробничі центри (ННВЦ) у містах України: Вінниці, Джанкої, Дніпрі, Донецьку, Запоріжжі, Києві, Подільську, Львові, Хмельницькому. Студенти, яких було зараховано до регіонального ННВЦ академії, навчалися безпосередньо на ННВЦ перші два-три роки, а закінчували навчання в академії. У навчальному процесі на ННВЦ використовували сучасне обладнання підприємств зв'язку ВАТ «Укртелеком», Укрпошта та активно залучали до навчального процесу інженерно-технічних працівників галузі зв'язку. Для організації навчального процесу в найбільших ННВЦ було створено філіали кафедр академії.

Телекомунікаційна галузь завжди відрізнялась великою питомою вагою працівників, які продовжують навчання під час роботи на виробництві. Враховуючи таку особливість галузі, з метою виконання розділу 4.3 Концепції підго-

товки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців для галузі зв'язку та сфери інформатизації (наказ Держкомзв'язку від 03.02.2003 р. № 19), Міністерство транспорту та зв'язку України 2004 р. ініціювало створення структурних підрозділів Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова зокрема у містах Києві, Львові, Вінниці, які здійснюють освітню діяльність у межах ліцензійного обсягу за заочною формою навчання (наказ Держкомзв'язку та інформатизації України від 06.07.04 р. № 150). Підготовкою фахівців без відриву від виробництва в різні роки керували: проректори — В. М. Захаров, А. В. Виходець, В. І. Нефеденков, Є. М. Стрельчук, А. І. Андрєєв, М. Т. Козаченко, В. М. Плотніков; декани — Н. А. Гуркін, В. І. Сураго, В. О. Кронберг, І. Л. Поляков, В. І. Коваленко, В. І. Нефеденков, І. Ф. Смолянець, В. Ю. Дирда, М. Т. Козаченко, О. Є. Пляцек, М. Т. Струкало, І. В. Хіхловська, В. Б. Русаловський, Л. Г. Йона; декани Київського ФЗН — Л. М. Андрушко, В. К. Стеклов, В. І. Барковський, А. В. Бушанський, С. Є. Марков.

Сьогодні посади у Навчально-науковому інституті заочного навчання обіймають: директор інституту — к. т. н., доцент Л. Г. Йона; заступник директора — ст. викладач О. В. Швець, фахівці І. Ф. Братанчук та І. В. Присуха. Керівниками ННЦ ОНАЗ ім. О. С. Попова є: В. С. Герасимлюк (м. Вінниця), Т. О. Кадацька (м. Київ), К. С. Озарко (м. Львів).

За останні 5 років Навчально-науковий інститут заочного навчання підготував понад 7 000 фахівців. Випускники ННЦ ЗН працюють на підприємствах зв'язку України, а також країн близького та далекого закордоння.

Підготовка фахівців за заочною формою здійснюється за спеціальностями: 172 «Телекомунікації та радіотехніка», 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», 125 «Кібербезпека», 122 «Комп'ютерні науки», 121 «Інженерія програмного забезпечення», 073 «Менеджмент», 051 «Економіка».

Підготовка фахівців для різних сфер економіки України без відриву від виробництва є важливим елементом системи вищої освіти. За такої форми навчання досягається підвищення інтелектуального потенціалу персоналу, який визначив свій професійний напрямок, існує можливість проходження практичної підготовки безпосередньо на місцях роботи.

Виходячи зі специфіки заочної форми навчання, важливою є взаємодія інституту та кафедр в організації самостійної роботи студентів, що є основою надбання глибоких та міцних знань, вчить самостійному мисленню,

допомагає формуванню особистих поглядів. Загальною задачею інституту є забезпечення ритмічної роботи студента-заочника в міжсесійний період, виконання домашніх завдань (КР і КП) та підвищення рівня знань шляхом самоосвіти та участі в міжнародних семінарах, форумах, конференціях тощо. Працюючи зі студентами-заочниками, кафедри використовують усі види навчальних занять, але методи роботи при цьому значно відрізняються від методів роботи зі студентами денної форми навчання.

Обсяг аудиторних занять у студентів-заочників ставить особливі вимоги до відбору навчального матеріалу та способів його подання, організаційної структури занять, забезпечення навчально-методичною літературою й іншими інформаційними матеріалами. Використовуються всі наявні форми роботи: лекції, лабораторні та практичні заняття, групові та індивідуальні (усні та письмові) консультації.

Виникає необхідність у встановленні прямих зв'язків зі студентами у міжсесійний період з метою своєчасного надання консультацій. Рецензії на КР і КП також сприяють контролю самостійної роботи та ефективному керівництву засвоєнням матеріалу конкретної дисципліни. Саме тому у навчальному процесі використовуються як традиційні, так і нові форми навчання й звітності. Наприклад, віртуальні лабораторні роботи, які дозволяють більш детально та всеохоплюючо промодельовувати різні фізичні процеси, електронна навчально-методична література, що розробили для студентів заочної форми навчання викладачі академії, дистанційні консультації з використанням сучасних месенджерів.

Студенти Навчально-наукового інституту заочного навчання вивчають ті ж самі нормативні дисципліни, що й студенти денної форми навчання, виконують курсові та дипломні проекти, пов'язані з проблемами підприємств зв'язку. Різниця у навчальних програмах полягає в розподілі часу на аудиторну та самостійну роботу. Використання провідних ІТ-технологій в освіті осучаснює та актуалізує якість заочного навчання, що найкращим чином впливає на фахову підготовку студентів та сприяє вдалому працевлаштуванню.

Пріоритетним завданням ННЦ ЗН ОНАЗ ім. О. С. Попова є подальше вдосконалення та розвиток методики навчання студентів-заочників з використанням дистанційних технологій, від вирішення якого залежить якість підготовки фахівців галузі телекомунікацій.

Центр довузівської підготовки

Історія центру довузівської підготовки почалася 1945 року з організації курсів підготовки до вступу до закладу вищої освіти. Розпорядженням Ради народних комісарів СРСР № 8124-Р від 23 травня 1945 р. і наказом народного комісара зв'язку СРСР № 224 від 30 травня 1945 р. при Одеському інституті інженерів зв'язку було організовано підготовчі курси. Перший набір нараховував 50 осіб.

Сьогодні центр довузівської підготовки (ЦДП) є структурним підрозділом академії, який керується Законом України «Про вищу освіту», постановами Кабінету Міністрів України, наказами та інструктивними листами Міністерства освіти і науки України, наказами ректора академії, рішеннями вченої ради академії.

Основною метою діяльності ЦДП є підготовка потенційних абітурієнтів до зовнішнього незалежного оцінювання знань (ЗНО). Навчання на підготовчих курсах допоможе не тільки якісно підготуватися до ЗНО, а й поступово адаптуватися до навчання у закладі вищої освіти (ЗВО). Адже студентам, які мають певні недоліки в підготовці з фундаментальних дисциплін, буде складно отримати якісну вищу освіту за обраним фахом. Ось чому дуже важливо ґрунтовно і всебічно готуватися до здобуття вищої освіти. Навчання побудовано так само, як в академії: лекції, семінари, індивідуальні консультації та практичні заняття в групах.

Головними задачами ЦДП є: більш глибоке вивчення профільних предметів, яке допоможе надолужити прогалини в середній школі, систематизувати й упорядкувати знання, сприятиме успішній здачі зовнішнього тестування. Окрім цього, діяльність ЦДП зорієнтована на якісний відбір обдарованої молоді для її подальшого залучення на навчання. Центр довузівської підготовки здійснює підготовку громадян України до вступу до закладу вищої освіти в межах ліцензії МОН та ознайомлення з умовами й ритмом життя закладу вищої освіти. ЦДП забезпечує підготовку з предметів, які необхідні для зовнішнього тестування і надання сертифікату для вступу до академії: українська мова та література, математика, фізика, англійська мова та історія України.

Як показав досвід, навчання на підготовчих курсах є основною і найбільш ефективною формою підготовки потенційних абітурієнтів.

До роботи в ЦДП залучаються висококваліфіковані викладачі академії та інших ЗВО, які мають науковий ступінь та значний педагогічний досвід роботи, що забезпечує проведення занять на сучасному навчально-методичному

рівні. Також, крім лекцій, проводять самостійні роботи слухачів та індивідуальні консультації. У процесі навчання організовано чітку систему контролю успішності слухачів шляхом проведення контрольних робіт, розв'язання тестових завдань та інших форм поточного контролю.

ЦДП надає широкий спектр підготовчих курсів, що диференціюється за тривалістю та формою навчання. Початок навчання у міру комплектації груп з жовтня до квітня. Працюють курси з різними строками та формами навчання:

— 7-місячні підготовчі курси — терміном навчання з жовтня;

— 5-місячні підготовчі курси — терміном навчання з грудня;

— курси вихідного дня, що створені для слухачів, які бажають навчатися у вихідні дні з визначеними строками навчання.

ЦДП забезпечує навчання для учнів 10-х класів на 2-річних підготовчих курсах, на яких поглиблено вивчають математику, українську мову та літературу, фізику.

З метою застосування індивідуального та диференційного підходів навчання формуються малокомплектні групи.

З метою досягнення успішності та максимальної індивідуалізації навчання в підготовчому відділенні створені різні курси.

Головними задачами центру є:

— більш глибоке вивчення профільних предметів, що допоможе надолужити прогалини в середній школі;

— систематизація та упорядкування знань слухачів, що сприятиме успішній здачі зовнішнього тестування;

— формування контингенту абітурієнтів, які володіють високим рівнем підготовки та усіма необхідними навичками;

— психологічна адаптація до закладу вищої освіти, особливо в теперішніх умовах;

— забезпечення високого відсотка вступу до ОНАЗ ім. О. С. Попова серед слухачів курсів.

Після закінчення навчання проводиться випускне тестування. За його результатами слухачам підготовчих курсів видається довідка, яка надає право на додаткові бали при вступі до ЗВО.

Підготовчі курси допомагають слухачам підготуватися до успішної здачі ЗНО; актуалізувати й удосконалити теоретичний матеріал; вивчити методи розв'язання тестів і типових задач (базовий рівень), а також задач підвищеної складності; адаптуватися до навчального процесу у ЗВО; ознайомитися з випусковими кафедрами (профорієнтаційні заняття, екскурсії); адаптуватися до навчального процесу

у ЗВО (вміння конспектувати лекційний матеріал, самостійно засвоювати програмний матеріал, працювати над виконанням тестових завдань); обрати професію; знайти однодумців серед тих, хто прагне здобути якісну освіту та цікаву професію; підвищити загальноосвітній і культурний рівень.

Підготовчі курси активно співпрацюють із провідними кафедрами академії, загальноосвітніми школами.

Випускники підготовчих курсів стають студентами не тільки нашої академії, але й багатьох інших закладів вищої освіти України.

Навчально-наукові центри

Вінницький навчально-науковий центр (ВННЦ) є структурним підрозділом академії й створений наказом Державного комітету з автоматизації України №150 від 06.07.2004 р. Сьогодні керівником ВННЦ є Володимир Сергійович Герасимлюк.

Керівник Вінницького ННЦ Герасимлюк В. С.

ВННЦ організований із метою надати студентам допомогу у навчанні безпосередньо на місцях їхньої роботи та проживання, для ефективно-виробничої й переддипломної практики на підприємствах зв'язку з можливістю використовувати сучасне обладнання під час практичної підготовки фахівців, організовувати та впроваджувати дистанційне навчання, активно залучати до навчального процесу інженерно-технічних працівників.

Першочерговим завданням комплексу є підготовка фахівців із вищою освітою для підприємств зв'язку, крім того Вінницький регіон потребує фахівців із напрямку «Телекомунікації та радіотехніка» на підприємства: обласні відділення операторів мобільного зв'язку, державні підприємства, податкова інспекція, пенсійний фонд, банки та банківські установи, структурні підрозділи МЗС України, МВС, СБУ України у Вінницькій області та областях, що межують.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016 №1565 Вінницький ННЦ отримав ліцензію на провадження освітньої діяльності ліцензійним обсягом прийому — 50 осіб на підготовку бакалаврів: 172 «Телекомунікації та радіотехніка».

Матеріально-технічна база ВННЦ має сучасне технічне, лабораторне та комп'ютерне обладнання, що дозволяє на високому науково-методичному рівні здійснювати підготовку фахівців згідно з програмами академії.

У навчальному процесі використовується навчально-методична література, розроблена для студентів заочної форми навчання викладачами кафедр ОНАЗ, а також бібліотечні фонди філії технічної зали обласної бібліотеки.

Академія контролює виконання навчального процесу. У періоди проведення лабораторно-екзаменаційних сесій контроль за станом навчального процесу (зміст лекцій, розклади занять, дисципліна викладачів та студентів, іспити, заліки) здійснює директор Навчально-наукового інституту заочного навчання.

Львівський навчально-науковий центр розпочав свою діяльність у вересні 2003 року та є структурним підрозділом Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова. Львівський навчально-науковий центр функціонує на базі Науково-дослідного інституту інфокомунікацій ОНАЗ ім. О. С. Попова. Центр надає можливість: здобувати вищу освіту (бакалавр, магістр) заочною та дистанційною формами навчання без відриву від виробництва у єдиному національному закладі вищої освіти України в галузі зв'язку IV (найвищого) рівня акредитації; отримувати навчально-консультативні послуги (лекції, семінарські, практичні та лабораторні заняття, консультації) безпосередньо за місцем роботи та проживання з циклів дисциплін гуманітарної й соціально-економічної, математичної та природничо-наукової, загальнопрофесійної та практичної підготовки. Сьогодні керівником ЛННЦ є Озарко Катерина Сергіївна.

Вступ до ЛННЦ відбувається відповідно до чинних Правил прийому ОНАЗ ім. О. С. Попова за такими спеціальностями: 172 «Телекомунікації та радіотехніка», 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», 121 «Інженерія програмного забезпечення», 073 «Менеджмент», 051 «Економіка підприємства».

Львівський навчально-науковий центр забезпечує: застосування якісних традиційних та нових дистанційних технологій отримання знань; впровадження системи ступеневої підготовки фахівців за наскрізними навчальними

планами й програмами; використання навчально-лабораторної та виробничої бази, соціальної інфраструктури.

*Керівник Львівського ННЦ ОНАЗ ім. О. С. Попова
Озарко К. С.*

У межах навчальних дисциплін студенти мають можливість проходити в Науково-дослідному інституті інфокомунікацій ОНАЗ ім. О. С. Попова (з використанням Програми творчої реалізації «Стимул») спеціалізовані навчальні курси з урахування впливу особистісних характеристик персоналу на ефективність діяльності підприємств сфери послуг.

Переваги ЛННЦ: широка практична спрямованість; навчання в малокомплектних групах; кваліфіковані викладачі-практики; сучасний навчальний матеріал; робота в онлайн-режимі; можливість індивідуального навчання; поєднання унікальних програм навчання з практичними заняттями; можливість претендувати на престижну і високооплачувану роботу.

Випускники Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова здатні проводити наукові дослідження, розробки, розв'язувати актуальні задачі з перспективним та системним баченням розвитку сфери зв'язку та інформатизації, проектувати й здійснювати технічну експлуатацію й обслуговування систем зв'язку і комп'ютерних мереж для фінансових структур, IT-компаній, газового та нафтового комплексів України, Укрзалізниці, силових структур, а також для телекомунікаційних операторів України та закордонних представництв.

Київський навчально-науковий центр (КННЦ) є структурним підрозділом Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова і надає студентам можливість навчатися безпосередньо на місцях їхньої роботи й проживання. Сьогодні керівником КННЦ є Тетяна Олександрівна Кадацька.

Абітурієнти, обравши навчання в Київському ННЦ ОНАЗ ім. О. С. Попова, мають змогу: отримати гарантовано високий рівень навчання за програмами освітньо-кваліфікаційного

рівня бакалавра; здобути високу фахову підготовку і сучасні знання, вивчаючи новітні мережні технології, сучасні мови програмування, нові комп'ютерні програми, системне адміністрування, комп'ютерну графіку та дизайн; мати перспективи подальшого працевлаштування та кар'єрного росту.

*Керівник Київського ННЦ ОНАЗ ім. О. С. Попова
Кадацька Т. О.*

Згідно з наказом МОН України №1565 від 19.12.2016, для Київського ННВЦ надано ліцензію на провадження освітньої діяльності та підготовки бакалаврів за спеціальностями: 172 «Телекомунікації та радіотехніка» — 90 осіб, 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» — 30 осіб.

Матеріально-технічна база ННЦ має сучасне технічне, лабораторне та комп'ютерне обладнання, що дозволяє на високому науково-методичному рівні здійснювати підготовку фахівців відповідно до програм академії.

Лекційні, семінарські, лабораторні та практичні заняття проводять на високопрофесійному рівні професори, доценти, старші викладачі, які мають найвищу наукову кваліфікацію і досвід практичної роботи у галузі зв'язку.

Методичною роботою зі студентами й організацією і проведенням сесій займаються турботливі, високопрофесійні методисти й лаборанти центру, які завжди прийдуть на допомогу у розв'язанні будь-яких питань, що стосуються навчального процесу.

Одеська національна академія зв'язку успішно впроваджує багаторівневу систему навчання (бакалавр, магістр), що забезпечує їй провідні позиції у системі вітчизняної освіти. Вступ на перший курс ОНАЗ ім. О. С. Попова відбувається на основі результатів незалежного зовнішнього оцінювання знань. Для проходження зовнішнього тестування необхідно обов'язково зареєструватися в центрі незалежного тестування за місцем проживання.

Фаховий коледж зв'язку та інформатизації Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова

Передісторія Фахового коледжу зв'язку та інформатизації Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова розпочалася ще 1900 р., коли в Одесі було відкрито Вищі курси телеграфних механіків, які здійснювали підготовку техніків для Півдня Російської імперії. Примищення курсів знаходилося на вул. Старопортофранківській, 16. У 1920 р. створено Одеський електротехнікум зв'язку, який 1923 р. став Одеським вищим електротехнікумом сильних струмів ім. Г. Гринька (ОВЕ). Після чотирьох років навчання випускникам ОВЕ надавалася кваліфікація інженера. 1925 р. при електротехнікумі створюється слабкострумове відділення з трьома групами телеграфістів, телефоністів і радистів. Відтоді в Одесі було започатковано підготовку інженерів зв'язку.

За роки свого існування Одеський електротехнікум зв'язку підготував орієнтовно 40 тисяч висококваліфікованих спеціалістів. У 1930–1940 рр. технікум очолювали:

С. Д. Ясиновський (1930 р.), Б. Я. Браїловський (1931 р.), П. А. Духанін (1931 р.), П. К. Парашук (1932 р.), Р. Е. Татур (1934 р.), Я. В. Коган (1937 р.), А. І. Путно (1941 р.), В. Д. Базіян (1944 р.). Починаючи з 1952 р., директорами технікуму були: Г. Р. Білошицький, який 1932 р. закінчив Одеський електротехнічний інститут зв'язку за фахом «Інженер-електрик провідного зв'язку»; 1952–1958 рр. — І. П. Пишкін, випускник Одеського політехнічного інституту (1930 р.), інженер-електрик сильних струмів, колишній ректор ОЕІЗ; 1958–1966 рр. — А. В. Москалевич, випускник ОЕІЗ, інженер електрозв'язку; 1966–1969 рр. — В. Ф. Чумаченко, випускник Львівського електротехнічного інституту зв'язку за фахом «Конструювання та технологія виробництва радіоапаратури»; 1969–1973 рр. — Н. М. Панасюк, випускниця ОЕІЗ ім. О. С. Попова, інженер електрозв'язку; 1973–1995 рр. — Я. М. Пишний, який 1942 р. закінчив Військово-морське училище ім. ЛКСМУ за фахом «Офіцер-зв'язківець військово-морського флоту» і 1957 р. — Військово-морську академію суднобудування та озброєння ім. А. М. Крилова за фахом «Зв'язківець вищої кваліфікації»;

1995–1999 рр. — В. П. Сизоченко, випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова, інженер радіозв'язку; 1999–2003 рр. — О. О. Скопа, випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова, інженер електрозв'язку; 2003–2006 рр. — С. В. Майнов, який 1985 р. закінчив Одеський політехнічний інститут за спеціальністю «Автоматика та телемеханіка» і 1991 р. — Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова за спеціальністю «Правознавство»; 2006–2008 рр. — Ю. С. Шевцов, який 1998 р. закінчив УДАЗ ім. О. С. Попова за спеціальностями «Автоматичний електрозв'язок» та «Економіка підприємства».

З 2008 року керівництво діяльністю ФКЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова здійснює Сергій Юрійович Петрусенко, кандидат педагогічних наук за спеціальністю «Теорія і методика професійної освіти», викладач вищої категорії, викладач-методист, нагороджений почесним званням «Заслужений працівник освіти України».

Директор ФКЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова
Петрусенко С. Ю.

1984 р. закінчив Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова за спеціальністю «Математика» та здобув кваліфікацію викладача математики. У КЗІ ОНАЗ ім. О. С. Попова працює з 01.04.2009 на підставі контракту, підписаного ректором ОНАЗ ім. О. С. Попова.

У різні часи змінювалися спеціальності та напрями підготовки фахівців, втручалися війна та соціальні катаклізми, але своє ім'я та високу репутацію коледж не втрачав. Усіма силами

сприяли цьому його співробітники: О. М. Алтухов, Д. А. Беркович, Л. П. Бритнер, О. Л. Вайнер, Г. І. Голубов, Л. С. Денисов, О. В. Зінчаренко, Л. Я. Каплан, А. Г. Кондаков, М. Ф. Копп, Б. Я. Кримус, Л. Я. Медведева, О. І. Путно, В. Л. Сочинський, А. В. Шкуліпа, С. І. Шумлянський, Л. Д. Ярославський, Л. С. Білаш, О. О. Буряк, М. А. Кронфельс, Т. Ю. Фьодорова, О. Г. Целікова, В. В. Кокорев. Сьогодні традиції коледжу продовжують висококваліфіковані фахівці: О. Ю. Горлінська, Л. О. Козаченко, З. Р. Кокорева, І. Я. Ящишина та багато інших.

*Заступник директора
з навчальної роботи
Горлінська О. Ю.*

*Заступник директора
з навчально-виховної
роботи Ящишина І. Я.*

Завідувач денного відділення Трофименко Ю. В.

2003 р. Електротехнікум зв'язку було перейменовано на Технікум зв'язку та інформатизації. Того ж року він увійшов до складу Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова як її структурний підрозділ.

2007 р. Технікум зв'язку та інформатизації реорганізовано у Коледж зв'язку та інформатизації Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова.

До вересня 2003 р. коледж здійснював підготовку молодших спеціалістів тільки за заочною формою навчання. 2003 р. отримана ліцензія та вперше було здійснено набір студентів на денну форму навчання на базі повної загальної середньої освіти, а з вересня 2004 р. почався набір

студентів на основі базової загальної середньої освіти.

Сьогодні коледж здійснює підготовку молодших спеціалістів за денною формою навчання зі спеціальностей у сфері телекомунікацій, інформаційних технологій і управління та адміністрування: 121 «Інженерія програмного забезпечення»; 122 «Комп'ютерні науки» (спеціалізації «Обслуговування програмних систем та комплексів», «Безпека комп'ютерних систем та мереж»); 172 «Телекомунікації та радіотехніка» (спеціалізації «Телекомунікації», «Радіотехніка»); 071 «Облік та оподаткування» (спеціалізація «Оціночна діяльність»);

З 2017 р. коледж здійснює прийом за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у галузі знань 12 «Інформаційні технології» за спеціальностями: 123 «Комп'ютерна інженерія»; 126 «Інформаційні системи та технології».

До структури коледжу входять циклові комісії природничо-математичної підготовки (голова Свиридова А. Б. — викладач вищої категорії, викладач-методист); гуманітарної та соціально-економічної підготовки (голова Шкурак Н. М. — викладач вищої категорії, старший викладач), телекомунікацій та радіотехніки (голова Кокорева З. Р. — викладач вищої категорії, викладач-методист); інформатики та обчислювальної техніки (голова Кокорев О. В. — викладач вищої категорії, к. філос. н.).

Навчальні заняття проводяться у двох орендованих приміщеннях за адресою: Олександрівський проспект, 6 та вул. Мала Арнаутська, 66, площа яких складає 1194,8 кв. м, а також на кафедрах ОНАЗ ім. О. С. Попова.

Для забезпечення навчального процесу в коледжі функціонують 9 кабінетів і 11 лабораторій, серед них — 2 лабораторії навчальної електромонтажної та професійної практики. Для проведення навчальних занять використовуються також спеціалізовані лабораторії, комп'ютерні лабораторії й кабінети профільних кафедр академії.

Для потреб навчального процесу та наукової роботи студентів і викладачів усі комп'ютери під'єднано до загальноакадемічної локальної комп'ютерної мережі, а також глобальної мережі Інтернет. Комп'ютерні лабораторії обладнано мультимедійними проекторами та екранами.

Кабінети та лабораторії коледжу забезпечені необхідним інвентарем, меблями, устаткуванням згідно з нормами організації та проведення навчального процесу.

Усі кабінети та лабораторії коледжу повністю забезпечені технічними засобами навчання (інтерактивний програмно-технологічний навчальний комплекс на основі SMART Board, комп'ютерні робочі місця викладача, РК-телевізори-монітори), обладнанням, стендами, макетами для проведення лекційних, практичних і лабораторних занять. У лабораторіях і кабінетах є в наявності інструкції до лабораторних і практичних робіт, технологічні карти, довідкова та методична література.

У коледжі функціонують 3 комп'ютерні класи, обладнані 34 сучасними персональними комп'ютерами та РК-моніторами, підключеними до мережі Інтернет, що дає можливість студентам, викладачам підрозділів коледжу вести навчальну роботу, отримувати наукову інформацію, користуватися електронними бібліотеками та проводити наукову роботу як під час аудиторних занять, так і під час самостійної підготовки.

Іноміським студентам надаються місця в гуртожитках академії, що забезпечує потребу студентів у житлі на 100%.

Для фізичного виховання студентів використовується спортивний зал академії, обладнаний необхідним спортивним інвентарем.

Викладачі коледжу здійснюють керівництво науково-дослідною роботою студентів, які беруть участь у студентській науково-технічній конференції «Телекомунікаційні, інформаційні та комп'ютерні мережі та системи: теперішнє та майбутнє» та виступають із доповідями. СНТК щорічно проводиться з 2010 року.

У коледжі активно працює рада студентського самоврядування, яка разом з адміністрацією організовує та впроваджує різноманітні навчально-виховні заходи.

У коледжі проводяться щорічні спортивні змагання з баскетболу, волейболу, футболу, армреслінгу, тенісу, шашок тощо. Студенти та викладачі коледжу щорічно беруть активну участь у Всеукраїнській спартакіаді працівників та студентів зв'язку, де посіли багато призових місць, зокрема з тенісу, дартсу, шашок.

Збірна команда студентів коледжу бере участь у спортивних змаганнях із різних видів спорту та олімпіаді з фізичного виховання серед ВНЗ I–II рівнів акредитації Одеської області.

З метою підвищення рівня національно-патріотичного виховання щорічно з 2009 року, у червні, проводяться військово-польові збори студентів першого курсу на полігоні академії.

Також у коледжі проводяться шоу-конкурси «Містер коледжу», «Міс коледжу», «Коледж

має талант!», День здоров'я, концерти з нагоди святкових та пам'ятних дат, концерти-реквієми, присвячені пам'ятним датам, бліц-турніри, вікторини до тижня права з нагоди Дня юриста, заходи до Всеукраїнського тижня права, до Всесвітнього дня охорони праці тощо.

Організовано відвідування Українського драматичного театру ім. В. Василька, Одеського обласного академічного російського драматичного театру, Театру юного глядача ім. Ю. Олеші, Одеської обласної філармонії, Одеського історико-краєзнавчого музею, тематичних виставок.

Для ознайомлення з історичними та мальовничими містами України в коледжі організовано відвідування декілька разів на рік екологічних екскурсійних маршрутів: до м. Вінниці, Карпат та Прикарпаття, сходження на гору Говерлу тощо.

Профком співробітників

Профспілкову організацію співробітників академії було створено разом з Одеським інститутом інженерів зв'язку ім. О. С. Попова 1930 року.

На чолі профспілкової організації останні 90 років, працювали такі співробітники: В. Ф. Шерепа, Л. М. Коломіїчук, В. Ф. Тітенко, Ф. К. Балашов, М. А. Солоп, Є. М. Стрельчук, А. І. Андреев, Л. М. Вуйцик.

Сьогодні профком співробітників академії складається з 9 осіб. Очолює профком (з червня 2015 р.) провідний фахівець відділу постачання та матеріально-технічного забезпечення Каленчук Надія Іванівна. Серед членів профкому викладачі та співробітники академії.

Голова профспілкового комітету співробітників
Каленчук Н. І.

Профком співробітників займається питанням захисту соціально-економічних прав працівників, питаннями охорони праці та

безпеки життєдіяльності співробітників. Бере участь у розгляданні конфліктних ситуацій при звільненні співробітників за ініціативою адміністрації. Надає матеріальну допомогу працівникам академії, які перебувають у скрутному становищі. Значна увага приділяється учасникам та ветеранам Другої світової війни.

Профспілки беруть участь в управлінні соціальним страхуванням співробітників. Відповідно до чинного законодавства комісія розв'язала питання з оплати листків непрацездатності, разових виплат при народженні дитини, на поховання та лікування або операції співробітників, тимчасової непрацездатності. Також щорічно проводять новорічні та різдвяні свята для дітей і онуків працівників академії із залученням аніматорів, спортивні турніри серед дітей, студентів та співробітників. Найкращі отримують подарунки від профспілки академії. Також влаштовують флешмоби, виїзні тури вихідного дня.

Провідний фахівець з питань цивільного захисту Руденко Л. О. на екскурсії зі школярами

Розв'язання всіх соціальних проблем, певні досягнення в роботі профкому були б не можливі без тісної співпраці та порозуміння з ректором академії.

Первинна профспілкова організація студентів

В Одеській національній академії зв'язку ім. О. С. Попова діє первинна профспілкова організація студентів, до складу якої входить 4 студентів з різних інститутів та курсів. Упродовж останніх 10 років профком студентів очолювали такі студенти академії: Сергій Володимирович Пучков, Дмитро Іванович Шеряко. 12 травня 2017 року головою студентської профспілки була обрана Анастасія Вадимівна Склярчук —

студентка ННІ КБК і РТ. Сьогодні вона є аспіранткою академії.

Основними завданнями первинної профспілкової організації студентів є:

- забезпечення виконання студентами своїх обов'язків;

- захист прав та інтересів студентів стосовно організації навчального процесу;

- участь профспілкового активу в контролі за результатами заліково-екзаменаційних сесій і контроль за нарахуванням академічної та соціальної стипендії;

- допомога студентам-чорнобильцям, студентам із малозабезпечених родин, різного роду пільговикам;

- надання правової та матеріальної допомоги соціально незахищеним студентам.

Основна мета діяльності організації — це захист прав та інтересів студентів.

Звісно, профспілка дбає не тільки про науковий розвиток, а й також піклується про творчий зріст студентів. Від початку своєї діяльності і до сьогодні профком студентів приділяє велику увагу дозвіллю студентів. Організація декілька разів на рік влаштовує інтелектуальні квести в місті та академії.

Профком студентів ОНАЗ наслідує кращі традиції академії, а також підтримує нові ідеї.

Студентська рада

В Одеській національній академії зв'язку ім. О. С. Попова діє студентська рада, до складу якої входять 4 студенти з різних інститутів та курсів. Упродовж років студентську раду очолювали такі студенти академії: Тетяна Паборцева та Максим Зубенко, а з 2017 року головою студентської ради була обрана Ірина Карасьова — студентка КБК і РТ.

Основними завданнями студентської ради академії є:

- захист прав та інтересів студентів;

- забезпечення ефективної комунікації між студентами, адміністрацією та викладачами;
- інформування студентів про актуальні для них події інституту, ЗВО міста;
- створення комфортних умов для навчання в корпусах інституту;
- постійний моніторинг рівня проживання студентів у гуртожитках академії;
- підтримка студентських ініціатив і сприяння їх реалізації;
- розробка концепцій і реалізація проектів, спрямованих на організацію дозвілля студентів або розвиток їх творчого, спортивного, наукового потенціалу.

Студрада ОНАЗ працює на благо студентів, що робить її невіддільною складовою академії.

Два рази на рік відбуваються виїзди студентів ОНАЗ на базу відпочинку «Електрон», де проходять різноманітні змагання, надається можливість проявити себе і познайомитися зі старшими студентами — членами профкому та активістами академії.

Також, усім студентам надана можливість їздити у тури вихідного дня, які сприяють знайомству студентів різних факультетів, зміцненню дружніх стосунків, допомагають дізнатися багато нового та побачити на власні очі чарівні місця України.

Студрада академії вкладає свій значний внесок в життя кожного студента.

Допоміжні структурні підрозділи

Адміністративно-господарська частина

Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова сьогодні — це багатофункціональний комплекс будівель і споруд загальною площею 42,07 тис. кв. м. Три навчальні корпуси, загальною площею 21,4 тис. кв. м, розміщені в історичному центрі Одеси. П'ять гуртожитків, загальною площею 19,3 тис. кв. м, розташованих у Приморському районі міста, мають 1620 койко-місць.

У Лиманському районі, с. Ілічанці розміщений навчальний полігон загальною площею 6 га.

Для занять спортом, оздоровлення студентів і співробітників академія має у своєму розпорядженні 4 спортивні зали, 2 танцювальні класи, приміщення для стрільби з лука.

База відпочинку «Електрон»

В одному з найкрасивіших куточків Лиманської курортної зони, смт Затоці (географічно — с. Кароліно-Бугаз), на березі Чорного

моря, розміщено базу відпочинку академії «Електрон».

М'який, помірний клімат, лагідне сонце, тепле море, оксамитові пляжі, поєднання степового й морського повітря сприяють зміцненню здоров'я та чудовому відпочинку.

Територія бази має свою автостоянку, що охороняється, і свій пляж. Відпочивальникам надається можливість користуватися мангалом і встановлювати намети.

Зручне місцезорозташування, близькість транспортних вузлів допоможе з легкістю приїхати на базу відпочинку «Електрон».

Затока — екологічно чистий регіон України, з неповторною первозданною природою, а Білгород-Дністровська фортеця — одне з чудес, створених руками людини у XV ст., що збереглося до сьогодні. До послуг відпочивальників — дво-, тримісні кімнати у дерев'яних будиночках на самому березі моря, що створює особливо сприятливі умови для відпочинку з травня до вересня.

Забезпеченням життєдіяльності всього комплексу будівель і споруд академії, проведенням значного обсягу робіт із реконструкції й розширенням матеріально-технічної бази, створенням умов для навчання та роботи, побуту й відпочинку студентів і співробітників займаються відповідні служби, співробітниками яких є: головний енергетик Васильєв В. Г., експлуатаційно-технічний відділ (Чернов О. М.) загальною кількістю 34 особи. Очолює адміністративно-господарську частину проректор з АГР Слівка С. В.

Бібліотека

Як більшість основних структурних підрозділів сучасної ОНАЗ ім. О. С. Попова бібліотека почала функціонувати з 1930 р. одночасно із заснуванням Одеського інституту інженерів зв'язку.

За весь час існування в бібліотеці працювали висококваліфіковані співробітники, які зробили вагомий внесок у розбудову підрозділу — це завідувачі бібліотеки: Л. Г. Анчиполовська (з 1944 до 1966 р.), М. В. Тетенко (з 1966 до 1969 р.), П. Л. Чепурний (з 1969 до 1975 р.), Л. П. Мерецький (з 1975 до 1985 р.), С. В. Халупська (з 1985 до 2012 р.).

З 2012 р. до сьогодні посаду завідувача бібліотеки обіймає Грищенко Олена Леонтіївна.

Зліва направо: бібліотекар I кат. Аверкіна Л. Й.; пров. бібліотекар Тацій Л. Г.; бібліотекар I кат. Шамрай І. С.; зав. відділу Фурдуй О. В.; зав. сектору Колосова О. П.; бібліотекар II кат. Токаренко Ж. В.; гол. бібліограф Медведик Г. М.; бібліограф I кат. Саханенко О. В.; пров. бібліотекар Моїсєєва Т. О.; бібліотекар I кат. Ільїна А. І.; зав. відділу Кушнарєва Л. А.; бібліотекар I кат. Машаровська Н. О.; зав. бібліотеки Грищенко О. Л.; заст. зав. бібліотеки Нестеренко Н. В.; зав. відділу Скачко Г. П.; бібліотекар I кат. Сокотуха Т. С.; бібліотекар I кат. Іскова М. А.

У перші роки функціонування бібліотеки її фонд не перевищував 2 000 друкованих одиниць і обслуговувала понад 450 читачів.

Сьогодні книжковий фонд нараховує понад 600 тис. примірників. Щорічно бібліотека обслуговує приблизно 14 000 користувачів.

Тематика фонду є різноманітною: телекомунікаційні системи, інформаційна безпека та передавання даних, мережі зв'язку, волоконно-оптичні лінії зв'язку, кібербезпека, інформаційні технології, комп'ютерні технології, логістика, радіозв'язок, телемедицина, телебачення та радіомовлення, мережі та системи поштового зв'язку, менеджмент та маркетинг, управління проектами, економіка підприємства та корпо-

ративного управління, соціологія, політологія, культурологія, а також книги з питань історії, суспільних наук, мистецтва та інші.

Значна частина фонду — це книги з природознавчих наук: математики, фізики, хімії та інших. Поступово поповнюється літературою як в друкованому, так і в електронному вигляді.

Щорічно бібліотека передплачує значну кількість вітчизняних журналів і газет. Мова видань: українська, російська, а також є видання англійською, французькою, німецькою мовами та інші.

До послуг читачів представлений широкий вибір вітчизняної та світової художньої літератури.

Пошуковий апарат бібліотеки складається з системи паперових бібліотечних каталогів та картотек, електронного каталогу, фонду довідково-бібліографічних видань.

Одним із пріоритетних напрямів діяльності бібліотеки є перехід на нові технології формування і використання інформаційних ресурсів, а також комп'ютеризацію внутрішніх процесів.

З 2004 р. ведеться електронний каталог і головна довідкова картотека журнальних статей. Поповнюється ЕК як новими надходженнями, так і ретро та містить майже 150 000 записів, доступ до яких мають усі користувачі каталогу. Використовується АБІС Unilib.

Створено такі бази даних:

- бібліографічні описи книжкових видань;
- аналітичні описи періодичних видань;
- дисертації вчених академії;
- бібліографічні та біобібліографічні покажчики;
- збірники навчальних та методичних посібників ОНАЗ ім. О. С. Попова;
- учені ОНАЗ ім. О. С. Попова;
- репозитарій (відкритий електронний архів) ОНАЗ ім. О. С. Попова.

Наукові публікації, розміщені в репозитарії ОНАЗ ім. О. С. Попова, індексуються в Google Scholar.

Бібліотека ОНАЗ ім. О. С. Попова була і є активним учасником навчально-виховного процесу, направлено на формування у студентів громадської свідомості, сприяння інтелектуальному та творчому розвитку особистості, прагнення до професійного росту. Постійно проводяться виставки-огляди нових надходжень, книжкові виставки, присвячені знаменним датам, віртуальні виставки, відкриті перегляди літератури, презентації, дні кафедр, дні інформації, екскурсії, масові заходи. Починаючи з 2016 року співробітники бібліотеки щоріч-

но проводять заходи, присвячені Всесвітньому дню поезії. Саме це стало поштовхом до видання двох збірок, які вміщують в собі поетичний доробок студентів, викладачів та співробітників академії.

Поетичні збірники

Також 16 травня бібліотека традиційно відзначає День вишиванки, на якому співробітники демонструють вироби ручної роботи різних регіонів України від початку ХХ століття й до сьогодні.

День вишиванки – 2019

На сайті академії, у розділі бібліотека, розміщено інформацію про новини, діяльність бібліотеки, електронні ресурси, перелік послуг, комплектування фонду, віртуальні виставки тощо.

Бібліотека має структуру, яка містить 4 відділи та 2 сектори:

- комплектування та наукової обробки документів, який формує бібліотечний фонд шляхом придбання наукової, навчальної та методичної літератури згідно з навчальними планами, програмами та тематикою наукових досліджень, а також систематизує нову літературу, здійснює бібліографічний опис, створює та веде систему паперових та електронних бібліографічних каталогів: алфавітний (українською та іноземними мовами), систематичний;

- обслуговування читачів, до складу якого входять:

- а) абонементи: загальний абонемент (впроваджено систему автоматизованого обслуговування, здійснюється електронне замовлення), абонемент методичних посібників;

- б) дві читальні зали: для студентів, для аспірантів та професорсько-викладацького складу. У загальній читальній залі бібліотеки є точка доступу Wi-Fi. Користування мережею безкоштовне та без реєстрації. У Навчально-науковому інституті бізнесу та соціальних комунікацій при кафедрі економічної теорії та управління проектами, кафедрі політології, соціології та соціальних комунікацій функціонують галузеві кабінети бібліотеки ОНАЗ ім. О. С. Попова;

- відділ книгозберігання здійснює організацію, раціональне розміщення основних і допоміжних бібліотечних фондів, їх зберігання, реставрацію та консервацію, створює та веде топографічний каталог;

- інформаційно-бібліографічний відділ здійснює бібліографічне та інформаційне обслуговування читачів згідно з їхніми інформаційними запитами: веде основну довідкову картотеку та бібліографічні тематичні картотеки, здійснює аналітичний опис періодичних видань, складає бібліографічні та біобібліографічні покажчики, виконує всі види бібліографічних довідок, зокрема в автоматизованому режимі, надає послугу «Віртуальна довідкова служба», яка дозволяє обслуговувати читачів віддалено. Відділ займається дослідженням наукометричних баз Web of Science та Scopus, наповненням репозитарію (відкритого електронного архіву) ОНАЗ ім. О. С. Попова.

Біобібліографічні покажчики, складені в період з 2014 до 2019 р. (в електронному вигляді)

З метою популяризації, підвищення рейтингу та доступності електронних бібліотечно-інформаційних ресурсів наукових бібліотек України, завдяки використанню сучасних бібліотечних

та веб-технологій бібліотека ОНАЗ ім. О. С. Попова 2020 р. долучилася до проекту Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського «Наука України: доступ до знань».

Бібліотека академії постійно удосконалює своє інформаційно-комунікативне середовище, вагомою складовою якого є електронні інформаційні ресурси та обслуговування користувачів в автоматизованому режимі.

Бухгалтерія

Бухгалтерію, як структурний підрозділ академії, створено у вересні 1930 року. Першим керівником цього підрозділу став старший бухгалтер Мурашов О. І., який працював до 1941 року.

Після закінчення Другої світової війни роботу інституту було відновлено, а головними бухгалтерами з виконання обов'язків керівників фінансових частин працювали: І. З. Колесников (з 1944 до 1949 р.), І. С. Мітінін (з 1949 до 1950 р.), Г. І. Ергенов (з 1950 до 1968 р.), І. І. Корій (з 1968 до 1978 р.), Н. В. Зафіріді (з 1978 до 1979 р.), В. Я. Чебарь (з 1979 до 1982 р.).

З 1982 р. головним бухгалтером ОЕІЗ ім. О. С. Попова з виконання обов'язків планового відділу стала Одінцова Алла Іванівна і працювала на цій посаді до 1985 р.

З 1985 р. виконувала обов'язки головного бухгалтера Крамсакова Л. А.

З 1986 до 1988 р. головним бухгалтером працювала Філіпенко Л. О.

1989 р. тимчасово виконувала обов'язки головного бухгалтера Токан О. В.

З 1989 р. до сьогодні головним бухгалтером працює Дмитренко Ольга Дмитрівна.

З 1930 до 2019 р. в особовому складі бухгалтерії відбулися значні зміни. Прийшли молоді спеціалісти з вищою освітою, які працюють, застосовуючи комп'ютерну техніку та програмне забезпечення.

У зв'язку зі значним зростанням госпрозрахункової діяльності академії з 2002 р. функціональними обов'язками бухгалтерії не є планування та ціноутворення. Їх виконання забезпечує новостворений структурний підрозділ — планово-фінансовий відділ.

Відділ кадрів

Кадрова служба була заснована одночасно із заснуванням Одеського інституту інженерів зв'язку і, як невіддільна частина, продовжує працювати дотепер.

Зліва направо: ст. інспектор відділу кадрів Кротік Т. В.; ст. інспектор Філіпчук Г. І.; діловод Чернега Т. Л.; керівник відділу кадрів Дюрягіна О. В.; провідний фахівець з адміністрування ЄДЕБО Хижняк А. О.; ст. інспектор Міхеда О. В.; ст. інспектор Прутян Т. В.; ст. інспектор з військового обліку та бронювання Степанова Т. В.

Сидять: заст. голов. бух. Крупко А. В., голов. бух. Дмитренко О. Д., бух. 2-ої кат. Мацулевич Л. К.; стоять: бух. 1-ої кат. Ганжа К. С., провід. бух. Цебрік І. І., провід. бух. Русаловська Т. В., заст. голов. бух. Барінова Н. М., бух. 1-ї кат. Гранатурова В. Ю., бух. 1-ї кат. Чебанова К. В., провід. бух. Шиманова Л. С., провід. бух. Янева І. В.

Сучасні умови потребують виконання нових функцій кадрової служби: підбір і розстановка кадрів професорсько-викладацького складу здійснюється на конкурсній основі. При цьому аналізується професійний, освітній та віковий склад персоналу, дотримуються вимоги гласності, наступності та омолодження кожної посадової категорії. Склалася система поповнення професорсько-викладацького складу академії завдяки випускникам: здібним, талановитим студентам, аспірантам і докторантам академії. Виходячи з кадрового потенціалу, розроблено резерв на заміщення керівних посад. До нього вхо-

дять професори, доценти, доктори й кандидати наук, які мають достатній досвід навчально-виховної, наукової та адміністративної роботи.

Співробітники відділу кадрів здійснюють організаційне забезпечення проведення атестації працівників, контролюють реалізацію рішень і рекомендацій атестаційних комісій, готують документи для заохочення та нагородження працівників, складають та подають в установленому законом порядку статистичну звітність із питань, що належать до компетенції кадрової служби. Військовий облік студентів та співробітників на належному рівні багато років веде Т. В. Степанова.

Повсякденна робота здійснюється з урахуванням нових технологій. Своєчасно надходять накази з основної діяльності: стосовно прийняття, переведення та звільнення працівників, надання їм відпусток відповідно до чинного законодавства, інструкцій і положень. Здійснюється робота із заповнення, обліку, зберігання трудових книжок, особистих карток і особових справ співробітників академії. Видаються довідки про роботу, надається інформація на запити з інших державних структур.

Великий обсяг робіт виконують співробітники відділу кадрів з роботи зі студентами денної та заочної форм навчання: ведуть облік контингенту студентів, їх особові справи, облік дітей-сиріт, дітей-інвалідів та здійснюють контроль з надання їм соціальних пільг. Також виконується державна програма про вищу освіту з використанням державних пільгових кредитів для здобуття вищої освіти. Оформлюються додаткові угоди, видаються довідки про навчання. Для студентів академії готуються до друку студентські квитки та дипломи про вищу освіту нового зразка.

За час існування відділу його керівниками були: І. Ф. Каджев, М. І. Плотников, О. Г. Рибак, Н. А. Юрганова, О. І. Голованова, В. О. Негой.

З грудня 2015 року колектив співробітників очолює Олександра Вікторівна Дюрягіна.

Канцелярія

Відділ документального забезпечення та контролю (канцелярія) створений із дня існування академії. Відділ канцелярії здійснює: постановку та рух документів, організує облік і реєстрацію кореспонденції, використовує та зберігає документальні матеріали, забезпечує контроль за виконанням розпорядчих документів. Для єдиної системи формування справ та їх обліку, швидкого розшуку документа за його змістом діловодною службою відділу канцелярії було

розроблено номенклатуру справ академії з використанням структурного принципу її внутрішньої побудови.

Завідувач канцелярії Євдокименко Л. Г., друкарка (оператор комп'ютерного набору) Голубева І. В.

Зі значним зростанням документообігу впроваджуються засоби автоматизації діловодних процесів, які об'єднуються в єдину локально-інформаційну мережу. Удосконаленням форм і методів роботи з документами працівники канцелярії забезпечують оперативність в організації документообігу.

У канцелярії працюють: діловод Чернега Т. Л., друкарка (оператор комп'ютерного набору) Голубева І. В. Очолює колектив завідувач канцелярії Євдокименко Л. Г.

Планово-фінансовий відділ

З метою організації та удосконалення економічної діяльності академії, спрямованої на досягнення найбільших результатів за найменших витрат матеріальних і трудових ресурсів, у лютому 2002 р. було засновано планово-фінансовий відділ.

Керівником відділу було призначено Т. В. Безуглову, яка закінчила Одеський інститут народного господарства (кредитно-економічний факультет), за спеціальністю — економіст. Наприкінці 2002 р. відділ очолила М. І. Рогова, яка 1998 р. закінчила ОНАЗ ім. О. С. Попова, за спеціальністю — економіст. 2006 р. ПФВ очолила С. В. Гранатурова, яка у 2002 р. закінчила ОНАЗ ім. О. С. Попова, за спеціальністю — економіст.

Зараз у відділі працюють: провідний економіст Малюта М. В., яка здобула освіту в Одеській національній академії зв'язку ім. О. С. Попова, за спеціальністю — економіст та провідний економіст Чмихаленко Н. А., яка здобула освіту в Одеському автомобільно-дорожньому коледжі

за спеціальністю «Економіка підприємства» та в Одеському аграрному університеті за спеціальністю «Менеджмент організації».

Відділ є самостійним структурним підрозділом академії й підпорядковується безпосередньо ректору академії. Він займається розробкою проектів планів і кошторисів доходів та витрат академії, плануванням діяльності структурних підрозділів, оформленням кошторисно-фінансових розрахунків на витрати загального й спеціального фондів бюджету, складанням штатного розпису. Веде облік показників із праці та складання установленої звітності за встановленим порядком для відповідних органів (Міністерства освіти і науки України та Головного управління статистики).

Перевіряє договори та додаткові угоди на закупівлю товарів, робіт і послуг, а також веде їх облік, складає звіти про укладені договори в електронній системі публічних закупівель PROZORRO, а також плани закупівель, додатки до річного плану закупівель для Державної казначейської служби України.

Зліва направо: пров. економіст Малюта М. В., керівник ПФВ Гранатурова С. В., пров. економіст Чмихаленко Н. А.

Готує та розміщує документи на проведення закупівель відповідно до чинного закону України «Про публічні закупівлі» (оголошення, протоколи, звіти й т. ін.).

Відділ у ході виконання своїх функціональних обов'язків взаємодіє з іншими підрозділами академії: бухгалтерією, навчальним відділом, службою головного механіка та головного енергетика, експлуатаційно-технічним відділом, відділом матеріально-технічного постачання, науково-дослідною частиною, від-

ділом кадрів, а також із навчально-науковими інститутами.

Планово-фінансовому відділу надано право представляти академію в усіх організаціях із питань економіки, організації й оплати праці, здійснювати перевірку діяльності всіх підрозділів академії в галузі економіки, організації й оплати праці.

Юридичний відділ

Історія сучасної юридичної служби академії розпочинається з 21 січня 2005 року, коли на посаду помічника ректора з юридичних питань був призначений Юрій Григорович Заклада.

В червні 1984 року Ю. Г. Заклада був обраний народним суддею Ленінського районного суду м. Одеси, в якому з 1993 року обіймав посаду заступника голови суду. 2003 р., у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального поділу міста Одеси, був переведений указом Президента України № 43/2003 до новоутвореного Суворовського районного суду м. Одеси.

В травні 2004 року Ю. Г. Заклада вийшов у відставку із займаної посади згідно з постановою Верховної Ради України № 1734-IV, та в січні 2005 року продовжив роботу в ОНАЗ ім. О. С. Попова, де й започаткував створення юридичної служби, здійснив оформлення правовстановлювальних документів на нерухоме майно академії, брав участь у численних судових процесах тощо.

З вересня 2008 року в складі юридичної служби працює Дмитро Юрійович Калюжний, який в липні 2000 року вступив до Одеського інституту внутрішніх справ (надалі реорганізований в Одеський юридичний інститут Національного університету внутрішніх справ, сьогодні — Одеський державний університет внутрішніх справ), де навчався за спеціальністю «Правознавство», стажувався в Центральному районному суді м. Одеси.

Керівник юридичного відділу Калюжний Д. Ю.; провідний юрисконсульт Бурмакова Г. С.

Фахову діяльність Д. Ю. Калюжний розпочав з 2003 року в юридичній клініці громадської організації «Південноукраїнський центр молодих юристів», де здійснював захист інтересів малозабезпечених верст населення, біженців, шукачів притулку у тісній співпраці з УВКБ ООН, після чого продовжив працювати у сфері господарських та цивільно-правових відносин на посаді юриста в приватних підприємствах м. Одеси.

Після отримання повної вищої освіти Калюжний Д. Ю. три роки працював в юридичній фірмі помічником адвоката та юрисконсультантом, після чого з вересня 2008 року починає працювати в ОНАЗ ім. О. С. Попова: спочатку на посаді юрисконсульта, а згодом — провідного юрисконсульта. Через збільшення обсягу правової роботи 2013 р. створив юридичний сектор з організації правової роботи в академії. З лютого 2017 року до сьогодні обіймає посаду керівника юридичного сектору. В грудні 2018 року Калюжний Д. Ю. склав кваліфікаційний іспит у КДКА Одеської області та, після проходження стажування, отримав (в серпні 2019 року) право займатися адвокатською діяльністю.

З лютого 2019 року на посаді провідного юрисконсульта юридичного відділу працює Ганна Сергіївна Бурмакова, яка 2014 р. вступила до Економіко-правового коледжу Міжнародного гуманітарного університету, який закінчила з червоним дипломом за спеціальністю «Право». Також брала активну участь у житті студентського самоврядування, була президентом студентської ради коледжу.

2017 р. Г. С. Бурмакова вступила до Міжнародного гуманітарного університету, де

брала активну участь у юридичних конференціях, проходила практику в юридичному департаменті Акціонерного банку «Південний» та в прокуратурі Київського району м. Одеси. 2019 р. з відзнакою закінчила навчання і здобула вищу освіту за освітнім ступенем «магістр» за спеціальністю «Міжнародне право».

Основними завданнями юридичного відділу є: забезпечення дотримання законності в діяльності академії; юридичний захист правових інтересів академії; договірна, претензійна і позовна робота; консультування керівників структурних підрозділів та інших працівників академії з юридичних питань, що виникають в процесі їх діяльності; координація роботи та безпосередня участь у підготовці наказів та інших актів академії, що регулюють відносини структурних підрозділів; перевірка відповідності законодавству проектів наказів, інших актів, що подаються на підпис ректору, візування їх за наявності погодження цих проектів зацікавленими підрозділами; участь у підготовці та укладенні договорів (контрактів) з іншими підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами-підприємцями.

Юридичний відділ має право: перевіряти дотримання законності в діяльності структурних підрозділів академії; вимагати й одержувати від структурних підрозділів довідкові та інші матеріали, необхідні для здійснення діяльності відділу; представляти у встановленому порядку академію в судах, органах державної влади, підприємствах, установах і організаціях із питань, що входять у компетенцію відділу; вживати заходів при виявленні порушень законності в академії, доповідати про ці порушення безпосередньо ректору.

Почесні випускники академії

ДЕЛІКАТНИЙ Володимир Іванович

**Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1958 р.)
Заступник, I заступник міністра зв'язку
Української РСР (1980–1984 рр.)
Міністр зв'язку Української РСР
(з 1984 до 1991 р.)**

Володимир Делікатний прожив довге і цікаве життя у зв'язку. Йому довелося «піднімати» відповідальні промислові регіони України. А на посту міністра зв'язку Республіки приймати рішення у складних і важливих ситуаціях: від чорнобильської катастрофи до організації роботи галузі в незалежній Україні після розпаду СРСР. Один із його принципів — правильно будувати відносини з людьми та всі питання вирішувати делікатно.

Делікатний Володимир Іванович народився в селянській родині 27 березня 1935 року в українському селі Осламів Віньковецького району Хмельницької області. 1958 р. закінчив Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О. С. Попова, факультет телефонно-телеграфного зв'язку.

Після закінчення вишу працював на Далекому Сході, Середній Азії, Читі, Закавказзі.

1958–1959 рр. — інженер, старший інженер Євлахської районної контори зв'язку Азербайджанської РСР. 1959–1966 рр. — старший електромеханік Одеської дистанції сигналізації і зв'язку; старший технік «Шляхпроекту» управління Одесько-Кишинівської залізниці; виконроб із монтажу обладнання зв'язку, а згодом старший інженер Переяслав-Хмельницької районної контори зв'язку; головний інженер Переяслав-Хмельницької телеграфно-телефонної станції Київської області.

1966–1980 рр. — головний інженер Харківського обласного виробничо-технічного управління зв'язку; керівник Донецького обласно-

го виробничо-технічного управління зв'язку. З 30 міст області тільки два мали кабельний зв'язок: Жданів (Маріуполь) і Костянтинівка. Володимир Іванович зібрав команду з місцевих зв'язківців і багатьох випускників Одеського інституту зв'язку, які почали будувати міський, сільський, обласний зв'язок, АТС, телебачення й релейні лінії. Харків і Донецьк стали найцікавішими етапами його практичної діяльності. Тоді вже частково почали використовувати сучасне імпортне обладнання: у Донецьку було встановлено координатну систему ARM-20.

1980–1984 рр. — заступник, I заступник міністра зв'язку Української РСР. Під час підготовки до Олімпійських ігор було побудовано нову радіорелейну лінію Київ – Золочів. У Золочеві для трансляції спортивних змагань установили потужну станцію космічного зв'язку в системі Intelsat.

З 1984 до 1991 р. — міністр зв'язку Української РСР.

З 1991 до 1992 р. — голова Державного комітету зв'язку України.

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ Олег Петрович

**Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1976 р.)
Міністр зв'язку України (1992–1995 рр.)**

Олег Петрович Проживальський народився 21 жовтня 1949 року в м. Ковелі Волинської області. 1968 року О. П. Проживальський закінчує Львівський електротехнікум зв'язку, а 1977 року — Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О. С. Попова за спеціальністю «Інженер автоматичного телефонного зв'язку».

1968–1970 рр. — служба в армії (Прикарпатській військовій округ). Працювати в галузі зв'язку почав 1970 року електромонтером. Після закінчення вишу обіймав різні керівні посади в регіональних центрах електрозв'язку.

1970–1974 рр. — електромонтер, електромеханік, інженер, старший інженер Ковельського експлуатаційно-технічного вузла зв'язку.

1974–1975 рр. — керівник лінійно-технічного цеху, заступник керівника Камінь-Каширського районного вузла зв'язку.

1975–1978 рр. — керівник Волинського технічного вузла республіканських магістральних зв'язків м. Ковель.

1978–1986 рр. — головний інженер Волинського обласного виробничо-технічного управління зв'язку.

1986–1988 рр. — слухач Академії народного господарства при Раді Міністрів СРСР.

З серпня 1988 р. — генеральний директор виробничо-технічного об'єднання зв'язку «Вінницязв'язок».

З 1992 до 1995 р. — міністр зв'язку України.

1995–1997 рр. — консультант компанії «РТТ Телеком Нідерланди».

З березня 1997 р. — президент Української асоціації операторів (підприємств) зв'язку «Телас».

1997–1998 рр. — перший заступник генерального директора Українського об'єднання електрозв'язку «Укртелеком».

З 2000 до 2001 р. — заступник голови правління ВАТ «Укртелеком».

З 2001 до 2004 р. — заступник голови Державного комітету зв'язку та інформатизації України.

З березня до серпня 2004 р. — перший заступник голови у зв'язках із Верховною Радою України Державного комітету зв'язку та інформатизації України.

2004–2008 рр. — заступник генерального директора ЗАТ «Український мобільний зв'язок» («МТС Україна»).

З березня до червня 2008 р. — заступник міністра, директор Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації, з червня 2008 р. — заступник міністра, директор Державного департаменту з питань зв'язку, з листопада 2008 до січня 2009 р. — заступник міністра, директор Державної адміністрації зв'язку, з січня до липня 2009 року — заступник міністра транспорту та зв'язку України, голова Державної адміністрації зв'язку.

Потім заступник генерального директора АТ «Український мобільний зв'язок».

Почесний зв'язківець України (1997 р.), заслужений працівник сфери послуг України (2009 р.), нагороджений срібною медаллю ВДНГ СРСР.

О. П. Проживальський вільно володіє англійською мовою, захоплюється полюванням, футболом, тенісом. Одружений та має двох дітей: син Сергій — інженер зв'язку, донька Вікторія — економіст.

ЄФРЕМОВ Валерій Павлович

Захистив кандидатську дисертацію в УДАЗ ім. О. С. Попова (2001 р.)

Міністр зв'язку України (1995–1996 рр.)

Державний службовець 1-го рангу, член уряду України у відставці, кандидат технічних наук, директор департаменту науково-технічної політики ВАТ «Укртелеком»

Валерій Павлович Єфремов народився 5 жовтня 1947 року. Закінчив Харківський електротехнікум зв'язку (1967 р.), а згодом — Харківський політехнічний інститут (УЗПІ) (1974 р.), Київський інститут управління народним господарством України (1987 р.), Київський інститут підвищення кваліфікації керівних працівників зв'язку (1991 р.), Університет ім. Дюка (США), бізнес-школу (1993 р.), Міжнародну школу англійської мови Linguarama (Великобританія) (1995 р.). Як здобувач закінчив Одеську національну академію зв'язку зі спеціальності 05.12.02 — телекомунікаційні системи та управління ними (2001 р.) і захистив дисертацію.

1973–1977 рр. — технічний експерт Міністерства зв'язку СРСР.

Працював монтажником АТС, електромеханіком, керівником телефонного вузла, головним інженером Харківської телефонної мережі, керівником обласного управління зв'язку з 1986 до 1995 р., генеральним директором ВО «Харківзв'язок», генеральним директором «Харківтелеком».

Наукові праці кандидата технічних наук Єфремова Валерія Павловича присвячені розробці оптимальних систем передачі по середовищах і каналах із ненормованими характеристиками. Він є автором навчальних посібників:

«Синтез багатоканальних пристроїв перетворення сигналів» і «Технічна експлуатація систем захисту інформації».

Основний період професійної діяльності (1967–1995 рр.) пов'язаний із Харківщиною. Під час роботи на Харківщині брав безпосередню участь у розвитку засобів зв'язку області та керував будівництвом Харківського радіотелевізійного передавального центру, який було побудовано за рекордно короткий термін (2 роки); Харківського міського Поштамту; районних вузлів зв'язку; міжнародної телефонно-телеграфної станції. У ці роки здійснено телефонізацію всіх населених пунктів Харківщини, обладнані внутрішньовиробничим телефонним зв'язком усі колгоспи області, розроблена і здійснена програма телефонізації всіх православних храмів Харківської єпархії.

1995–1996 рр. — міністр зв'язку України. За цей час забезпечено збереження понад 250 тис. робочих місць у галузі, до розвитку виробництва сучасних технологій комутаційного обладнання на заводах України активно залучалися західні інвестори.

1996–2004 рр. — директор із планування розвитку мереж ВАТ «Укртелеком». Під час роботи в ВАТ «Укртелеком» безпосередньо керував інвестиційними міжнародними проектами: ITUR (Італія, Туреччина, Росія), ТАЕ (Транс-Азія — Європа), TEL/TET (транс'європейські лінії й транс'європейські комутації). Розробив бізнес-пропозиції за великими інвестиційними проектами повної заміни аналогових комутаційних систем на цифрові в містах: Києві, Харкові, Одесі, і заміни аналогових міжміських станцій (АМТС) на цифрові в м. Києві та 24 обласних центрах України.

2004 р. — директор департаменту науково-технічної політики ВАТ «Укртелеком».

Одружений, має двох синів.

ХУДОЛІЙ Дмитро Андрійович

**Аспірант УДАЗ ім. О. С. Попова (1996 р.)
Міністр зв'язку України (1996–1997 рр.)
Голова Державного комітету зв'язку України,
помічник голови Державної податкової
адміністрації України (1997–1999 рр.)**

Дмитро Андрійович Худолій народився 07.05.1942 в с. Роги Маньківського р-ну Черкаської області. Проходив службу в армії.

1987–1991 рр. — керівник Київського обласного виробничо-технічного управління зв'язку.

1991–1994 рр. — генеральний директор ВО «Київзв'язок».

З 1994 р. — генеральний директор Українського об'єднання поштового зв'язку «Укрпошта».

1996 р. — аспірант УДАЗ ім. О. С. Попова. Працював у системі Мінзв'язку України.

1996–1997 рр. — міністр зв'язку України.

З 25.07.1997 до 10.03.1999 — голова Державного комітету зв'язку України.

Потім помічник голови Державної податкової адміністрації України.

КОРОЛЬ Віктор Іванович

**Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1951 р.)
Заступник міністра зв'язку України
(1967–1971 рр.)**

Віктор Іванович Король народився в серпні 1927 року в м. Костянтинівці Донецької області. Після закінчення Одеського електротехнічного інституту зв'язку (1951 р.) брав активну участь

у монтажі обладнання АТС типу АТС-47 місткістю 3000 номерів як виконроб.

Під час Другої світової війни, в липні 1942 року, потрапив на тимчасово окуповану територію (Курська область, місто Уразово), де займався підпільною діяльністю. 1943–1944 рр. брав участь у партизанському русі 2-ї партизанської бригади у Вінницькій області, якою керував двічі Герой Радянського Союзу Бойко І. Н.

1955–1957 рр. — старший інженер, керівник Вінницької контори зв'язку.

1957–1959 рр. — керівник телефонно-телеграфної контори.

З 1961 до 1964 р. — головний інженер Вінницького обласного управління зв'язку.

1964–1967 рр. — керівник Вінницького обласного управління зв'язку.

1967–1971 рр. — заступник міністра зв'язку України.

1971–1988 рр. — директор Київської філії Центрального НДІ зв'язку Міністерства зв'язку СРСР.

З 1988 до 1992 р. — учений секретар Київського філіалу Центрального науково-дослідного інституту зв'язку СРСР.

З 1992 р. — на заслуженому відпочинку.

ДІДЕНКО

Володимир Степанович

Випускник ОЕІЗ (1958 р.)
Заступник міністра зв'язку України
(1982–1992 рр.)

Володимир Степанович Діденко народився 11 травня 1936 року в с. Боково-Платово Боково-Антрацитівського району Луганської області. Після закінчення школи вступив до Одеського електротехнічного інституту зв'язку (1953 р.)

Кар'єра випускника Одеського електротехнічного інституту зв'язку просувалася швидко: менше ніж за десять років пройшов від виконроба до головного інженера спеціалізованого будівельно-монтажного управління № 8 всесоюзного тресту «Межгорсвязьстрой».

Розміщувалося управління у Львові, але працювати доводилося по всій країні, інколи у місцях, як кажуть, віддалених від населених пунктів. Авторитет та професійні навички вчорашній студент здобував на прокладанні першої в СРСР, і, на той час, найдовшої в Європі міжнародної телевізійної лінії Москва — Київ — Львів — Катовіце — Прага — Берлін. Саме завдяки їй жителі колишнього Союзу змогли дивитися популярне колись «Інтербачення».

З ініціативи Володимира Діденка у Києві було офіційно прийнято розраховану на десять років довгострокову програму розвитку телефонного зв'язку. З 1969 р. він заступник, а пізніше керівник тресту «Укрзв'язокбуд». А після дворічного навчання в Академії народного господарства при Раді Міністрів СРСР Володимира Степановича 1982 р. призначили заступником міністра зв'язку України. Цю посаду він обіймав десять років. Двічі за цей час Володимирові Діденку довелося очолювати оперативні штаби й знову брати всю відповідальність на себе: перший, коли вибухнула Чорнобильська атомна, і другий, коли потужний землетрус перетворив на руїни міста і села Вірменії. Найголовнішими нагородами за Чорнобиль ветеран вважає посвідчення ліквідатора за номером двадцять сім, видане тоді, коли про якісь майбутні пільги ще й мови не було, і самодіяльну поему на шести аркушах, яку написали до дня його народження працівники комбінату, створеного для обслуговування зони. Ці свідчення щирої поваги й любові гріють душу ліпше за деякі державні нагороди. Тим більше, що, займаючи високу посаду, пан Діденко знав, як вони інколи роздаються.

Пан Діденко — член Президії Ради Миру, у науково-технічному товаристві керує секцією «Радіо, телебачення, електроніка та зв'язок України». Добре його знають в Асоціації технічних музеїв.

Одним з очільників останнього складу Федерації радіоспорту України (перед створенням Ліги радіоаматорів України) був Діденко Володимир Степанович (голова).

Володимир Степанович одружений та має доньку Надію і сина Володимира (обоє — зв'язківці). Дружина, Діденко Надія Яківна, також закінчила Одеський електротехнічний інститут зв'язку й обіймала посаду керівника цеху на Львівській телефонно-телеграфній станції. Надія Яківна пропрацювала в галузі зв'язку понад 35 років.

Володимир Степанович Діденко досліджує свій родовід, збирається написати мемуари про історію зв'язку в Україні.

НЕТУДИХАТА
Леонід Іванович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1978 р.)
Заступник міністра транспорту та зв'язку
України (2004–2008 рр.)

Леонід Іванович Нетудихата народився 15 травня 1955 року в селі Зяньківцях Немирівського району Вінницької області. Закінчив 1978 р. ОЕІЗ ім. О.С. Попова, факультет АЕЗ, кандидат технічних наук.

З 1979 до 1995 р. працював головним інженером на підприємствах зв'язку Донецька та Донецької області.

З 1993 р. — заступник генерального директора, тимчасово виконувач обов'язків генерального директора ОПЗ «Донецькзв'язок».

1994–1997 рр. — генеральний директор ОПЕЗ «Донецьктелеком».

З листопада 1997 року до січня 2000 року — на посаді генерального директора об'єднання «Укртелеком».

З лютого до грудня 2000 року — голова правління ВАТ «Укртелеком».

З січня до грудня 2001 року — віце-президент ЗАТ «Утел» (Utel).

2001–2003 рр. — обіймав посади віце-президента, першого віце-президента ТОВ «Цифровий стільниковий зв'язок України» (DCC), яка входила до групи СКМ. Працював радником, першим заступником голови Державного комітету зв'язку та інформатизації України.

2004–2005 рр., 2006–2008 рр. — заступник міністра транспорту та зв'язку України.

2010–2011 рр. — голова Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

З 2018 р. — голова наглядової ради ПАТ «Укртелеком».

Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2000 р.).

ГАНДАБУРА
Василь Теодорович

Випускник ОЕІЗ ім. О.С. Попова (1985 р.)
Заступник міністра транспорту та зв'язку
України (2006–2010 рр.)

Василь Теодорович Гандабура народився 1962 р. у с. Подвірному Новоселицького району Чернівецької області.

1985 р. закінчив ОЕІЗ ім. О. С. Попова, факультет радіозв'язку та радіомовлення.

1992–1993 рр. — призначений заступником керівника центру технічної експлуатації міжміського телефонного зв'язку Вінницького виробничого об'єднання «Вінницязв'язок».

З 1993 до 1995 р. — заступник керівника міського виробничо-технічного вузла електрозв'язку м. Чернівців.

У січні 1995 р. — призначений технічним директором обласного державного підприємства електрозв'язку «Чернівцітелеком».

З липня 1998 р. — заступник директора з технічних питань Чернівецької дирекції УДПЗ «Укртелеком».

З серпня 1999 до 2006 р. — директор Житомирської філії ВАТ «Укртелеком».

ЛАЗАРЄВ
Григорій Петрович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1972 р.)
Генерал-лейтенант, керівник Департаменту
спеціальних телекомунікаційних систем
та захисту інформації СБУ

Григорій Петрович Лазарев народився 22 квітня 1948 року в с. Синюшин Брід Первомайського р-ну Миколаївської області.

1967 року, після закінчення середньої школи зі срібною медаллю, вступив до Одеського електротехнічного інституту зв'язку ім. О. С. Попова на факультет БЕЗ, який закінчив 1972 року. Уже з перших років навчання проявив організаторські здібності та був обраний заступником голови профкому інституту.

З 1972 р. до 2002 р. проходив військову службу в органах державної безпеки, починаючи з посади інженера до заступника голови Служби безпеки України – керівника Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації СБУ. Має звання генерал-лейтенанта СБУ. Почесний співробітник СБУ, почесний співробітник Укртелекому, президент Академії криптографії України.

АХМЕДОВ Надир Алі-огли

**Випускник ОЕІЗ (1965 р.)
Міністр зв'язку Азербайджану**

Ахмедов Надир Алі-огли народився 15 червня 1940 року.

З 1957 р. навчався в Бакинському електротехнікумі зв'язку. 1960 р. обіймає посаду техника Маштагинської АТС. З 1960 до 1965 р. навчався в Одеському електротехнічному інституті зв'язку. 1965 р. працював заступником інженера, а згодом — інженером на АТС № 3.

1966 р. — призначений на посаду керівника цеху центрального телефонного вузла, а в 1968 р. — керівник станційної служби Бакинської міської телефонної мережі. Цього ж року був призваний до лав Радянської Армії. 1970 р. призначений на посаду керівника, а згодом — головного інженера Бакинської МТС.

1975 р. — керівник Бакинської МТС.

1980 р. — нагороджений орденом «Знак Пошани» АзРСР.

1982 р. — присвоєно звання заслуженого зв'язківця АзРСР, заслуженого майстра зв'язку СРСР.

1985 р. — переведений на посаду заступника міністра зв'язку. З 1997 р. — міністр зв'язку Азербайджану.

АНДРОС Тимофій Іванович

**Випускник ОЕІЗ (1964 р.)
Міністр зв'язку Республіки Молдова
(1990–1992 рр.)**

Тимофій Іванович Андрос народився 1940 р. в с. Обілень, Республіка Молдова.

Вступив до Одеського електротехнічного інституту зв'язку 1959 р. на факультет телефонно-телеграфного зв'язку. Після закінчення інституту обіймає посади інженера, старшого інженера та керівника цеху Кишинівської міжнародної телефонної станції. Брав активну участь у впровадженні в республіці перших кабельних міжнародних ліній зв'язку, перших напівпровідникових систем ущільнення, керував групою спеціалістів з адаптації до місцевих умов щойно побудованої Кишинівської міжнародної телефонної станції. 1968 р. був призваний на строкову військову службу на Північному флоті ВМФ СРСР, де обіймає інженерні та командні посади.

З 1970 до 1972 р. — навчався в аспірантурі АН МРСР, 1975 р. захистив дисертацію в АН БРСР і отримав науковий ступінь кандидата технічних наук.

1972 р. — був запрошений на роботу в апарат Міністерства зв'язку Республіки Молдова, де працював до 1974 р. заступником керівника Управління електрозв'язку та радіомовлення, а з 1974 до 1975 р. — керівником.

З 1975 до 1989 р. — перший заступник міністра зв'язку Республіки Молдова.

Під його керівництвом 1980 р. було завершено повну автоматизацію місцевого телефонного зв'язку, розроблено та вперше в Радянському Союзі впроваджено автоматизовану довідкову службу МТС із використанням ЕОМ і квазіелектронні системи комутації на місцевих телефонних мережах («Исток», «Квант»). На міжміській телефонній мережі («Кварц») розроблялися та впроваджувалися системи автоматизованого контролю за станом і роботою обладнання СТС. Також під

його керівництвом упроваджено в дослідному порядку оптоволоконні кабельні лінії зв'язку на місцевих і міжнародних телефонних мережах.

1987 р. за його ініціативою було впроваджено в м. Кишиневі цифрову АТС на 25 000 портів. Координував упровадження передавачів радіомовлення великої потужності, передавальних телевізійних систем, уперше в Радянському Союзі впровадив автоматизовані телевізійні передавачі АТРС. 1990 року Республіка Молдова була практично повністю забезпечена трьома програмами телебачення.

Тимофій Іванович Андрос був одним з ініціаторів відкриття в Кишинівському політехнічному інституті спеціальності АЕЗ (1982 р.), де за сумісництвом займався педагогічною діяльністю.

1990 року — отримав звання доцента.

1989 року — Тимофія Івановича призначили міністром зв'язку, а 1990 р. — міністром інформатики, інформатизації та зв'язку Республіки Молдова.

1992 р. — подав у відставку разом з урядом. У першій половині 1992 року, під його керівництвом, було організовано міжнародні супутникові системи зв'язку з усім світом через Монреаль (Канада) і Копенгаген (Данія).

З 1995 до 2001 р. — очолив приватне підприємство.

З 2001 до 2004 р. — ректор Академії зв'язку та інформатики Республіки Молдова.

2004–2007 рр. — обіймав посаду проректора Технічного університету Республіки Молдова.

Упродовж 16-ти років (1975–1990 рр.) очолював Молдавське науково-технічне товариство радіотехніки, електроніки та зв'язку ім. О. С. Попова. З 1981 до 1990 р. очолював Молдавську федерацію радіоспорту.

ЧЕРНУХА Юрій Іванович

**Випускник УДАЗ ім. О. С. Попова (2000 р.)
Заступник міністра вугільної промисловості
(2010 р.)**

Народився 20 травня 1950 року в м. Клайпеді (Литва).

Юрій Іванович Чернуха 1972 р. закінчив Комунарський гірничо-металургійний інститут за фахом «Технологія і комплексна механізація підземної розробки родовищ корисних копалин», 2000 р. — Українську державну академію зв'язку ім. О. С. Попова за спеціальністю «Менеджмент у виробничій сфері».

З 1972 до 1974 р. служив в армії;

1974–1975 рр. — гірничий майстер шахти «Золоте» комбінату «Первомайськвугілля» (м. Золотов, Луганська область);

1975–1980 рр. — керівник зміни, керівник дільниці, заступник керівника ділянки, керівник ділянки вентиляції й техніки безпеки шахти, заступник директора з виробництва шахти «Золоте» комбінату «Первомайськвугілля» (м. Золотов, Луганська область);

1982–1984 рр. — директор шахти «Золоте» виробничого об'єднання «Первомайськвугілля» (м. Золотов, Луганська область);

1984–1987 рр. — заступник директора з гірничих робіт виробничого об'єднання «Первомайськвугілля» (м. Первомайськ, Луганська область);

1987–1989 рр. — директор шахти «Першотравнева» виробничого об'єднання «Первомайськвугілля» (м. Первомайськ, Луганська область);

1990–1993 рр. — генеральний директор ВО «Первомайськвугілля» (м. Первомайськ, Луганська область);

1994 р. — головний спеціаліст відділу вугільної, металургійної та енергетичної промисловості Комітету міжгалузевої кооперації, кооперації та розвитку промисловості, транспорту і зв'язку облдержадміністрації (м. Луганськ);

1994–1995 рр. — керівник відділу паливної промисловості; заступник глави Комітету промисловості, транспорту, зв'язку та енергоресурсів Луганської обласної ради народних депутатів (м. Луганськ);

1995–1997 рр. — керівник управління промисловості, енергетики, транспорту і зв'язку облдержадміністрації (м. Луганськ);

1997–1998 рр. — керівник паливно-енергетичного управління облдержадміністрації (м. Луганськ);

04.1998 р. — 06.1998 р. — виконувач обов'язків заступника голови обласної державної адміністрації (м. Луганськ);

1998–2000 рр. — директор дирекції Українського державного підприємства електрозв'язку «Укртелеком» (м. Луганськ);

2000–2005 рр. — директор Луганської філії ВАТ «Укртелеком» (м. Луганськ);

2005–2006 рр. — перебував на пільговій пенсії;

2006–2010 рр. — радник голови Луганської обласної ради з питань промисловості та паливно-енергетичного комплексу на громадських засадах (м. Луганськ);

04.2010 — 07.2010 — заступник міністра вугільної промисловості (м. Київ);

2 серпня 2010 року призначений заступником голови Луганської обласної держадміністрації.

У серпні 2011 року пішов на пенсію.

ГАЙДУК
Олег Васильович

Випускник ОНАЗ ім. О. С. Попова (2003 р.)

Заступник міністра України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (1996–2000 рр.)

1983–1985 рр. — строкова служба у Збройних Силах СРСР.

1989–1992 рр. — інженер Інституту колоїдної хімії та хімії води АН України.

1991–1994 рр. — експерт, консультант Комісії Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи.

1992–1993 рр. — провідний спеціаліст Міністерства чорнобиля України.

1993–1996 рр. — головний спеціаліст, завідувач сектору, заступник завідувача відділу Кабінету Міністрів України. Створював Урядову інформаційно-аналітичну систему з питань надзвичайних ситуацій, брав участь у створенні сейсмічної служби України, Страхового фонду документації України та МНС.

1996–2000 рр. — заступник міністра України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

2000–2003 рр. — заступник генерального директора, генеральний директор, голова правління ВАТ «Укртелеком».

2004 р. — заступник міністра економіки з питань європейської інтеграції України. Відповідав за інформаційно-аналітичне та наукове забезпечення діяльності міністерства, брав участь у розробленні й прийнятті багатьох законодавчих та підзаконних актів.

2005–2007 рр. — голова Національної комісії регулювання зв'язку України.

2008–2013 рр. — займався консультуванням у галузі зв'язку, телекомунікацій та надзвичайних ситуацій, підприємництвом у сфері енергоощадження й енергоефективності.

2013–2014 рр. — директор з інформатизації та аналізу НАЕК «Енергоатом». Впроваджено ERP SAP на підприємстві.

З 2014 р. до сьогодні займається консультуванням та підприємництвом у галузі телекомунікацій та програмного забезпечення.

2013–2014 рр. — голова Постійної комісії «Конвергенція. Інтернет. Широкосмуговий доступ» та член президії Громадської ради при НКРЗІ.

З 2015 р. дотепер — заступник голови Комітету з електронних комунікацій ТПП України.

Автор 11 наукових публікацій на тему перенесення іонів Цезію-137 у природних та антропогенних системах.

УМАНСЬКИЙ
Ігор Іванович

Захистив кандидатську дисертацію в ОНАЗ ім. О. С. Попова (2012 р.)

Виконувач обов'язків міністра фінансів України (2009–2010 рр.)

Заступник міністра фінансів України (2008–2010 рр., 2014–2015 рр.)

Ігор Іванович Уманський народився 9 січня 1975 року в Прип'яті Київської області.

1997 р. — закінчив Київський національний економічний факультет.

1997–1998 рр. — провідний, головний спеціаліст відділу інфраструктури інвестицій-

ШЕВЧУК Олег Борисович

Підготував та захистив дисертацію в УДАЗ ім. О. С. Попова (2000 р.)

Голова Державного комітету зв'язку та інформатизації України (1999–2001 рр.)

Олег Борисович Шевчук народився 2 січня 1968 року в м. Києві.

1987 р. з відзнакою закінчив Київський технікум радіоприладобудування.

1988–1989 рр. — проходив строкову службу в Збройних Силах (війська зв'язку).

З 1990 до 1996 р. — займається підприємницькою діяльністю у різних сферах економіки, засновник та голова правління групи компаній «Обрій».

1994 р. — здобув диплом Київського державного університету імені Тараса Шевченка за спеціальністю радіофізика.

1996–1998 рр. — комерційний директор, заступник генерального директора з роботи зі споживачами та маркетингу Українського об'єднання електрозв'язку «Укртелеком».

1996 року — активно починає займатися розвитком руху роботодавців.

1997–1998 рр. — генеральний секретар Української асоціації виробників феросплавів.

З 1997 до 2004 р. — віце-президент Українського союзу промисловців і підприємців.

1998 р. — створює громадське об'єднання провідних учасників ринку телекомунікацій та інформаційних технологій «Телеком-клуб».

1998 р. — обраний народним депутатом України 3-го скликання. Працював першим заступником голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту та зв'язку. Співавтор низки законопроектів: «Про поштовий зв'язок», «Про телекомунікації», «Про радіочастотний ресурс України» тощо.

З 1999 до 2001 р. — очолює Державний комітет зв'язку та інформатизації України.

20 жовтня 2000 року в УДАЗ ім. О. С. Попова захистив кандидатську дисертацію на тему «Управління ризиками інвестиційних проектів».

ної діяльності та Міжнародного інвестиційно-співробітництва Національного агентства України з питань розвитку та європейської інтеграції.

1998–2000 рр. — експерт служби віцепрем'єр-міністра України з питань економіки.

З лютого до червня 2000 року — заступник керівника групи радників міністра економіки.

2000–2001 рр. — керівник Департаменту структурної політики Міністерства економіки України.

2001–2003 рр. — заступник державного секретаря Міністерства економіки та з питань євроінтеграції України.

2004–2005 рр. — директор Департаменту роботи з проблемними банками Генерального Департаменту банківського нагляду Національного банку України.

2005–2006 рр. — заступник голови правління ВАТ «Укртрансффта».

З травня до жовтня 2007 року — заступник голови правління Державної іпотечної установи.

З жовтня 2007 до січня 2008 р. — заступник голови Державного агентства з інвестицій та інновацій.

З січня 2008 до березня 2010 р. — перший заступник міністра фінансів України Пинзеника В. М. Після відставки Віктора Пинзеника виконував обов'язки міністра фінансів.

2011 та з 2012 до 2013 р. — старший викладач кафедри економіки підприємства та корпоративного управління Одеської національної академії зв'язку ім. А. Попова, а 2014 р. — член ради Gase Energy, Ltd (USA).

З жовтня 2014 до грудня 2015 р. — перший заступник міністра фінансів України.

2016–2019 рр. — радник Президента України.

2020 р. — радник керівника Офісу Президента України.

З 5 до 30 березня 2020 року був міністром фінансів України в уряді Дениса Шмигала.

З 12 березня 2020 року — член Національної інвестиційної ради.

З 13 березня до 7 квітня 2020 року — член РНБО.

2000 р. стає Лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки.

2004–2006 рр. — докторант Інституту економіки та прогнозування НАН України, захистив дисертацію на тему «Економічна сутність становлення інформаційного суспільства».

2001–2007 рр. — повертається до бізнесу та громадської активності, сфера інтересів — ринок ІКТ. Створює та очолює громадську дослідницьку організацію «Інститут інформаційного суспільства». З липня 2001 року стає директором власноруч створеного «Інституту інформаційного суспільства України». З жовтня 2001 року обіймає посаду віце-президента Асоціації захисту прав споживачів природних монополій «Антимонопольний союз».

2001 р. — створює та очолює одну з перших в Україні галузевих роботодавчих організацій — Всеукраїнське об'єднання роботодавців у галузі телекомунікацій та інформаційних технологій.

2002 р. (жовтень — листопад) стає радником Прем'єр-міністра України на громадських засадах.

З 2003 р. — голова Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців у сфері телекомунікацій та інформаційних технологій.

З липня 2005 до грудня 2007 р. — голова наглядової ради Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

З листопада 2007 до грудня 2012 р. — народний депутат України 6-го скликання.

З лютого 2010 року — голова правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

З 2012 р. — президент Конфедерації роботодавців України; з 2013 року — заступник голови ради Федерації роботодавців України.

З березня до листопада 2014 р. — народний депутат України 7-го скликання, член Комітету з питань транспорту і зв'язку.

З квітня 2015 року — голова правління Фонду соціального страхування України.

Олег Борисович Шевчук — автор та співавтор багатьох наукових праць і публікацій, зокрема книг: «E-Ukraine. Інформаційне суспільство в Україні: бути чи не бути» (2001 р.), «Електронний уряд» (2001 р.), «Зелена Україна» (2002 р.), «Судний век: інформатизація, глобалізація, тероризм и ближайшее будущее человечества» та ін.

Захоплюється спортом і театром. Одружений, має двох синів: Антона (1989 р.) і Олега (2007 р.).

КРАВЕЦЬ Ігор Васильович

Випускник УДАЗ ім. О. С. Попова (1996 р.)
Директор Державного департаменту
з питань зв'язку та інформатизації України
(2004–2005 рр.)

Ігор Васильович Кравець народився 1958 року в с. Тур'є Старосамбірського району Львівської області.

1980 р. — закінчив Львівський електротехнікум зв'язку, факультет районного електричного зв'язку й радіофікації (1975–1980 рр.), а 1996 р. — Одеську національну академію зв'язку за спеціальністю «Економіка та управління зв'язку».

Свою трудову діяльність Ігор Васильович розпочав 1980 р. старшим електромеханіком Хмельницького районного вузла зв'язку, а згодом обіймав посаду керівника Чорноострівської лінійно-технічної дільниці.

З 1984 до 1994 р. очолював Старосинявський районний вузол зв'язку Хмельницької області. З 1995 до 1998 р. — директор Технічного вузла регіональних магістральних зв'язків, директор з економіки та фінансів ОПЕЗ «Хмельницькте-леком».

З 1998 до 2000 р. — обіймав посади директора з роботи зі споживачами та директора з питань маркетингу, продажу й обслуговування споживачів ВАТ «Укртелеком».

2000–2001 рр. — заступник голови правління акціонерного товариства закритого типу «Українська інноваційно-фінансова компанія».

2001–2002 рр. — перший заступник голови правління ЗАТ «Українська інноваційно-фінансова компанія — Плюс».

З 2002 до 2004 р. — віце-президент СП ТОВ «Цифровий стільниковий зв'язок України».

З січня 2004 року І. Кравець працював першим заступником генерального директора, заступником голови правління з питань маркетингу та продажу послуг ВАТ «Укртелеком».

22 вересня 2004 р.–2005 р. Ігор Васильович Кравець був директором Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації.

З 2005 до 2008 р. обіймає посаду генерального директора Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта».

З 2008 до 2011 р. — заступник голови правління з питань маркетингу і продажу послуг.

2011–2013 рр. — виконувач обов'язків голови правління ПАТ «Укртелеком».

Одружений: дружина Валентина, доньки: Наталія та Леся.

БУТЕНКО
Георгій Григорович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1971 р.)

Директор Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації України (2006 р.)

Георгій Григорович Бутенко народився 29 травня 1948 року в Криму. 1966 року закінчив середню школу. Тоді ж вступив до Одеського електротехнічного інституту зв'язку ім. О. С. Попова на факультет багатоканального електрозв'язку, який закінчив 1971 року.

Після закінчення інституту був направлений на роботу в Будівельно-монтажне управління зв'язку в м. Львів де почав працювати майстром з будівництва, а згодом — старшим інженером планово-виробничого відділу. 1973 року працював на Республіканській міжнародній телефонній станції на посаді інженера виробничої лабораторії. 1973–1975 рр. проходив службу в лавах Радянської Армії. Приїхавши 1975 до Києва, працював на різних посадах і 1987 р. очолив Республіканську міжміську телефонну станцію. 1993 року призначений на посаду генерального директора підприємства «Укртелеком», де пропрацював до 1998 року. За цей період під його безпосереднім керівництвом створено національний оператор електрозв'язку України УДПЕЗ «Укртелеком», розроблено принципи побудови телефонної мережі загального користування України, впроваджено про-

ект побудови транспортної та комутаційної мережі м. Києва. 1998–2004 рр. обіймав посаду директора Севастопольської філії ВАТ «Укртелеком». За ці роки обсяги послуг, що надавалися в м. Севастополі, було збільшено вдвічі, а телефонна щільність зросла з 27 до 37 телефонних апаратів на 100 жителів. З березня 2004 р. — директор департаменту технічної експлуатації телекомунікаційних мереж ВАТ «Укртелеком». 2006 р. обіймає посаду директора Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації України.

Кандидат технічних наук. 1997 року захистив дисертацію на тему «Розробка та дослідження систем автоматичного управління регульованих джерел живлення в пристроях зв'язку».

ОЛІЙНИК
Володимир Филімонович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1979 р.)

Член Національної комісії з питань регулювання зв'язку України (2005–2010 рр.)

Голова Національної комісії з питань регулювання зв'язку України (2010 р.)

Генерал-майор (з 2003 р.)

Володимир Филімонович Олійник народився 16 жовтня 1957 року в с. Тартаків Сокальського району Львівської області. Володимир Филімонович 1979 р. закінчив Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О. С. Попова за спеціальністю «Радіозв'язок і радіомовлення» та здобув кваліфікацію інженера радіозв'язку та радіомовлення. 1989 р. закінчив Військову академію зв'язку ім. С. М. Будьонного (м. Санкт-Петербург) за спеціальністю «Інженерна оперативно-тактична підготовка, засоби зв'язку» та здобув кваліфікацію офіцера з вищою військовою освітою. 1992 р. закінчив ад'юнктуру при академії та здобув науковий ступінь доктора технічних наук.

Пройшов службу у Збройних Силах інженером вузла зв'язку, а згодом обіймав посаду заступника керівника радіоцентру Балтійського

флоту. Був старшим науковим співробітником наукового центру, начальником науково-дослідної лабораторії систем супутникового зв'язку, начальником наукового центру при Київському військовому інституті управління зв'язку, начальником Наукового центру управління зв'язку, розвідки та радіоелектронної боротьби Міністерства оборони України.

З листопада 2001 до серпня 2005 р. працює начальником ДП «Український державний центр радіочастот». З 16 серпня 2005 до 31 березня 2010 року — член Національної комісії з питань регулювання зв'язку України. З 31 березня 2010 р. — голова Національної комісії з питань регулювання зв'язку України.

ЯЦУК
Петро Петрович

Випускник УДАЗ ім. О. С. Попова (1995 р.)
Голова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації України (2011–2014 рр.)

Петро Петрович Яцук народився 3 травня 1973 року в с. Тоболи Камінь-Каширського району Волинської області. 1995 року закінчив Українську державну академію зв'язку ім. О. С. Попова за спеціальністю «Автоматичний електрозв'язок». З 1995 до 1998 р. працював інженером II та I категорії служби міжміського телефонно-телеграфного зв'язку, керівником обласного центру управління мережами зв'язку, керівником служби оперативно-технічного управління і планування Донецького обласного підприємства електрозв'язку «Донецьктелеком». З 1998 до 2003 р. начальник відділу планування та розвитку мереж Донецької дирекції ВАТ «Укртелеком». 2000 р. закінчив Донецьку державну академію управління за спеціальністю «Менеджмент організацій».

З 2003 до 2004 р. — радник голови Правління ВАТ «Укртелеком» (м. Київ). З 2004 до 2008 р. обіймає посади заступника директора, першого заступника директора Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації Міністерства

транспорту та зв'язку України (м. Київ). З 2008 до 2010 р. — голова Наглядової ради ЗАТ «Головинський кар'єр «Граніт» (Житомирська область). З 2010 до 2011 р. — заступник голови, перший заступник голови Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України (м. Київ). З лютого до грудня 2011 року — голова Національної комісії з питань регулювання зв'язку України (м. Київ). З грудня 2011 р. — голова ліквідаційної комісії НКРЗ (м. Київ). 2011–2014 рр. — голова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

2015 року захистив дисертацію на тему «Підвищення точності прогнозування розвитку технологій на телекомунікаційних мережах» і здобув науковий ступінь кандидата технічних наук.

ЖЕНЖЕРА
Віктор Леонідович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1968 р.)
Перший заступник голови Державного комітету зв'язку та інформатизації України (1997–2000 рр.)

Віктор Леонідович Женжера народився 7 липня 1944 року в м. Києві в родині службовців.

1961 року — закінчив середню школу № 163. Трудову діяльність розпочав 1961 р. учнем токаря Київського заводу «Кінап».

1963 р. — вступив на денне відділення Одеського електротехнічного інституту зв'язку ім. О. С. Попова, який закінчив 1968 року за спеціальністю «Радіозв'язок та радіомовлення».

Пройшов поетапний шлях від електромонтера міжміського зв'язку до першого заступника голови Державного комітету зв'язку та інформатизації України.

З 1971 до 1992 р. — працював у Територіальному виробничому об'єднанні міжміських зв'язків і телебачення № 7 Міністерства зв'язку СРСР.

З 1992 до 1995 р. — генеральний директор Українського підприємства міжнародного й міжміського зв'язку та телебачення «УКРТЕК» Міністерства зв'язку України.

З 1995 до 1996 р. — керівник Управління єдиного інформаційного простору Національного агентства з питань інформатизації при Президентові України.

З 1996 до 1997 р. — генеральний директор відкритого акціонерного товариства «Київстар».

З 1997 до 2000 р. — перший заступник голови Державного комітету зв'язку та інформатизації України.

З 2000 до 2004 р. — директор, заступник директора з питань експлуатації первинної мережі зв'язку та радіотехнологій, директор із питань стратегії, розвитку та науково-технічної політики ВАТ «Укртелеком».

З 2004 р. — директор філії спеціалізованого електрозв'язку ВАТ «Укртелеком».

Віктор Леонідович Женжера знаходився біля джерел створення потужної сучасної мережі зв'язку, зробив значний внесок у будівництво і розвиток міжміських та міжнародних кабельних і радіорелейних ліній зв'язку.

Під безпосереднім керівництвом та при його активній участі виконано реконструкції магістральних ліній зв'язку під обладнання К-3600, К-1920П, а також радіорелейних ліній під обладнання Курс-4,6, Томсон, Siemens, МТТ. Збудовано й введено в експлуатацію міжнародну цифрову РРЛ Київ — Броди — «Азимут-Л» та волоконно-оптичну морську кабельну систему ITUR, яку прокладено в Середземному та Чорному морях по трасі Палермо — Стамбул — Одеса — Київ, що дало змогу значно покращити якість роботи зв'язку, розширити можливості передачі інформації на міжнародну мережу та з'єднати цифровими каналами Україну з мережами зв'язку Європи й світу.

Працюючи на посадах першого заступника голови Держкомзв'язку та інформатизації України та заступника генерального директора з питань експлуатації первинної мережі зв'язку й радіотехнологій ВАТ «Укртелеком», займався розв'язанням питань стратегії розвитку, впровадженням нової техніки та новітніх технологій у галузі зв'язку, що забезпечило високу якість послуг зв'язку й створило оптимальні умови для інтеграції українських телекомунікацій у міжнародний простір.

Нагороджений орденом «Знак пошани», Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, Почесною грамотою Державного комітету зв'язку та інформатизації України, нагрудними

знаками «Почесний зв'язківець України» та «Почесний працівник ВАТ «Київстар»

Одружений і виховав двох доньок.

ОРЛЕНКО **Микола Петрович**

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1976 р.)
Керівник Управління стратегії розвитку і науково-технічної політики Міністерства зв'язку України (1993–1997 рр.)

Заступник голови Державного комітету зв'язку та інформатизації України (1997 р.)

Микола Петрович Орленко народився 1954 року в с. Вітовому Чигиринського району Черкаської області. 1976 р. закінчив Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О. С. Попова за спеціальністю «Багатоканальний електрозв'язок», а також закінчив Академію народного господарства при Раді Міністрів СРСР, прослухав курс Міжнародного інституту телекомунікацій (USTTI) у Вашингтоні.

Свою трудову діяльність розпочав 1976 року на посаді інженера, старшого інженера Київського центрального телеграфу. Упродовж 1982–1985 років обіймав посаду керівника головного диспетчерського вузла Головного телеграфного управління Міністерства зв'язку СРСР. З 1985 до 1991 р. працював заступником начальника Головного управління міжміського телефонно-телеграфного зв'язку Міністерства зв'язку УРСР. 1991–1993 рр. працював в Українській асоціації виробників засобів телекомунікацій, 1993 р. — у Міністерстві зв'язку України, де обіймав посади заступника начальника Управління стратегії та перспективи розвитку, начальника Управління стратегії розвитку й науково-технічної політики. У жовтні 1997 року призначений заступником голови Державного комітету зв'язку та інформатизації України. Упродовж 2002–2004 рр. був радником голови Центральної виборчої комісії, 2004–2005 рр. — радником начальника Українського державного центру радіочастот «Укрчастотнагляд», радником голови Держкомзв'язку України.

2005 р. входив до складу Національної комісії з питань регулювання зв'язку України. З червня 2005 року — заступник директора департаменту взаємодії з національними операторами телекомунікацій відкритого акціонерного товариства «Укртелеком», з лютого 2006 року — директор департаменту технічної експлуатації телекомунікаційних мереж ВАТ «Укртелеком», з жовтня 2006 року — директор департаменту технологічної взаємодії з операторами телекомунікацій товариства. Одружений і має двох доньок.

КОЛЯДЕНКО

Володимир Адольфович

Випускник ОНАЗ ім. О. С. Попова (2002 р.)
Заступник голови Державного комітету зв'язку та інформатизації України (2001–2004 рр.)
Голова комісії з провадження реорганізації Державного комітету зв'язку та інформатизації України (2004 р.)

Володимир Адольфович Коляденко народився 22 листопада 1963 р. в селі Ястребня Коростишівського району Житомирської області.

1986 р. з відзнакою закінчив Київський державний педагогічний інститут, а 2002 р. закінчив Одеську національну академію зв'язку ім. О. С. Попова. Випускник Міжнародної школи бізнесу.

Володимира Адольфовича було обрано депутатом місцевих рад народних депутатів двох скликань. Упродовж останніх років обіймав керівні посади у Міністерстві України у справах науки та технологій та Держкомітеті науки й інтелектуальної власності.

Працював директором з організації управління корпоративними правами та заступником генерального директора ВАТ «Укртелеком».

Володимир Адольфович — кандидат політичних наук, автор монографії та наукових статей з проблем теорії та прикладних аспектів інформаційного суспільства, впливу ІКТ на економічну, соціально-політичну та культурну сфери. Брав активну участь у розробці національної стратегії

України з розбудови інформаційного суспільства, зокрема у підготовці програмних документів до Всесвітнього саміту на вищому рівні з питань інформаційного суспільства, Загальнодержавної програми «Електронна Україна», Закону України «Про електронний цифровий підпис».

Володимир Адольфович — член Національної спілки журналістів України, відмінник народної освіти.

З серпня 2001 до серпня 2004 року обіймав посаду заступника голови Державного комітету зв'язку та інформатизації України. З серпня 2004 року — голова комісії з проведення реорганізації Державного комітету зв'язку та інформатизації України.

На сьогодні В. А. Коляденко обіймає посаду віце-президента Київської торгово-промислової палати.

Володимир Адольфович одружений і має двох доньок.

ПАЩУК

Володимир Петрович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1976 р.)
Член Національної комісії з питань регулювання зв'язку України (2007–2011 рр.)

Керівник апарату Національної ради з питань телебачення та радіомовлення (2011–2017 рр.)

Володимир Петрович Пащук народився 3 серпня 1965 р. у м. Корюківці Чернігівської області. 1987 р. закінчив із відзнакою Одеський електротехнічний інститут зв'язку ім. О. С. Попова. Пізніше набув професійної компетентності в стратегічному менеджменті, навчаючись у Маастрихтській школі бізнесу (Нідерланди) до 2001 р., де отримав диплом із відзнакою. Трудову діяльність розпочав 1987 р. та працював на таких посадах: інженера, інженера 1-ї категорії, начальника лабораторії проектування Київського відділення Центрального науково-дослідного інституту зв'язку. За цей час отримав кілька свідоцтв на винаходи. З 1994 до 2004 р. пройшов шлях від провідного інженера, головного спеціаліста, директора дирекції, віце-пре-

зидента, 1-го віце-президента українсько-американсько-голландсько-німецького АТ «Утел» у м. Києві, де відбулося його становлення, як технічного фахівця та менеджера високого рівня.

2004 р. обійняв посаду технічного директора, заступника генерального директора ЗАТ «УМЗ» у м. Києві.

2007 р. В. П. Пашук склав присягу державного службовця й був призначений членом Національної комісії з питань регулювання зв'язку України. Упродовж 4 років був куратором напряму телекомунікації всієї галузі, займався розробкою законодавчих нормативних документів, пов'язаних із ринком телекомунікації та підготовкою пропозиції, участю у переговорах щодо асоціації Україна — ЄС, ЗВТ.

З 2011 до 2017 р. працював керівником апарату Національної ради з питань телебачення та радіомовлення, де координував упровадження цифрового ефірного телебачення, підготовку нових законопроектів сфери та нормативних документів, організацію конкурсів на телебачення та радіомовлення, роботу служб й апаратів Національної ради.

2015 р. отримав почесне звання «Заслужений працівник сфери послуг України».

Життєве кредо Володимира Петровича: «З людьми поведься так, як би тобі хотілося, щоб вони поводитися з тобою».

Володимир Петрович увесь свій вільний час любить проводити з дружиною та донечкою.

ЛЯХОВ

Олександр Іванович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1976 р.)
Заступник голови Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
(1994–1999 рр.)

Президент Спільки кабельного телебачення
України

Олександр Іванович Ляхов народився 16 червня 1954 року в м. Смоленську (Російська Федерація). 1971–1976 рр. навчався в Одеському

електротехнічному інституті зв'язку ім. О. С. Попова на факультеті радіозв'язку, радіомовлення і телебачення та здобув кваліфікацію інженера радіозв'язку і радіомовлення. Після закінчення вишу працював на кафедрі радіоприймальних пристроїв інженером, молодшим науковим співробітником і завідувачем науково-дослідної лабораторії ОЕІЗ ім. О. С. Попова.

1982–1984 рр. — обіймає посаду викладача, а згодом — старшого викладача кафедри радіоприймальних пристроїв. 1983 року закінчив аспірантуру та захистив кандидатську дисертацію на тему «Повышение эффективности сверточного кодирования в каналах с фазовой модуляцией» (спеціальність 05.12.02 — теорія інформації, системи та засоби її передачі).

1985 р. — доцент кафедри радіоприймальних пристроїв. 1984–1988 рр. — секретар парткому ОЕІЗ ім. О. С. Попова.

1988 р. Олександра Івановича обрано деканом факультету радіозв'язку, радіомовлення і телебачення Української державної академії зв'язку ім. О. С. Попова (пропрацював на займаній посаді до 1995 р.). З січня 1995 до 1999 р. обіймає посаду заступника голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. З 1999 р. — президент Спільки кабельного телебачення.

Олександр Іванович Ляхов одружений і має доньку Марію. Захоплюється волейболом та судномодельюванням. Вільно володіє англійською мовою.

САЛАБАЙ

Олександр Васильович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1981 р.)
Представник Національної ради України
з питань телебачення,
радіомовлення в Одеській області

Салабай Олександр Васильович народився 1959 року. 1976 року вступив до Одеського електротехнічного інституту зв'язку ім. О. С. Попова, який закінчив із відзнакою

1981 р. за спеціальністю «Інженер радіозв'язку та радіомовлення». 1981–1982 рр. працював інженером, а 1982–1986 рр. — молодшим науковим співробітником у галузевій науково-дослідній лабораторії підвищення заводостійкості прийому та ефективності систем супутникового зв'язку (ГНДЛ ПЗЕССЗ). 1987 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Підвищення ефективності згорткового кодування у каналах із багатофазними сигналами». З 1986 року працював у ОЕІЗ ім. О. С. Попова на посаді асистента, а згодом — старшого викладача та доцента. 1992 р. отримав учене звання доцента. З 1993 до 1994 р. працював на кафедрі телекомунікаційних мереж у Лозанні (Швейцарія) як запрошений науковий співробітник. З 1995 до 2003 р. працював проректором з міжнародних зв'язків ОНАЗ ім. О. С. Попова.

1997–1998 рр. О. В. Салабай був відповідальним за реалізацію проекту міжнародної тех-

нічної допомоги ЄС TACIS TELRUS 9505 «Технічна допомога регіональним навчальним центрам сучасних засобів зв'язку у м. Мінську та м. Одесі». У результаті було створено навчальний центр при УДАЗ, який розпочав свою роботу у квітні 1998 року. На базі центру проводилися науково-практичні конференції та семінари з питань перспектив розвитку техніки та технології засобів зв'язку.

З 2003 року працює керівником представництва Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення в Одеській області й доцентом кафедри телебачення і радіомовлення ОНАЗ ім. О. С. Попова. Опублікував 38 наукових робіт, 5 авторських винаходів, виступив із 20 доповідями на міжнародних конференціях, видав навчальні посібники: «Проектування систем кабельного телебачення» (Одеса, 2000 р.), «Системи умовного доступу в телерадіомовленні» (Одеса, 2002 р.), «Ескізне проектування радіоприймальних пристроїв» (Одеса, 2012 р.).

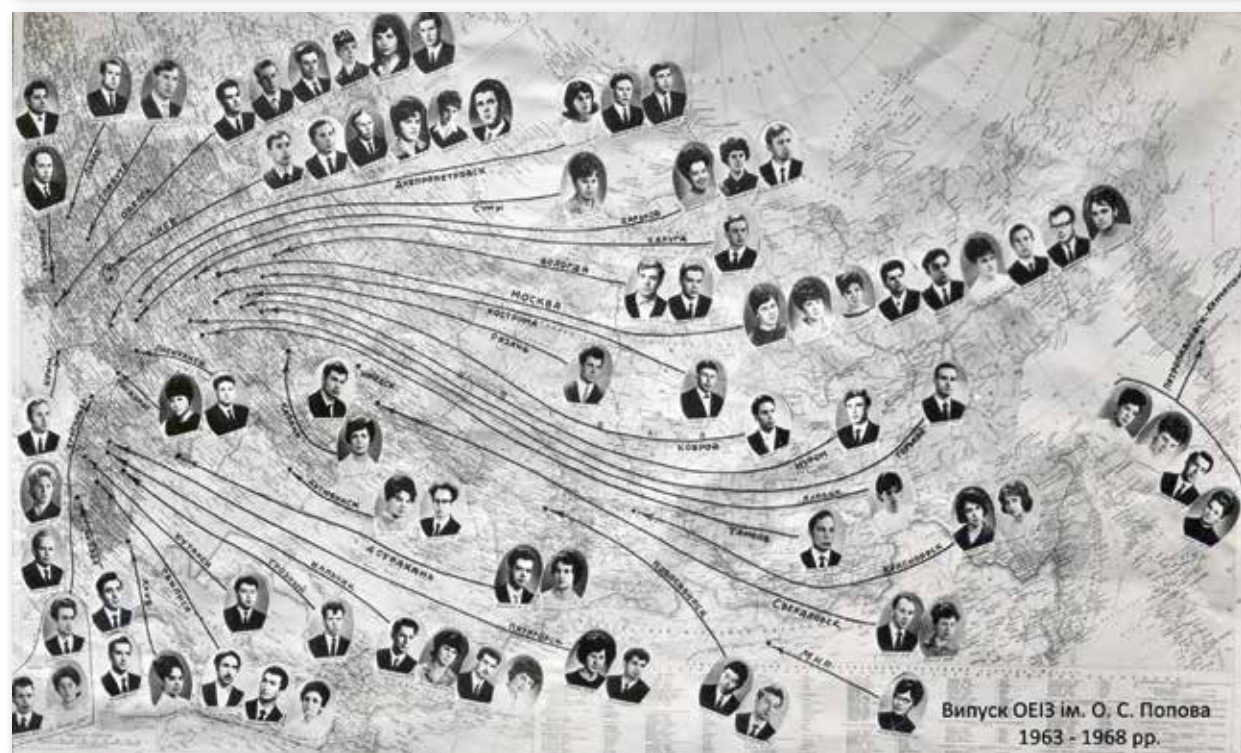
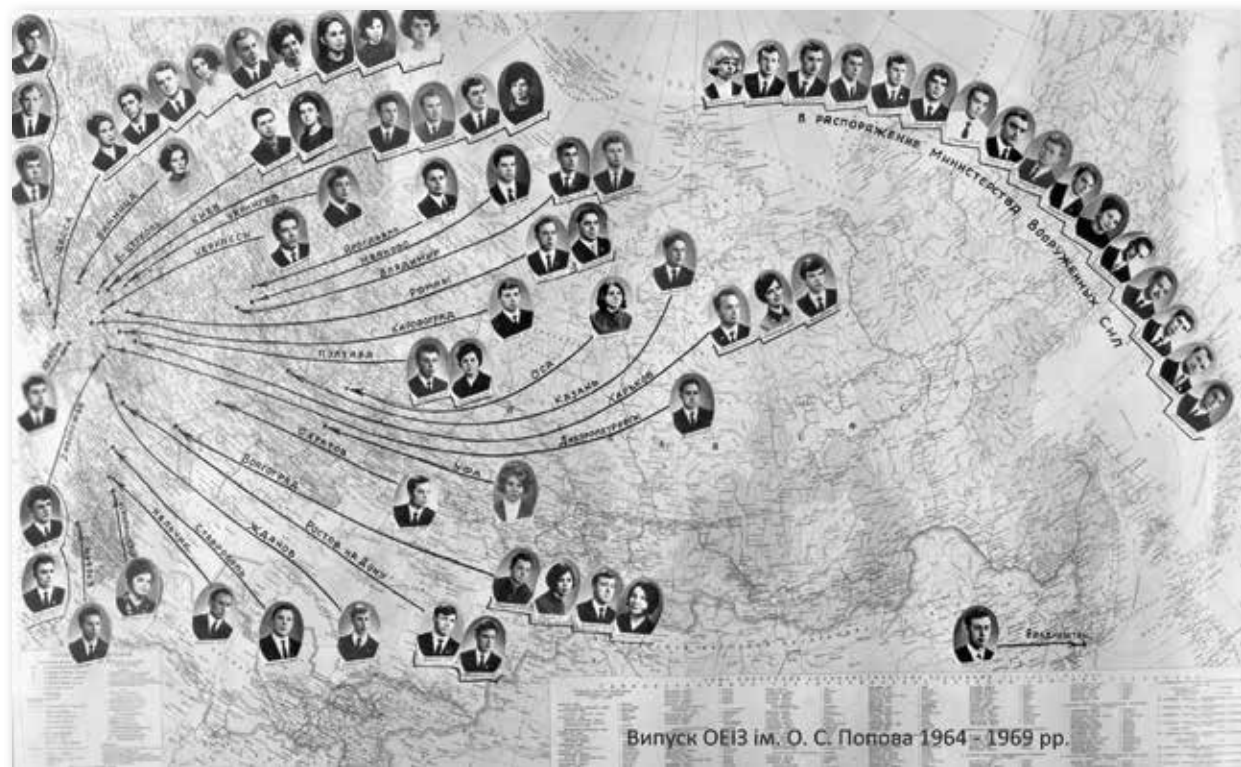

Зустріч випускників 1984 р.

Зустріч випускників 1959 та 1969 років

ПАТ «УКРТЕЛЕКОМ»

Публічне акціонерне товариство «Укртелеком» — найбільший оператор фіксованого зв'язку в Україні. Компанія надає широкий спектр телекомунікаційних послуг в усіх регіонах країни. Уже багато років її справедливо вважають лідером серед провайдерів фіксованого Інтернету.

Укртелеком має найбільше Інтернет-покриття та найрозгалуженішу оптичну мережу.

2011 року компанія заснувала оператора «ТриМоб», який надає послуги мобільного зв'язку за технологією UMTS/WCDMA.

2015 року Укртелеком розпочав масштабну модернізацію мережі.

Укртелеком пропонує практично всі види сучасних телекомунікаційних послуг:

для домашніх користувачів — телефонія, Інтернет, інтерактивне TV;

для бізнес-клієнтів — оптичний Інтернет, передача даних та Інтернет, Інтернет-телефонія, телефонія, хмарна АТС, дата-центр, організація віртуальних приватних мереж (VPN), номери для організації «гарячих» ліній, закордонні хмарні сервіси, захист від DDoS атак, TV-бізнес.

Історія компанії ПАТ «Укртелеком»

1991–1995 рр.

Після проголошення незалежності України в серпні 1991 року мережа електрозв'язку колишнього СРСР на території України повністю перейшла під юрисдикцію Міністерства зв'язку України.

Підгалузь електрозв'язку в Україні, як і в усьому колишньому СРСР, значно відставала від розвинених країн як за рівнем технологій, так і за рівнем забезпечення попиту на послуги зв'язку. Магістральні лінії зв'язку майже всі були аналоговими, телекомунікаційне обладнання — застарілим. Зв'язок абонентів України із закордонними країнами здійснювався лише через комутаційні телефонні й телеграфні станції Москви.

1993 р. було розроблено Концепцію розвитку телекомунікацій України, на базі якої уряд затвердив Комплексну програму створення Єдиної національної системи зв'язку України. Для ефективнішого управління галуззю зв'язку було здійснено її реорганізацію. Міністерство зв'язку прийняло радикальне рішення про розподіл системи зв'язку на дві підгалузі — пошту та електрозв'язок і створення на базі державних підприємств зв'язку двох об'єднань: Українського об'єднання поштового

зв'язку «Укрпошта» і Українського об'єднання електрозв'язку «Укртелеком» (до 1994 року — «Укрелектрозв'язок»).

Отже, 15 грудня 1993 року зареєстровано Українське об'єднання електрозв'язку «Укрелектрозв'язок», на яке було покладено функції та повноваження національного оператора електрозв'язку в Україні.

Під час створення об'єднання «Укртелеком» до його складу входили лише сім підприємств і організацій: Українське підприємство міжнародного та міжміського зв'язку і телебачення «Укртек», «Київський телеграф», Київська міська радіотрансляційна мережа, Центр інформаційних технологій, Державний інститут з розвідування й проектування засобів та споруд зв'язку «Укрзв'язокпроект», Державний інститут з проектування засобів та споруд зв'язку «Діпрозв'язок» і «Закарпат-телеком».

Наступним визначним кроком стало приєднання у січні 1995 року ще 22 обласних, Кримського республіканського й Севастопольського міського підприємств електрозв'язку.

Наприкінці 1995 року було створено та включено до складу об'єднання Українське державне підприємство супутникового зв'язку «Укрзв'язоксупутник».

1996 р.

У січні 1996 року до складу Укртелеком увійшов Дніпротелеком.

1997 р.

Упродовж 1994–1997 років Укртелеком став загальноновизнаним державним оператором електрозв'язку на національному та міжнародному рівнях. У складі об'єднання функціонувало 35 державних підприємств і організації зв'язку на правах юридичної особи з 738 філіями.

1998 р.

На початку 1998 року Кабінет Міністрів України затвердив Програму реструктуризації Укртелекому, яка передбачала проведення комплексу організаційно-економічних, фінансових, правових і технічних заходів.

Реструктуризацію було заплановано здійснити у два етапи: I етап — реорганізація об'єднання державних підприємств електрозв'язку «Укртелеком» у єдине державне підприємство (1998 рік); II етап — акціонування державного підприємства електрозв'язку «Укртелеком» (1999–2000 рр.).

У квітні 1998 року об'єднання Укртелеком було реорганізовано в єдине підприємство з дворівневою вертикальною структурою управління. Державні підприємства електрозв'язку, які входили до складу об'єднання, набули статусу філій Українського державного підприємства електрозв'язку «Укртелеком».

1999 р.

10 червня 1999 року за загальною схемою перетворення державних підприємств на акціонерні товариства розпочалася корпоратизація Укртелекому.

Цей процес було завершено 27 грудня 1999 року підписанням Акта оцінки цілісного майнового комплексу Українського державного підприємства електрозв'язку «Укртелеком» і наказу Державного комітету зв'язку та інформатизації України про перетворення державного підприємства «Укртелеком» у відкрите акціонерне товариство.

2000 р.

5 січня 2000 року було зареєстровано відкрите акціонерне товариство «Укртелеком».

13 липня 2000 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про особливості приватизації відкритого акціонерного товариства «Укртелеком», а 16 листопада 2000 року Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про початок приватизації Укртелекому.

2001 р.

18 січня 2001 року створено Комісію з приватизації ВАТ «Укртелеком». У період з 1 жовтня 2001 до 1 лютого 2002 року відбувся основний етап пільгового продажу акцій ВАТ «Укртелеком».

2005 р.

У грудні 2005 року ВАТ «Укртелеком» отримав ліцензію на надання послуг рухомого (мобільного) телефонного зв'язку з правом технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електрозв'язку за технологією UMTS/WCDMA. Реалізацією проекту з надання послуг нового мобільного стандарту займається філія «Утел».

2007 р.

З 1 листопада 2007 року компанія «Укртелеком» розпочала продаж послуг мобільного зв'язку третього покоління. Мережа мобільного зв'язку «Укртелеком» побудована у відповід-

ності з ліцензійними умовами й працює за технологією UMTS/WCDMA.

Стандарт UMTS/WCDMA дозволяє забезпечити практично непомітний перехід із мереж інших операторів на мережу нового стандарту мобільного зв'язку. Абоненти компанії отримують всі базові послуги, але значно вищої якості, а також принципово нові послуги, зокрема відеодзвінок, мультимедійні ролики, голосова та відеопошта, високошвидкісний доступ до мережі Інтернет та багато інших послуг.

2011 р.

2011 р. відбулися зміни у складі власників компанії. ТОВ «ЕСУ», яке належить австрійському інвестиційному фонду EPIC: придбало 92,79 % акцій ПАТ «Укртелеком», ставши мажоритарним акціонером компанії.

У межах виконання рішення загальних зборів акціонерів, які відбулися 14 червня 2011 року, ПАТ «Укртелеком» заснувало ТОВ «ТриМоб», якому передано всю діяльність із надання послуг рухомого (мобільного) зв'язку.

Згідно з вимогами Закону України «Про акціонерні товариства» та на підставі рішення загальних зборів акціонерів ВАТ «Укртелеком», що відбулися 14 червня 2011 р., відкрите акціонерне товариство «Укртелеком» з 17 червня 2011 р. змінило найменування на публічне акціонерне товариство «Укртелеком». Державну реєстрацію змін до установчих документів ПАТ «Укртелеком» проведено згідно з вимогами чинного законодавства України.

2012 р.

З 01.01.2012 року послуги мобільного зв'язку стандарту UMTS, які раніше надавалися від імені ПАТ «Укртелеком», надаються оператором «ТриМоб».

ТОВ «ТриМоб» є окремою компанією, єдиним засновником та учасником якого є Укртелеком. До ТриМобу переведено всі матеріальні та нематеріальні активи, які використовуються для організації та надання послуг мобільного зв'язку, і необхідний кваліфікований персонал.

2013 р.

4 жовтня 2013 року ПАТ «Укртелеком» стало частиною бізнесів SCM. У результаті завершення операції купівлі 100 % акцій компанії UA Telecominvest Limited (Кіпр), якій належать корпоративні права ТОВ «ЕСУ» (володіла 92,79 % акцій ПАТ «Укртелеком»), SCM стала мажоритарним акціонером компанії.

2014 р.

Компанія поетапно впроваджувала нову операційну модель на всіх рівнях управління бізнесом. У результаті проведеного аудиту та аналізу діяльності підприємства було переглянуто бізнес-процеси, внесено зміни в організаційну структуру, створено функціональні вертикалі. Усі проведені зміни спрямовані на виключення дублювальних функцій в компанії, спрощення внутрішніх бізнес-процесів і підвищення швидкості прийняття рішень.

2015 р.

Початок масштабної технічної модернізації телекомунікаційної мережі ПАТ «Укртелеком», що дозволить надавати абонентам швидший доступ до Інтернету за наявною ADSL-технологією. Також з'являються нові продукти, серед яких швидкісний Інтернет за технологією VDSL (до 50 Мбіт/с), цифрова телефонія, можливість проведення оптичного кабелю до квартири чи офісу та Інтернет-доступ на швидкості до 1 Гбіт/с тощо.

2018 р.

Компанія продовжує реалізовувати низку проектів з розширення географії послуг, впровадження нових сервісів, підключення до Інтернету навчальних, медичних, освітніх закладів, ОТГ.

Укртелеком презентує масштабний проект скорочення цифрового розриву між містом і селом, який передбачає будівництво оптичної інфраструктури для доступу до Інтернету у 8 тисячах населених пунктах України.

Маючи досвід будівництва й експлуатації мереж фіксованого Інтернет-доступу за технологіями ADSL, VDSL, FTTB/C, FTTH, враховуючи інфраструктуру та ресурси для реалізації проекту по всій території країни, Укртелеком провів відповідні розрахунки¹.

2019 р.

Розпочато 2-річний проект з підключення 300 невеликих населених пунктів до оптичного Інтернету. Планується побудувати близько 3,5 тис. км волоконно-оптичних ліній зв'язку.

Перші підключення абонентів у межах цього проекту розпочато з липня.

Сьогодні ПАТ «Укртелеком» — це підприємство, організаційна структура якого сформована за вертикальним принципом управління фінансами, технологічними процесами, персоналом.

Вагомий внесок у розвиток та становлення Укртелекому зробили випускники Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова, які обіймають керівні посади та працюють у різних регіонах України.

Генеральна дирекція

БУТЕНКО

Георгій Григорович

Випускник ОЕІЗ

ім. О. С. Попова (1971 р.).

1993–1997 рр. —

генеральний директор

Українського об'єднання

електрозв'язку «Укртелеком».

1998–2004 рр. — директор

Севастопольського філіалу ВАТ «Укртелеком».

2004 р. — директор департаменту технічної

експлуатації телекомунікаційних мереж

апарату управління ВАТ «Укртелеком».

2006 р. — директор Державного департаменту

з питань зв'язку та інформатизації України.

НЕТУДИХАТА Леонід

Іванович

Випускник ОЕІЗ

ім. О. С. Попова (1978 р.).

1997–2000 рр. —

генеральний директор

ВАТ «Укртелеком».

2000 р. — голова правління

ВАТ «Укртелеком».

2004–2008 рр. — заступник

міністра транспорту та зв'язку України.

2010–2011 рр. — голова Державної служби

спеціального зв'язку та захисту інформації

України.

ГАЙДУК

Олег Васильович

Випускник ОНАЗ

ім. О. С. Попова (2003 р.)

1996–2000 рр. — заступник

міністра України.

з питань надзвичайних

ситуацій та у справах захисту населення від

наслідків Чорнобильської катастрофи.

2000–2001 рр. — заступник генерального

директора ВАТ «Укртелеком».

2001–2003 рр. — голова правління

ВАТ «Укртелеком».

2005–2007 рр. — голова Національної комісії

регулювання зв'язку України.

¹ Посилання на: <https://ukrtelecom.ua/about/>

ПРОЖИВАЛЬСЬКИЙ**Олег Петрович**

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1976 р.)
1992–1995 рр. — міністр
зв'язку України.
1997–1998 рр. — перший
заступник генерального
директора Українського
об'єднання електрозв'язку
«Укртелеком».

З 2000 до 2001 р. — заступник голови
правління ВАТ «Укртелеком».

З 2001 до 2004 р. — заступник голови
Державного комітету зв'язку та інформатизації
України.

З листопада 2008 до січня 2009 р. — заступник
міністра, директор Державної адміністрації
зв'язку, з січня до липня 2009 року — заступник
міністра транспорту та зв'язку України, голова
Державної адміністрації зв'язку.

РУСІНСЬКИЙ**Анатолій Павлович**

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1981 р.)
2003–2004 рр. — директор
Дніпропетровської дирекції
ВАТ «Укртелеком».
2004–2011 рр. — перший
заступник голови правління
ВАТ «Укртелеком».

КРАВЕЦЬ**Ігор Васильович**

Випускник ОНАЗ
ім. О. С. Попова (1996 р.)
1998–2000 рр. — директор
з роботи зі споживачами
та директор з питань
маркетингу, продажу та
обслуговування споживачів
ВАТ «Укртелеком».

2004 р. — перший заступник генерального
директора, заступник голови управління
з питань маркетингу, продажу послуг
ВАТ «Укртелеком».

2004 р. — директор Державного департаменту
з питань зв'язку та інформатизації України.

2005–2008 рр. — генеральний директор
УДППЗ «Укрпошта».

2008–2011 рр. — заступник голови правління
з питань маркетингу та продажу послуг
ВАТ «Укртелеком».

2011–2013 рр. — тимчасовий виконувач
повноважень голови правління

ПАТ «Укртелеком».

2013–2014 рр. — директор генеральної
дирекції ПАТ «Укртелеком».

ЯЦУК**Петро Петрович**

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1995 р.)
1998–2003 рр. — керівник
відділу планування та
розвитку мереж Донецької
дирекції.

2003–2004 рр. — радник

голови правління ВАТ «Укртелеком».

2005–2007 рр. — виконувач обов'язків голови
Державного департаменту з питань зв'язку
та інформатизації Міністерства транспорту
та зв'язку України.

2004–2008 рр. — перший заступник директора
Державного департаменту з питань зв'язку
та інформатизації Міністерства транспорту
та зв'язку України.

2010–2011 рр. — заступник голови, перший
заступник голови Державної служби
спеціального зв'язку та захисту інформації
України.

ЄФРЕМОВ**Валерій Павлович**

Захистив кандидатську
дисертацію в УДАЗ
ім. О. С. Попова (2001 р.)
1995–1996 рр. — міністр
зв'язку України.
1996–2004 рр. — директор
із планування розвитку
мереж ВАТ «Укртелеком».

2004 р. — директор департаменту науково-
технічної політики ВАТ «Укртелеком».

ОРЛЕНКО**Микола Петрович**

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1976 р.)
1993–1997 рр. — заступник
керівника Управління
стратегії та перспектив
розвитку, керівник
Управління стратегії

розвитку й науково-технічної політики
Міністерства зв'язку України.

1997 р. — призначений заступником голови
Державного комітету зв'язку та інформатизації
України.

2005 р. — заступник директора департаменту взаємодії з національними операторами телекомунікацій ВАТ «Укртелеком».

2006 р. — директор департаменту технічної експлуатації телекомунікаційних мереж ВАТ «Укртелеком».

ЖЕНЖЕРА

Віктор Леонідович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1968 р.).
1992–1995 рр. —
генеральний директор
Українського підприємства
міжнародного і міжміського
зв'язку та телебачення

«УКРТЕК» Міністерства зв'язку України.
1995–1996 рр. — керівник Управління єдиного
інформаційного простору Національного
агентства з питань інформатизації при
Президентові України.

1997–2000 рр. — перший заступник голови
Державного комітету зв'язку та інформатизації
України.

2000–2004 рр. — директор, заступник
директора з питань експлуатації первинної
мережі зв'язку та радіотехнологій; директор із
питань стратегії, розвитку та науково-технічної
політики ВАТ «Укртелеком».

2004 р. — директор філії спеціалізованого
електрозв'язку ВАТ «Укртелеком».

ЩЕПАНКОВСЬКИЙ

Андрій Володимирович

Випускник УДАЗ
ім. О. С. Попова (1997 р.).
2013–2015 рр. —
директор Донецької філії
ПАТ «Укртелеком».

2015 р. — головний радник
з питань управління

кризовими ситуаціями корпоративного центру
ПАТ «Укртелеком» (м. Київ).

СТАРОДУБЕЦЬ

Віктор Іванович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1975 р.).
1993–1995 рр. —
генеральний директор Івано-
Франківського ОПЕЗ (філія
ПАТ «Укртелеком»).

1996 р. — генеральний

директор «УКРТЕК» Директор головного
навчального центру ВАТ «Укртелеком».
Директор Київського філіалу «УТЕЛ».

Київська область

КОРОБКО

Володимир Васильович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1973 р.).
1999–2014 рр. — директор
Київської обласної філії ПАТ
«Укртелеком».

ГАНДАБУРА

Василь Теодорович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1985 р.).
3 серпня 1999 до 2006 р. —
директор Житомирської
філії ВАТ «Укртелеком».
З 2006 до 2010 р. —
заступник міністра

транспорту та зв'язку України.

З 2011 до 2015 р. — директор Київської
обласної філії ПАТ «Укртелеком».

СЕННИКОВ

Віктор Дмитрович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1978 р.).
1999–2010 рр. — директор
Київської міської філії
ВАТ «Укртелеком».

КОСТІК

Богдан Ярославович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1981 р.).
1995–2001 рр. — заступник
директора з капітального
будівництва, директор
з будівництва мереж,
директор з питань
маркетингу та інвестицій
ВАТ «Укртелеком».

2001 р. — директор філії «Дирекція первинної
мережі» ВАТ «Укртелеком».

КОЛЕСНИКОВ

Віктор Іванович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1974 р.).
2009–2011 рр. — заступник
директора з технічних
питань Київської міської
філії ВАТ «Укртелеком».

2011 р. — директор департаменту технічної експлуатації телекомунікаційних мереж ВАТ «Укртелеком».

РУДЕНКО
Олександр Андрійович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1978 р.).
1986–2014 рр. — заступник
директора з питань
будівництва Київської філії
ВАТ «Укртелеком».

ШУБА
Олександр Глібович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1982 р.).
2002 р. — заступник
директора з капітального
будівництва та загальних
питань філії «Дирекція
первинної мережі
ВАТ «Укртелеком».

КОРШУН
Євген Іванович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1975 р.).
2002 р. — заступник
директора з питань
експлуатації мереж,
головний інженер філії
«Дирекція первинної
мережі» ВАТ «Укртелеком».

2014 р. — директор департаменту експлуатації
ВАТ «Атраком».

БОЛГАРОВ
Олександр Дмитрович
Випускник ОНАЗ
ім. О. С. Попова (2005 р.).
2011–2015 рр. — заступник
директора департаменту
розвитку бізнес-сегмента
Київської міської філії ПАТ «Укртелеком».

Вінницька область

ДОБРИЙ
Валерій Миколайович
Випускник УДАЗ
ім. О. С. Попова (1995 р.).
2008 р. — заступник
директора з питань
будівництва Вінницької філії
ВАТ «Укртелеком».

2014 р. — керівник технічної служби
Вінницької філії ВАТ «Укртелеком».

НИМЦОВИЧ
Микола Володимирович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1979 р.).
1998–2000 рр. — керівник
виробництва центру
технічної експлуатації
первинної мережі
ВАТ «Укртелеком».

2000 р. — керівник ЦТЕПІМ № 2 філії «Дирекція
первинної мережі» ВАТ «Укртелеком».

ОХРУЩАК
Віталій Петрович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1975 р.).
1992–1998 рр. —
генеральний директор
виробничо-технічного
об'єднання зв'язку
«Вінницязв'язок».

2004–2008 рр. —
заступник директора з технічних питань
ВАТ «Укртелеком».

ПОЛЯКОВ
Валентин Васильович
Випускник УДАЗ
ім. О. С. Попова.
1991–1995 рр. — головний
інженер виробничо-
технічного об'єднання
зв'язку «Вінницязв'язок».

СУК
Олександр Петрович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1993 р.).
2003 р. — керівник центру
технічної експлуатації
первинної мережі філії
«Дирекція первинної
мережі» ВАТ «Укртелеком»
(м. Вінниця).

ЧЕРНИШ
Микола Сергійович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1975 р.).
 1995–2008 рр. — заступник
 директора з технічних
 питань Вінницької філії
 ВАТ «Укртелеком».

Волинська область

РОЖКО
Володимир Маркович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова.
 1996 р. — директор із
 капітального будівництва
 та інвестицій обласного
 підприємства електрозв'язку
 «Волиньтелеком».

1997 р. — заступник директора з будівництва
 Волинської філії ПАТ «Укртелеком».

ДЕРКАЧ
Валентина Миколаївна
 Випускниця ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1991 р.).
 1995 р. — заступник
 керівника Ковельського
 центру електрозв'язку.
 2005 р. — заступник
 керівника директора

з питань маркетингу та продажу послуг
 Волинської філії ВАТ «Укртелеком».

Дніпропетровська область

КАПРІЙ
Андрій Іванович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1976 р.).
 1996–1998 рр. — директор
 Дніпропетровської міської
 телефонної мережі.
 1999 р. — заступник

директора з технічних питань
 Дніпропетровської філії ВАТ «Укртелеком».

ПЕТУХІН
Леонід Якович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1972 р.).
 2000–2005 рр. — директор
 Дніпропетровської філії
 ВАТ «Укртелеком».

2005–2010 рр. — заступник генерального
 директора з технічних питань Одеської філії
 ПАТ «Укртелеком».

КОГУТ
Олег Михайлович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1984 р.).
 1999 р. — керівник групи
 Дніпропетровського
 регіонального
 центру технічного
 захисту інформації
 ВАТ «Укртелеком».

СТРЕЛЬЧЕНКО
Станіслав Миколайович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1972 р.).
 1993–2012 рр. — керівник
 Криворізького центру
 електрозв'язку №1
 Дніпропетровської філії
 ВАТ «Укртелеком».

БОЙКО
Олег Володимирович
 Випускник УДАЗ
 ім. О. С. Попова (1997 р.).
 2004 р. працював у ДП
 «Утел» ВАТ «Укртелеком»
 2006 р. — заступник
 технічного директора
 з питань планування
 мережі філії «Утел»
 ВАТ «Укртелеком».

2011 р. — заступник технічного директора
 з питань планування мережі ТОВ «ТриМоб»
 2014 р. — директор ТОВ «ТриМоб».

ЗАРУБА
Олена Володимирівна
 Випускниця ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1987 р.).
 2004 р. — керівник відділу
 планування та розвитку
 мереж Дніпропетровської
 філії ВАТ «Укртелеком».
 2011 р. — керівник відділу
 технічної експлуатації

та розвитку телекомунікаційних мереж
 Дніпропетровської філії ВАТ «Укртелеком».

ЧКАН
Микола Вікторович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1975 р.).
 1999 р. — керівник
 Дніпропетровського
 регіонального центру
 технічного захисту

інформації ПАТ «Укртелеком».

Донецька область

ПОПЕРЕЧНИЙ
Василь Сергійович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1970 р.).
 1972 р. — директор
 проектно-конструкторського
 бюро Донецького обласного
 підприємства електрозв'язку
 «Донецьктелеком».

1995 р. — директор
 Донецької філії «Утел» ВАТ «Укртелеком».

ТЕСЛЯ
Валерій Якович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1976 р.).
 2002 р. — директор
 Донецької дирекції ВАТ
 «Укртелеком», депутат
 обласної ради.

КОРОТИЧ
Сергій Миколайович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1997 р.).
 2006 р. — заступник
 технічного директора
 з інформаційних
 технологій філії «Утел»
 ВАТ «Укртелеком».

2016 р. — керівник ДОЧП
 ТОВ «Северодончанка».

Житомирська область

ІЛИК
Тетяна Анатоліївна
 Випускниця УДАЗ
 ім. О. С. Попова (1995 р.).
 2013 р. — заступник
 директора з питань
 економіки та фінансів,
 керівник відділу фінансово-

економічного планування та аналізу
 Житомирської філії ПАТ «Укртелеком».

МЕЛЬНИЧЕНКО
Наталія Петрівна
 Випускниця УДАЗ
 ім. О. С. Попова (2001 р.).
 2001–2006 рр. — інженер
 електрозв'язку відділу
 організації продажу
 послуг Житомирської філії
 ПАТ «Укртелеком».
 2006 р. — керівник відділу
 роботи зі споживачами.
 2014 р. — керівник

відділу обслуговування масового сегмента
 Житомирської філії ПАТ «Укртелеком».

Закарпатська область

КЕНДРА
Степан Степанович
 Випускник ОНАЗ
 ім. О. С. Попова (2005 р.).
 2008 р. — керівник
 відділу технічної
 експлуатації та розвитку
 телекомунікаційних мереж

Закарпатської філії ПАТ «Укртелеком».
 З 2014 р. — директор Закарпатської філії
 ПАТ «Укртелеком».

ГУМЕНЮК
Володимир Ігорович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1980 р.).
 З 1980 р. працював у галузі
 зв'язку.
 З 2006 до 2015 р. —
 заступник директора
 з технічних питань

Закарпатської філії ПАТ «Укртелеком».

ПРОСКУРІН
Анатолій Миколайович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1970 р.).
 З 1985 р. — головний
 інженер.
 З 1995 р. — заступник
 директора з технічних
 питань Закарпатської

дирекції УДПЕЗ «Укртелеком».
 2007 р. вийшов на пенсію.

РОСПОПА

Іван Іванович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1981 р.). З 1973 року працював у галузі зв'язку. Працював електромонтером лінійних споруд, обіймав посади:

інженера електрозв'язку, керівника лінійної дільниці, керівника цеху електрозв'язку м. Мукачево Закарпатської дирекції УДПЕЗ «Укртелеком».

2014 року звільнений з посади керівника цеху телекомунікаційних послуг м. Мукачево Закарпатської філії ПАТ «Укртелеком».

ЯКОВЕЦЬ

Василь Федорович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1972 р.). З 1972 р. працював у галузі зв'язку.

Обіймав посади: інженера електрозв'язку, керівника дільниці, керівника цеху електрозв'язку м. Хуста Закарпатської дирекції

УДПЕЗ «Укртелеком».

2013 р. звільнений з посади керівника цеху телекомунікаційних послуг м. Хуста Закарпатської філії ПАТ «Укртелеком».

телекомунікаційної компанії «Велтон. Телеком» м. Запоріжжя.

2001–2004 рр. — генеральний директор ВАТ «Свемон-Дніпро» м. Дніпропетровськ.

2004 р. — генеральний директор ВАТ «Свемон-Центр» м. Київ.

ПАСІЧНИК

Володимир Миколайович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1987 р.).

2005–2013 рр. — заступник директора з питань будівництва Запорізької філії ПАТ «Укртелеком».

2013–2014 рр. — заступник

директора з технічних питань Запорізької філії ПАТ «Укртелеком».

2014 р. — керівник технічної служби Запорізької філії ПАТ «Укртелеком».

ДЕНИСЕНКО

Артем Анатолійович

Випускник ОНАЗ

ім. О. С. Попова (2011 р.).

2014 р. — керівник відділу продажів масового сегмента Запорізької філії ПАТ «Укртелеком».

Запорізька область

АРКАШАРІН

Володимир Вікторович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1976 р.). 1998–2005 рр. — заступник директора з технічних питань Запорізької філії ВАТ «Укртелеком».

2003 р. — виконувач

обов'язків директора Запорізької дирекції ВАТ «Укртелеком».

РОМАНІВ

Петро Іванович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1979 р.).

1995–2014 рр. — генеральний директор Івано-Франківської філії ПАТ «Укртелеком».

ГАЛУШКА

Олексій Анатолійович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1998 р.).

2014 р. — генеральний директор Івано-Франківської філії ПАТ «Укртелеком».

ЄГОРОВ

Валерій Володимирович

Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1986 р.). 1988–2000 р. — заступник директора з будівництва Запорізької філії ВАТ «Укртелеком».

2000–2001 рр. — директор із розвитку

АНТИПОВ

Микола Георгійович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1973 р.).
1998–2011 рр. — заступник
директора з технічних
питань Івано-Франківської
філії ВАТ «Укртелеком».

МІЗЕРАК

Василь Степанович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (2001 р.).
2013 р. — керівник відділу
продажів масового сегмента
Івано-Франківської філії
ВАТ «Укртелеком».

Кіровоградська область**КОЛІСНІЧЕНКО**

Людмила Федорівна
Випускниця ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1974 р.).
1999–2008 рр. — директор
Кіровоградської філії
ВАТ «Укртелеком».

ТКАЧЕНКО

Олег Володимирович
Випускник ОНАЗ
ім. О. С. Попова (2004 р.).
2002–2006 рр. — керівник
відділу управління
майновим комплексом
Кіровоградської філії
ПАТ «Укртелеком».
2006–2009 рр. —

керівник центру телекомунікаційних послуг
Кіровоградської філії ПАТ «Укртелеком».
2009–2014 рр. — директор Кіровоградської
філії ВАТ «Укртелеком».

Луганська область**ЧЕРНУХА**

Юрій Іванович
Випускник УДАЗ
ім. О. С. Попова (2000 р.)
(друга вища освіта).
1998–2005 рр. —
директор Луганської філії
ВАТ «Укртелеком».
2010 р. — заступник
міністра вугільної

промисловості України.
2011 р. — заступник голови Луганської
обласної державної адміністрації.

ПАВЛОВ

Віктор Григорович
Випускник ОНАЗ
ім. О. С. Попова (2002 р.).
1999 р. — заступник
директора з питань
економіки й фінансування
Луганської філії
ПАТ «Укртелеком».
2005–2014 рр. — директор

Луганської філії ПАТ «Укртелеком».

ХЕРСОНЦЕВ

Андрій Олександрович
Випускник ОНАЗ
ім. О. С. Попова (2005 р.).
1999–2005 рр. — керівник
відділу постачання.
2005–2006 рр. — керівник
центру обслуговування
споживачів та продажу
послуг.

2006–2010 рр. — керівник центру
телекомунікаційних послуг.
2010 р. — заступник директора з питань
маркетингу та продажу послуг Луганської філії
ПАТ «Укртелеком».

ВОЛЧАНСЬКИЙ

**В'ячеслав
Олександрович**
Випускник ОНАЗ
ім. О. С. Попова (2003 р.).
2010–2015 рр. — керівник
цеху телекомунікаційних
послуг.
2015 р. — заступник
директора з технічних

питань Луганської філії ПАТ «Укртелеком».

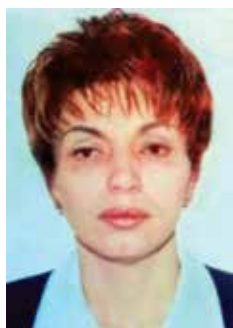
Львівська область

ЛОЇК
Володимир Олексійович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1983 р.).
2005–2014 рр. —
директор Львівської філії
ПАТ «Укртелеком».

АНДРУХІВ
Тарас Васильович
Захистив кандидатську
дисертацію в ОНАЗ
ім. О. С. Попова (2010 р.).
2014 р. — директор
Львівської філії
ПАТ «Укртелеком».

ДЮКАРЕВА
Ольга Василівна
Випускниця ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1990 р.).
2004–2014 рр. — заступник
директора з питань праці
та персоналу Львівської філії
ПАТ «Укртелеком».

Миколаївська область

СУСЛОВ
Олександр Миколайович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1984 р.).
Директор Миколаївської
філії ПАТ «Укртелеком».

СИВАК
Олександр Миколайович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1984 р.).
2011–2014 рр. — директор
Миколаївської філії
ПАТ «Укртелеком».

АНТОШЕВСЬКИЙ
Олександр Миколайович
Випускник УДАЗ
ім. О. С. Попова (1998 р.).
2015 р. — директор
Миколаївської філії
ПАТ «Укртелеком».

МИХАЙЛОВА
Ольга Павлівна
Випускниця ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1990 р.).
1995 р. — керівник відділу
фінансів та економіки.
2006 р. — заступник
директора з питань
економіки та фінансів.
2011 р. — заступник
керівника відділу фінансово-економічного
планування та аналізу Миколаївської філії
ПАТ «Укртелеком».
2014 р. — керівник фінансово-економічного
відділу Миколаївської філії ПАТ «Укртелеком».

ЛУЦАК
Володимир Йосипович
Випускник УДАЗ
ім. О. С. Попова.
2003–2015 рр. —
заступник керівника
з технічних питань центру
телекомунікаційних
послуг Херсонської філії
ПАТ «Укртелеком».
2015 р. — керівник технічної служби
Миколаївської філії ПАТ «Укртелеком».

ГОРНОСТАЙ
Тетяна Анатоліївна
Випускниця ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1986 р.).
2008–2014 рр. — заступник
директора з питань
маркетингу та продажу
послуг Миколаївської філії
ПАТ «Укртелеком».
2014 р. — керівник відділу
продажів масового сегмента
Миколаївської філії ПАТ «Укртелеком».

ТКАЧ
Сергій Анатолійович
 Випускник ОНАЗ
 ім. О. С. Попова.
 2015 р. — керівник
 відділу підтримки бізнесу
 Миколаївської філії
 ПАТ «Укртелеком».

ЯРМОЛЕНКО
Сергій Миколайович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1991 р.).
 2013–2014 рр. — директор
 Закарпатської філії
 ПАТ «Укртелеком».
 2014 р. — директор Одеської
 філії ПАТ «Укртелеком».

ТКАЧ
Тетяна Іванівна
 Випускниця ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1984 р.).
 Головний бухгалтер
 Миколаївської філії
 ПАТ «Укртелеком».

ОСТРОВСЬКА
Зінаїда Євгенівна
 Випускниця ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1972 р.).
 1995 р. — помічник
 директора Одеської філії
 ВАТ «Укртелеком».

Одеська область

КАПАЦИН
Альфред Васильович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1974 р.).
 1982–2000 рр. — директор
 Одеської дирекції
 ВАТ «Укртелеком».

ШЕРЕМЕТ
Ігор Георгійович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1986 р.).
 2001–2013 рр. — заступник
 директора з технічних
 питань Одеської філії
 ВАТ «Укртелеком».

КОРОТИЧ
Сергій Андрійович
 Випускник ОНАЗ
 ім. О. С. Попова (2002 р.).
 2001–2004 рр. — директор
 Одеської дирекції
 ВАТ «Укртелеком».

СМІРНОВ
Ігор Володимирович
 Випускник ОНАЗ
 ім. О. С. Попова (2007 р.).
 2006–2009 рр. — заступник
 директора Одеської філії
 ВАТ «Укртелеком».
 Президент ТОВ «Укркур'єр»
 Голова постійної комісії
 Одеської обласної

ради з питань інформатизації, зв'язку
 та інноваційних технологій.

ПОПАЗОВ
Валентин Георгійович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1975 р.).
 1998 р. — керівник центру
 електрозв'язку № 3 Одеської
 філії ВАТ «Укртелеком»
 (м. Ізмаїл).
 2004–2014 рр. —
 директор Одеської філії
 ПАТ «Укртелеком».

МИХАЛЬЧАН
В'ячеслав Степанович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1975 р.).
 2004 р. — заступник
 директора з питань
 економіки і фінансів
 Одеської філії
 ВАТ «Укртелеком».

БОГЕРА
Микола Онуфрійович
 Випускник УДАЗ
 ім. О. С. Попова (1998 р.).
 2004–2006 рр. — заступник
 директора з питань
 будівництва Одеської філії
 ВАТ «Укртелеком».

САРОВЕЛО
Віктор Михайлович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1972 р.).
 2003 р. — керівник відділу
 експлуатації мереж Одеської
 філії ВАТ «Укртелеком».

ДОНЕЦЬ
Володимир Олексійович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1979 р.).
 Заступник технічного
 директора Одеської філії
 ПАТ «Укртелеком».
 2008–2009 рр. — голова
 правління ВАТ «Свемон-
 Південь».

ПХІДЕНКО
Анатолій Іванович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1978 р.).
 2001 р. — керівник центру
 електрозв'язку м. Білгорода-
 Дністровського Одеської
 філії ВАТ «Укртелеком».

КУДРЯВЦЕВ
Володимир Федорович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1975 р.).
 1995–2001 рр. —
 генеральний директор
 ВАТ «Свемон-Південь».
 2001 р. — керівник центру
 технічної експлуатації
 сільських з'єднувальних

ліній Одеської філії ВАТ «Укртелеком».

Полтавська область

ЛІНЬ
Борис Михайлович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1972 р.).
 1992–1994 рр. —
 генеральний директор
 Полтавського
 виробничого об'єднання
 «Полтавазв'язок».

1994–1997 рр. — генеральний директор
 Полтавського обласного підприємства
 електрозв'язку «Полтавателеком».

РУБЕЖАНСЬКИЙ
Юрій Станіславович
 Випускник ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1986 р.).
 2002 р. — керівник
 центру інформаційних
 технологій і технічного
 забезпечення Одеської філії
 ВАТ «Укртелеком».

ПЕРЕЦЬ
Ігор Митрофанович
 Випускник ОЕІЗ (1961 р.).
 1993 р. — директор
 Полтавської філії «Утел»
 ВАТ «Укртелеком».

КУЗЬМЕНКО
Людмила Володимирівна
 Випускниця ОЕІЗ
 ім. О. С. Попова (1970 р.).
 2003 р. — керівник відділу
 планування та розвитку
 мереж Одеської філії
 ВАТ «Укртелеком».

КОСТЕВА
Тетяна Валеріївна
 Випускниця УДАЗ
 ім. О. С. Попова (1998 р.).
 2010–2014 рр. — заступник
 директора з питань
 маркетингу та продажу
 послуг Полтавської філії
 ПАТ «Укртелеком».

2014–2017 рр. — керівник відділу продажів
 масового сегмента Полтавської філії
 ПАТ «Укртелеком».

2017 р. — керівник відділу роздрібної мережі Полтавської філії ПАТ «Укртелеком».

Рівненська область

КРАВЧУК
Володимир Михайлович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1968 р.).
1987 р. — директор
Рівненської філії
ВАТ «Укртелеком».

ГРАБОВИЙ
Олександр Анатолійович
Випускник УДАЗ
ім. О. С. Попова (2001 р.).
2015 р. — директор
технічного департаменту
Дніпропетровської філії
ПАТ «Укртелеком».
2015 р. — керівник технічної
служби Рівненської філії
ПАТ «Укртелеком».

КЕЛЬНИЧ
Сергій Степанович
Випускник УДАЗ
ім. О. С. Попова (2001 р.).
2013–2014 рр. — перший
заступник директора
з питань продажу послуг,
керівник центру продажу
послуг та обслуговування
споживачів Рівненської філії
ПАТ «Укртелеком».

2014 р. — керівник відділу продажів масового сегмента Рівненської філії ПАТ «Укртелеком».

Севастополь

СТРЕБУШНОЙ
Ігор Карпович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1973 р.).
1998 р. — заступник
директора з технічних
питань Кримської дирекції
ВАТ «Укртелеком».
2002 р. — керівник центру

технічної експлуатації первинної філії
«Дирекція первинної мережі ВАТ «Укртелеком».

Сімферополь

ГОНЧАРУК
Олександр Антонович
Випускник ОЕІЗ (1964 р.).
1992–1994 рр. —
генеральний директор
виробничого об'єднання
«Кримзв'язок».
1994–1996 рр. — заступник
директора з експлуатації
вузла електрозв'язку
«Краснодонрайтелеком» в Луганській області.
1996–2003 рр. — директор Сімферопольської
лінії «Утел» ВАТ «Укртелеком».

ДАВИДЕНКО
Євген Олексійович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1977 р.).
1988–1995 рр. — керівник
лінійно-технічного
цеху виробничого
об'єднання «Кримзв'язок»
та Українського об'єднання
«Укртелеком».

Сумська область

ЖЕРНОВИЙ
Сергій Петрович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1982 р.).
Директор Сумської
філії ЗАТ «Утел»
ВАТ «Укртелеком».

Тернопільська область

ЄВДОКИМОВ
Олексій Іванович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1970 р.).
1995–1998 рр. —
генеральний директор
Тернопільського
обласного державного
підприємства електрозв'язку
«Тернопільтелеком».

1998–2002 рр. — директор Тернопільської
дирекції ВАТ «Укртелеком».

КОСТОГРИЗ

Валентин Григорович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1973 р.).
1998–2006 рр. — заступник
директора з технічних
питань Тернопільської філії
ВАТ «Укртелеком».
2006–2008 рр. — виконував
обов'язки директора

Тернопільської філії ВАТ «Укртелеком».
2008–2014 рр. — директор Тернопільської філії
ПАТ «Укртелеком».

ЛІСОВИЧ

Роман Якович

Випускник УДАЗ
ім. О. С. Попова (1999 р.).
2008–2014 рр. — заступник
директора з питань
маркетингу та продажу
послуг Тернопільської філії
ПАТ «Укртелеком».
2014–2017 рр. — керівник

відділу продажів масового сегмента
Тернопільської філії ПАТ «Укртелеком».
2017 р. — керівник відділу роздрібної мережі
Тернопільської філії ПАТ «Укртелеком».

ХОМУТ

Ярослав Андрійович

Випускник ОНАЗ
ім. О. С. Попова (2006 р.).
2003–2017 рр. — керівник
відділу технічної
експлуатації та розвитку
телекомунікаційних
мереж Тернопільської філії
ПАТ «Укртелеком».

Харківська область

РОШ

Віктор Терентійович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1973 р.).
2000 р. — керівник центру
технічної експлуатації
первинних мереж філії
«Дирекція первинної
мережі ВАТ «Укртелеком»
(м. Харків).

БАТРАК

Сергій Іванович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1978 р.).
2000–2010 рр. — заступник
керівника центру з питань
маркетингу, продажу
послуг та обслуговування

споживачів центру електрозв'язку Харківської
філії ВАТ «Укртелеком».
2010 р. — заступник керівника цеху
телекомунікаційних послуг Харківської філії
ВАТ «Укртелеком» з питань продажу послуг
та обслуговування споживачів.

ІВАНОВА

Ольга Григорівна

Випускниця УДАЗ
ім. О. С. Попова.
2003–2010 рр. — керівник
цеху електрозв'язку
Харківської філії
ВАТ «Укртелеком».
2010 р. — керівник цеху
телекомунікаційних послуг

Харківської філії ВАТ «Укртелеком».

Херсонська область

ЗАНОСІЄНКО

Федір Васильович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1973 р.).
1998–2000 рр. — директор
Херсонської дирекції
Українського державного
підприємства електрозв'язку
«Укртелеком» Державного
комітету зв'язку

та інформатизації України.

2000–2004 рр. — директор Херсонської
дирекції ВАТ «Укртелеком».

2004–2009 рр. — директор Херсонської філії
ВАТ «Укртелеком».

ГОЛОБОРОДЬКО

Петро Гаврилович

Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1976 р.).
1995–1998 рр. —
технічний директор
обласного державного
підприємства електрозв'язку
«Херсонтелеком».

Українського державного
підприємства електрозв'язку «Укртелеком».

1998–2000 рр. — заступник директора з технічних питань Херсонської дирекції Українського державного підприємства електрозв'язку «Укртелеком».
2000–2011 рр. — заступник директора з технічних питань Херсонської філії ВАТ «Укртелеком».

2008–2011 рр. — заступник директора з питань будівництва Херсонської філії ВАТ «Укртелеком».
2011 р. — заступник директора з питань будівництва Херсонської філії ПАТ «Укртелеком».

Хмельницька область

МАРШАЛКОВСЬКИЙ
Володимир Семенович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1968 р.).
1996–1998 рр. — директор із капітального будівництва та інвестицій обласного підприємства електрозв'язку «Херсонтелеком»

Українського державного підприємства електрозв'язку «Укртелеком».

1998–2004 рр. — заступник директора з будівництва, керівник відділу з будівництва Херсонської дирекції ВАТ «Укртелеком»
2004–2011 рр. — заступник директора з питань будівництва Херсонської філії ВАТ «Укртелеком».

ДАНИЛОВ
Володимир Олексійович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1977 р.).
1998–2006 рр. — директор Хмельницької філії ВАТ «Укртелеком».

КУЗЬМІНИХ
В'ячеслав Васильович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1992 р.).
2006–2012 рр. — керівник сектору з продажу фіксованого зв'язку на масовому ринку Хмельницького відділення ПАТ «Київстар».

2014 р. — керівник відділу продажів масового сегмента Хмельницької філії ПАТ «Укртелеком».

КАРАСЬОВА
Наталія Миколаївна
Випускниця УДАЗ
ім. О. С. Попова (2000 р.).
1998–2000 рр. — заступник головного бухгалтера Херсонської дирекції Українського державного підприємства електрозв'язку «Укртелеком» Державного

комітету зв'язку України.

2000–2009 рр. — головний бухгалтер Херсонської дирекції ВАТ «Укртелеком».
2009–2014 рр. — заступник директора з питань економіки та фінансів Херсонської філії ВАТ «Укртелеком».
2014 р. — керівник фінансово-економічного відділу Херсонської філії ПАТ «Укртелеком».

КУЛАКОВ
Микола Іванович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1986 р.).
1998 р. — керівник вузла зв'язку центру технічної експлуатації первинної мережі Хмельницької області, м. Волочиськ.

Черкаська область

ТВЕРДОХЛІБ
Володимир Іванович
Випускник ОЕІЗ
ім. О. С. Попова (1985 р.).
2006–2008 рр. — заступник директора з питань маркетингу та продажу послуг Херсонської філії ВАТ «Укртелеком».

ЛУПИНА
Ігор Іванович
Випускник ОЕІЗ (1963 р.).
2000–2010 рр. — директор Черкаської філії ВАТ «Укртелеком».

ПАВЛЕНКО Василь Валентинович
Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1982 р.). 2000 р. — заступник директора з технічних питань Черкаської філії ПАТ «Укртелеком».

МИКИТИН Анатолій Михайлович
Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1987 р.). Керівник центру телекомунікаційних послуг Чернівецької дирекції ВАТ «Укртелеком».

Чернівецька область

ДЕРЕВ'ЯНСЬКИЙ Венедикт Васильович
Випускник ОЕІЗ (1963 р.). Генеральний директор Чернівецького обласного державного підприємства електрозв'язку ОДПЕЗ «Чернівцітелеком».

ГУЗЬ Володимир Васильович
Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова. Заступник директора з будівництва Чернівецької дирекції ВАТ «Укртелеком».

ХРИСТОФОРОВ Юрій Андрійович
Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова. 2000–2010 рр. — заступник директора з технічних питань Чернівецької дирекції ВАТ «Укртелеком».

ШЕВЧЕНКО Павло Опанасович
Випускник ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1975 р.). Керівник відділу продажу послуг та обслуговування бізнес-споживачів Чернівецької дирекції ВАТ «Укртелеком».

ДОМАНСЬКА Ірина Анатоліївна
Випускниця УДАЗ ім. О. С. Попова (1999 р.). 2013–2015 рр. — керівник центру телекомунікаційних послуг Чернівецької філії ПАТ «Укртелеком».

Чернігівська область

ЛАХНЕКО Сергій Миколайович
Випускник УДАЗ ім. О. С. Попова. Керівник технічної служби Чернігівської філії ПАТ «Укртелеком».

КОРОБКО Лариса Михайлівна
Випускниця ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1991 р.). 2014 р. — керівник відділу будівництва мережі Чернігівської філії ПАТ «Укртелеком».

Vodafone Україна

Vodafone — торгова марка, під якою з грудня 2015 року оператор мобільного зв'язку ПрАТ «ВФ Україна» надає послуги у стандартах GSM (EDGE), UMTS (HSPA+) та LTE. Другий за величиною мобільний оператор в Україні.

Оператор двічі проводив ребрендинг мережі. З 1992 до 2007 р. послуги надавалися під брендом UMS, до грудня 2015 року — МТС Україна, до січня 2020 року — Vodafone Україна. UMS був першим оператором мобільного зв'язку на території України, заснований 1992 року. 2003 року увесь пакет акцій викупила російська компанія «Мобільні ТелеСистеми» (МТС), найбільший оператор в Росії й країнах СНД. 16 жовтня 2015 року оператор оголосив про зміну бренду на Vodafone. 25 листопада 2019 року телеком-корпорація «Мобільні ТелеСистеми» оголосила про продаж свого бізнесу в Україні міжнародній групі компаній NEQSOL Holding. У березні 2020 року Vodafone Україна та група Vodafone домовились про подальшу співпрацю.

У межах нової угоди українська компанія продовжить роботу під брендом Vodafone упродовж наступних п'яти років. Нове стратегічне партнерство надає Vodafone Україна доступ до міжнародної експертизи Vodafone в таких сферах: IT-трансформація, Інтернет речей і послуги на базі 5G. У межах співпраці також планується запуск національного покриття 4G.

Vodafone Україна є другим за величиною оператором мобільного зв'язку в Україні. Кількість абонентів наприкінці 2019 року становила 19,7 млн клієнтів. Vodafone належать чотири мережеві коди: 50, 66, 95 і 99.

УСТИНОВА

Ольга Володимирівна

Випускниця ОНАЗ ім. О. С. Попова (1995 р.)
Генеральний директор компанії «МТС Україна»
(Vodafone) (з 1 січня 2016 р.)

Ольга Володимирівна народилась 1974 року в Дніпрі.

Ольга Устинова впродовж чотирьох років очолювала Київське територіальне управління в ПрАТ «МТС Україна». Вона була відповідальною за впровадження успішних проектів з розвитку мереж мобільного та фіксованого зв'язку. За роки її роботи на посаді директора Київської філії «МТС Україна» зміцнила позиції оператора в регіоні, збільшивши частку ринку послуг мобільного зв'язку. Кількість корпоративних клієнтів компанії в регіоні зросла за цей час майже вдвічі.

До переходу в компанію «МТС Україна» Ольга Володимирівна обіймала керівні посади в низці українських телекомунікаційних компаній — Укртелеком, Астеліт (life:), N-Рай, GSM Ukraine, а також очолювала в МТС макрорегіон «Далекий Схід».

Ольга Устинова закінчила Одеську національну академію зв'язку ім. О. С. Попова 1995 р. та отримала червоний диплом за спеціальністю «Інженер-економіст».

Заміжня, виховує сина.

Київстар

Київстар — одна з найбільших телекомунікаційних компаній України, що надає послуги зв'язку та передачі даних на основі широкого спектра мобільних і фіксованих технологій, зокрема 3G та 4G (LTE). Мобільна мережа «Київстар» охоплює всі великі й малі міста України, а також понад 28 тис. сільських населених пунктів, усі основні національні й регіональні траси, більшість морських та річкових узбереж, забезпечуючи покриття території, де мешкає 99 % населення України. Станом на 2019 р. компанія обслуговувала понад 26 млн клієнтів мобільного зв'язку і 810 тис. клієнтів фіксованого широкопasmового Інтернету в Україні. Київстар належить п'ять мережевих кодів: 67, 68, 96, 97, 98.

ПрАТ «Київстар» засновано та зареєстровано в Україні 1994 року, а послуги мобільного зв'язку надає з 1997 року. 100 % акцій Київстар належать Міжнародній телеком-групі VEON, що зі свого боку, через зареєстровану в Люксембурзі The LetterOne Group, належить російській Альфа-груп.

За підсумками 2016 року Київстар став однією з 29 українських компаній, які, за версією американської консалтингової групи Deloitte, потрапили до рейтингу 500 найбільших компаній Центральної та Східної Європи.

ЛИТОВЧЕНКО

Ігор Володимирович

Випускник ОНАЗ ім. О. С. Попова
(2002 р.)

Засновник та президент компанії «Київстар»
(з 3 вересня 1997 до 25 червня 2014 р.)

Кандидат економічних наук, член-кореспондент Академії зв'язку України, академік Міжнародної академії зв'язку, член-кореспондент Між-

народної академії інформатизації, член Ради підприємців при Кабінеті Міністрів України

Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня (2000 р.), II ступеня (2004 р.), I ступеня (2006 р.), почесною нагородою Європейського центру ринкових досліджень (EMRC) (2003 р.), золотою медаллю Асоціації сприяння промисловості SPI (Франція) (2003 р.), Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2003 р.), нагрудним знаком «Почесний зв'язківець України», нагородою «Фаворит Олімпу – 2004» в номінації «Керівник року».

Ігор Володимирович народився 10 травня 1966 року в Донецьку. 1983 року вступив до Київського національного університету ім. Тараса Шевченка на факультет соціально-політичної історії. Після закінчення першого курсу університету Ігор Литовченко вступив до лав Радянської Армії і два роки відслужив у прикордонних військах. Після закінчення університету (1990 р.) обіймав посаду заступника директора виробничого об'єднання «Віта», а згодом —

керівника компанії «Лотос» (до 1994 р.). Став засновником компанії «Київстар» 1994 року. Саме тоді починається будівництво мережі та закладається організаційна структура й філософія майбутньої компанії. Перший дзвінок у мережі «Київстар» здійснено 9 грудня 1997 року. Того ж року Ігор Володимирович Литовченко обіймає посаду президента компанії.

2002 р. Ігор Володимирович закінчив Одеську національну академію зв'язку ім. О. С. Попова, а 2004 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук на тему «Обґрунтування складу ризиків та їх рівня при оцінці загрози діяльності підприємств».

З 2010 року Ігор Литовченко стає головою бізнес-одиниці «Україна» компанії VimpelCom Ltd. до якої належить Київстар і очолює компанію «Київстар» до 2014 року.

2012 р. написав книгу «Зажигая звезду. История Киевстар от первого лица» до 15-річчя компанії.

Батько двох дітей — дочки та сина.

Студентські будівельні загони ОЕІЗ—УДАЗ—ОНАЗ (1965—1990)

Зародження та становлення студентських будівельних загонів (СБЗ) в Україні почалося у 60-х роках минулого століття.

Предтечею СБЗ були так звані цілинні збиральні загони в 1956–1958 рр., які брали участь в освоєнні казахстанських цілинних земель.

Саме в Казахстані пройшли життєву перевірку й отримали розповсюдження засоби організації праці, побуту, культурно-масової роботи студентської молоді під час літніх канікул, а також відпрацьовані методи управління студентськими трудовими колективами.

Остаточно студентські будівельні загони затвердили себе після постанови ЦК ВЛКСМ «Об участии комсомольских организаций в освоении нефтяных и газовых месторождений Западной Сибири и полуострова Мангышлак» від 12 лютого 1965 року.

Створення таких загонів було викликано нестачею робочої сили. Проте участь в СБЗ була надзвичайно корисною з точки зору практичної підготовки, а також набуття навичок роботи в майже екстремальних умовах. Крім того, заробітки учасників загонів були досить пристойними. Проте слід зазначити, що робота в СБЗ була почесною і супроводжувалася ентузіазмом.

У багатьох містах республіки створювали СБЗ. Їхні учасники, у вільний від навчання час, працювали за спеціальністю, брали участь в електрифікації, телефонізації й радіофікації колгоспів і радгоспів та інших промислових об'єктів. Крім цього, СБЗ працювали на будівництві промислових підприємств, шкіл, ферм, зернохосовищ, гуртожитків.

Заклади вищої освіти Харкова, Дніпропетровська, Києва, Одеси, Львова створювали під час літніх канікул табори праці й відпочинку на базі колгоспів і радгоспів. Саме у ці роки народжується таке поняття як «третій трудовий семестр», яким студенти назвали свою працю в різних галузях народного господарства.

На середину 1970-х рр. спостерігалось перетворення СБЗ на масовий рух.

З 1959 до 1989 р. його учасниками стали 14 млн 537 тис. 395 юнаків і дівчат ЗВО України. Досвід, набутий у СБЗ, невдовзі допомагав молодим спеціалістам швидше адаптуватися в колективі та отримати визнання й авторитет, що надалі допомогло обіймати керівні посади

в галузі зв'язку та інших галузях промисловості України.

Як свідчать архівні документи, перший студентський будівельний загін при Одеському електротехнічному інституті зв'язку (ОЕІЗ) ім. О. С. Попова було сформовано в 1965 році. Підтвердженням цього є наказ ректора ОЕІЗ Пишкіна І. П. № 142, §3 від 13.07.65 р. (архівна справа № 540. 1965 р. Т. 1).

Упродовж 1965–1968 рр. студенти ОЕІЗ плідно працювали в студентських будівельних загонах, брали активну участь у будівництві гігантського нафтопроводу Усть-Балик — Омськ (Заполяр'я), радіофікували та телефонізували багато сибірських сіл, а головне, набуті в інституті теоретичні знання підкріпили практикою.

Зі спогадів колишнього студента факультету РЗ і РМ Анатолія Лісового дізнаємося, що 1969 року він, боець загону СБЗ «Орбита-1969», працював у Курганській області (Шадринський район с. Балтуріно). Там їх загін займався телефонізацією і радіофікацією цієї сільської місцевості.

На початку 70-х років на будівництво до Сибіру (м. Тюмень) були направлені (серед 17 міст України) представники міста Одеси, з них 12 студентських будівельних загонів ОЕІЗ. До їх складу входив СБЗ «Електрон-70», командиром якого був студент Волков І. Ф. Також студенти радіофакультету працювали в Читинському БМУ-605. 1970 р., уже в Барнаульському БМУ-605, працював студзагін, командиром якого був студент 4-го курсу факультету АЕЗ Лановий В. Г.

Студенти 4-го курсу факультету БЕЗ, у кількості 40 осіб, проходили «трудоий семестр» у

далекому Новосибірську (БМУ-601). А ось хлопці з СБЗ «Орбита-70», за місцем дислокації загону, працювали на Алтаї. Там працювали в основному майбутні випускники факультету АЕЗ.

Під керівництвом командира загону Віктора Ключинського і комісара Володимира Бабкіна студенти будували житло і зводили лінії зв'язку в сільській місцевості Алтайського краю. Також СБЗ «Орбита-70» (командир загону — Мосорін Д. С.) телефонізували населені пункти Новосибірської області.

Загін, у кількості 72 осіб, за період роботи виконав монтажні-будівельні роботи на суму 390 тис. руб., здав в експлуатацію сім колгоспів і радгоспів, радіофікував два населені пункти.

Студенти СБЗ працювали не лише в галузі зв'язку, а й брали активну участь у будівництві лабораторних корпусів, гуртожитків ОЕІЗ ім. О. С. Попова.

1971–1979 рр. студенти різних курсів і факультетів ОЕІЗ були направлені для проходження практики в Тюменську ПМК-507, Омську ПМК-602, Бугурусланську ПМК-511, Читинське обласне виробничо-технічне управління зв'язку (ОВТУЗ), а також Миколаївське, Львівське, Кіровоградське, Черкаське, Одеське, Херсонське, Кримське (м. Сімферополь) будівельно-монтажні управління зв'язку. Виробничу практику проходили в таких СБЗ: «Коаксиал» — командир загону студент факультету БЕЗ Гудзенко І. М. (1971–1974 рр.), «Електрон» — командир загону І. Ф. Волков (1970 р.), Анатолій Балтян (1972 р.), Борис Білик (1973–1974 рр.), «Спектр» — командир загону Григорій Глазков (1973–1975 рр.), «Протон», «Сигнал» — командир загону Андрій Семенов (1973–1974 рр.), «Дністр», «Чорномор» — командири загону Анатолій Балтян (1973 р.), А. В. Мінченков (1974 р.), «Мезон» — командири загону В. М. Осіпов (1974 р.), Миколай Іжа (1975 р.), «Орбита» — командири загону Віктор Ключинський (1970 р.), В. Я. Пономаренко (1974 р.), П. Ф. Гнидін (1977 р.), «Восход» — командир загону зав. лабораторії В. В. Артемчук (1971 р.).

За активну участь у будівництві наказом № 87 від 18.04.1969 р. (архівна справа № 683. 1969 р. Т. 1) було заохочено бійців загону «Енергія-68» (місце перебування Оренбурзька обл.): командира загону П. Д. Фарадіна, В. Н. Петуховського, бригадира 1-ї бригади І. Є. Байдана, бригадира 2-ї бригади С. А. Герасименка, бригадира 3-ї бригади М. А. Гончарука. Усі роботи було виконано вчасно. Обсяг у грошовому еквіваленті становив 113,5 тис. руб.

Згідно з наказом № 202/С від 28 листопада 1973 р. (архівна справа № 883. 1973 р. Т. 2) було оголошено подяку за активну допомогу з підготовки й формування загонів таким співробітникам інституту: асп. каф. АЕЗ Гонтаренко Г. М., зав. каф. ЛЗ Калініну Ю. В., зав. каф. АЕЗ Коппу М. Ф., ст. викл. каф. АЕЗ Корнеєву Ю. В., зав. каф. БЛ Круку І. Е., зав. каф. БЕЗ Леву О. Ю., викл. каф. ЕЖПЗ Робітнику В. І., зав. лаб. каф. ОА та ОТ Купрієнку О. І., асп. каф. ОА та ОТ Аугустиняку В. Й.

СБЗ «Чорномор-73» — бригада Ю. Баранніка (Урал, м. Верхня Пишма, 1973 р.)

В. Й. Аугустиняк за налаштуванням АТСК 100/2000 (Україна, Кіровоградська обл., 1974 р.)

1976 року, згідно з наказом Міністерства зв'язку СРСР, були нагороджені нагрудними значками, почесними грамотами, грошовими преміями та оголошенням подяки такі студенти ОЕІЗ ім. О. С. Попова:

- Стоянов В. В. — студент (подяка, значок «Відмінник соцзмагання», грошова премія);
- Белявський О. І. — бригадир СБЗ (подяка, Почесна грамота);
- Михайлов В. М. — комісар СБЗ (подяка, Почесна грамота);

- Почечайло Б. Р. — бригадир СБЗ (подяка, Почесна грамота);
- Хільченко В. Я. — бригадир СБЗ (подяка, грошова премія);
- Кузмич В. В. — бригадир СБЗ (подяка);
- Левко В. А. — студент (подяка).

Будзагін факультету РЗ та РМ на будівництві об'єктів зв'язку (Забайкалля, 1978 р.)

СБЗ «Орбита-77» (м. Перм, 1977 р.)

У 80-х рр. тривали роботи з телефонізації й радіофікації Сибіру, Уралу, Тюмені (СБЗ «Коксисал»), Калуги, Татарстану та Якутська (СБЗ «Хаджибей»).

Бригада монтажників повітряних ліній зв'язку: бригадир Сацюк В. (Тюмень, Новотарманськ, 1982 р.)

Основна кількість СБЗ інституту зв'язку брала участь у будівництві об'єктів зв'язку в Україні: у Вінницькій, Ворошиловградській (Луганській) та Донецькій областях.

Будзагін, під керівництвом командира Решетника В. П., працював на об'єктах інституту зв'язку. Також студенти ОЕІЗ ім. О. С. Попова брали активну участь у громадському русі СБЗ.

Замість навчання — здача об'єкта. Зліва направо: Олег Ковальов, Володимир Неволін, Євген Комаров. Кармаскалинський район, с. Сихонькіно (01.09.1981)

Активними учасниками студентського будзагонівського руху були випускники ОЕІЗ ім. О. С. Попова (1985 р.) з Азербайджану: Ісмаїлов Фікрет, Мелікмамедов Азім.

Робота студентів у будівельних загонах зробила значний внесок у навчальний процес. Про це свідчать накази № 01-8/14 від 07.02.86 (архівна справа № 1485. 1986 р. Т. 1) та № 01-8/13 від 30.01.87 (архівна справа № 1526. 1987 р. Т. 1) «Про організацію та проведення практичної підготовки студентів на 1985–1986 рр. (1986–1987 рр.) навчальні роки». Щорічно, згідно з наказом ректора, перед відрядженням студентів на роботи призначалися комісії з проведення занять і приймання техніки безпеки.

Викладачі: А. Г. Кондаков, В. С. Юр'єв, В. Г. Улицький займалися підготовкою студентів з роботи на лінійних спорудах зв'язку; Ю. В. Корнеєв, І. Є. Байдан, В. А. Лободзинська, В. І. Кабанчук, С. А. Степовий — з вивчення монтажу і налаштування апаратури зв'язку; Е. І. Гуцель, Б. К. Дорожняк, А. К. Голубев — з техніки безпеки. Приймали іспити з техніки безпеки викладачі: А. К. Тищук, О. Л. Павленко, Е. І. Гуцель.

Переїняли досвід країн СНД (Азербайджану, Молдови, РФ) і України — Болгарія і Куба. Активно почали співпрацювати в цій галузі ОЕІЗ

ім. О. С. Попова і навчальні заклади цих країн. 1986 р. СБЗ ОЕІЗ ім. О. С. Попова відправився на домобудівний комбінат м. Варни в Болгарії. Взяла участь у цій поїздки викладач Угрік Л.

Активну участь у СБЗ ОЕІЗ ім. О. С. Попова брали іноземні студенти: Георгіу Нікос, Кондопулос Маркос, Пафаті Лоізос (Республіка Кіпр); Енц (НДР); Хосе Мануїл Давид Соса (Куба). За комісара СБЗ «Чорномор-81» був Штефаник Ян (Польща).

Серед учасників будзагонів 1970-х рр. одним із лідерів був студент Борис Білик, який за свою самовіддану працю і керівництво довіреними йому загонами нагороджений Почесним знаком ЦК ВЛКСМ, почесними грамотами обкому комсомолу Оренбурга й іншими відзнаками.

Указом Президії Верховної ради СРСР від 31.07.1986 р. був нагороджений медаллю «За трудову доблесть» студент ОЕІЗ ім. О. С. Попова Володимир Луняк.

Хоча основу студентських загонів склали хлопці, але не менш вагомий внесок у цей студентський рух зробили дівчата. Вони нарівні з хлопцями брали участь у роботі на будівництвах Уралу, Сибіру, Оренбурга, Свердловська, Тюмені в складі СБЗ «Коаксиал», «Корчагинец», «Чорномор».

Під час «трудового семестру» багато студентів ставали керівниками й організаторами виробничих самостійних колективів (загонів, бригад). Після закінчення інституту деякі з них згодом стали науковцями, викладачами вишів і керівниками підприємств:

— Чумак Микола Олександрович (1969 р. випуску, факультет АЕЗ), к. т. н., з 1990 р. працював старшим співробітником ОНДІЗ;

— Байдан Ігор Омелянович (1970 р. випуску, факультет МЕЗ), доцент;

— Бойко Микола Пилипович (1971 р. випуску, факультет РЗ та РМ) з 1994 р. працює за сумісництвом в УНДІРТ, 2001 р. — аудитор системи сертифікації УкрСЕПРО із сертифікації продукції зв'язку, 2002 р. очолював роботу з акредитації в УНДІРТ, з 2006 р. до сьогодні — керівник ОЦ РТ УНДІРТ;

— Мосорін Дмитро Степанович (1971 р. випуску, факультет багатоканального електрозв'язку) з 1978 до 1998 р. обіймав посаду головного інженера БМУ-8 тресту «Межгорсвязьстрой» м. Львів, також будував об'єкти зв'язку Республіки Куба. Стояв біля витоків будівництва в Україні міжнародних оптоволоконних ліній зв'язку Львів — Краків, Київ — Одеса та інших ВОЛЗ: первинної мережі «Укртелеком», УМЗ, Київстар. З 1998 р. обіймав посаду директора виробництва ТОВ «Інфоком»;

— Антіпов Микола Георгійович (1973 р. випуску, факультет АЕЗ) з 1994 р. обіймав посаду головного інженера обласного підприємства зв'язку, з 1998 р. — заступник директора з технічних питань Івано-Франківської філії ВАТ «Укртелеком»;

— Мусієнко О. Г. (1973 р. випуску, факультет АЕЗ) обіймав посади головного інженера Оренбурзького БМУ-5, гол. інженера, керівника ГТС м. Оренбурга, заступника керівника ОВТУЗ;

— Кравчук Микола Васильович (1974 р. випуску, факультет АЕЗ) з 1996 р. обіймав посаду керівника відділу проектних робіт та експертизи в апараті правління ВАТ «Укртелеком»;

— Аугустиняк Віктор Йосипович (1975 р. закінчив аспірантуру ОЕІЗ ім. О. С. Попова) з 1990 до 1994 р. обіймав посаду старшого викладача кафедри документального електрозв'язку, з 1994 р. — один з організаторів кафедри мережі зв'язку, з 1999 до 2018 р. — заступник декана з професійно-практичної підготовки студентів Інституту економіки та менеджменту, з 2003 до 2019 р. — завідувач лабораторії кафедри УП та СА;

— Волков Валерій Васильович (1975 р. випуску, факультет РЗ та РМ) з 1997 р. обіймав посаду директора Одеського ОРТПЦ;

— Кріль Сергій Сергійович (1975 р. випуску, факультет БЕЗ) — директор Навчально-наукового інституту комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики, кандидат технічних наук;

— Осіпов Володимир Миколайович (1975 р. випуску, факультет БЕЗ), професор, доктор економічних наук;

— Стародубець Віктор Іванович (1975 р. випуску, факультет РЗ та РМ) з 1993 до 1995 р. обіймав посаду генерального директора Івано-Франківського ОПЕЗ (філія ПАТ «Укртелеком»), 1996 р. — генеральний директор УкрТЕК, директор головного навчального центру ВАТ «Укртелеком», директор Київського філіалу «Утел»;

— Чкан Микола Вікторович (1975 р. випуску, факультет БЕЗ) з 1999 р. обіймає посаду керівника Дніпропетровського регіонального центру технічного захисту інформації ПАТ «Укртелеком»;

— Лабунько Олег Степанович (1976 р. випуску, факультет РЗ та РМ), к. фіз.-мат. н., член-кореспондент Міжнародної академії зв'язку та інформатики. 2001 р. обіймав посаду генерального директора Радіочастотного центру південного федерального округу (Російська Федерація);

— Данилов Володимир Олексійович (1977 р. випуску) з 1978 р. обіймав керівні посади на

Хмельницькій ТТЗ та Хмельницькому міському виробничо-технічному вузлі зв'язку, з 1998 р. очолював колектив Хмельницької філії ВАТ «Укртелеком», з 2003 р. — дійсний член Міжнародної академії комп'ютерних наук і систем;

— Варахін Олександр Олександрович (1978 р. випуску, факультет БЕЗ), к. т. н., доцент; з 1994 до 2000 р. — заступник декана факультету АЕЗ;

— Жерновий Сергій Петрович (1982 р. випуску, факультет БЕЗ) обіймав посаду директора Сумської філії ЗАТ «Утел» та ВАТ «Укртелеком»;

— Кулаков Микола Іванович (1986 р. випуску, факультет БЕЗ) з липня 1998 р. обіймав посаду керівника ЦЛКС-208 та керівника вузла зв'язку м. Волочиська ЦТЕБЗ № 2.

І це неповний перелік випускників нашої академії, які пройшли школу студентських будівельних загонів та є гордістю нашого навчального закладу.

Зміст

Вступне слово ректора Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова Воробієнка Петра Петровича	10
Хронологія подій 1900–2020	
Хронологія подій академії 1900–2020	14
Нагороди та відзнаки працівників Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова	22
Алфавітний покажчик скорочень назв кафедр та інститутів академії у різні роки	45
Геніальний винахідник і видатна людина — Олександр Степанович Попов	46
Віхи та досягнення 100-річної історії академії	
Підготовка перших зв'язківців в Одесі	50
Академія в роки Другої світової війни 1939–1945 рр.	56
Життя продовжується: відновлення та розвиток академії в післявоєнний час.	58
На межі століть	60
Майбутнє вже почалося: нові підходи до освіти і науки	61
Навчальна робота	
Навчальний відділ	76
Освітні проекти академії в школах	77
Наукова робота	
Науково-дослідна частина	78
ОНАЗ ім. О. С. Попова — єдиний ЗВО в Україні, який має статус члена Міжнародного союзу електрозв'язку.	80
ОНАЗ ім. О. С. Попова — Центр майстерності (Center of Excellence) з підготовки та перепідготовки сертифікованих фахівців цифрового телебачення і радіомовлення для країн СНД та Східної Європи	80
Локальна мережева академія Cisco Systems	81
Академія — галузевий університет. Ведення операторської діяльності	81
Державна премія України в галузі науки і техніки	82
Діяльність у Міжнародному союзі електрозв'язку та інших всесвітніх організаціях. Опанування міжнародного ринку наукової продукції	83
Захист дітей в онлайн-середовищі. Виконання регіональної ініціативи МСЕ чи новий науковий напрямок в ОНАЗ ім. О. С. Попова?	84
Участь ОНАЗ ім. О. С. Попова в реалізації регіональної ініціативи МСЕ з розвитку електронної охорони здоров'я eHealthCourses.online — серія спеціалізованих мультимедійних навчальних курсів з питань електронної охорони здоров'я	86
Рекомендації з побудови телемедичних мереж на локальному (окремі населені пункти), регіональному (райони, області) і національному рівнях з урахуванням особливостей країн регіону	86
Участь ОНАЗ ім. О. С. Попова в реалізації регіональної ініціативи МСЕ з розвитку широкосмугового доступу	87
Продовження діяльності в статусі Центра професійної майстерності МСЕ	87
Науково-дослідна робота	88
Прикладні дослідження та проектні роботи.	89
Проектування систем зв'язку кризових центрів, центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф	90
Досягнення в науково-видавничій діяльності	91
Перспективи науково-дослідної роботи на наступне десятиріччя	92
Аспірантура та докторантура	92
Виховна робота	
Відділ соціально-психологічної та виховної роботи.	94

Центр гуманітарної освіти та розвитку	94
Музей ОНАЗ ім. О. С. Попова	96
Міжнародна діяльність	100
Міжнародний відділ	100
Підготовче відділення для іноземних громадян	101
Навчально-науковий інститут інфокомунікацій та програмної інженерії	
Інститут ННІ ІКПІ	104
Кафедра мережі зв'язку	108
Кафедра вищої математики	109
Кафедра інформаційних технологій	111
Кафедра телекомунікаційних систем	113
Кафедра комутаційних систем	117
Кафедра комп'ютерних наук	121
Кафедра фізики та волоконно-оптичних ліній зв'язку	122
Навчально-науковий інститут кібербезпеки, комп'ютерних і радіотехнологій	
Навчально-науковий інститут кібербезпеки, комп'ютерних і радіотехнологій	126
Кафедра телебачення та радіомовлення	128
Кафедра кібербезпеки та технічного захисту інформації	133
Секція автоматизації, робототехніки та енергозощадження	135
Кафедра автоматизації технологічних процесів та електроживлення	137
Кафедра комп'ютерно-інтегрованих технологічних процесів і виробництв	140
Кафедра фізичного виховання	141
Навчально-науковий інститут бізнесу та соціальних комунікацій	
Навчально-науковий інститут бізнесу та соціальних комунікацій	146
Кафедра економіки підприємства та корпоративного управління	148
Кафедра менеджменту та маркетингу	150
Кафедра економічної теорії та управління проектами	152
Секція соціальних комунікацій	154
Кафедра політології, соціології та соціальних комунікацій	156
Кафедра лінгвістичної підготовки	159
Кафедра філософії, психології та педагогіки	161
Навчально-науковий інститут заочного навчання	163
Центр довузівської підготовки	165
Навчально-наукові центри	166
Фаховий коледж зв'язку та інформатизації	
Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова	168
Профком співробітників	170
Первинна профспілкова організація студентів	171
Допоміжні структурні підрозділи	
Адміністративно-господарська частина	172
Бібліотека	173
Бухгалтерія	175
Відділ кадрів	175
Канцелярія	176
Планово-фінансовий відділ	176
Юридичний відділ	177
Почесні випускники академії	179
ПАТ «Укртелеком»	196
Vodafone Україна	214
Київстар	215
Студентські будівельні загони	
ОЕІЗ—УДАЗ—ОНАЗ (1965–1990)	217

Наукове видання

ФЛАГМАН
ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ
ОСВІТИ ТА НАУКИ

До 100-річчя
Одеської національної академії зв'язку
ім. О. С. Попова
1920–2020

Завідувачка редакції Т. Забанова
Технічний редактор В. Костецький
Коректор І. Шепельська

Формат 60 x 84/8. Ум. друк. арк. 26,04.
Тираж 50 прим. Зам. № 502 (73).

Видавництво і друкарня «Астропринт»
65091, м. Одеса, вул. Разумовська, 21
Тел.: (0482) 37-14-25, 33-07-17, (048) 7-855-855
e-mail: astro_print@ukr.net; www.astroprint.ua; www.stranichka.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1373 від 28.05.2003 р.